

KPSS 2022

GENEL YETENEK-GENEL KÜLTÜR

20 DENEME.

20 DENEME.

TARİHİN PUSULASI®

20 DENEME

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

DOĞRUTERCİH

TARİHİN PUSULASI®

TAMAMI ÇÖZÜMLÜ

20 DENEME

Yazar ve Editör
İsmail ADIGÜZEL

ISBN 978-605-2336-87-8	Yayın ve Dağıtım DOĞRU TERCİH yayınları	Basım Yeri Tarcan Matbaacılık Yayın San. İvedik Köy Mah. İvedik Cad. No: 417/A Yenimahalle / ANKARA Tel: 0312 384 34 35 Matbaa Sertifika No 47663
Dizgi Tasarım Doğru Tercih Yayınları	Ostim / Yenimahalle ANKARA	
Öneri ve Düşünceleriniz İçin Tel: +90 (312) 386 22 28 Faks: +90 (312) 386 22 28 dogrutercihyayinlari@gmail.com Ostim OSB Mahallesi Turan Çiğdem Caddesi No: 29 Yenimahalle / ANKARA	Baskı Tarihi Şubat 2022	

© Bu kitabın her hakkı saklıdır. Bu kitabın basım-yayın ve satış hakları **Doğru Tercih Yayınları**'na aittir. Hangi amaçla olursa olsun yayıncı kuruluşun izni olmadan kitabın tümü ya da bölümlerinin, kapak tasarımının; mekanik, elektronik, manyetik, fotokopi ya da başka yöntemlerle basılması ve çoğaltılması yasaktır.

İÇİNDEKİLER

Deneme - 1.....	5
Deneme - 1 • ÇÖZÜMLER.....	10
Deneme - 2.....	15
Deneme - 2 • ÇÖZÜMLER.....	20
Deneme - 3.....	25
Deneme - 3 • ÇÖZÜMLER.....	31
Deneme - 4.....	35
Deneme - 4 • ÇÖZÜMLER.....	40
Deneme - 5.....	45
Deneme - 5 • ÇÖZÜMLER.....	51
Deneme - 6.....	55
Deneme - 6 • ÇÖZÜMLER.....	61
Deneme - 7.....	65
Deneme - 7 • ÇÖZÜMLER.....	71
Deneme - 8.....	75
Deneme - 8 • ÇÖZÜMLER.....	80
Deneme - 9.....	83
Deneme - 9 • ÇÖZÜMLER.....	88
Deneme - 10.....	91
Deneme - 10 • ÇÖZÜMLER.....	97
Deneme - 11.....	101
Deneme - 11 • ÇÖZÜMLER.....	107

Deneme - 12.....	111
Deneme - 12 • ÇÖZÜMLER.....	117
Deneme - 13.....	121
Deneme - 13 • ÇÖZÜMLER.....	126
Deneme - 14.....	131
Deneme - 14 • ÇÖZÜMLER.....	137
Deneme - 15.....	141
Deneme - 15 • ÇÖZÜMLER.....	147
Deneme - 16.....	151
Deneme - 16 • ÇÖZÜMLER.....	157
Deneme - 17.....	161
Deneme - 17 • ÇÖZÜMLER.....	166
Deneme - 18.....	171
Deneme - 18 • ÇÖZÜMLER.....	176
Deneme - 19.....	181
Deneme - 19 • ÇÖZÜMLER.....	187
Deneme - 20.....	191
Deneme - 20 • ÇÖZÜMLER.....	196

VIP EKİBİ
Telegram Kanallarımız
@vipyedek
@vip2022yedek

1. • Altın Orda Devleti'nin Türkleşmesinde etkili olmuşlardır.
- Eyyubî ve Memlûk ordularında görev almışlardır.
- Rusların "İgor Destanı"na konu olmuşlardır.

Hakkında bilgiler verilen Türk topluluğu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türgişler B) Kırgızlar
- C) Kıpçaklar D) Peçenekler
- E) Ak Hunlar

2. İspanya'da yetişmiş ünlü bir filozof olup, Avrupa'da "Averroes" adıyla anılan, Aristo ve onun öğretilerini Avrupa'ya tanıttığı için kendisine "Şarih (Yorumcu)" unvanı verilen ünlü Türk-İslam bilgini aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fârâbî
- B) İbn-i Sina
- C) İbn-i Rüşd
- D) Zemaşşerî
- E) İbnü'l-Heysem

3. I. Hindistan'a on yedi sefer düzenlenmiştir.
- II. Somnat Seferi ile Hindistan'da İslamiyeti yaydığı için kendisine "Seyfû'd Devle ve'l İslam" (İslam Devleti'nin Kılıcı) unvanı verilmiştir.
- III. Abbasi halifeliğini Şii Büveyhîlerin bas-kısından kurtarmıştır.

Yukarıda hakkında bilgiler verilen Gazneli Devleti hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alp Tigin B) Behram Şah
- C) Sultan Mahmut D) Sultan Mesut
- E) Bilge Kül Kadir Han

4. Osmanlı Devleti'nin Rumeli'ye geçmesi ile birlikte Anadolu'daki Türk ailelerin bir kısmı nakledilerek bu bölgeye iskân edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Rumeli'ye nakil ve iskân edilen bu Türk ailelerine verilen addır?

- A) Mekkâri Grubu
- B) Evlâd-ı Fatihan
- C) Abdalan-ı Rum
- D) Bacıyan-ı Rum
- E) Gaziyan-ı Rum

5. Osmanlı Devleti'ne Kuruluş Dönemi'nden itibaren merkezlik yapan yerlerden bazılarını sırasıyla tablo hâline getirmek isteyen Efe, aşağıdaki gibi bir tablo oluşturmuştur.

1	2	3	4	5
Bilecik	İznik	Bursa	Edirne	İstanbul

Numaralı yerlerden hangi ikisinin yeri değiştirilirse Efe'nin oluşturduğu tablodaki hata düzeltilmiş olur?

- A) 1 ve 2 B) 1 ve 3
- C) 2 ve 3 D) 3 ve 4
- E) 4 ve 5

6. Osmanlı Devleti'nde;

- I. Edirne,
- II. Topkapı,
- III. Beylerbeyi

saraylarından hangilerinde Avrupa etkisinden söz edilemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) Yalnız III D) I ve II
- E) II ve III

7. I. Farisan: Sınırlardaki kaleleri korumakla görevli askerî birlik
 II. Mekhari Teşkilatı: Geçitlerin ve yolların güvenliğini sağlayan teşkilat
 III. İltizam Sistemi: Dirlik topraklarının kullanma hakkının açık artırma ile satışa çıkarılması
 IV. Subaşı: Kazaların asayiş ve güvenliğinden sorumlu kişi
 V. Defterdar: Mali işlerden sorumlu Divanîhümayun üyesi

Osmanlı Devleti'ne dair yukarıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması doğru değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. 1742 yılında Paris'e giden Sait Efendi, İstanbul'a Versay Sarayı'nın resimleri ve planlarını göndermiştir. Bu sarayın resimleri Lale Devri'nin önemli eğlence yerlerinden olan Sadabad Sarayı'nın yapımında model olarak kullanılmıştır. Bu süreçten sonra Avrupa mimarisinin barok ve rokoko üslubu kullanılarak pek çok mimari eser inşa edilmiştir.

Buna göre,

- I. Avrupa sosyal ve kültürel anlamda örnek alınmıştır.
 II. Fransa ile yaşanan çatışmalar son bulmuştur.
 III. Osmanlı Devleti'nde mimari anlayışta değişim yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
 C) Yalnız III D) I ve III
 E) II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi, Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 3 Mart 1878 tarihinde imzalanan Ayastefanos (Yeşilköy) Antlaşması'na göre Osmanlı Devleti'nin savaş tazminatı karşılığında Rusya'ya bıraktığı yerlerden biri değildir?

- A) Batum
 B) Kars
 C) Doğu Beyazıt
 D) Ardahan
 E) Trabzon

10. 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı sırasında Osmanlı Devleti borçlarını ödeyemeyeceğini açıklamış ve İngiltere ile Fransa başkanlığında bu duruma tepki gösteren Avrupalı devletler 1881 yılında Düyun-u Umumiye İdaresinin kurulmasını sağlamışlardır.

Avrupalı devletlerin alacaklarını tahsil etmek için kurdukları Düyun-u Umumiye İdaresinin Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki vergi gelirlerinden hangisine el koyduğu söylenemez?

- A) Maden B) Orman
 C) Tuzla D) Tütün
 E) Şeker

11. Tarihe "Sopalı Seçimler" adıyla geçen seçimler hangi yıl yapılmıştır?

- A) 1912 B) 1915 C) 1916
 D) 1919 E) 1920

12. Aşağıdakilerden hangisi, İkinci Balkan Savaşı'nın sonuçları arasında gösterilemez?

- A) Bulgaristan'ın Trakya'da toprak kaybetmesi
- B) Makedonya'nın yeniden paylaşılması
- C) Osmanlı Devleti'nin Edirne, Dimetoka ve Kırklareli'nin işgalden kurtarması
- D) Rus çarının, Reval'de İngiltere kralıyla görüşmesi
- E) Balkan devletleri arasında Bükreş Antlaşması'nın imzalanması

13. Millî Mücadele'nin programını belirleyen ve Ali Fuat Cebesoy tarafından "Mukaddes İttifak" olarak nitelendirilen gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Samsun Raporu
- B) Amasya Protokolleri
- C) Misakımillî Kararları
- D) Bilecik Görüşmeleri
- E) Amasya Genelgesi

14. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'da başlayan işgallere karşı "Kuvayımiliye" adı verilen yerel direniş örgütleri kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, Kuvayımiliye olarak adlandırılan bu yerel direniş örgütlerinin liderleri arasında gösterilemez?

- A) Şahin Bey
- B) Sait Molla
- C) Topal Osman
- D) Sütçü İmam
- E) Çerkez Ethem

15. Millî Mücadele'yi destekleyen basın yayın organlarına ilişkin bir proje hazırlayan Mehmet, aşağıdaki gibi bir "bilgi kartı" oluşturmuştur.

Millî Mücadele'yi Destekleyen Gazeteler				
I	II	III	IV	V
İleri	İkdam	Minber	Ümit	Açıksöz

Mehmet'in hazırladığı bilgi kartındaki yanlışlık, aşağıdakilerden hangisiyle düzeltilebilir?

- A) I.dekinin yerine *Peyam-ı Sabah* yazılarak
- B) II.dekinin yerine *Tasfir-i Efkâr* yazılarak
- C) III.dekinin yerine *İrade-i Millîye* yazılarak
- D) IV.dekinin yerine *Hâkimiyet-i Millîye* yazılarak
- E) V.dekinin yerine *Alemdar* yazılarak

16.

Tanrım şahit duracağım sözümde,
Milletimin sevgileri özümde;
Vatanımdan başka şey yok gözümde,
Yâr yatağın düşman almaz, giderim...
Cenge Giderken

Mustafa Kemal yukarıda verilen şiir için "Bu dizelerde ulusal benliğimin gururunu tattıran ilk anlatımı buldum." demiştir.

Mustafa Kemal'in düşünce yapısının şekillenmesinde ve vatan sevgisinin oluşmasında etkili olan, "Cenge Giderken" adlı şiirin yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tevfik Fikret
- B) Ziya Gökalp
- C) Namık Kemal
- D) Mehmet Âkif Ersoy
- E) Mehmet Emin Yurdakul

17. 1 Kasım 1922 tarihli saltanatı kaldıran Meclis kararına ve TBMM'nin meşruiyetine karşı her türlü girişimi engellemeye yönelik olarak, Mardin Mebusu Necip Bey tarafından 11 Nisan 1923'te verilen önergenin 15 Nisan 1923'te kabul edilmesiyle değişiklik yapılan kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Firariler Hakkında Kanun
- B) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
- C) Hıyanet-i Vatanıye Kanunu
- D) İstiklal Mahkemeleri Kanunu
- E) Ceza Muhakemeleri Kanunu

18. 1921 tarihli Moskova Antlaşması'nın,

- I. Boğazlar konusu Karadeniz'e kıyısı olan devletlerin temsilcilerinin katılacağı bir konferansta ele alınacaktır.
- II. Osmanlı Devleti ve Çarlık Rusya arasında yapılan anlaşmalar geçersizdir.
- III. "Türkiye" terimi, Misakımillî ile çizilen sınırları kapsamaktadır.

maddelerinden hangileri İtilaf Devletlerinin Boğazlar üzerinde hâkimiyet kurmasını engelleme amacı taşımaktadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

19. 11 Ekim 1922 tarihli Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda Doğu Trakya'nın savaş yapılmadan TBMM Hükûmetine bırakılması kararı alınmıştır.

Alınan bu kararı uygulamakla görevlendirilen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet Bey
- B) Refet Bey
- C) Fevzi Çakmak
- D) Ali Fethi Bey
- E) Bekir Sami Bey

20. Atatürk'ün laiklik ilkesi;

- I. vergide adalet,
- II. sınıfsal ayrıcalıklar,
- III. din ve mezhep birliği

durumlarından hangilerine karşıdır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

21. "Dinime, gerçeğin kendisine nasıl inanıyorsam öyle inanıyorum." diyen Mustafa Kemal; Türk milletinin inandığı dini, ana kaynaklarından ve doğru bir şekilde öğrenmesi gerektiğini düşünmüş; okunan Kur'an-ı Kerim'de ne yazdığının da doğru bilinmesini istemiştir. Dinin doğru öğrenilmesinin, kalkınmada ve çağdaşlaşmada en önemli unsurlardan biri olduğuna inanmıştır.

Bu düşünce doğrultusunda, 1935'te *Hak Dini, Kur'an Dili* adıyla Kur'an-ı Kerim'in ilk tercüme ve tefsirini Mustafa Kemal'in isteği doğrultusunda hazırlayan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rıfat Börekçi
- B) Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır
- C) Tevfik Bıyıklıoğlu
- D) Mehmet Vehbi Efendi
- E) Dürriyade Abdullah Efendi

22. Yeni Türk Devleti'nin devraldığı hukuk sistemi, hukuk birliğinden uzak, sorunları çözümede yetersiz ve çağın gerisindeydi.

Bu bağlamda;

- I. Ankara Hukuk Mektebinin açılması,
- II. Mecellenin uygulanmaya başlaması,
- III. Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesi

çalışmalarından hangileri, hukuk birliğini sağlamaya yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

23.

Laik devlet düzeninin yerleşmesi
Cumhuriyet rejiminin güçlenmesi
Ulusal egemenlik anlayışının güçlenmesi
Ümmetçi anlayıştan milliyetçiliğe geçişte önemli bir adımın atılması

Tablodaki bilgilerin 3 Mart 1924 tarihli aşağıdaki inkılaplardan hangisi ile ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Halifeliğin kaldırılması
- B) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulü
- C) Erkan-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması
- D) Osmanlı hanedanının yurt dışına çıkarılması
- E) Şeriye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması

24. Atatürk Dönemi Türk dış politikasında;

- I. Boğazlar Sorunu,
- II. Nüfus Mübadelesi,
- III. Bozkurt-Lotus Meselesi

konularından hangilerinin çözümünde Milletler Cemiyeti devreye girmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

25. Aşağıdakilerden hangisi, "Yumuşama Dönemi" olarak adlandırılan süreçte ABD ve SSCB arasındaki uzay yarışı gelişmeleri arasında gösterilemez?

- A) Uzaya ilk kez insan gönderilmesi
- B) Neil Armstrong'un Ay'a iniş yapması
- C) İlk kadın kozmonotun uzaya gitmesi
- D) İlk uzay yürüyüşünün gerçekleşmesi
- E) Venüs yüzey haritasının oluşturulması

26. 25 Aralık 1963 tarihli bir gazete manşeti:

Kanlı Noel olarak tarihe geçen ve 24 Türk'ün şehit edildiği olay üzerine Türk savaş uçakları ilk uyarı uçuşlarını yaptılar.

Gazetedeki haberdan hareketle, Türkiye'nin aşağıda verilen hangi devletle yaşadığı sorundan bahsedildiği savunulabilir?

- A) Rusya
- B) Fransa
- C) Bulgaristan
- D) İngiltere
- E) Yunanistan

27. 1991'de SSCB'nin dağılmasıyla birlikte sona eren Soğuk Savaş Dönemi'nin sonunda, aşağıdaki ülkelerden hangisinin başkentinin adıyla isimlendirilen pakt tasfiye edilmiştir?

- A) Polonya
- B) Rusya
- C) Yugoslavya
- D) Ukrayna
- E) Çekoslovakya

TARİH

DENEME

1

ÇÖZÜM

1. Soruda hakkında bilgiler verilen Türk topluluğu Kıpçaklardır. Kıpçaklar, Altın Orda Devleti'nin Türkleşmesinde etkili olmuşlar, Eyyubî ve Memlük ordularında görev almışlardır. Karadeniz'in Türkleşmesinde de etkili olan Kıpçakların, Oğuzlarla mücadeleleri Dede Korkut Hikayelerine, Ruslarla mücadeleleri ise İgor Destanı'na konu olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. İspanya'da yetişmiş ünlü bir filozof olup, Avrupa'da "Averroes" adıyla anılan, Aristo ve onun öğretilerini Avrupa'ya tanıttığı için ünlü Orta Çağ filozofu Thomas Aquinas tarafından kendisine "Şarih (Yorumcu)" unvanı verilen bilgin İbn-i Rüşd'tür. "Tehâfütü't Tehafût" ve "Makelâ fi'l-Mizâc" adlı iki önemli eseri vardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Soruda hakkında bilgiler verilen Gazneli Devleti hükümdarı Sultan Mahmut'tur. Sultan Mahmut Hindistan'a on yedi sefer düzenlemiş ve bu bölgede Türk-İslam kültürünün bir bakıma temellerini atmıştır. Somnat Seferi ile Hindistan'da İslamiyeti yaydığı için kendisine "Seyf'üd Devle ve'l İslam" (İslam Devleti'nin Kılıcı) unvanı verilmiştir. Bunun yanı sıra Abbasi halifeliğini Şii Büveyhîlerin baskısından kurtarmış, bu başarısından dolayı kendisine halife tarafından "sultan" unvanı verilmiştir. Gazneli Mahmut Türk tarihinde "sultan" unvanını kullanan ilk hükümdardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde, ilk kez Orhan Bey Dönemi'nde Rumeli'ye geçilmesi ile birlikte Anadolu'daki Türk ve Müslüman ailelerin bir kısmı bu bölgeye nakledilerek iskân edilmiştir. Bölgede Türk - İslam kültürünün yerleşmesi amacıyla buralara iskân edilen bu Türk ailelerine "Evlâd-ı Fatihan" adı verilmiştir.

- Gaziyan-ı Rum: Gaziler ve Alpler
- Bacıyan-ı Rum: Kadın Teşkilatı
- Abdalan-ı Rum: Horasan Erenleri
- Mekkari Grubu: Osmanlı ticari hayatın da taşımacılık (nakliye) işleri ile uğraşan grup.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'ne merkezlik yapan yerler sırasıyla Söğüt, Karacahisar, Bilecik, Bursa, İznik, Edirne ve İstanbul'dur. Efe'nin oluşturduğu tablonun doğru olabilmesi için 2 ve 3. numaralı alanlar yer değiştirmelidir. Buna göre,

1	2	3	4	5
Bilecik	Bursa	İznik	Edirne	İstanbul

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'ndeki saraylar şu şekildedir:

Sarayın Adı	Yaptıran Padişah	Avrupa Etkisi
Bursa	Orhan Bey	Yok
Edirne	I. Murat	Yok
Topkapı	II. Mehmet	Yok
Yıldız	III. Selim	Var
Dolmabahçe	Abdülmecit	Var
Çırağan	Abdülaziz	Var
Beylerbeyi	Abdülaziz	Var

Buradan hareketle soruda verilen I ve II. öncüldeki Edirne ve Topkapı Saraylarında Avrupa etkisi yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Soruda verilen kavramlardan II. numaralı Mekkari Teşkilatı'nın açıklaması yanlıştır. Mekkari grubu ticaret yolları üzerinde taşımacılık (nakliye) faaliyetlerini yürüten kesimdir. Geçitlerin ve yolların güvenliğini sağlayan teşkilat, Derbent Teşkilatı'dır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Verilen bilgilerden yola çıkılarak Osmanlı mimarisinde değişim yaşandığına ve Avrupa'nın sosyal ve kültürel alanda örnek alındığına ulaşılabılır. Ancak Fransa ile yaşanan siyasi çatışmaların son bulduğuna (II) dair bir yargıya ulaşılamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. Ayastefanos (Yeşilköy) Antlaşması, 1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı (93 Harb) sonrasında Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 3 Mart 1878'de imzalanmıştır. Antlaşmaya göre Osmanlı Devleti'nin savaş tazminatı karşılığı Rusya'ya bıraktığı yerler; Kars, Ardahan, Batum ve Doğu Beyazıt'tır. Trabzon bu yerler arasında yoktur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. II. Abdülhamit Dönemi'nde 1881'de yayımlanan Muharrem Kararnamesi ile Osmanlı Devleti iflas ettiğini açıklamış ve Avrupalı devletler alacaklarını tahsil edebilmek için Düyun-u Umumiye İdaresini kurmuşlardır. Kurulan Düyun-u Umumiye İdaresi ile Osmanlı Devleti'nin; Doğu Rumeli'nin vergileri, maden, balık, tuzla, kabotaj, reji (içki-tütün), orman ve demir yolu gelirlerine el konulmuştur. Şeker bu gelirler arasında yer almaz.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Tarihe "Sopalı Seçim" adıyla geçen seçimler 1912 yılında yapılmıştır. 1912 seçimleri Türk Parlamento Tarihi'nin ilk erken genel seçimi olarak kabul edilir. İttihat ve Terakki üyelerinin oy kullanmaya gelen seçmen kitleleri üzerinde baskı, yıldırma, caydırma ve hatta şiddete varan eylemleri olmuştur. Hürriyet ve İtilaf Fırkasının Edirne Mebus Adayı Rıza Tevfik'in dövülmesi olayıyla bu durum açığa çıkmıştır. Bu nedenle 1912 seçimleri, muhalifler tarafından "sopalı" seçim olarak isimlendirilmiştir. Bu seçimleri İttihat ve Terakki ezici bir çoğunlukla kazanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Soruda D seçeneğinde yer alan gelişme İkinci Balkan Savaşı'nın sonuçları arasında gösterilemez. Nitekim Rus çarının, Reval'de İngiltere kralıyla görüşmesi II. Balkan Savaşı öncesinde, 1908'de yaşanan bir gelişmedir. Reval Görüşmeleri II. Meşrutiyet'in ilanında etkili olan dış gelişmedir. İkinci Balkan Savaşı sonrasında; Balkan devletleri arasında Bükreş Antlaşması imzalanmış, Bulgaristan Trakya'da toprak kaybetmiş, Makedonya yeniden paylaşılmış, Osmanlı Devleti Edirne, Dimetoka ve Kırklareli'ni işgalden kurtarmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Millî Mücadele'nin programını belirleyen ve Ali Fuat Cebesoy tarafından "Mukaddes İttifak" olarak nitelendirilen gelişme Amasya Genelgesi'dir. 22 Haziran 1919 tarihinde Mustafa Kemal, Kâzım Karabekir, Rauf Orbay, Ali Fuat Cebesoy, Refet Bele ve Cemal Paşa'nın onayladığı bu "İhtilal Bildirisi", Ali Fuat Cebesoy tarafından "Mukaddes İttifak" olarak nitelendirilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Mondros Mütarekesi'nden sonra Anadolu'da başlayan işgallere karşı birer yerel direniş örgütü olan Kuvayımillîye birlikleri oluşturulmuştur. Bu örgütlerin liderleri arasında Topal Osman, Rıdvan Hoca, Sütçü İmam, Çerkez Ethem, Demirci Mehmet Efe, Yörük Ali Efe, İpsiz Recep, Şahin Bey, Tufan Bey, Cafer Tayyar, Yahya Kaptan, Pehlivan Mehmet, Ali Saip Bey, Celâl Bey, Kara Fatma, Nazife Kadın, Gördesli Makbule, Tayyar Rahmiye gibi isimler bulunmaktadır. Salt Molla ise 1919 yılında kurulan İngiliz Muhipleri Cemiyetinin kurucusudur. Bu cemiyet kurtuluşun ancak İngiliz mandaterliğine girmekle gerçekleşeceğine inanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Millî Mücadele'yi destekleyen basın yayın organlarına ilişkin bir proje hazırlayan Mehmet'in oluşturduğu bilgi kartında IV. numaralı bölümde yer alan *Ümit* gazetesi Millî Mücadele karşıtı bir gazetedir. Bu bakımdan IV.deki *Ümit* yerine *Hâkimiyet-i Millîye* yazılarak bu yanlışlık düzeltilebilir. (Millî Mücadele Dönemi'ndeki basın yayın kuruluşlarıyla ilgili liste için "Tarihin Pusulası" adlı konu anlatımlı kitabımızda sf. 218-219'a bakabilirsiniz.)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Mustafa Kemal'in üzerinde derin etkiler yaratan, Onun düşünce yapısının şekillenmesinde etkili olan, "Cenge Giderken" adlı şiirin yazarı Mehmet Emin Yurdakul'dur. Millî edebiyat ve Türkçülük akımının önde gelen isimleri arasında yer alan Yurdakul, halkın sesini eserlerinde yansıtan gerçekçi bir şair olarak değerlendirilmiştir. "Türk Şairi" ve "Millî Şair" unvanları ile tanınmış bir yazardır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. 1 Kasım 1922 tarihli saltanatı kaldıran Meclis kararına ve TBMM'nin meşruiyetine karşı her türlü girişimi engellemeye yönelik olarak, Mardin Mebusu Necip Bey tarafından 11 Nisan 1923'te verilen önerenin 15 Nisan 1923'te kabul edilmesiyle değişiklik yapılan kanun Hıyanet-i Vataniye Kanunu'dur. Yapılan düzenlemeyle Kanunun 1 ve 8. maddeleri değişikliğe uğramış; 15 Nisan 1923 tarihinden itibaren, saltanatın kaldırılmasına ilişkin kanuna ve Meclis'in meşruiyetine basın ve yayın yoluyla muhalefette bulunmak suçları da vatana ihanet olarak kabul edilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

18. 1921 Moskova Antlaşması'nın "Boğazlar konusu Karadeniz'e kıyısı olan devletlerin temsilcilerinin katılacağı bir konferansta ele alınacaktır." maddesi Anlaşma Devletlerinin Boğazlar üzerinde hâkimiyet kurmasını engelleme amacı taşımaktadır. Sovyet Rusya Boğazlarda İtilaf Devletlerinin egemenlik kurmasından endişe duymaktadır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

19. Kurtuluş Savaşı'nın silahlı mücadele sürecini sona erdiren Mudanya Ateşkes Antlaşması'nda alınan Doğu Trakya'nın savaş yapılmadan TBMM Hükûmeti yönetiminde bırakılması kararını uygulamakla görevlendirilen kişi Refet Bey'dir. Mudanya Ateşkes Antlaşması sonunda, Doğu Trakya'nın teslim alınması işiyle Refet (Bele) Bey Trakya Yüksek Komiseri olarak görevlendirilmiş, 19 Ekim 1922'de Refet (Bele) Bey coşkun gösteriler eşliğinde İstanbul'a girmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. Atatürk'ün laiklik anlayışında din ve mezhep birliği sağlama düşüncesi ve sınıfsal farklılıklar yer almaz. Tam aksine tüm yurttaşların devlet hizmetlerinden yararlanması, herhangi bir kişi, aile ve sınıfa ayrıcalık tanınmaması taraftardır. Laiklik ilkesi ile devletin tüm inanç, mezhep ve düşüncelere saygı duyulması amaçlanmış ve devlet yönetiminin, eğitimin, hukuk kurallarının akıl ve bilime dayandırılması esas alınmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

21. "Dinime, gerçeğin kendisine nasıl inanıyorsam öyle inanıyorum." diyen Mustafa Kemal, Türk milletinin inandığı dini ana kaynaklarından ve doğru bir şekilde öğrenmesi gerektiğini düşünmüş, okunan Kur'an-ı Kerim'de ne yazdığının da bilinmesini istemiştir. Bu doğrultuda kendisinin isteği ile 1935 yılında "Hak Dini, Kuran Dili" adıyla Kur'an-ı Kerim'in ilk tercüme ve tefsirini hazırlayan isim Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. Yeni Türk Devleti'nde Cumhuriyetin devraldığı hukuk sistemi, hukuk birliğinden uzak sorunları çözmede yetersiz ve çağın gerisinde özelliklere sahipti. Bu sebeple hukuk alanında yapılan inkılapları tamamlayabilmek ve hukuk birliğini sağlayabilmek adına, hukukçu ihtiyacını karşılama adına birçok çalışma yapılmıştır. Bunlar arasında 1925'te Ankara Hukuk Mektebi'nin açılması (I) ve 1926'da Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesi (III) gösterilebilir. Ancak Mecelle'nin yürürlüğe girmesi bu kapsamda değerlendirilemez. 1868'de Ahmet Cevdet Paşa başkanlığındaki bir komisyon tarafından hazırlanan ve Osmanlı'nın ilk medeni kanunu olan Mecelle Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girdiği 1926 yılına kadar kullanılmıştır. Mecelle kaynağını İslam hukukundan almış ve kişi, aile ve miras hukuku konularına yer vermemiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

23. Yönetimde laik bir devlet yapısı oluşturmak, cumhuriyet rejimini ulusal egemenlik ve millî devlet anlayışı ile güçlendirmek, ümmetçilikten milliyetçiliğe geçişte önemli bir adım atarak yapılacak devrimlerin önünü açmak için 3 Mart 1924 tarihinde halifelik makamı kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. Soruda verilen öncülerdeki tüm konuların çözümünde Milletler Cemiyeti devreye girmiştir. Bunlardan Boğazlar Sorunu ve Bozkurt-Lotus davası Türkiye'nin lehine sonuçlanmışken, Nüfus Mübadelesi konusu MC tarafından herhangi bir çözüme kavuşturulamamıştır.

MİLLETLER CEMİYETİNDE GÖRÜŞÜLEN KONULAR	
Irak Sınırı (Musul)	Türkiye'nin aleyhine çözülmüştür.
Mübadele / Etabli	Milletler Cemiyetinde çözülemeyen tek sorundur. İlk ülke arasında çözülmüştür.
Bozkurt - Lotus Olayı	Türkiye'nin lehine çözülmüştür.
Boğazlar Sorunu	Türkiye'nin lehine çözülmüştür.
Suriye Sınırı (Hatay)	Türkiye'nin lehine çözülmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. Küreselleşme Dönemi'nde ABD ile SSCB uzay araştırmaları yapmaya başlamış, 1990'da Venüs yüzeyine inilerek 1994'te Venüs yüzey haritası oluşturulmuştur. A, B, C ve D seçenekleri ise Yumuşama Dönemi'nde gerçekleşen olaylar arasındadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

26. Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması ve Türklerin adadan atılmasını öngören Akritas Planı Yunan lider Makarios tarafından uygulamaya konulmuştur. Bu planı gerçekleştirmeye başlayan Rum çeteleri Türk köylerine zarar verip pek çok Türk'ü öldürmüştür. 24 Aralık 1963 tarihinde Kanlı Noel olarak bilinen ve 24 Türk'ün şehit edildiği olay üzerine Türk savaş uçakları Lefkoşa üzerinde ilk uyarı uçuşlarını yapmışlardır. Kıbrıs Sorunu olarak bilinen olayın gelişim aşamalarından biri olan Akritas Planı ve Kanlı Noel Yunanistan ile yaşanan sorunlardan biridir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. 1991'de SSCB'nin dağılmasıyla birlikte sona eren Soğuk Savaş Dönemi'nin sonunda Varşova Paktı tasfiye edilmiştir. Varşova, Polonya'nın başkentidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

1. 552'de Bumin Kağan tarafından kurulan, İpek Yolu'nun kontrolünü ele geçirebilmek için Sasanilerle birlikte Ak Hunların varlığına son veren Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hazarlar
B) Göktürkler
C) Uygurlar
D) Hunlar
E) Kırgızlar

2. Dersinde "XIII-XIV. Yüzyıl Anadolu Tarihi" konusunu işleyen Derya Öğretmen, öğrencilere konuyla ilgili olarak şu bilgileri vermiştir:

- Osmanlıya katılarak ilk Osmanlı donanmasının temelini oluşturmuşlardır.
- Kendilerini Anadolu Selçuklu Devleti'nin mirasçısı olarak görmüşler ve Türkçeyi resmî dil ilan etmişlerdir.
- Isparta - Eğirdir dolaylarında kurulan ve topraklarından Beyşehir, Seydişehir ve Yalvaç çevresini Osmanlı Devleti'ne satmışlardır.
- Adana dolaylarında kurulmuş ve Memlûklere bağlı olarak yaşamışlardır.

Derya Öğretmen, öğrencilerine aşağıdaki Anadolu Türk beyliklerinden hangisi hakkında bilgi vermemiştir?

A) Hamitoğulları
B) Karesioğulları
C) Karamanoğulları
D) Germiyoğulları
E) Ramazanoğulları

3. 1240 Baba İshak İsyanı ve 1243 Köseadağ Savaşı, aşağıdaki Anadolu Selçuklu hükümdarlarından hangisinin döneminde yaşanmıştır?

A) I. İzzeddin Keykavus
B) I. Gıyaseddin Keyhüsrev
C) I. Alaeddin Keykubat
D) II. Gıyaseddin Keyhüsrev
E) IV. Kılıç Arslan

4. Aşağıdakilerden hangisi I. Süleyman (Kanuni) Dönemi gelişmelerinden biridir?

A) Kıbrıs Adası'nın fethedilmesi
B) İran ile Amasya Antlaşması'nın imzalanması
C) Sahn-ı Semân Medresesinin açılması
D) II. Viyana Kuşatması'nın başarısızlıkla sonuçlanması
E) Baharat Yolu'nun denetiminin Osmanlı Devleti'ne geçmesi

5. 1541-1600 yılları arasında yaşamış, Türkçe genel bir tarih niteliğinde kaleme aldığı ve Hz. Adem'den başlayarak Sultan III. Mehmet Dönemi'ne kadarki olayları anlattığı *Künhü'l-Ahbar* adlı eseriyle tanınan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ali Kuşçu
B) İdris-i Bitlisî
C) İbrahim Peçevî
D) Hoca Sâdeddin
E) Gelibolulu Mustafa Âli

6. Osmanlı Devleti'nde uygulanan plantasyon sistemi çerçevesinde, çift-hane sisteminin dışında kalan mevat (tarıma elverişsiz) araziler üzerinde, tek bir kişinin sahip olup yönettiği, genellikle pazara dönük üretim yapan büyük tarımsal işletmeler önemli ölçüde teşvik edilmiştir.

Osmanlı Devleti'nin "plantasyon sistemi" adı verilen bu uygulamayı desteklemesinde;

- I. yeni istihdam alanları yaratmak,
II. kamu alanına kaynak oluşturmak,
III. elverişsiz arazileri tarıma kazandırmak
amaçlarından hangilerini hedeflediği savunulabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde;

- I. fetva,
II. kulluk hakkı,
III. bab-ı meşihat

kavramlarından hangileri, ilmiye sınıfının başı konumundaki şeyhülislamlık makamıyla ilgilidir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

8. III. Mustafa Dönemi'nde çıkartılan Esham Kanunu ile beraber Osmanlı Devleti'nde bir iç borçlanma sistemi olan esham uygulamasına geçilmiştir.

Osmanlı Devleti'nde "esham" adı verilen bu uygulamayla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Devlet bütçesindeki açığın kapatılması
B) Ekonominin Avrupa etkisinden arındırılması
C) Saray masraflarının karşılanması
D) Ordunun savaş masraflarının karşılanması
E) Tımar sisteminde oluşan açıkların giderilmesi

9. Mısır İsyanı'nda Hıdiv Kavalalı Mehmet Ali Paşa'ya destek veren ancak Mısır Sorunu'nun görüşülmesi amacıyla toplanan 1840 Londra Konferansı'na katılmayan devlet, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Prusya
B) Rusya
C) Fransa
D) Avusturya
E) İngiltere

10. 1869 yılında Fransa'nın girişimleriyle açılan Süveyş Kanalı'na tepki olarak İngiltere'nin 1882'de işgal ettiği Osmanlı toprağı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Mısır
B) Cezayir
C) Lübnan
D) Yemen
E) Suriye

11. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin içinde muhalif olarak yer alan, daha çok muhafazakâr mebuslardan oluşan ve İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni otoriter ve demokratik olmayan tutumundan dolayı eleştiren grup aşağıdakilerden hangisidir?

A) Teceddüt
B) Mim Mim
C) Hizb-i Cedit
D) Tesanüt
E) İttihad-ı Muhammediye

12. Osmanlı Devleti'nin I. Balkan Savaşı'nda mağlup olmasındaki etkenlerden biri de ordunun bir kısmının terhis edilmesidir.

I. Balkan Savaşı'ndan önce ordunun bir kısmını terhis ederek savaşın kaybedilme nedenlerinden birine ortam hazırlayan dönemin dış işleri bakanı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Asım Bey
B) Tefik Paşa
C) Salih Paşa
D) Ali Rıza Paşa
E) Bekir Sami Bey

13. 11. sınıf öğrencisi Ebru, Birinci Dünya Savaşı'na ilişkin aşağıdaki "Genel Bakış" tablosunu hazırlamıştır.

İngiltere	En kârlı çıkan devlet
ABD	Savaşın kısa sürede bitmesini sağlayan devlet
Rusya	Rejim değişikliği yaşayan devlet
Bulgaristan	Savaştan çekilen ilk devlet
Yunanistan	Savaşa en son katılan devlet

Ebru'nun hazırlamış olduğu yukarıdaki tabloda hangi devletle ilgili verdiği bilgi hatalıdır?

A) ABD
B) İngiltere
C) Rusya
D) Yunanistan
E) Bulgaristan

14. Sivas Kongresi'ni Ali Galip ve Muhittin Paşaların girişimleriyle engellemeye çalışan ancak başarı sağlamayan Damat Ferit Paşa Hükûmeti'nin istifa etmesi ile kurulan ve Millî Mücadele'ye daha ılımlı yaklaşan hükûmet, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ali Rıza Paşa Hükûmeti
B) Salih Paşa Hükûmeti
C) Tefik Paşa Hükûmeti
D) Ahmet İzzet Paşa Hükûmeti
E) Talat Paşa Hükûmeti

15. **Amasya Genelgesi'nde yer alan, "Sivas'ta toplanacak kongreye her ilden halkın güvenini kazanmış üçer delege katılacaktır." hükmü ile aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmek istendiği savunulabilir?**

A) İstanbul Hükûmetine karşı çıkma
B) Millet iradesini hâkim kılma
C) Yerel direniş örgütlerini ön plana çıkarma
D) Mondros Mütarekesi'nin orduların terhis edilmesine ilişkin hükmüne tepki gösterme
E) Kurumsallaşma faaliyetlerini hızlandırma

16. **Birinci İnönü Savaşı'ndan sonra TBMM Hükûmeti'nin Londra Konferansı'na delege göndererek aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulamaz?**

A) Barış yanlısı olduğunu kanıtlamak
B) Misakımillî'yi dünyaya tanıtmak
C) Uluslararası alanda hukuki olarak var olduğunu göstermek
D) Siyasi başarıların sürekliliğini sağlayabilmek
E) Mudanya Mütarekesi'nin siyasi başarılarına katkı sağlamak

17. I. Gediz

II. Birinci İnönü

III. Eskişehir-Kütahya

IV. Sakarya

Yukarıdakilerden hangileri, Milli Mücadele Dönemi'nde TBMM'ye bağlı düzenli ordu birliklerinin mücadele ettiği savaşlar arasında yer almaz?

A) Yalnız I

B) Yalnız III

C) I ve III

D) II ve IV

E) I, II ve IV

18. **Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun, Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra Yunan ordusunun yakıp yıktığı bölgelerle, Yunan Mezalimini Tetkik Heyeti ile birlikte yaptığı incelemelerinde gördüklerini hikâye ve makalelerle anlattığı eser aşağıdakilerden hangisidir?**

A) *Yaban*

B) *Ateş ve Güneş*

C) *İstiklal Harbimiz*

D) *Sodom ve Gomora*

E) *Düşmanın Yaktığı Köyler Ahalisine*

19. **Hakkâri ve çevresinde 1924 yılında ortaya çıkan Nasturî İsyanı'nı, Musul konusunda kazanç sağlayabilmek için destekleyen Avrupa devleti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Fransa

B) İngiltere

C) Rusya

D) İtalya

E) Almanya

20. **Mustafa Kemal'in "Uygarlık yolunda başarı, yenileşmeye bağlıdır. Toplumsal hayatta, bilim ve fen alanında başarı kazanmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur." sözünün doğrudan aşağıdaki ilkelerden hangisiyle ilgili olduğu savunulabilir?**

A) Halkçılık

B) Devletçilik

C) Milliyetçilik

D) İnkılapçılık

E) Cumhuriyetçilik

21. **Misak-ı İktisadi Kararları çerçevesinde 1927 yılında çıkarılan Sanayiye Özendirme Kanunu'nun bazı maddeleri şu şekildedir:**

- Belediye sınırları dışında kurulan işletmelere ücretsiz arazi verilecektir.
- Malzemeler demir ve deniz yollarında %30 indirimle taşınacaktır.
- İşletmelerde kullanılacak ithal malzemeler gümrük vergisinden muaf olacaktır.

Buna göre 1927 tarihli Sanayiye Özendirme Kanunu ile ulaşılmak istenen temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

A) Özel girişimcilere destek sağlayarak yerli sanayinin geliştirilmesi

B) Liberalizmin ekonomik politikalara yansıtılması

C) Yabancı sermayenin ülkeye girişinin teşvik edilmesi

D) Demir ve deniz yollarında Avrupalı devletlerin kazanç sağlamasının engellenmesi

E) Devletçilik ilkesinin iktisadi anlayıştaki etkisinin azaltılmaya çalışılması

22. Kaleme aldığı İstiklal Marşı'nı Türk ordusuna ithaf eden Mehmet Âkif Ersoy'un, TBMM tarafından kendisine ödül olarak verilen 500 lirayı bağışladığı kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Darülfünun
- B) Darülmesai
- C) Darüleytam
- D) Darülaceze
- E) Darüşşafaka

23. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması sırasında sözleşmeye katılmayarak protesto eden fakat 1938'de sözleşmeyi imzalayan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtalya
- B) İngiltere
- C) Rusya
- D) Almanya
- E) Fransa

24. II. Dünya Savaşı öncesinde Almanya ve İtalya'nın yayılmacı politikalar izlemesi ve silahlanma sürecini hızlandırmaları üzerine 1934'te oluşturulan, Türkiye ile Yunanistan arasındaki Nüfus Mübadelesi Sorunu'nun çözümünün zemin hazırladığı gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nyon Paketi
- B) Akdeniz Paketi
- C) Küçük Antant
- D) Sadabat Paketi
- E) Balkan Antantı

25. II. Dünya Savaşı sürecinde barış ortamını sağlamaya çalışan, Almanya'nın üç işgal bölgesine ayrıldığı, Birleşmiş Milletlerin kurulmasının kararlaştırıldığı ve Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin temel ilkelerinin de belirlendiği konferans aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yalta
- B) Tahran
- C) Quebec
- D) Potsdam
- E) San Fransisco

26. Kaos ortamında yanlış anlaşılımları önlemek amacıyla ABD ile SSCB arasında 1963'te oluşturulan diyalog unsuruna verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beyaz Telefon Hattı
- B) Mavi Telefon Hattı
- C) Yeşil Telefon Hattı
- D) Kırmızı Telefon Hattı
- E) Siyah Telefon Hattı

27. ABD'ye karşı denge oluşturmak amacıyla 1996'da Çin, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan tarafından oluşturulan iş birliği örgütü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bağlantısızlar Hareketi
- B) Şanghay Beşlisi
- C) Güneydoğu Asya Anlaşma Teşkilatı
- D) Bağımsız Devletler Topluluğu
- E) Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı

TARİH

DENEME 2 ÇÖZÜM

1. 552'de Bumin Kağan tarafından kurulan, İpek Yolu'nun kontrolünü ele geçirebilmek için Sasanilerle birlikte Ak Hunların topraklarını paylaşan Türk devleti Göktürklerdir. Sasanilerle ortak hareket ederek Maverünnahr bölgesini ele geçiren Göktürk İmparatoru İstemi Kağan Ak Hun ordusu ile karşı karşıya gelmiş ve zor bir zafer kazanmışlardır. İki ordunun saldırıları karşısında Ak Hun Devleti ani bir çöküşe uğramış ve toprakları Göktürkler ile Sasaniler arasında paylaşılmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Derya Öğretmen'in öğrencilere konuyla ilgili olarak verdiği bilgilerde Ramazanoğulları, Karesioğulları, Karamanoğulları ve Hamitoğullarına dair bilgiler mevcuttur. Şöyle ki,
- Topraklarının bir bölümünü Osmanlı Devleti'ne satan beylik - Hamitoğulları
 - Osmanlıya katılarak ilk Osmanlı donanmasının temelini oluşturan beylik - Karesioğulları
 - Kendilerini Anadolu Selçuklu Devleti'nin mirasçısı olarak gören ve Türkçeyi resmî dil ilan eden beylik - Karamanoğulları
 - Adana dolaylarında kurulmuş ve Memlûklere bağlı olarak yaşayan beylik - Ramazanoğulları

Ancak Kütahya ve Denizli dolaylarında hüküm süren ve topraklarını çeyiz yoluyla Osmanlı Devleti'ne bağlayan Germiyoğulları hakkında bilgi verilmemiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. 1240 Baba İshak İsyanı ve 1243 Köseadağ Savaşı, Anadolu Selçuklu hükümdarlarından II. Gıyaseddin Keyhüsrev Dönemi'nde yaşanmıştır. Bu dönemde pek çok sosyal, bilimsel ve dinî kurum kurulmuş, büyük mimarlık eserleri inşa edilmiştir. Kayseri Hunad Hatun Külliyesi bunun en güzel örneklerindendir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Soruda B seçeneğinde verilen gelişme (İran ile Amasya Antlaşmasının imzalanması-1555) I. Süleyman (Kanuni) Dönemi gelişmelerinden biridir.

- Kıbrıs Adası'nın fethedilmesi - II. Selim Dönemi
- Sahn-ı Semân Medresesinin açılması - Fatih Sultan Mehmet Dönemi
- II. Viyana Kuşatmasının başarısızlıkla sonuçlanması - IV. (Avcı) Mehmet Dönemi
- Baharat Yolu'nun denetiminin Osmanlıya geçmesi - Yavuz Sultan Selim Dönemi

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. 1541-1600 yılları arasında yaşamış; Türkçe genel bir tarih niteliğinde kaleme aldığı ve Hz. Adem'den başlayarak Sultan III. Mehmet Dönemi'ne kadarki olayları anlattığı "Künhü'l-Ahbar" adlı eseriyle tanınan kişi Gelibolulu Mustafa Âli Efendi'dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde çift-hane sisteminin dışında kalan mevat (ölü, tarım dışı kalmış) araziler üzerinde, tek bir kişinin sahip olup yönettiği, genellikle pazara yönelik üretim yapan büyük tarımsal işletmeler ortaya çıkmıştır. Bu tür çiftlikler, daha çok sermaye sahibi devlet görevlileri tarafından kurulmuş ve çeşitli vakıfın inşası söz konusu olabilmektedir. Bu yeni kurulan çiftliklerde iş gücü olarak ise ücret karşılığında köle ve ortakçılardan yararlanılmıştır. Devletin plantasyon sistemi çerçevesinde bu tür büyük çiftliklerin kuruluşunu teşvik etmesindeki amaçlar arasında şunlar yer alır:

- Kullanılmayan arazileri tarıma kazandırmak
- Yeni istihdam alanları yaratmak (I)
- Tarımsal üretimin artmasını sağlamak (III)
- Kamu hizmetleri için kaynak sağlamak (II)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Divan-ı Hümayunun daimi üyesi olmasa da gerektiği dönemlerde divanda alınan kararların dine uygun olup olmadığına dair bilgisine başvuru şeyhülislamlık makamı, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde sadrazamla eşit konuma getirilmiş, XVII. yüzyılda Divan-ı Hümayunun üyesi olmuştur. Şeyhülislamın dine uygunluk açısından verdiği belgeye "fetva" (I), şeyhülislamlık makamına da "bab-ı meşihat" (III) adı verilmiştir. Kulluk hakkı ise Osmanlı hükümdarlarının yargı yetkisini kullandığının bir kanıtı olup, hükümdarın devşirme sistemi içindeki kişiler üzerinde öldürme hakkının olmasıdır. Kulluk hakkı uygulamasına Tanzimat Dönemi'nde son verilmiştir. Buna göre verilen öncüllerden fetva ve bab-ı meşihat kavramları şeyhülislamlık makamıyla ilgilidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde III. Mustafa Dönemi'nde bütçe açıklarını gidermek ve devlet harcamalarını finanse etmek amacıyla çıkarılan Esham Kanunu ile beraber iç borçlanma sistemi olan esham uygulamasına geçilmiştir. Esham uygulamasındaki temel amaç devlet bütçesinde oluşan açığın kapatılmasıdır. Bu uygulama temsili kâğıt paraya geçişin de ilk adımı olarak değerlendirilmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Mısır İsyanı sırasında Hıdiv Kavalalı Mehmet Ali Paşa'ya destek veren ancak Mısır Sorunu'nun görüşülmesi için toplanan 1840 Londra Konferansı'na katılmayan devlet Fransa'dır. İngiltere öncülüğünde toplanan konferansa; Rusya, Avusturya, Prusya ve Osmanlı Devleti katılmış, Mısır Osmanlı toprağı sayılarak yönetimi hıdivlik şartı ile Mehmet Ali Paşa'ya bırakılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Süveyş Kanalı'nın inşasına Osmanlı Devleti'nin Mısır Valisi Said Paşa Zamanı'nda bir Fransız şirketi tarafından başlanmış, Mısır valisi İsmail Paşa Zamanı'nda 1869 yılında tamamlanmıştır. Süveyş Kanalı'nın açılmasına karşı olan İngiltere önce 1878'de geçici olarak Kıbrıs'ı işgal etmiş, 1882'de Mısır'ı işgal ederek Kanal'ın kontrolünü ele geçirmiştir. Osmanlı Devleti, I. Dünya Savaşı sırasında Süveyş Kanalı'nı geri alabilmek amacıyla 1 ve 2. Kanal Harekâtı'nı düzenlemişse de başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin içinde muhalif olarak yer alan, daha çok muhafazakâr mebuslardan oluşan ve İttihat ve Terakki Cemiyeti'ni otoriter ve demokratik olmayan tutumundan dolayı eleştiren grup Hizb-i Cedit'tir. İttihat ve Terakki Fırkası, parti dışı ve parti içi muhalefetle karşılaşmıştır. Muhalif ve daha çok muhafazakâr mebuslardan oluşan Hizb-i Cedit Hareketi, İttihat ve Terakki Fırkası içinde ayrışmanın adı olup, bu ayrışma, 21 Kasım 1911'de kurulacak olan Hürriyet ve İtilaf Fırkası'na da önyak olmuştur. 1911 yılının bahar aylarında İttihat ve Terakki Cemiyeti, Hizb-i Cedit Hareketi yüzünden ciddi bir bölünme tehlikesi atlattı, 1911'in sonbaharında başlayan Trablusgarp Savaşı, İttihatçı yöneticiler açısından bu sorundan kurtulmak için bir fırsat olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. I. Balkan Savaşı öncesi ordunun bir kısmını terhis ederek savaşın kaybedilme nedenlerinden birine ortam hazırlayan dönemin hariciye nazırı (dış işleri bakanı) Asım Bey'dir. Asım Bey, Mebusan Meclisinde yaptığı bir konuşmasında "Balkanlardan vicdanım kadar eminim." diyerek savaşın kazanılacağına dair inancını dile getirmiş ve Osmanlı ordusunda 65.000 kişilik askerî birliğin terhis edilmesini sağlamıştır. Balkan Savaşları'nda Osmanlı Devleti'nin mağlup olmasındaki diğer nedenler arasında; ordunun siyasete karışması, donanmanın yetersiz olması ve savaşın dört ayrı cephede devam etmesidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. 11. sınıf öğrencisi Ebru'nun I. Dünya Savaşı'na dair hazırladığı genel bakış tablosunda karşısındaki bilgiyle yanlış eşleştirilen devlet Bulgaristan'dır. I. Dünya Savaşı'ndan ilk çekilen devlet Bulgaristan değil, Japonya'dır. Öte yandan en kârlı çıkan devlet İngiltere, savaşın kısa sürede bitmesini sağlayan devlet ABD, rejim değişikliği yaşayan devlet Rusya, savaşa en son katılan devlet Yunanistan olmuştur. Bulgaristan ise imzaladığı Nöyvi Antlaşması ile Ege Denizi ile bağlantısını kaybetmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Sivas Kongresi'ni Ali Galip ve Muhittin Paşalar ile engellemeye çalışan ancak başarı sağlamayan Damat Ferit Paşa Hükûmeti istifa etmiştir. Bu gelişme üzerine kurulan ve kurtuluş mücadelesine daha sıcak bakan hükûmet Ali Rıza Paşa Hükûmeti'dir. Padişah Vahdettin, Damat Ferit Paşa ile var olan durumlarını devam ettiremeyeceğini anlamış ve Millî Mücadele taraftarlarının da tepkisi üzerine Damat Ferit Paşa Hükûmeti'nin istifa etmesinde etkili olmuştur. Mustafa Kemal ise yeni kurulan hükûmete Erzurum ve Sivas Kongresi'nde alınan kararlara saygılı davranıldığı takdirde yardımcı olacağını iletmış, bunun sonucunda da Ali Rıza Paşa Hükûmeti ile 20-22 Ekim 1919 tarihlerinde Amasya Görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Amasya Genelgesi'nde yer alan; "Sivas'ta toplanacak kongreye her ilden halkın güvenini kazanmış üçer delege katılacaktır." hükmü ile gerçekleştirilmek istenen ulusal kurtuluş mücadelesinde millet iradesini hâkim kılmaktır. Halkın güvenini kazanan üçer delegenin katılmasıyla halkın da eski düzenin değişeceğine inanması, mücadeleye sıcak bakması amaçlanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. Birinci İnönü Savaşı'ndan sonra TBMM Hükûmetinin Londra Konferansı'na delege göndererek hedeflediği amaçları arasında; barış yanlısı olduğunu kanıtlamak, Misakımillî'yi dünyaya tanıtmak, uluslararası alanda hukuki olarak var olduğunu göstermek ve siyasi başarıların sürekliliğini sağlayabilmek yer alır. Ancak Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın siyasi başarısına katkı sağlamak gibi bir amaç güdülmemiştir. Nitekim Mudanya Ateşkes Antlaşması Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nden sonra 11 Ekim 1922'de imzalanmış olup, bu antlaşma ile Mondros Ateşkes Antlaşması geçersiz kılınmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. Soruda I. öncülde yer alan Gediz Taarruzu, Ali Fuat Paşa komutasındaki Kuvayımillîye'nin bir mücadelesi olup Millî Mücadele Dönemi'nde TBMM'ye bağlı düzenli ordu birliklerinin mücadelesi olduğu savaşlar arasında yer almaz. Gediz Taarruzu'nun başarısızlıkla sonuçlanması üzerine Ali Fuat (Cebesoy) Paşa görevinden alınarak Moskova Büyükelçisi olarak görevlendirilmiş, Kuvayımillîye lağvedilmiş (kaldırılmış) ve TBMM tarafından Düzenli Ordu kurulmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun, Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra Yunan ordusunun yakıp yıktığı bölgelerle, Yunan Mezalimini Tetkik Heyeti ile birlikte yaptığı incelemelerinde gördüklerini hikâye ve makalelerle anlattığı eser "Düşmanın Yaktığı Köyler Ahalisine"dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. Hakkâri ve çevresinde 1924 yılında çıkan Nasturi İsyanı'nın çıkmasında İngiltere'nin kışkırtmaları etkili olmuştur. İngiltere Musul konusunda kazançlı çıkmak için bu isyanı desteklemiştir. Bu gelişmenin sonucunda da amacına 1926 Ankara Antlaşması ile ulaşacaktır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. Mustafa Kemal'in "Uygarlık yolunda başarı yenileşmeye bağlıdır. Toplumsal hayatta, bilim ve fen alanında başarı kazanmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur." sözü doğrudan inkılapçılık ilkesiyle ilgilidir. Çünkü bu ilke durağan olmayı değil, sürekli dinamik olmayı gerektirmiştir. Toplumun eski düzeni yerine yeni çağdaş düzen getirilmesini öngören bu ilke aynı zamanda tüm Atatürk ilkelerini de kapsamaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

21. Misak-ı İktisadi Kararları çerçevesinde 1927 yılında çıkartılan Sanayiye Özendirme Kanunu ile belediye sınırları dışında kurulan işletmelere arazinin ücretsiz verilmesi, malzemelerin demir ve deniz yollarında %30 indirim ile taşınması, işletmelerde kullanılacak ithal malzemenin gümrük vergisinden muaf olması durumlarıyla yeni Türk Devleti'nin ulaşmak istediği temel amaç, devletçilik politikası gereği özel girişimcilere destek sağlayarak yerli sanayinin geliştirilmesi olmuştur. 1927 yılında Teşvik-i Sanayi Kanunu ile özel girişimcilere sağlanan bu imkânlarla rağmen başarı sağlanamamasının en önemli sebepleri olarak; yeterli düzeyde sermayenin olmaması, bilgi ve tecrübelerin eksik olması ve en önemlisi 1929 Dünya Ekonomik Bunalımı'nın olumsuz etkisi söylenebilir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

22. Kalemeye aldığı İstiklal Marşı'nı Türk ordusuna ithaf eden Mehmet Âkif Ersoy'un, TBMM tarafından kendisine ödül olarak verilen 500 lirayı bağışladığı kurum Darülmesai'dir. Darülmesai, kadınlara ve çocuklara meslek öğretme ve cepheye elbise diken kurumdur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

23. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması sırasında sözleşmeye katılmayan ve protesto eden fakat 1938'de sözleşmeyi imzalayan devlet İtalya'dır. Rusya, Fransa, İngiltere Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ne katılmıştır. Almanya ise Montrö Boğazlar Sözleşmesi'ne katılmadığı gibi sonradan da onaylamamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. 1930 yılında Türkiye ile Yunanistan arasında imzalan Ahalî Mübadelesi Antlaşması'yla birlikte iki ülke arasındaki ilişkiler olumlu yönde ilerlemeye başlamıştır. Bu iyi ilişkiler sonucunda Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya arasında 1934 yılında Almanya ve İtalya'nın yayılmacı politikalar izlemesi sonucu Balkan Antantı imzalanmıştır. Bu pakta göre ülkeler birbirlerinin sınırlarını korumayı ve birbirlerinin varlığına saygı göstermeyi kabul etmişlerdir. Aynı zamanda Türkiye Balkan Antantı ile batı sınırını güvence altına almıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. II. Dünya Savaşı sonrası ABD, İngiltere, SSCB ve Fransa'nın Almanya'nın hangi bölgelerini işgal edeceği ve savaş sonrası dünyayı ana çizgileri ile belirlemek amacıyla 4-11 Şubat 1945'te toplanmış olan konferans, Yalta Konferansı'dır. Roosevelt, Churchill ve Stalin'in de katıldığı konferansta, Almanya üç işgal bölgesine ayrılmış; Almanya'nın 20 milyar dolar tamirat borcu ödemesi ve Birleşmiş Milletlerin kurulması kabul edilmiştir. Birleşmiş Milletler Sözleşmesi'nin temel ilkeleri belirlenmiş ve 1 Mart 1945'e kadar ortak düşmana karşı savaş ilan edenlerin üyeliğe kabul edilmesi kararlaştırılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

26. Olası bir kaos ortamında yanlış anlaşılmalara önlemek için ABD ile SSCB arasında 1963'te oluşturulan diyalog unsuruna "Kırmızı Telefon Hattı" adı verilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

27. ABD'ye karşı denge oluşturmak amacıyla Çin, Rusya, Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan'ın 1996 yılında oluşturdukları teşkilat Şanghay Beşlisi'dir. Bu iş birliği yapılanmasına 2001'de Özbekistan da katılmış ve adı "Şanghay İşbirliği Örgütü" olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

1. Aşağıdakilerden hangisi Avrupa'da varlık gösteren bir Türk topluluğu değildir?

A) Türgişler B) Bulgarlar
C) Peçenekler D) Hazarlar
E) Avarlar

2. • Efe: "Bir asker komutan olan Aybek tarafından 13. yüzyılda Mısır'da kurulmuştur. Devlet yönetiminde saltanat sistemi olmadığı için genellikle ordu komutanları hükümdar olmuş ve bu anlayış sık sık taht kavgalarına yol açmıştır."
• Necla: "Arap kaynaklarında el Devletü't-Türkiye olarak geçen bu devlet, Mısır'da Türkçeyi resmî dil ilan eden tek devlettir."

Yukarıda Efe ve Necla arasında geçen diyalogda sözü edilen Türk - İslam devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Memlûkler B) Akşitler
C) Karahanlılar D) Eyyubiler
E) Tolunoğulları

3. 1100-1207 yılları arasında Ahlat merkez olmak üzere Van, Tatvan, Erciş, Malazgirt ve Muş civarında hüküm süren, *Ermenşahlar* veya *Ahlatşahlar* olarak da adlandırılan beylik aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sökmenliler B) Artuklular
C) Danişmentler D) Eşrefoğulları
E) Saltuklular

4. Kanuni Sultan Süleyman zaman zaman tebdil-i kıyafet (kıyafette değişiklik) yaparak sipahi kılığına bürünmüş ve İstanbul'da halkın arasına karışarak bir anlamda teftiş yapmıştır.

Kanuni Sultan Süleyman'ın bu uygulamayla;

- I. adaletli bir yönetim sağlayabilme,
II. ordudaki sipahilerin desteğini kazanma,
III. halkın istek ve şikâyetlerinden haberdar olma

durumlarından hangilerini amaçladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde Avrupa'dakine benzer bir köle çiftçi sınıfı oluşmamıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki durumlardan hangisiyle bağlantılı olduğu savunulabilir?

- A) Bazı toprakların gelirleri ile sosyal hizmetlerin karşılanması
B) Toprakların büyük bir kısmının devlete ait olması
C) Ticaretin yaygın bir geçim kaynağı olmaması
D) Devlete yararlılık gösterenlere bazı toprakların malikâne olarak verilmesi
E) Bazı toprakların mülk olarak şahıslara dağıtılması

6. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde hazırlanan Kanunname-i Ali Osman'da şehzadelere sancağa çıkma zorunluluğu getirilmesiyle aşağıdakilerden hangisi amaçlanmıştır?

- A) Sancakları bağımsız yönetilen birer birim hâline getirmek
B) Şehzadeleri merkezden uzak tutarak taht kavgasını önlemek
C) Valide sultanların ve saray kadınlarının yönetimdeki etkinliğini azaltmak
D) Şehzadelerin para basmalarına izin vererek Osmanlı ekonomisini canlandırmak
E) Şehzadelerin yönetim tecrübesi kazanmasını sağlamak

7.

	SANATÇI	ALAN
I.	Matrakçı Nasuh	Minyatür
II.	İttri	Müzik
III.	Şeyh Hamdullah	Hat
IV.	Güllü Agop	Tiyatro
V.	Hacı Arif Bey	Resim

Yukarıda verilen sanatçı - alan eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Yirmisekiz Çelebi Mehmet'i Paris'e elçi olarak gönderen Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Mahmut B) Abdülaziz
C) III. Selim D) III. Ahmet
E) I. Abdülhamit

9.

V. Murat'ı tahta çıkarmak amacıyla Genç Osmanlılar Cemiyeti üyelerinden Ali Suavi öncülüğünde 20 Mayıs 1878'de gerçekleşen olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Babıali Baskını
B) Kuleli Olayı
C) Çırağan Baskını
D) Çınar Olayı
E) Beylerbeyi Olayı

10. Osmanlı Devleti'nde, haksız kazanç sağladığı düşünülen ya da görevini kötüye kullanan kişilerin mal varlığına el konulması sistemi olan "Müsadere Usulü" aşağıdakilerden hangisiyle tamamen kaldırılmıştır?

A) Sened-i İttifak
B) Islahat Fermanı
C) Tanzimat Fermanı
D) Halepa Fermanı
E) Muharrem Kararnamesi

11. XIX. yüzyılda milliyetçilik akımının etkisiyle isyanların yaşandığı Balkanlar'da Avrupalı devletler bölgede yeteri kadar yenilik yapılmadığını öne sürmüş ve Osmanlı Devleti'ne baskı uygulayarak Balkanlar'daki isyan hareketlerini desteklemişlerdir.

Osmanlı Devleti'nin bu durumu önlemek adına, aşağıdakilerden hangisini çözüm yolu olarak gördüğü savunulabilir?

A) Makedonya bölgesinde ıslahat yapılması
B) Sırbistan, Romanya ve Karadağ'ın bağımsızlığının tanınması
C) Mustafa Kemal'in Anadolu'daki direniş örgütlerini kurması
D) Basın-yayın yoluyla isyanların durdurulmaya çalışılması
E) Avrupa'nın tutumlarına karşı tepki mitingleri oluşturulması

12.

1909 Yılı Değişiklikleri
Hükûmet, padişaha değil; Mebusan Meclisine karşı sorumludur.
Uluslararası anlaşmalarda meclis onayı zorunluluğu getirilmiştir.
Kanun tekliflerinde gerekli olan padişah izni kaldırılmıştır.
Basın üzerindeki sansür kaldırılmıştır.
Padişahın sürgün ve sansür yetkilerine son verilmiştir.
Padişahın meclisi gerektiğinde tek başına feshetme yetkisi kaldırılmıştır.

Yapılan bu değişikliklerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Türk tarihinde çok partili siyasal hayata geçilmiştir.
B) Yapılan değişiklikler sonrası İstibdat Dönemi sona ermiştir.
C) İngiltere ve Rusya arasında Reval Görüşmelerinin yapılmasına neden olmuştur.
D) Mebusan Meclisinin gücü artırılarak demokratikleşme sürecine katkı sağlanmıştır.
E) Osmanlıcılık fikir akımının etkisini yitirdiği anlaşılmıştır.

13. İtalya, Osmanlı yönetimini bölgedeki İtalyanlara kötü davranmak ve Trablusgarp bölgesini geri bırakmakla suçlamış, yayınladığı bir ultimatom ile Osmanlı Devleti'ne savaş ilan edip işgallere başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Trablusgarp Savaşı'nda İtalya'nın işgal ettiği alanlar arasında gösterilemez?

A) Homs
B) Derne
C) Tobruk
D) Bingazi
E) Fizan

14. Bir konuşmacının "Millî Mücadele ve Edebî Eserlerimiz" adlı bir konferansta, Millî Mücadele Dönemi'ni anlatan eserlerin tanıtımını yaparken aşağıdaki yazar ve eserlerin hangisinden bahsetmesi beklenemez?

- A) Yakup Kadri - *Sodom ve Gomora*
- B) Kemal Tahir - *Rahmet Yolları Kesti*
- C) Halide Edip - *Türk'ün Ateşle İmtihanı*
- D) Kâzım Karabekir - *İstiklal Harbimiz*
- E) Mustafa Kemal - *Nutuk*

15. Mustafa Kemal Anadolu'ya geçmeden önce İstanbul'da;

- I. Padişah Vahdettin ile görüşme,
- II. tüm millî direniş örgütlerini tek çatı altında toplama,
- III. Fethi Bey ile beraber Minber gazetesini çıkarma

çalışmalarından hangilerini gerçekleştirmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III

E) I, II ve III

16. Mustafa Kemal öncülüğünde 16-28 Kasım 1919 tarihleri arasında gerçekleşen ve Mebusan Meclisinin İstanbul'da açılması kararının alındığı "Komutanlar Toplantısı", aşağıdaki şehirlerden hangisinde gerçekleştirilmiştir?

- A) Amasya
- B) Sivas
- C) Erzurum
- D) Ankara
- E) Kayseri

17. • Çerkez Ethem İsyanı

• Demirci Mehmet Efe İsyanı

Yukarıda verilen isyanların aynı dönemde yaşanan diğer isyanlardan ayrılan yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Azınlık isyanlarını tetiklemeleri
- B) Düzenli orduya karşı çıkmaları
- C) İtilaf Devletlerince desteklenmeleri
- D) Doğrudan İstanbul Hükûmeti tarafından çıkartılan isyanlar olmaları
- E) Büyük aşiretlerin kendi yönetimlerini kurma düşünceleri

18. Falih Rıfkı Atay, 3 Ekim 1922'de Akşam gazetesinde yayımlanan yazısında "Üç senede Türk milletinin tarihine üç isim katıldı. Bu üç isimle Anadolu dağlarının üç tepesini hatırlayacağız. Metristepe, Duatepe ve Kocatepe..." ifadesine yer vermiştir.

Bu yazıda geçen "Metristepe" aşağıdaki savaşılarından hangisiyle ilgili olarak anılmıştır?

- A) Birinci İnönü Muharebesi
- B) İkinci İnönü Muharebesi
- C) Sakarya Meydan Muharebesi
- D) Kütahya-Eskişehir Muharebesi
- E) Başkomutanlık Meydan Muharebesi

19. Mustafa Kemal'in 8 Nisan 1923'te açıkladığı ve 9 Eylül 1923 tarihinde kurulan Halk Fırkasının parti programını oluşturan belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Misakımillî
- B) Halkçılık Beyannamesi
- C) Dokuz Umde (İlke)
- D) Tekalif-i Milliye Emirleri
- E) Misak-ı İktisadi

20. Aşar vergisi Müslüman köylülerden alınan 1/10'luk ürün vergisiydi. Yeni Türk Devleti bölgesel farklılıklar gösterdiği, toplanmasında sorunlar yaşandığı ve köylünün yöneticilerin baskısına maruz kaldığı gerekçeleri ile 17 Şubat 1925'te aşar vergisini kaldırmıştır.

Buna göre aşar vergisinin kaldırılması;

- I. halkçılık,
- II. inkılapçılık,
- III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle ilişkilendirilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

21. 11. sınıf öğrencisi Mustafa, tarih dersinde proje olarak 21 Haziran 1934 tarihli bir gazete hazırlamış ve gazeteye de "Bey, Hanım, Ağa, Hoca, Paşa, Efendi KALKTI..." sözleri ile manşet atmıştır.

Mustafa'nın hazırladığı gazetede manşet olarak yer verdiği toplumsal alandaki bu gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şapka Kanunu'nun kabulü
- B) Yeni Türk harflerinin kabulü
- C) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- D) Soyadı Kanunu'nun kabulü
- E) Uluslararası rakamların kabulü

22. Yeni Türk Devleti'nde deniz yolları, deniz ticareti ve filoları destekleyip güçlendirmek amacıyla 1937 yılında açılan kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Denizbank
- B) İş Bankası
- C) Sümerbank
- D) Türk Kuşu
- E) Türk Tayyare Cemiyeti

23. • Günümüz eğitim sisteminin temellerinin atılması

• Ders programlarının çağa uygun olarak düzenlenmesi

• Okul açmanın devlet iznine bağlanması

Yukarıdaki gelişmeler, aşağıdakilerden hangisiyle gerçekleştirilmiştir?

- A) Medreselerin kapatılmasıyla
- B) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesiyle
- C) Millet Mekteplerinin açılmasıyla
- D) Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun'un çıkarılmasıyla
- E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabulüyle

24. 1923-1930 yılları arası Türk dış politikasını, Lozan Barış Antlaşması'nda karara bağlanan ancak tekrar sorun hâline gelen konular ya da Lozan'da kararlaştırılamayarak ertelenen konular oluşturmuştur.

Aşağıdaki konulardan hangisi, bu genelleme içerisinde değerlendirilemez?

- A) Musul Sorunu
- B) Osmanlı Borçları Sorunu
- C) Yabancı Okullar
- D) Nüfus Mübadelesi Sorunu
- E) Suriye Sınırı Meselesi

25. İtilaf güçleri arasında I. Dünya Savaşı sonrasında Türkiye ile iyi ilişkiler kuran ilk devlettir. Savaştan umduğunu bulamaması Kurtuluş Savaşı sırasında Türkiye'ye karşı daha ılımlı yaklaşmasına neden olsa da 1922'de faşist iktidarın kurulması ve Akdeniz hâkimiyetini güçlendirmek için Anadolu'dan toprak talep etmesi bu ılımlı ilişkileri olumsuz etkilemiştir. Türkiye bu devletin yayılmacı politikasına karşı 1934'te Balkan, 1937'de de Sadabat Paktı'nı imzalamıştır.

Türk dış politikasını topraklarını koruma adına etkileyen ve yukarıda birtakım özellikleri verilen devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtalya
- B) Almanya
- C) Fransa
- D) İngiltere
- E) İspanya

26. Tarih öğretmeni Hasan Bey, dersin başında öğrencilerine "Jeopolitik konumunun ilgi çekmesi, din ve mezhep farklılıklarının bulunması ve geniş petrol rezervlerine sahip olması nedeniyle 'Dünyanın Bir Numaralı Fırtına Merkezi' olarak nitelendirilen alanı tanımaya ne dersiniz?" şeklinde bir soru sorarak onların dikkatini çekmeye çalışmıştır.

Hasan Öğretmen'in sorusunda özelliklerinden bahsettiği ve "dünyanın bir numaralı fırtına merkezi" olarak nitelendirilen bölge, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Afrika
- B) Avrasya
- C) Uzak Doğu
- D) Avrupa
- E) Orta Doğu

27. II. Dünya Savaşı sonrasında Kuzey Vietnam'da komünist güçlerin artması ve Kore Savaşı'nın etkisi ABD'yi yeni tedbirler almaya yöneltmiştir.

Bu tedbirlerin bir sonucu olarak 8 Eylül 1954'te ABD'nin oluşturduğu, Sovyet Rusya ve müttefikleri Çin'i Batı Avrupa kıyılarından Pasifik'e kadar uzayan bir alanda ittifaklar çemberi içine alan, diğer adı "Manila Paktı" olan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

- A) OAU
- B) NATO
- C) SEATO
- D) AĞİK
- E) İKÖ

TARİH

DENEME

3

ÇÖZÜM

1. Soruda A seçeneğinde yer alana Türgişler Orta Asya'da kurulmuş olup Avrupa'da varlık göstermemiştir. Avrupa'da varlık gösteren devletler şunlardır:

- Avrupa (Batı) Hun Devleti
- Avarlar (Juan Juanlar)
- Bulgarlar
- Macarlar
- Kıpçaklar (Kumanlar)
- Uzlar
- Peçenekler
- Hazarlar

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Soruda Efe ve Necla arasında geçen diyalogda sözü edilen Türk-İslam devleti Memlûklardır. Bir asker komutan olan Aybek tarafından 13. yüzyılda Mısır'da kurulan Memlûk Devleti'nde saltanat sistemi olmadığı için genellikle ordu komutanları hükümdar olmuş ve bu anlayış sık sık taht kavgalarına yol açmıştır. Öte yandan Arap kaynaklarında el Devletü't-Türkiye olarak geçen bu devlet Mısır'da Türkçeyi resmî dil ilan eden tek devlettir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. 1100-1207 yılları arasında Ahlat merkez olmak üzere Van, Tatvan, Erciş, Malazgirt ve Muş civarında hüküm süren, Ermenşahlar veya Ahlatşahlar olarak da adlandırılan beylik Sökmenlilerdir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Kanuni Sultan Süleyman'ın zaman zaman sipahi kılığına bürünerek (tebdil-i kıyafet) İstanbul'da halkın arasına karışmasındaki amaç, adil bir yönetim sağlayabilmek (I), halkın istek ve şikâyetlerinden bizzat haberdar olabilmek (III), devlet görevlilerinin davranışlarını öğrenmek ve ahali arasındaki söylentileri öğrenebilmektir. Ordudaki sipahilerin desteğini kazanabilmek gibi bir amaç güdülmemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde Avrupa'dakine benzer bir köle çiftçi sınıfı oluşmamıştır. Böyle bir durumun yaşanmasında Osmanlı Devleti'nde toprakların büyük bir kısmının "miri arazi" adı altında devlete ait olması etkili olmuştur. Ayrıca bu durum özel mülkiyet anlayışının gelişmesini de engellemiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde hazırlanan Kanunname-i Ali Osman ile şehzadelere sancağa çıkma zorunluluğu getirilmiştir. Bu uygulamayla amaçlanan şehzadelerin devlet yönetimi konusunda tecrübe kazanmasını sağlamaktır. Sancaklara gönderilen şehzadeleri bu konuda eğiten kişilere ise "lala" adı verilmiştir. Öte yandan sancağa gönderilen şehzadelerin kendilerine ait sarayı, ordusu ve görevlileri olmasına karşın asla kendi adlarına para bastıramaz ve hutbe okutamazlardı.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Tabloda V numaralı eşleştirme yanlıştır. Hacı Arif Bey; resim alanında değil, müzik alanında çalışmalar yapmış ünlü bir müzisyen ve bestekârdır. Yaptığı çalışmalarla klasik Türk musikisinde çığır açmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Yirmisekiz Çelebi Mehmet'i Paris'e elçi olarak gönderen Osmanlı padişahı III. Ahmet'tir. İlk kez geçici elçiliklerin açıldığı Lale Devri'nde Yirmisekiz Çelebi Mehmet ilk Paris elçisi olarak görevlendirilmiş olup gözlemlerini "Paris Sefaretnamesi" adlı eseriyle bilinir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

9. V. Murat'ı tahta çıkarmak amacıyla Genç Osmanlılar Cemiyeti üyelerinden Ali Suavi öncülüğünde 20 Mayıs 1878'de gerçekleşen olay Çırağan Baskını'dır. Ali Suavi Olayı olarak da adlandırılan bu baskın başarısızlıkla sonuçlanmış, Ali Suavi öldürülmüştür.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde Kanunname-i Ali Osman ile Fatih Dönemi'nde yasalaşan müsadere sistemi haksız kazanç sağladığı düşünülen veya yetkilerini kötüye kullanan kişilerin mal varlığına el koyma hakkıdır. II. Mahmut Dönemi'nde önemli ölçüde zayıflayan müsadere sistemine, 1839 Tanzimat Fermanı ile resmen son verilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti XIX. yüzyılda Balkan topraklarında yaşanan isyan hareketlerini ve Avrupalı devletlerin bu duruma karşı tutumlarını, 1878'de imzalanan Berlin Antlaşması'ndaki "Makedonya bölgesinde ıslahat yapma" hükmünü kabul ederek önlemeye çalışmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Kanunuesası'de yapılan 1909 yılı değişiklikleri ile padişahın yetkileri kısıtlanmış ve Mebusan Meclisinin gücü artırılarak demokratikleşme sürecine katkı sağlanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Gelişen sanayisi için ham madde ve pazar arayışına giren İtalya Trablusgarp'ı aldığı Afrika'nın içlerine kadar ilerleme olanağı bulacak ve Habeşistan'da yaşadığı başarısızlığı telafi edecekti. Bu gibi nedenlerle İtalya Bingazi, Derne, Tobruk ve Homs'a asker göndermiş ve işgallere başlamıştır. Fizan ise Trablusgarp bölgesini oluşturan üç alandan bir tanesidir. Osmanlı Devleti'nde idam cezasına mahkûm edilen ancak devlete sağladıkları yararlar nedeniyle idam edilmeyen kimselerin sürgün yeri olarak kullanılan büyük oranda çöllerle kaplı bir alandır. Bu bölge İtalya'nın işgal ettiği alanlardan biri değildir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Konuşmacı "Millî Mücadele ve Edebî Eserlerimiz" adlı konferansta Millî Mücadele Dönemi'ni anlatan eserlerin tanıtımını yaparken A, C, D ve E seçeneklerindeki yazar ve eserlerden bahsedebilir. Ancak "B" seçeneğindeki Kemal Tahir'in "Rahmet Yolları Kesti" adlı eseri ilk kez 1970 yılında yayımlanmıştır ve Millî Mücadele'yi konu alan bir eser değildir. Kemal Tahir bu eserinde eşkıyalık olgusunu ele almış, halk arasında var olan eşkıyalık hayranlığının temelde çaresizlikten kaynaklandığını anlatmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Mustafa Kemal Anadolu'ya geçmeden önce İstanbul'da düşüncelerini yaymak için Fethi Bey ile birlikte Minber gazetesini çıkarmış, meclis içinde güç kazanmaya çalışmış, arkadaşları ile Pembe Köşk'te gizli toplantılar yapmış, padişah Vahdettin ile görüşmüş ve Tevfik Paşa Hükûmetinin güvenoyu almasını önlemeye çalışmıştır. Tüm millî cemiyetlerin tek çatı altında toplanması Sivas Kongresi'nde gerçekleşen bir durumdur. Buradaki amaç Millî Mücadele'nin tek merkezden yürütülmesini sağlamaktır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Mustafa Kemal öncülüğünde 16-28 Kasım 1919 tarihleri arasında gerçekleşen ve Mebusan Meclisinin İstanbul'da açılması kararının alındığı "Komutanlar Toplantısı" Sivas'ta gerçekleşmiştir. Sivas Komutanlar Toplantısı adıyla 16 Kasım 1919'da Mustafa Kemal Paşa'nın başkanlığında toplanan kurulda üç önemli konu konuşulmuştu; Meclis'in toplanacağı yer, Meclis'in toplanmasından sonra Heyet-i Temsiliye'nin ve ulusal örgütün alacağı biçim ve çalışma yöntemi, Barış Konferansı'nın vereceği kararlardan sonra nasıl davranılacağı. Toplantıda Mebusan Meclisi'nin nerede toplanacağı konusunda şu karar alınmıştır. "Millet Meclisi'nin bütün mahsurlara ve tehlikelere rağmen İstanbul'da toplanması zarureti hâsıl olmuştur."

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

17. I. TBMM ve Millî Mücadele karşıtı isyanlar İstanbul Hükûmeti, İtilaf Devletleri ve azınlıklar tarafından çıkarılmış ve desteklenmiştir. Soruda verilen isyanların diğer isyanlardan farkı ise Millî Mücadele'ye karşı olmayıp öncesinde Kuvayımillîye yanlısıyken düzenli ordunun kurulmasından sonra isyan etmeleridir. Yani bu isyanlar düzenli orduya bir tepkidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

18. Falih Rıfkı Atay, 3 Ekim 1922'de Akşam gazetesinde yayımlanan yazısında "Üç senede Türk milletinin tarihine üç isim katıldı. Bu üç isimle Anadolu dağlarının üç tepesini hatırlayacağız. Metristepe, Duatepe ve Kocatepe..." ifadesine yer vermiştir. Bu yazıda geçen "Metristepe" ile II. İnönü Muharebesi kastedilmiştir. Öte yandan "Duatepe" ile Sakarya Meydan Muharebesi, "Kocatepe" ile de Başkomutanlık Meydan Muharebesi anılmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

19. Mustafa Kemal'in "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Reisi" sıfatıyla 8 Nisan 1923'te açıkladığı ve 9 Eylül 1923 tarihinde kurulan Halk Fırkasının parti programını oluşturan belge Dokuz Umde (İlke) adını taşımaktadır. İlk maddesi "Hâkimiyet milletindir." olan bu bildiri bir "seçim beyannamesi" olup aynı zamanda Halk Fırkasının parti programını oluşturmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

20. Yeni Türk Devleti aşar vergisini kaldırarak köylülerin baskı görmesini engellemeye ve onların yaşam koşullarını iyileştirmeye çalışmış, köylüleri toplumun diğer kesimleri ile tamamlamış, şeri bir vergiyi kaldırarak önemli bir yenilik yapmıştır. Bu bakımdan aşar vergisinin kaldırılması halkçılık, laiklik ve inkılapçılık ilkeleri ile ilişkilendirilebilir. Toplumsal alanda yapılan bir inkılap olan aşar vergisinin kaldırılması cumhuriyetçilik ilkesiyle ilişkilendirilemez.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. 11. sınıf öğrencisi Mustafa'nın hazırladığı gazette manşet olarak yer verdiği haber 21 Haziran 1934 Soyadı Kanunu'nun kabulüdür. Bu kanunla Osmanlı sosyal yapısını devam ettiren eski unvanlar (bey, ağa, hacı, hoca, paşa, efendi vb.) kaldırılmış; alınacak soyadlarının Türkçe olması, ayrıcalık belirtmemesi, genel ahlaka aykırı ve gülünç olmaması kararlaştırılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

22. Yeni Türk Devleti'nde deniz yolları, deniz ticareti ve filoları destekleyip güçlendirmek amacıyla 1937 yılında açılan kuruluş Denizbanktır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

23. 2 Mart 1926 tarihli Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun ile eğitimin laikleşmesi yolunda çok önemli bir adım atılmıştır. Eğitim işleri düzenlenerek müfredat programları belirlenmiş ve çağa uygun hâle getirilmiştir. Devlet izni olmadan okul açılması yasaklanmış, öğretim programları halkın ihtiyaçlarına cevap verecek şekle getirilmiş, ilk ve ortaöğretim programları düzenlenerek bugünkü modern ve millî bir eğitim sisteminin temelleri atılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

24. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra tekrar gündeme gelen konular:

- Boğazlar Sorunu
- Patrikhane
- Yabancı Okullar Sorunu
- Osmanlı Borçları Sorunu
- Nüfus Mübadelesi
- Suriye Sınırı Meselesi
- Musul Sorunu

Lozan Barış Antlaşması'nda çözilemeyen tek sorun ise Musul sorunu olmuştur.

Soruda 1923-1930 yılları arası Türk dış politikasına konu olan sorunlar sorgulanmaktadır. Irak sınırı, Osmanlı borçları, yabancı okullar, Nüfus Mübadelesi ve patrikhane konuları 1923-1930 yılları arasında gündeme gelmiş ve çözülmeye çalışılmıştır. Boğazlar ve Suriye sınırı konuları ise Lozan Barış Antlaşması ile Türkiye'nin aleyhine çözülmüş; Boğazlar Meselesi 1936'da, Suriye Sınırı Meselesi ise 1938'de çözülmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. İtilaf güçleri arasında I. Dünya Savaşı sonrasında Türkiye ile iyi ilişkiler kuran ilk devlet İtalya olmuştur. Savaştan umduğunu bulamaması Kurtuluş Savaşı sırasında Türkiye'ye karşı daha ılımlı durmasına neden olsa da 1922 yılında faşist iktidarın kurulması ve Akdeniz hâkimiyetini güçlendirmek için Anadolu'dan toprak talep etmesi bu ılımlı ilişkileri zedelemiştir. Türkiye bu devletin yayılcı politikasına karşı önce 1934'te Balkan Antantı'nı, sonra da 1937'de Sadabat Paktı'nı imzalamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

26. Tarih öğretmeni Hasan Bey'in öğrencilerin dikkatini çekmek için dersin başında soru olarak birtakım özelliklerini aktardığı bölge Orta Doğu'dur. Jeopolitik konumu, zengin petrol yataklarına sahip olması, istikrarsız ve karışık bir bölge oluşu, devletlerin hedef ve görüşlerinin çatışması, gelir dağılımının düzensiz olması ve din ve mezhep farklılıkları gibi çeşitli özelliklerinden dolayı bu bölge "Dünyanın Fırtına Merkezi" olarak nitelenmektedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. II. Dünya Savaşı sonrasında ABD, Uzak Doğu'daki etkinliğini arttırmak için 8 Eylül 1954'te SEATO (Güney Doğu Asya Anlaşma Teşkilatı)'yu kurmuştur. Bu teşkilat ABD, İngiltere, Fransa, Yeni Zelanda, Avustralya, Filipinler, Tayland ve Pakistan'dan oluşmuş ve SSCB ve Çin Batı Avrupa kıyılarından Pasifik'e kadar uzanan bir çember içine alınmıştır. Teşkilatın bir diğer adı da Manila Paktı'dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

1. Romalı ünlü tarihçi Priscus'un, "O, tüm dünyanın ondan ürkmesi için doğmuş ve tüm kavimleri sarsmıştır." diyerek bahsettiği ve "Cesur Kavimlerin Efendisi" olarak da bilinen Türk hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Balamir B) Attila
C) Mete Han D) Mukan Kağan
E) Bilge Kağan

2. • Büyük Selçuklu Devleti'nin valilerinden Anuş Tigin tarafından merkezi Ürgenç (Gürgenç) olarak kurulmuştur.
• Maverünnehir, İran ve Azerbaycan bölgelerini alarak topraklarını genişletmiştir.
• 1230 yılında Anadolu Selçukluları ile yaptıkları Yassıçemen Savaşı'nı kaybederek yıkılma sürecine girmişlerdir.

Yukarıda özellikleri verilen Türk-İslam devleti, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Memlûkler
B) Karahanlılar
C) Gazneliler
D) Harzemşahlar
E) Tolunoğulları

3. Aşağıdakilerden hangisi, Türk tasavvuf edebiyatının ilk örneği olarak kabul edilen Divan-ı Hikmet'in özelliklerinden biri değildir?

A) Karahanlı Türkçesinin Hakaniye lehçesi ile kaleme alınmıştır.
B) Hoca Ahmet Yesevi'nin en ünlü eseridir.
C) Dinî ve ahlaki öğütler içermektedir.
D) Türkçenin tarikat dili olarak gelişmesini sağlamıştır.
E) Bir bölümünde İran-Turan Savaşlarına da yer verilmiştir.

4. I. Edirne'nin başkent yapılması
II. İltizam sisteminin uygulanması
III. Karesioğulları Beyliğine son verilmesi

Yukarıdakilerden hangileri Kuruluş Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin Balkanlar'daki ilerleyişini kolaylaştıran unsurlar arasında yer alır?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde "sahib-i arz" kavramıyla kastedilen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tımarlı sipahiler
B) Mülk arazi sahipleri
C) Askerlik çağına gelmiş gayrimüslim erkekler
D) Toprağı ekip biçen reaya
E) Vergi toplama görevi olan kişiler

6. Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinde askerî eğitim verildiği savunulamaz?

- A) Tophane
- B) Hendesehane
- C) Medrese
- D) Humbarahane
- E) Acemi Oğlanlar Ocağı

7. I. Askerlik hizmeti karşılığında gayrimüslimlerden alınan vergi
II. Olağanüstü durumlarda toplanan vergi
III. Toprağı boş bırakanlardan alınan vergi
IV. Daha çok göçebelerden alınan hayvan vergisi

Osmanlı Devleti'nde alınan bu vergiler, aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Haraç - İспенç - Çiftbozan - Öşür
- B) Çiftbozan - Haraç - Ağnam - İспенç
- C) Cizye - Ağnam - Çiftbozan - Avârız
- D) Aruse - Cizye - Ağnam - Bennak
- E) Cizye - Avârız - Çiftbozan - Ağnam

8. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda askerlikle ilgisi olmayanlar Yeniçeri Ocağına alınmış, ayrıca eyaletlerde güvenlik sıkıntılarının başlamasıyla birlikte tımar sistemi bozulmuştur.

Bu durumun;

- I. hukuk,
- II. maliye,
- III. askerlik

alanlarından hangilerini olumsuz etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda askerî ve mali alanda yapılan uygulamalardan biri değildir?

- A) Maliyede esham usulüne geçilmesi
- B) Nizam-ı Cedit adıyla modern bir ordu kurulması
- C) Yerli malı kullanımının teşvik edilmesi
- D) Müsadere sisteminin kaldırılması
- E) Mühendishane-i Berr-i Hümayunun açılması

10. Osmanlı Devleti'nin, 1826 yılında Yeniçeri Ocağı'nı kaldırıp Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye Ordusu'nu kurmasından sonra hazineye gelir sağlamak amacıyla kereste, ipek, kömür, palamut, afyon, hububat gibi bazı maddelerin ticaretini bizzat yapmak üzere piyasaya girmesi ve müdahalesi (tek el) anlamında kullanılan tabir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fiskalizm
- B) Esham
- C) Yed-i vâhid
- D) Muaccele
- E) İltizam

11. 93 Harbi olarak bilinen 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı sonrasında imzalanan Ayastefanos Antlaşması'na göre; Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsızlığını kazanacak; Karadeniz kıyılarından Ege'ye uzanan bir alanda Bulgaristan Krallığı kurulacaktı. Ayrıca Osmanlı Devleti Kars, Ardahan ve Batum'u Rusya'ya bırakacak ve Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecekti. Ancak bu durum Avrupalı devletleri rahatsız etmiştir.

1878 Ayastefanos Antlaşması'na Avrupa devletlerinin karşı çıkmalarının temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupalı devletlerin Osmanlı iç işlerine müdahale edemeyecek olmaları
- B) Rusya'nın güçlenmesi ve İngiltere'nin Akdeniz'deki çıkarlarının tehlikeye düşmesi
- C) Sırbistan, Karadağ ve Romanya'ya Avrupalı devletlerin sadece özerklik vermek istemeleri
- D) Antlaşmada Osmanlı Devleti'nin çıkarlarını zedeleyen birçok maddenin yer alması
- E) Osmanlı içerisinde yaşayan azınlık haklarının korunmak istenmesi

12. Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı'na girmesiyle birlikte yayımladığı hatt-ı hümayun ile İslam dünyasına savaş için çağrıda bulunan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdülaziz
- B) Vahdettin
- C) Abdülmecit
- D) II. Abdülhamit
- E) V. Mehmet Reşat

13.

11 Nisan 1920

"Halife hazretlerinin emrinde bulunan İslam şehirlerinde halkı doğru yoldan çıkaranların hilafet merkezi ile memleketin ilgisini kesenlerin, halifeliğin yetkilerine karşı koyanların asi olduğunu; dağılmaları hakkında devletçe verilen emirlerden sonra da inat ettikleri takdirde halkı kötülükten kurtarmak için bunların katledilmeleri şeriat hükümlerine göre farzdır."

**Şeyhülislam
Dürrizade Abdullah Efendi**

Şeyhülislam Dürrizade Abdullah Efendi'nin yayımladığı yukarıdaki fetvadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Millî Mücadele'nin amacı ve gerekçesine dair bilgiler verilmiştir.
- B) Şeyhülislam Dürrizade Abdullah Efendi İtilaf Devletlerince desteklenmektedir.
- C) Halkın halife etrafında toplanması ve İstanbul Hükûmetinin asi kabul ettiği kişilerle mücadele etmeleri istenmiştir.
- D) Mustafa Kemal'in görevinden istifa etmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- E) Halk, şeyhülislam tarafından yayımlanan bu fetvayı kabul etmiştir.

14. Aşağıdakilerden hangisi, 22 Haziran 1919 tarihli Amasya Genelgesi (Tamimi)'nde yer alan konulardan biridir?

- A) Manda ve himayenin reddedilmesi
- B) Misakımillî sınırlarının belirlenmesi
- C) Sivas'ta millî bir kongrenin toplanması
- D) Ulusal cemiyetlerin birleştirilmesi
- E) Halkı haberdar edebilmek için bir gazetenin çıkarılması

15. "Millî Mücadele Karşıtı Basın Yayın Kuruluşları" başlıklı bir makalede aşağıdakilerden hangisine yer verilmesi beklenemez?

- A) Ümit
- B) Alemdar
- C) Tasvir-i Efkâr
- D) Türkçe İstanbul
- E) Peyam-ı Sabah

16. Aşağıdakilerden hangisi Sevr Barış Antlaşması'nın hükümlerinden biri değildir?

- A) Doğu Trakya ve Batı Anadolu Yunanlılara bırakılacak, İzmir Türklerde kalacak ama yönetimi Yunanlılara verilecek.
- B) Ermenilere bırakılması düşünülen doğudaki altı ilde (Vilayet-i Sitte) karışa çıkarsa Anlaşma Devletleri bu bölgeleri işgal edebilecek.
- C) Arabistan ve Irak (Musul dâhil), İngiltere ve Fransa arasında paylaşılıp manda yönetimi altına alınacak.
- D) Rodos ve On İki Ada İtalyanlara, Ege adaları Yunanlılara verilecek.
- E) Mardin, Urfa, Antep ve Suriye Fransızlara bırakılacak; Adana'dan Kayseri ve Sivas'ın kuzeyine kadar olan bölge Fransız nüfuzunda olacak.

17. I. İnönü Savaşı sonrasında Londra'da düzenlenen konferanstan sonra Yunanların tekrar saldırıya geçmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu savunulamaz?

- A) 1921 Ankara Antlaşması hükümlerinin uygulanmasını sağlama düşüncesi
- B) Sevr hükümlerinin TBMM'ye kabul ettirilmek istenmesi
- C) İtilaf güçlerinin Yunanlıları saldırıya geçme konusunda teşvik etmeleri
- D) TBMM'nin İtilaf güçlerinin barış teklifini kabul etmemesi
- E) Ankara'ya kadar ilerleyip TBMM'yi dağıtma isteği

18. Aşağıdakilerden hangisi, Lozan Barış Konferansı devam ederken Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan "Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi Sözleşmesi"nde istisna tutulan yerlerden biri değildir?

- A) İzmir
- B) Gökçeada
- C) Bozcaada
- D) İstanbul
- E) Batı Trakya

19. 3 Mart 1924 tarihinde Şer'iye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılmasının aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisiyle ilişkili olduğu savunulamaz?

- A) Laiklik
- B) Devletçilik
- C) İnkılapçılık
- D) Milliyetçilik
- E) Cumhuriyetçilik

20. Atatürk Dönemi'nde hukuk alanında inkılaplar yapılırken aşağıdaki Avrupa devletlerinden hangisinin hukuk sisteminin yararlandığı söylenemez?

- A) İngiltere
- B) İtalya
- C) İsviçre
- D) Almanya
- E) Fransa

21. • Türk Tarih Kurumu'nun ilk genel sekreteridir.

- 1932-1933 yıllarında Millî Eğitim Bakanı olarak görev yapmıştır.
- 1933 Üniversite Reformunun mimarlarından olup "Öğrenci Andı"nı yazarak 23 Nisan 1933'te Türk çocuklarına armağan etmiştir.

Hakkında bilgiler verilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Celâl Bey
- B) Reşit Galip Bey
- C) Mustafa Necati Bey
- D) Hamdullah Suphi Bey
- E) Mahmut Esat Bey

22. Aşağıdakilerden hangisi, 1930'da çıkan Menemen İsyanı'nın sonuçlarından biridir?

- A) İstiklâl Mahkemelerinin kurulması
- B) Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması
- C) Çok partili hayata geçiş denemelerine ara verilmesi
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkasının kendisini feshetmesi
- E) Tahrir-i Sükûn Kanunu'nun çıkarılması

23. 8 Temmuz 1937'de TBMM adına Dışişleri Bakanı Tevfik Rüşdü Aras'ın da imzasının yer aldığı Orta Doğu'daki ilk dayanışma antlaşması olarak kabul edilen Sadâbad Paktı, aşağıdaki şehirlerin hangisinde imzalanmıştır?

- A) Tahran
- B) Şam
- C) İstanbul
- D) Bağdat
- E) Ankara

24. Atatürk Dönemi'nde Türkiye'nin;

- I. Milletler Cemiyeti,
- II. Briand-Kellog Paktı,
- III. Kuzey Atlantik Paktı

oluşumlarından hangilerine üye olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

25. 1921 yılında yeni ekonomi politikası olan NEP'i uygulayarak sanayisini canlandırmaya çalışan, tarımsal alanda uygulanan Kolektifleştirme Politikası ile köylüler üzerinde sosyal ve ekonomik sıkıntıların doğmasına yol açan ülke, aşağıdakilerden hangisidir

- A) Çin
- B) ABD
- C) Japonya
- D) Almanya
- E) SSCB

26. Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk çok partili seçim, tek dereceli seçim esasına dayalı olarak 21 Temmuz 1946 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

Seçim sonrasında çok partili hayatın ilk hükûmetini kuran ve 1946-1947 yılları arasında başbakanlık yapan devlet adamı, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hasan Saka
- B) Celâl Bayar
- C) Refik Saydam
- D) Şükrü Saraçoğlu
- E) Recep Peker

27. 1973 yılı Petrol Bunalımı'nın yaşanmasında;

- I. İrangan Olayı'nın yaşanması,
- II. Arapların petrol şirketlerini millileştirmeleri,
- III. petrolün siyasi bir araç olarak kullanılması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

TARİH

DENEME

4

ÇÖZÜM

1. Romalı ünlü tarihçi Priscus'un, "O, tüm dünyanın ondan ürkmesi için doğmuş ve kavimleri sarsmıştır." diyerek bahsettiği Türk hükümdar Avrupa Hun Devleti'nin en ünlü hükümdarı olan Attila'dır. Attila "Cesur Kavimlerin Efendisi" ve "Tanrı'nın Kamçısı" olarak da tanınmış, Almanların Nibelungen Destanı'na Etzel ismiyle konu olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Büyük Selçuklu Devleti'nin valilerinden Anuş Tigin tarafından merkezi Ürgenç olarak kurulan ve topraklarını Azerbaycan, İran bölgelerini alarak genişleten devlet Harzemşahlardır. 1218'de Otrar Faciası olarak bilinen olayda Harzemşahlar Moğol kervanlarını kılıçtan geçirmiş, bunun üzerine Moğollar birçok yerleşim yerini yakıp yıkmıştır. Harzemşah Devleti Anadolu Selçuklu Devleti ile komşu olduktan sonra 1230 Yassıçemen Savaşı ile yıkılma sürecine girmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Soruda E seçeneğinde yer alan "Bir bölümünde İran-Turan Savaşlarına da yer verilmiştir." bilgisi Divan-ı Hikmet'in özelliklerinden biri değildir. İran-Turan savaşlarını anlatan eser Firdevsi'nin kaleme aldığı "Şehname"dir. "Divan-ı Hikmet" Hoca Ahmet Yesevi'nin en ünlü eseri olup Türk tasavvuf edebiyatının ilk örneği kabul edilmektedir. Karahanlı Türkçesinin Hakaniye lehçesi ile kaleme alınan eser dinî ve ahlaki öğütler içermektedir. Sade ve yalın bir dil içeren eser, ayrıca Türkçenin tarikat dili olarak gelişmesini sağlamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarından itibaren Balkanlar'a yönelik bir genişleme siyaseti izlemiş, bu siyaseti kalıcı kılabilmek için de birçok unsur kullanmıştır. İskân siyaseti, istilalet politikası, cihat ve gaza düşüncesi bunlara örnektir. Öte yandan Osmanlı'nın gerçekleştirdiği bazı faaliyetler de Balkanlar'daki ilerleyişi kolaylaştırmıştır. 1345'te Karesioğulları Beyliğine son verilmesi (III) Osmanlı'da denizcilik faaliyetlerini başlatmış ve 1353'te Çimpe Kalesi'nin alınmasıyla ilk kez Rumeli'ye geçilmiştir. Bunun yanı sıra 1363 Sazlıdere Savaşı sonrasında Edirne ele geçirilmiş ve Osmanlı Devleti'ne Balkanlar'ın kapısını açılmıştır. Edirne'nin başkent yapılmasıyla da (I) Balkanlar'daki ilerleyiş kolaylaşmıştır. Fakat bir vergi toplama sistemi olan iltizam sisteminin uygulanmasının bu duruma katkı sağladığı savunulamaz.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. "Sahib-i arz" ya da diğer ifadeyle "Sahib-i Raiyyet", Osmanlı toprak sisteminde kendilerine tahsis edilen tımar arazilerinin gelirleriyle geçinenler için kullanılan bir tabir olup Osmanlı Devleti'nde bu kavramla kastedilen tımar sahipleridir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde askerî eğitim verilen kurumlar arasında tophane, Acemi Oğlanlar Ocağı, Cebeci Ocağı, Top Arabacıları Ocağı, Yeniçeri Ocağı, Hum-barahane, Hendesehane gösterilebilir. Ancak medreseler askerî eğitim verilen kurumlardan biri değildir. Medreseler en yaygın eğitim kurumları olup burada dinî bilimlerin yanı sıra pozitif bilimlerin de okutulduğu kurumlardır. Medreselerde din, ilim ve eğitim hizmetleri verilmiş, ayrıca ihtiyaç duyulan idari ve adli personel de (ilmiye, kalemiye vb.) bu kurumlarda yetiştirilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde alınan ve soruda açıklaması verilen vergilerin doğru sıralaması E seçeneğinde verilmiştir. Buna göre,

- I. Askerlik hizmeti karşılığında gayrimüslimlerden alınan vergi cizye vergisidir.
- II. Olağanüstü durumlarda halktan toplanan vergi avâriz vergisidir.
- III. Toprağını boş bırakan köylüden alınan vergi çiftbozan vergisidir.
- IV. Daha çok göçebelerden alınan hayvan vergisi de ağnam vergisidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde askerlikle ilişkisi olmayanların Yeniçeri Ocağına alınmaya başlaması ordu içi disiplinin bozulmasına ve devlet ekonomisinin zarar görmesine neden olmuştur. Eyaletlerde tımar sisteminin bozulması ise yetiştirilen atlı asker (cebelü) sayısının azalmasına, üretimin azalması ile tarım gelirlerinin azalmasına ve ülke ekonomisinin zarar görmesine, kırsal kesimde güvenlik sorunlarının ortaya çıkması ve bununla bağlantılı olarak köyden kente göç hareketlerinin yaşanmasına neden olmuştur. Bu bağlamda söz konusu durumun maliye ve askerlik alanlarında olumsuz etki yarattığı söylenebilir. Hukukla ilgili bir durum söz konusu değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

9. Soruda D seçeneğinde yer alan gelişme Osmanlı Devleti'nde XVIII. yüzyılda askerî ve mali alanda yapılan uygulamalardan bir değildir. Müsadere sisteminin kaldırılması ile ilk adım II. Mahmut Dönemi'nde (XIX. yüzyıl) atılmış, 1839 Tanzimat Fermanı ile tamamen kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nin 1826 yılında Yeniçeri Ocağı'nı kaldırıp Asâkir-i Mansûre-i Muhammediye ordu-sunu kurmasından sonra hazineye gelir sağlamak amacıyla kereste, ipek, kömür, palamut, afyon, hububat gibi bazı maddelerin ticaretini bizzat yapmak üzere piyasaya girmesi ve müdahalesi (tek el) anlamında kullanılan tabir yed-i vâhiddir. Osmanlı maliyesinde tekel uygulamasını ifade eden bir terim olan yedi-i vâhid uygulaması İngiltere ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan 1838 Balta Limanı Ticaret Sözleşmesi ile kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Ayastefanos Antlaşması'na başta İngiltere olmak üzere Avrupalı devletlerin karşı çıkma nedenleri Rusya'nın güçlenmesi, İngiltere'nin Akdeniz'deki hâkimiyetinin tehlikeye düşmesi ve Avusturya'nın doğuya doğru yayılmasını engellemesidir. Bu antlaşma sonrası Avusturya, antlaşmanın maddelerinin gözden geçirilmesini istemiş ve aksi durumda Rusya'ya savaş açmaya hazır olduğunu dile getirmiştir. Antlaşmanın Balkan devletlerini de memnun etmemesi üzerine antlaşma yürürlüğe girmemiş ve aynı yıl Berlin Antlaşması imzalanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Akdeniz'de İngilizlerden kaçan Goben ve Breslau adlı iki Alman savaş gemisi Osmanlı Devleti'ne sığınmış, Osmanlı yönetimi de bu gemileri satın aldığını bildirerek isimlerini Yavuz ve Midilli olarak değiştirmiştir. Bu iki gemi ile Karadeniz'de Ruslara ait Sivastopol ve Odessa limanlarının bombalanması üzerine Rusya'nın saldırıya geçmesiyle savaşa dâhil olan Osmanlı Devleti'nde şeyhülislam Mustafa Hayrî Efendi Müslümanları kutsal savaşa çağıran bir fetva yayımlamıştır. Padişah V. Mehmet Reşat da yayımladığı bir hatt-ı hümayun ile İslam dünyasına savaş için çağrıda bulunmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Parçada verilen Şeyhülislam Dürriyade Abdullah Efendi'nin yayımladığı fetvada amaç, halkın İstanbul Hükûmeti etrafında toplanmasını ve asi olarak nitelendirilen Ankara Hükûmeti ve Mustafa Kemal'in yanındaki kişilerin bu durumdan vazgeçmelerini sağlamaktır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Soruda C seçeneğinde yer alan "Sivas'ta millî bir kongrenin toplanması" maddesi Amasya Genelgesi'nde alınan kararlardan biridir. Ancak Misakımillî sınırlarının belirlenmesi Son Osmanlı Mebusan Meclisinde, manda ve himayenin reddedilmesi Erzurum ve Sivas Kongrelerinde, ulusal cemiyetlerin birleştirilmesi ve halkı haberdar edebilmek için bir gazetenin çıkarılması ise Sivas Kongresi'nde alınan kararlardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Bir araştırmacının kaleme aldığı "Millî Mücadele Karşısı Basın Yayın Kuruluşları" başlıklı bir makalede Tasvir-i Efkâr adlı gazeteyi belirtmesi söz konusu değildir. Nitekim Tasvir-i Efkâr Millî Mücadele yanlısı bir basın yayın kuruluşu olup 1862'den itibaren yayın hayatına başlamış ve Millî Mücadele ile ilgili haberleri İstanbul'da yayımlamıştır. (Millî Mücadele'de Basın Yayın konusu hakkında bkz. Tarihî Pusulası Konu Anlatımı, sf. 218-219.)

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

16. Soruda B seçeneğinde verilen hüküm Sevr Barış Antlaşması'na değil, Mondros Ateşkes Antlaşması'na ait bir maddedir. Mondros Mütarekesi'nin 24. maddesini oluşturan bu hükümde, Doğu Anadolu'yu bir Ermeni yurdu yapabilmek amaçlanmış, antlaşmanın orijinal şeklinde Vilayet-i Sitte için "Altı Ermeni İl" ifadesi kullanılmıştır. Vilayet-i Sitte; Erzurum, Bitlis, Elâzığ, Diyarbakır, Van ve Sivas illerinden meydana gelmektedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

17. Londra Konferansı Birinci İnönü Savaşı sonrasında 21 Şubat-12 Mart 1921 tarihleri arasında düzenlenmiştir. Ancak Ankara Antlaşması Sakarya Meydan Muharebesi sonrasında 20 Ekim 1921'de imzalanmıştır. Bu nedenle Ankara Antlaşması'nın uygulanmasını önleme düşüncesi Yunanların 23 Mart 1921'deki saldırısıyla başlayan II. İnönü Savaşı'nın bir nedeni olamaz.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Lozan Barış Konferansı devam ederken Türkiye ile Yunanistan arasında imzalanan "Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi Sözleşmesi"nde istisna tutulan yerler arasında On İki Ada yoktur. Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi Sözleşmesi'ne göre mübadele kapsamı dışında tutulan (istisna olan) yerler şunlardır: **İstanbul, Gökçeada ve Bozcaada'da yaşayan Rumlar ile Batı Trakya'da yaşayan Türkler.**

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

19. 3 Mart 1924'te Şerîye ve Evkaf Vekâleti'nin kaldırılması; cumhuriyetçilik, milliyetçilik, inkılapçılık ve laiklik ilkeleriyle ilişkilidir. Şöyle ki,

- Teokratik egemenlik anlayışının önemli bir temsilcisi olan bu bakanlığın kaldırılması ile ulusal egemenlik anlayışına uygun bir gelişme yaşanmıştır. Cumhuriyetçilik ilkesiyle ilişkilidir.
- Din kardeşliğine dayalı bir sosyal düzen anlayışından millî bir geçmişe dayanan sosyal düzen anlayışına geçilmesi bakımından milliyetçilik anlayışına uygundur.
- Bakanlığın kaldırılması ve kendinden sonraki yeniliklere ortam hazırlaması sebebiyle inkılapçılık ilkesine uygundur.
- Din ve devlet işlerini birbirinden ayırması sebebiyle de laiklik anlayışına uygun bir gelişmedir.

Şerîye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılmasının ekonomi alanında kalkınmayı öngören devletçilik ilkesi ile bir bağlantısı yoktur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. Yeni Türk Devleti Atatürk Dönemi'nde Avrupa'nın uygulamış olduğu hukuk sistemlerini esas alarak çağdaş hukuk sistemini meydana getirmiştir. Bu bağlamda,

1926'da	İtalya'dan	Ceza Kanunu alınmıştır.
1926'da	Muhtelif ülkeler	Ticaret Kanunu alınmıştır.
1926'da	İsviçre'den	Borçlar Kanunu alınmıştır.
1927'de	İsviçre'den	Hukuk Usulü Mahkemeleri Kanunu alınmıştır.
1929'da	Almanya'dan	Ceza Muhakemeleri Kanunu alınmıştır.
1929'da	Almanya'dan	Deniz Ticareti Kanunu alınmıştır.
1929'da	Fransa'dan	İdare Hukuku alınmıştır.
1932'de	İsviçre'den	İcra ve İflas Kanunu alınmıştır.

Hukuk alanında inkılablar yapılırken İngiltere'den yararlanıldığı savunulamaz.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

21. Soruda hakkında bilgiler verilen devlet adamı Reşit Galip Bey'dir. Reşit Galip Bey, 1931 yılında açılan Türk Tarih Kurumu'nun ilk genel sekreteridir. 1932-1933 yıllarında Millî Eğitim Bakanı olarak görev yapan Reşit Galip Bey ayrıca 1933 Üniversite Reformunun mimarlarından olup "Öğrenci Andı"nı yazarak 23 Nisan 1933'te Türk çocuklarına armağan etmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. Menemen İsyanı, 1930'da laik cumhuriyet rejimine tepki olarak ortaya çıkan bir ayaklanmadır. İsyanın ardından Türkiye'de çok partili hayata geçiş denemelerine ara verilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti'nde çok partili hayata geçme girişimleri 1925 Şeyh Said İsyanı ile ilk kez kesintiye uğramış, ikinci deneme ise Menemen İsyanı nedeniyle sonuçsuz kalmıştır. Türkiye'de çok partili hayata ancak 1946 yılında geçilebilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

23. 8 Temmuz 1937'de TBMM adına Dışişleri Bakanı Tevfik Rüştü Aras'ın da imzasının yer aldığı Orta Doğu'daki ilk dayanışma antlaşması olarak kabul edilen Sadâbad Paketi İran'ın başkenti Tahran'da imzalanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. Atatürk Dönemi'nde Türkiye Kuzey Atlantik Paketi (NATO)'na üye olmamıştır. Türkiye'nin NATO'ya üyeliği DP Dönemi'nde 1952'de gerçekleşmiştir.

Atatürk Dönemi'nde Türkiye'nin üye olduğu uluslararası kuruluşlar şunlardır:

ATATÜRK DÖNEMİNDEKİ ULUSLARARASI KURULUŞLAR
Türkiye'nin Üye Oldukları
• Cenevre Silahsızlanma Konferansı
• Briand - Kellogg Paketi
• Litvinov Protokolü
• Milletler Cemiyeti
• Akdeniz Paketi
• Balkan Antantı
• Sadâbad Paketi
• Nyon Konferansı
Türkiye'nin Üye Olmadıkları
• Küçük Antant
• Rapalla Paketi
• Locarno Paketi

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

25. SSCB, komünist anlayışın etkisiyle dışa kapalı bir ekonomik politika izlemiştir. Lenin Dönemi'nde yeni ekonomi politikası olan NEP'i uygulayarak sanayisini canlandırmaya çalışmış ve tarımsal alanda uygulanan Kolektifleştirme Politikası ile köylüler üzerinde sosyoekonomik sıkıntıların doğmasına neden olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

26. Türkiye Cumhuriyeti'nde ilk çok partili seçim, tek dereceli seçim esasına dayalı olarak 21 Temmuz 1946 tarihinde gerçekleşmiştir. Seçim sonrasında çok partili hayatın ilk hükûmetini kuran ve 1946-1947 yılları arasında başbakanlık yapan devlet adamı Recep Peker'dir.

- Celâl Bayar Hükûmeti: (1937-1939)
- Refik Saydam Hükûmeti: (1939-1942)
- Şükrü Saraçoğlu Hükûmeti: (1942-1946)
- Recep Peker Hükûmeti: (1946-1947)
- Hasan Saka Hükûmeti: (1947-1949)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. 1973 Petrol Bunalımı'nın yaşanmasında; petrolün siyasi bir araç olarak kullanılması, 1967-1968 Arap-İsrail Savaşlarında Arapların istedikleri sonuçlara ulaşamamaları, Arapların petrol şirketlerini millileştirmeleri ve ABD'nin İsrail'e destek vermesi gibi nedenler gösterilebilir. Ancak İrangan Olayı 1986'da yaşanan bir gelişme olup bu durumla bir ilgisi bulunmamaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. Orhun Kitabelerinde yer alan "ayuki" kavramının karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ordu
B) Savaş
C) Hükûmet
D) Vezir
E) Halk

2. Büyük Selçuklu Devleti'nde Divan-ı Saltanata bağlı olarak çalışan divanlardan biri olan Divan-ı İshrafın görevi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Devletin mali işlerini yürütmek
B) Ordunun temel ihtiyaçlarını karşılamak
C) İdari ve mali işleri teftiş etmek
D) Ülke topraklarının kayıtlarını tutmak
E) Devletin iç ve dış yazışmalarını yapmak

3. 1284-1308 yılları arasında hükümdarlık yapmış olan ve Anadolu Selçuklu Devleti'nin son hükümdarı olarak bilinen kişi, aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Mesut
B) I. Alâeddin Keykubat
C) IV. Rukneddin
D) II. Gıyaseddin Keyhüsrev
E) II. İzzeddin Keykavus

4.

Bosna rahiplerine,

Ben ki Sultan Mehmet Han'ım. Tüm halkım bilsin ki bu fermanla Bosna rahiplerine karşı iyilik hislerimi ortaya çıkarıp buyurdum ki adı geçen rahiplere ve onların kiliselerine kimse engel olmasın. Kaçıp gidenler affedilsin ve gelip memleketimizde korkusuzca oturup kiliselerinde ibadet etsinler. Vezirlerimden, halkımdan kimse onları rahatsız edip incitmesin.

Fatih Sultan Mehmet

Fatih Sultan Mehmet'in Bosna'yı topraklarına kattıktan sonra bölgedeki rahiplere gönderdiği yukarıdaki ferman hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) Osmanlı Devleti'nin vergi gelirleri artmıştır.
B) Fetihle beraber Karadeniz bir Türk gölü hâline gelmiştir.
C) İstanbul'un Fethi için askerî bir üs elde edilmiştir.
D) Bölgede bulunan insanlara dinî serbestlik tanınmıştır.
E) Doğu Roma İmparatorluğunun dinî merkezi ele geçirilmiştir.

5.

Osmanlı Devleti'nde toplum yönetenler (beraya) ve yönetilenler (reaya/halk) olarak iki sınıfta toplanırdı ve yönetenler vergiden muaftı.

Buna göre aşağıdaki sosyal gruplardan hangisinin devlete vergi ödemesi beklenemez?

A) Esnaflar
B) Müderrisler
C) Tüccarlar
D) Zanaatkarlar
E) Çiftçiler

6. • Hükümdarın mührünü taşır.
• Bu göreve atanan ilk kişi Çandarlı Halil Paşa'dır.
• Fatih'ten itibaren divan başkanlığı yapmıştır.

Yukarıda özellikleri verilen Osmanlı Devlet idaresinde görevli Divanî-hümayun üyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nişancı B) Defterdar
C) Kazasker D) Kaptanıderya
E) Sadrazam

7.

Klasik Dönem'de Osmanlıda Taşra Görevlileri	
Kadı	Kazalarda adli ve idari işlemleri yürütür.
Beylerbeyi	Sancakların bir araya gelmesi ile oluşan eyaletlerin başında bulunan kişidir.
?	Taşranın en küçük idari birimi olan köy ve mahalleleri idare eden kişidir.

Osmanlı taşra teşkilatına dair oluşturulan yukarıdaki tabloda "?" işareti ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Alaybeyi B) Kethüda
C) Subaşı D) Bostancı
E) Yiğitbaşı

8. **Osmanlı tarihinde görülen;**

- Rusya ile Yaş Antlaşması'nın imzalanması,
- Yerli ve yabancı uzmanlara layiha adı verilen raporlar hazırlanması,
- Yusuf Agâh Efendi'nin Londra'ya daimî elçi olarak gönderilmesi

gelişmeleri, aşağıdaki padişahlardan hangisinin döneminde gerçekleşmiştir?

- A) I. Mahmut B) V. Murat
C) II. Mahmut D) III. Ahmet
E) III. Selim

9.

- II. Mahmut Dönemi'nde açılmıştır.
- Yabancı devletlerle yapılan resmî yazışmalar yürütülmüştür.
- Yabancı dil bilen Müslüman memurların yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Yukarıda birtakım özellikleri verilen kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meclis-i Vükela
B) Tercüme Odası
C) Darülmualimin
D) Mülkiye Mektebi
E) Encümen-i Daniş

10. Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinde I.'de verilen gelişmenin II.'dekine ortam hazırladığı savunulamaz?

	I. Durum	II. Durum
A)	Mehmet Ali Paşa İsyanı	Rusya ile Hünkâr İskelesi Antlaşması'nın imzalanması
B)	Berlin Antlaşması'nın imzalanması	Romanya, Sırbistan ve Karadağ'ın bağımsızlığını kazanması
C)	Müşadere sisteminin kaldırılması	Kişinin mülkiyet hakkının güvence altına alınması
D)	Sened-i İttifak'ın imzalanması	Anayasal hükûmet sistemine geçilmesi
E)	I. Meşrutiyet'in ilanı	İlk kez Mebusan Meclisinin açılması

11. İttihat ve Terakki Cemiyetinin 1918'de kapatıldıktan sonra partinin uzantısı olarak çalışmalarını sürdürdüğü yapılanmanın adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halk Fırkası
B) Ahrar Fırkası
C) Teceddüt Fırkası
D) Ahali Fırkası
E) Osmanlı Demokrat Fırkası

12. Balkan Savaşı sonunda, Balkan Devletleri arasında 10 Ağustos 1913 tarihinde imzalanan antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atina
B) Bükreş
C) İstanbul
D) Uşi
E) Londra

13. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri ile ateşkes antlaşması imzalayan son devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Almanya
B) Osmanlı
C) Bulgaristan
D) Avusturya
E) Macaristan

14. İstanbul Hükûmeti'nin Anadolu'daki millî hareketin aleyhine yaptığı propagandayı önlemek ve halkı doğru bilgilendirmek amacıyla, Sivas Kongresi'nin hemen ardından aşağıdaki çalışmalardan hangisi yapılmıştır?

- A) Anadolu Ajansının kurulması
B) Millî cemiyetlerin birleştirilmesi
C) Temsil Heyetinin oluşturulması
D) Mebusan Meclisinin açılması
E) İrade-i Milliye adlı bir gazete çıkarılması

15. Osmanlı Devleti'nde 1914-1922 yılları arasında çıkarılan Bâb-ı Meşihat (Şeyhülislamlık) makamının resmî yayın organı aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Ceride-i İlmiyye*
 B) *Sırat-ı Müstakim*
 C) *Beynânü'l Hak*
 D) *Ceride-i Sufiye*
 E) *Sadâ-yı Hak*

16. Lozan Barış Antlaşması'nda, Boğazların başkanı Türk olan uluslararası bir komisyon tarafından yönetilmesi kararı alınmıştır.

Lozan Barış Antlaşması'na göre oluşturulan Boğazlar Komisyonunun (Commission des Détroits) başkanlığını üstlenen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ali İhsan Paşa
 B) Ahmet İzzet Paşa
 C) Hüseyin Vâsıf Paşa
 D) Ali Fuat Paşa
 E) Yakup Şevki Paşa

17. Kurtuluş Savaşı yıllarında, Kafkas Cephesi'nde ölen eşinin ardından kocası ve ölen tüm vatan evlatlarının intikamını almaya ant içmiş, kıymetli eşyalarını satarak kendisine at, mavzer ve çizme alarak Yunanların İzmir'i işgal ettiği sırada Aydın'a gitmiştir. Bölgedeki Kuvayımillî'ye birliğine katılıp, mücadelesinde derece derece yükselen Kurtuluş Savaşı'nın kadın kahramanlarından biri olmuştur.

Yukarıda hakkında bilgi verilen ve Millî Mücadele Dönemi'nin kadın kahramanlarından biri olan bu kişi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Binbaşı Ayşe
 B) Kara Fatma
 C) Onbaşı Halide
 D) Nene Hatun
 E) Gördesli Makbule

18. Atatürk'ün, "Çocuklarımıza ve gençlerimize, görecekları eğitimin sırrı ne olursa olsun her şeyden önce Türkiye'nin bağımsızlığına, kendi benliğine, millî geleneklerine düşman olan bütün unsurlarla mücadele etme gereği öğretilmelidir." sözünün;

I. laiklik,
 II. milliyetçilik,
 III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle bağlantılı olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) I ve II
 D) II ve III
 E) I, II ve III

19. 1929 Krizi'yle Cumhuriyet Halk Partisine karşı oluşan tepkileri yumuşatmak, mevcut hükûmeti denetlemek, halkın görüş ve isteklerini yönetime yansıtabilmek amacıyla 1930'da kurulan parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokrat Parti
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- C) Millî Kalkınma Partisi
- D) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- E) Ahali Cumhuriyet Fırkası

20. Katıldığı bir TV programında "Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk önemli bir devlet adamı olduğu kadar hayatı boyunca birçok savaşta yer almış, çeşitli askerî görevler üstlenmiş muazzam bir komutandı." diyen bir tarihçi bu görüşüne aşağıdakilerden hangisini örnek olarak gösteremez?

- A) II. Balkan Savaşı
- B) Picardi Manevraları
- C) Eskişehir-Kütahya Savaşları
- D) Anafartalar Grup Komutanlığı
- E) Sofya Askerî Ataşemiliterliği

21. Atatürk Dönemi'ne ilişkin aşağıda verilen olay ve ilgili olduğu kurum eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Yeni harflerin kabulü - Halkevleri
- B) Madencilikte alt yapı çalışmaları - Etibank
- C) Fındık üretimini geliştirme - Fiskobirlik
- D) I. Beş Yıllık Sanayi Planı - Sümerbank
- E) Veremle savaş - Heybeliada Sanatoryumu

22. 1924 Anayasası'nda yeni Türk Devleti'nin;

- I. rejimi,
- II. başkenti,
- III. resmî dili

unsurlarından hangileri yer almıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

23. Kurtuluş Savaşı'nın tek deniz çatışması'nın kahramanı olarak kabul edilen, orduya gerekli silah ve cephaneyi Trabzon ve İnebolu'ya deniz yoluyla taşıyarak sunduğu hizmetleri nedeniyle "Gazi" unvanı alan gemi, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gülcemal
- B) Bandırma
- C) Savarona
- D) Ertuğrul
- E) Alemdar

24. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra;

- I. yabancı okullar,
- II. nüfus mübadelesi,
- III. Oniki Ada'nın silahlandırılması

konularından hangileri Türkiye ile İtalya arasında gerginliğe yol açmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

26. Soğuk Savaş yıllarında Doğu Bloku ülkeleri arasında ortak bir savunma ve iş birliği sağlamak amacıyla kurulan Varşova Pakti'nden ayrılma kararı alan ve sonrasında Birleşmiş Milletlerden koruma talep eden ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Polonya
- B) Bulgaristan
- C) Yugoslavya
- D) Macaristan
- E) Arnavutluk

25. Aşağıdakilerden hangisinin açıklaması karşısında yanlış verilmiştir?

- A) Marshall Planı: ABD'nin savaştan zarar görmüş Avrupa ülkelerine yapılacak yardımlarını kapsayan program
- B) Barbarossa Harekâtı: II. Dünya Savaşı sürecinde Fransa'nın Almanya'yı işgal planı
- C) Glasnost: SSCB'de 1980'li yıllardan itibaren uygulanan demokratikleşme hareketleri
- D) EOKA: 1950'li yılların başlarında Kıbrıs'ın Yunanistan'a bağlanması hedefine ulaşmak için kurulmuş gizli örgüt
- E) SEATO: Amerika'nın Asya'da etkinliğini artırmak için kurduğu Güneydoğu Asya Antlaşma Teşkilatı

27. Atmosferde sera gazlarının artması ile yerkürenin fazlaca ısınması sonucu gerçekleşen küresel ısınma sorununu önleme adına BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içinde yer alan protokol 1997'de aşağıdaki ülkelerin hangisinde imzalanmıştır?

- A) Çin
- B) ABD
- C) Brezilya
- D) Tayland
- E) Japonya

TARİH

DENEME

5

ÇÖZÜM

1. İlk Türk devletlerinde devlet yönetiminde etkili olan ve Orhun Kitabelerinde yer alan "ayuk" kavramı, "hükümet" anlamına gelmektedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Büyük Selçuklu Devleti'nde Divan-ı Saltanata bağlı olarak çalışan divanlardan biri olan Divan-ı İşrafın görevi idari ve mali tüm işleri teftiş etmektir. Bu divana "müşrif" adı verilen kişiler başkanlık etmiştir. Büyük Selçuklu Devleti'nde Divan-ı Saltanata bağlı olarak çalışan alt divanlar şunlardır:

Büyük Selçuklu Devleti'nde Büyük Divana Bağlı Alt Divanlar		
Divan-ı İnşa (Tuğra)	Devletin iç ve dış yazışmalarını yapan divandır.	Tuğraî (Münşî)
Divan-ı İstîfa	Devletin tüm mali işlerine bakardı.	Müstevî
Divan-ı İşraf	Teftiş kuruludur. Devletin idari ve mali işlerinin yolunda gidip gitmediğini teftiş (kontrol) ederdi.	Müşrif
Divan-ı Arz	Ordunun tüm ihtiyaçları ile ilgilenirdi.	Emir-i Arz (Arzû'l Ceyş)
Divan-ı Mazallim	Büyük davaların bakıldığı yüksek mahkemedir.	Sultan

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. 1284-1308 yılları arasında hükümdarlık yapmış olan ve Anadolu Selçuklu Devleti'nin son hükümdarı olarak bilinen kişi Sultan II. Mesut'tur. II. Mesut, 1308 yılında Kayseri'de vefat etmiş ve kız kardeşinin de gömülü olduğu Simre'de defnedilmiştir. Pek çok araştırmacı Türkiye Selçuklu Devleti'nin II. Mesut'un ölümüyle sona erdiğini kabul etmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Fatih Sultan Mehmet'in Bosna rahiplerine gönderdiği fermanla hareketle Osmanlı yönetiminin hoşgörü politikasını takip ettiği ve bölgedeki insanlara dinî serbestlik tanıdığı anlaşılmaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde toplum, yönetenler (bera-ya) ve yönetilenler (reaya/halk) olarak iki sınıfta toplanırdı ve yönetenler vergiden muafı. Soruda B seçeneğinde yer alan müderrisler, beraya sınıfında ilmiye teşkilatı içerisindeki görevlilerden biri olup vergiden muaf tutulmuşlardır. Esnaf, tüccar, çiftçi, köylü, zanaatkar vb. kesimler reaya grubunda yer alıyorlardı. Bu kesim vergi vermekle yükümlüydü.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Soruda özellikleri verilen Osmanlı devlet idaresindeki görevli sadrazamdır. Sadrazam,

- Padişah'tan sonra en yetkili kişidir.
- Padişahın mührünü taşır.
- Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nden itibaren divana başkanlık etmeye başlamıştır.
- Üst düzey yöneticileri atama, görevden uzaklaştırma, denetleme yetkisi vardır.
- Gerekteğinde "Serdar-ı Ekrem" sıfatıyla orduyu komuta etmiştir.
- Makamına Babıali adı verilmiştir.
- Bu göreve atanan ilk kişi Çandarlı Halil Hayrettin Paşa'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nin taşra teşkilatına dair verilen tabloda taşranın en küçük idari birimi olan köy ve mahalleleri idare eden kişilere "kethüda" adı verilmiştir.

- Subaşı, kazaların asayiş ve güvenliğinden sorumlu kişidir.
- Bostancı, Kapıkulu Ocağında yer alan saray ve iskelelerin güvenliğinden sorumlu birliktir.
- Alaybeyi, sancak beyinin emrindeki tımar ve zeamet sahibi askerlerin başıdır.
- Yiğitbaşı, taşranın en küçük idari birimi olan köy ve mahallelerinde güvenliği sağlayan görevlidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. Osmanlı tarihinde görülen; 1792'de Rusya ile Yaş Antlaşması'nın imzalanması, yerli ve yabancı uzmanlara layiha adı verilen raporlar hazırlanması ve Yusuf Agâh Efendi'nin daimî elçi olarak Londra'ya gönderilmesi III. Selim Dönemi gelişmeleri arasındadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Soruda birtakım özellikleri verilen kurum Tercüme Odasıdır. II. Mahmut Dönemi'nde açılan bu yeni kurumda yabancı devletlerle yapılan resmi yazışmalar yürütülmüş olup yabancı dil bilen Müslüman memurların tercüman olarak yetiştirilmesi hedeflenmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Soruda D seçeneğinde verilen I ve II. gelişmeler arasında bağlantı kurulamaz. Şöyle ki,

- Mısır Hıdivi Kavalalı Mehmet Ali Paşa İsyanı'nda Osmanlı Devleti ayaklanmayı bastırmakta yetersiz kalmış ve Rusya ile yakınlaşarak Hünkâr İskelesi Antlaşması'nı imzalamıştır.
- Berlin Antlaşması ile Osmanlı Devleti Romanya, Sırbistan ve Karadağ'ın bağımsızlığını kabul etmiştir.
- Tanzimat Dönemi'nde müsadere siteminin kaldırılması ile kişilerin can ve mülkiyet hakkı güvence altına alınmıştır.
- I. Meşrutiyet'in ilanı ile beraber ilk kez anayasal bir düzene geçilerek Mebusan Meclisi açılmıştır.

Sened-i İttifak ise II. Mahmut ve Âyanlar arasında imzalanan ve hükümdarın yetkilerini sınırlandıran bir sözleşmedir. Bu gelişmeyle anayasal bir düzenin başlaması söz konusu değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Fikir olarak pantürkizm akımını savunan İttihat ve Terakki Cemiyetinin 1918 yılında kapatılıp parti üyelerinin ülkeyi terk etmesinden sonra partinin uzantısı olarak çalışmalarını sürdürdüğü yapılanma Teceddüt Fırkasıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. II. Balkan Savaşı sonunda, Balkan Devletleri arasında 10 Ağustos 1913 tarihinde imzalanan çok taraflı antlaşma Bükreş Antlaşması'dır. Antlaşmaya göre Manastır, Üsküp ve Priştina Sırbistan'a; Serez, Drama, Selanik ve Kavala Yunanistan'a, Dobruca ve Silistre de Romanya'ya verilecekti. Ayrıca Makedonya, Sırbistan ile Yunanistan arasında bölünmüştür.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri ile ateşkes antlaşması imzalayan son devlet Almanya'dır. Almanya İtilaf Devletleriyle 11 Kasım 1918 tarihinde imzaladığı Rethondes Ateşkesi ile Birinci Dünya Savaşı'ndan çekilmiştir. Diğer devletler ise,

Bulgaristan	Selanik Ateşkesi (29 Eylül 1918)
Osmanlı Devleti	Mondros Ateşkes Antlaşması (30 Ekim 1918)
Avusturya - Macaristan	Willa Guiste Ateşkesi (3 Kasım 1918)

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

14. İstanbul Hükûmetinin Anadolu'daki millî hareketin aleyhine yaptığı propagandayı önlemek ve halkı doğru bilgilendirmek amacıyla Sivas Kongresi'nin hemen ardından "İrade-i Milliye" adlı bir gazete çıkarılmıştır. İlk sayısı 4 Eylül 1919'da çıkan İrade-i Milliye gazetesi bu dönemde Millî Mücadele'nin yayın organı olma özelliğini taşımıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Osmanlı Devleti'nde 1914-1922 yılları arasında çıkarılan Bâb-ı Meşihat (Şeyhülislamlik) makamının resmî yayın organı Ceride-i İlmiyye'dir. II. Meşrutiyet döneminde şeyhülislamlik yapan Mustafa Hayri'nin (Ürgüplü) teşebbüsüyle yayımına başlanan Ceride-i İlmiyye'nin ilk sayısı, 28 Mayıs 1914 tarihinde çıkarılmıştır. Dergi I. Dünya Savaşı, Millî Mücadele ve Mütareke yılları içinde, 9 yıllık dönemde toplam 79 sayı yayımlanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

16. Lozan Barış Antlaşması'na göre Boğazlar Komisyonu (Commission des Détroits) bir Türk temsilcisinin başkanlığında Boğazlar Sözleşmesi'ni imzalayan Fransa, İngiltere, İtalya, Japonya, Bulgaristan, Yunanistan, Romanya, Sovyet-Rusya ve Sırp-Hırvat-Sloven Devletleri temsilcilerinden oluşacaktı. Lozan'da imzalanan Boğazlar Sözleşmesi'nin onaylanmasının ardından Türkiye, Tümamiral Hüseyin Vâsıf (Temel) Paşa'yı Boğazlar Komisyonu Başkanı olarak atamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

17. Soruda hakkında bilgi verilen Millî Mücadele'nin kadın kahramanı Binbaşı Ayşe'dir. Kurtuluş Savaşı'nın diğer kadın kahramanları arasında; Onbaşı Halide, Kara Fatma, Tayyar Rahmiye, Kılavuz Hatice, Gördesli Makbule gibi isimler sayılabilir. Öte yandan Nene Hatun Millî Mücadele Dönemi'nin değil; 93 Harbi (1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı) sürecinin en önemli simgelerinden biridir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Soruda verilen Atatürk'ün sözünde Türk gençliğinin ve çocukların düşmanını iyi tanımaya ve bu doğrultuda mücadele ruhunu her daim bünyesinde bulundurmasına vurgu yapılmıştır. Bu bağlamda Atatürk'ün milliyetçilik (II) ilkesiyle bağlantılı olduğu söylenebilir. Bu sözün, laiklik ve cumhuriyetçilik ilkeleriyle doğrudan ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

19. Serbest Cumhuriyet Fırkası, Atatürk'ün isteği ve desteği ile Ali Fethi Okyar tarafından 1930 yılında kurulmuştur. Türkiye Cumhuriyeti'nin üçüncü partisi ve ikinci muhalefet partisi olmuştur. Amaçları arasında 1929 Dünya Ekonomik Krizi ile CHP'ye karşı oluşan tepkileri yumuşatmak, mevcut hükümeti denetlemek, halkın görüş ve isteklerini yönetime yansıtabilmek ve demokratikleşme sürecine hız kazandırmak sayılabilir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Katıldığı bir TV programında, "Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk önemli bir devlet adamı olduğu kadar hayatı boyunca birçok savaşta yer almış, çeşitli askerî görevler üstlenmiş muazzam bir komutandı." diyen bir tarihçi bu görüşüne örnek olarak Eskişehir-Kütahya Savaşlarını orduya gösterebilir. Eskişehir-Kütahya Savaşlarında Orduda Mustafa Kemal değil, İsmet İnönü komutanlık yapmıştır. (Mustafa Kemal'in askerî yaşamı ile ilgili detaylı bilgi için bkz. 2018 KPSS Tarih Pusulalı Konu Anlatımlı Kitap, sf. 266).

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. Atatürk Dönemi'ne ilişkin verilen olay ve ilgili olduğu kurum eşleştirmelerinden A seçeneğinde yer alan eşleştirme yanlıştır. Nitekim yeni harflerin kabulü sonrasında bu harfleri kısa zamanda halka öğretebilmek amacıyla açılan kurum Halkevleri değil, Millet Mektepleridir. Madencilikte alt yapı çalışmalarını desteklemek için Etibank, fındık üretimini geliştirmek ve kontrol etmek için Fiskobirlik, 1934'te hazırlanan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nı uygulamak için Sümerbank kurulmuş; veremle mücadele etmek amacıyla da Heybeliada Sanatoryumu açılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

22. 20 Nisan 1924'te II. TBMM tarafından kabul edilerek yürürlüğe giren 1924 Anayasası'nda öncül-lerde yer alan tüm unsurlar yer almıştır. 1924 Anayasası'nın 1 ve 2. maddesinde bu durum şu şekilde yer almıştır:

Madde 1: Türkiye Devleti bir Cumhuriyet'tir.

Madde 2: Türkiye Devleti'nin dini İslam, resmî dili Türkçe, başkenti Ankara'dır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

23. Kurtuluş Savaşı'nın tek deniz çatışmasının kahramanı olarak kabul edilen ve orduya gerekli silah ve cephaneyi Trabzon ve İnebolu'ya deniz yoluyla taşıyarak sunduğu hizmetleri nedeniyle "Gazi" unvanı alan gemi Alemdar gemisidir. Alemdar, Karadeniz Ereğli'nde Türk Kurtuluş Savaşı'nın ilk ve tek deniz savaşını vermiş, ilk deniz şehidi de Recep Kâhya olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

24. Lozan Antlaşması'ndan Türkiye ile İtalya arasında gerginliğe yol açan konu Oniki Ada'nın silahlandırılması olmuştur. "Nüfus Mübadelesi Konusu" Yunanistan, "Yabancı Okullar Konusu" ise Fransa ile sorun olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

25. Soruda B seçeneğinde verilen açıklama yanlıştır. Barbarossa Harekâtı, II. Dünya Savaşı sürecinde Almanya'nın SSCB'yi işgal planıdır. 1941'de başlayan saldırının ardından SSCB'nin karşı saldırısı başlamış, Alman askerlerinin giysileri soğuk kış günlerine uygun olmadığı için büyük kayıp vermişlerdir. 1942'de Hitler, Karadeniz ve Hazar Denizi arasında bulunan Kafkasya petrol yataklarını ele geçirmeyi hedeflemiş ancak başarısız olmuştur. Alman birlikleri 1943'te teslim olmuştur. SSCB'nin II. Dünya Savaşı'nın bu en büyük kara çarpışmasındaki başarısı Almanları Kafkasya'dan çekilmek zorunda bırakmıştır. Ayrıca SSCB bu savaşta çok büyük yıkıma uğramış ve yaklaşık 20 milyon insanını yitirerek II. Dünya Savaşı'nda en çok can kaybı yaşayan ülke olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

26. NATO'nun askerî amaçlı yürüttüğü faaliyetler 1955 yılında SSCB öncülüğünde Doğu Bloku ülkeleri arasında ortak bir savunma ve iş birliği sağlama amaçlı Varşova Pakti'nin kurulmasına neden olmuştur. Pakta üye devletler arasında Arnavutluk, Romanya, SSCB, Demokratik Almanya, Bulgaristan, Polonya, Çekoslovakya ve Macaristan vardır. Ancak Macaristan'da meydana gelen işçi ayaklanmaları sonucu başbakanlık görevinden alınan İmre Nagi, millî ihtilal komitelerinin kurulması sonucu görevine tekrar getirilmiştir. Göreve tekrar gelen İmre Nagi 1956 yılında Varşova Pakti'nden ayrılma kararı almış ve Birleşmiş Milletlerden koruma talep etmiştir. Sovyet Rusya da yaşanan olaylar sonrasında Budapeşte'yi işgal etmiş ve millî ihtilal ayaklanmalarını bastırmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

27. Atmosferde sera gazlarının artması ile yerkürenin fazlaca ısınması sonucu yaşanan küresel ısınma sorununu önlemek adına BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içinde yer alan protokol Kyoto Protokolü'dür. Kyoto Protokolü 1997'de Japonya'da imzalanmış, 2005 yılında yürürlüğe girmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

1. 821 yılında Ordu Balık'ı ziyaret eden Arap seyyahı Tamim İbn Bahr, *Seyahatname* adlı eserinde Uygur şehirli halkının bağlı olduğu iki inançtan bahsetmiştir.

Tamim İbn Bahr'in *Seyahatname* adlı eserinde bahsettiği bu iki inancın aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?

- A) Gök Tanrı ve Totemizm
B) Şamanizm ve Gök Tanrı
C) Manihaizm ve Şintoizm
D) Sihizm ve Zerdüştlük
E) Gök Tanrı ve Manihaizm

2. Büyük Selçuklu Devleti'nde;

- I. han ve kervansaraylar inşa edilmesi,
II. Horasan'da sulama kanalları açılması,
III. çiftçilere tohum ve çift hayvanı verilmesi

uygulamalarından hangilerinin, ülke ekonomisini geliştirmenin yanında tarımsal hayatı canlandırma amacı taşıdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

3. • İlk kez denizlere açılma politikası uygulanarak Antalya'yı fethetmiştir.
• Samsun ve çevresini ele geçirmiş, Karadeniz ticaret yollarını güvence altına almıştır.
• Anadolu Selçuklu Dönemi'ne ait ilk medrese olan Kayseri Koca Hasan Medresesi bu dönemde yapılmıştır.

Hakkında bilgiler verilen Anadolu Selçuklu hükümdarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Kılıç Arslan
B) Kutalmışoğlu Süleyman Şah
C) I. Gıyaseddin Keyhüsrev
D) II. İzzeddin Keykavus
E) I. Alaeddin Keykubat

4. Osmanlı Devleti'nde farklı dönemlerde meydana gelen;

- Mohaç,
• I. Kosova,
• Sazlıdere,
• Koyunhisar

savaşlarının gerçekleştirilme amaçlarının gaza ve cihat anlayışı olduğu düşünülürse, aşağıda verilen savaşlardan hangisinin bu anlayış içerisinde gerçekleştiği savunulabilir?

- A) Ankara
B) Otlukbeli
C) Ridaniye
D) Turnadağ
E) Niğbolu

5. Osmanlı Devleti'nde merkez ordusu içerisinde yer alan; ok, yay, kılıç, kalkan, zırh, gürz gibi savaş araç ve gereçlerini tedarik edip, bozulanları onaran ve bunları korumakla görevli olan askerî sınıf aşağıdakilerden hangisidir?

A) Lağımıcılar B) Cebeciler
C) Bostancılar D) Derbentçiler
E) Humbaracılar

6. Osmanlı bilim insanlarını ilgilendikleri alanlara göre sınıflandırmak isteyen Samet, aşağıdakilerden hangisinde yanlış eşleştirme yapmıştır?

A) Mustafa Naima - Tarih
B) Ali Kuşçu - Matematik
C) Sabuncuoğlu Şerafettin - Tıp
D) İdris-i Bitlisi - Kimya
E) Takıyüddin Mehmet - Astronomi

7. Geliri sınır boylarındaki askerlere ayrılan yurtluk arazi ile Osmanlı Devleti'nin;

I. sınırlardaki güvenliğini sağlama,
II. toprağın boş kalmasını önleme,
III. merkez ordusunu güçlendirme

durumlarından hangilerini amaçladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

8. XVIII. yüzyılda Napolyon tarafından işgal edilen; bu nedenle III. Selim Dönemi'nde Osmanlı - Fransız ilişkilerinin bozulmasına ve Osmanlı Devleti'nin ilk kez denge siyaseti izlemesine yol açan yer aşağıdakilerden hangisidir?

A) Irak B) Suriye
C) Mısır D) Cezayir
E) Lübnan

9. 1840 yılında İngiltere öncülüğünde toplanan Londra Konferansı; Rusya, Avusturya, Prusya ve Osmanlı Devleti arasında gerçekleşmiştir.

1840 Londra Konferansı'nın toplanma nedeni, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kutsal Yerler Sorunu'nun görüşülmesi
B) Boğazlar Sorunu'nun gündeme gelmesi
C) Milliyetçilik isyanlarını engelleme çabası
D) Uluslararası barışı koruma düşüncesi
E) Mısır Meselesi'nin çözüme kavuşturulması

10. II. Mahmut Dönemi'nde Batı örnek alınarak hemen her alanda ıslahat çalışmaları yapılmıştır.

Aşağıdaki ıslahat çalışmalarından hangisi, içeriği bakımından diğerlerinden farklıdır?

A) Yed-i Vahid uygulamasına geçilmesi
B) İane-i Cihadiye vergisinin çıkarılması
C) Devlet memurlarına maaş bağlanması
D) Babıali Seraskerliğinin kurulması
E) Narh uygulamasına son verilmesi

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti tebaası için din, mezhep, dil ve cinsiyet bakımından ayırt edici tabir ve vasıfların kullanımını kaldıran Islahat Fermanı'nın hükümlerinden biri değildir?

- A) Gayrimüslimlerin mahkemelerde kendi dinlerine göre yemin edebilmesi
B) Müsadere sisteminin kaldırılması
C) Herkese din ve mezhep özgürlüğü tanınması
D) Cizye ve haraç vergilerinin kaldırılması
E) Gayrimüslimlerin kendi dillerinde okul açabilmesi

12.

Ağla çoban ağla, ovan kalmadı,
Gözyaşı dök bülbül, yuvan kalmadı...
Çoban dedi: "Ülkelerim gitse de,
Kopmaz benden Anadolu ülkesi..."
Bülbül dedi: "Düşman haset etse de
İstanbul'da yaşayacak Türk sesi..."

Ziya Gökalp

Ziya Gökalp'in yukarıda yer alan Çobanla Bülbül şiirinde Osmanlı Devleti'nde son dönemde ortaya çıkan fikir akımlarından hangisinin etkisi olduğu söylenebilir?

- A) İslamcılık
B) Batıcılık
C) Türkçülük
D) Sosyalizm
E) Osmanlıcılık

13. 1918'de Mondros Mütarekesi'nden sonra kurulan ilk yararlı dernek olan; Osmanlı Devleti'nin dağılması hâlinde Güney Kafkasya'da yeni bir devlet kurmayı amaçlayan, sonraki dönemde Erzurum Kongresi'ne temsilci gönderen cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kilikyalılar
B) Millî Kongre
C) Vilayet-i Şarkîye
D) Redd-i İlhak
E) Kars İslam Şûrası

14.

Misakımillî Kararları

Yer	İstanbul
Zaman	28 Ocak 1920
Özellği	Osmanlı Mebusan Meclisinin yaptığı son toplantı
Kararlar	• • • •

Misakımillî Kararlarına ilişkin yukarıda verilen tablodaki kararlar bölümünde boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Azınlıklar
B) Kapitulasyonlar
C) Osmanlı borçları
D) Halk oylaması
E) Savaş tazminatı

15. 12 Ocak 1920'de açılan son Osmanlı Mebusan Meclisinin, 31 Ocak 1920 tarihli beşinci oturumunda ilk meclis başkanı seçilen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Reşat Hikmet Bey
B) Rauf Bey
C) Yunus Nadi Bey
D) Ali Fuat Paşa
E) Celâleddin Arif Bey

16. 10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Barış Antlaşması'nın koşullarının belirlendiği San Remo Konferansı'na;

I. Rusya,
II. Fransa,
III. İtalya,
IV. İngiltere

devletlerinden hangileri katılmıştır?

A) I ve II
B) II ve III
C) II ve IV
D) I, II ve III
E) II, III ve IV

17. Mustafa Kemal, aşağıdaki yerlerin hangisinde resmî olarak görev yapmamıştır?

A) Şam
B) Sofya
C) Samsun
D) Bağdat
E) Çanakkale

18. 16 Mart 1920 tarihinde İstanbul işgal edilip Mebusan Meclisi dağıtıldığı esnada Mustafa Kemal Paşa aşağıdaki görevlerden hangisini yürütmekteydi?

A) TBMM Başkanlığı
B) Yıldırım Orduları Komutanlığı
C) Dokuzuncu Ordu Müfettişliği
D) Mebusan Meclisi Başkanlığı
E) Temsil Heyeti Başkanlığı

19. Kurtuluş Savaşı'nda "İstiklâl Yolu" olarak adlandırılan ve Batı Cephesi'ne cephane taşıma hattı olarak kullanılan güzergâhta;

I. İzmir,
II. Ankara,
III. Kastamonu

şehirlerinden hangileri yer almıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

20. Hazırladığı projede;

- Ali Çelebi'nin Yaralı Asker
- Hikmet Onat'ın Siperde Mektup Okuyan Asker

tablolarını kullanan bir öğrencinin, Türk tarihinin hangi dönemini incelediği söylenebilir?

- A) Balkan Savaşları
- B) Kurtuluş Savaşı
- C) Trablusgarp Savaşı
- D) II. Dünya Savaşı
- E) Çanakkale Savaşları

21.

İstiklal Mahkemelerinin Görev Yaptığı Olaylar	
I.	TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmalar
II.	?
III.	Tekâlif-i Milliye Emirlerinin uygulanması
IV.	?
V.	Eskişehir-Kütahya Savaşları sırasında asker kaçaklarını yargılama

Yukarıdaki tabloda, II ve IV numaralı alanlara aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) İzmir Suikastı - Menemen Olayı
- B) Menemen Olayı - Bursa Olayı
- C) Şeyh Sait İsyanı - İzmir Suikastı
- D) İzmir Suikastı - Bursa Olayı
- E) Ağrı İsyanları - Şeyh Sait İsyanı

22.

Artık denizlerde Türk yapımı gemilerimiz bizim bayrağımızı dalgalandıracak. Kara yollarımızda bizim otomobillerimiz, demir yollarında bizim trenlerimiz seyredecek. Hava sahamız Türk yapımı jetler, uçaklar ve hava araçları ile donanacak. Yerin altında madencilerimiz, üstünde çiftçilerimiz, sanatkârlarımız, işçilerimiz, fabrika ve sanayi kuruluşlarımızı inşa edecekler.

Kâzım Karabekir

Kâzım Karabekir'in yukarıdaki ifadesinin;

- I. devletçilik,
- II. milliyetçilik,
- III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle bağlantılı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

23. Yeni Türk Devleti'nde uzun süren savaşlar sonrasında ülke savunması ve üretim için nüfusa ihtiyaç duyulmuştur.

Atatürk Dönemi'nde;

- I. birçok doğumevi açılması,
- II. yol vergisinden muafiyet sağlanması,
- III. göçmenlere gümrük muafiyeti getirilmesi

çalışmalarından hangileri ülke nüfusunu artırmak için alınan tedbirler arasındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

24. Aşağıdakilerden hangisi 20 Temmuz 1936 tarihinde imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) TBMM Hükûmeti adına Dışişleri bakanı Yusuf Kemal Tengirşenk tarafından imzalanmıştır.
- B) İmzalanmasında Almanya ve İtalya'nın yayılmacı politikaları etkili olmuştur.
- C) Boğazlar Komisyonunun bütün görev ve yetkileri yeni Türk Devleti'ne bırakılmıştır.
- D) Türkiye, Boğazlar bölgesini silahlandırarak Boğazlarda askerî kuvvet bulundurma hakkını elde etmiştir.
- E) Yeni Türk Devleti açısından ulusal bağımsızlık yolunda atılmış önemli bir adımdır.

25. 1978'de imzalanan aşağıdaki antlaşmalardan hangisiyle ilk kez bir Arap devleti İsrail Devleti'ni resmen tanımış ve diplomatik ilişkiler başlatmayı kabul etmiştir?

- A) Dayton
- B) Camp David
- C) Cenevre
- D) Panmunjom
- E) Mac Mahon

26. 1929 yılında Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyetinin hazırlattığı afişlerde;

- Har vurup harman savurma!
- Her malın yerlisi var.
- Bir avuç fındık, bir yığın sağlıklı!

gibi sloganlara yer verilmiştir.

Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyetinin hazırlattığı afişlerde yer alan bu sloganlarla, dünyada yaşanan aşağıdaki gelişmelerden hangisine yönelik halkın bilinçlendirilmeye çalışıldığı savunulabilir?

- A) II. Dünya Savaşı'nın patlak vermesi
- B) Almanya'nın yayılmacı politika izlemesi
- C) Rusya'da Ekim Devrimi'nin yaşanması
- D) Amerika'da "Büyük Buhran"ın yaşanması
- E) İtalya'da faşist yönetimin iktidara gelmesi

27. Tarih öğretmeni Eda Hanım, uyguladığı bir sınavda öğrencilerine aşağıdaki tabloyu vermiş ve sağdaki sütunu tamamlamalarını istemiştir.

Türk Cumhuriyetleri	
Kurucu Liderler	Devletler
Ebulfeyz Elçibey	•
Nursultan Nazarbayev	•
İslam Kerimov	•
Saparmurad Niyazov	•

Öğrencilerin yukarıdaki tabloyu doğru şekilde tamamlaması durumunda, aşağıdaki devletlerden hangisi dışarıda kalır?

- A) Kazakistan
- B) Özbekistan
- C) Kırgızistan
- D) Azerbaycan
- E) Türkmenistan

TARİH

DENEME

6

ÇÖZÜM

1. 821 yılında Ordu Balık'ı ziyaret eden Arap seyyahı Tamim İbn Bahr Seyahatname adlı eserinde Uygur şehirli halkının bağlı olduğu iki inançtan bahsetmiştir. Tamim İbn Bahr'in bahsettiği bu iki inanç Gök Tanrı ve Manihizm'dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Büyük Selçuklu Devleti'nde verilen öncüller arasında yer alan; Horasan'da sulama kanalları açılması (II) ile çiftçilere tohum ve çift hayvanı verilmesi (III) ülke ekonomisini geliştirmesinin yanında tarımsal hayatı canlandırma amacı taşımıştır. Han ve kervansarayların inşa edilmesi ise ticari hayatı geliştirmeye yönelik faaliyetler arasında yer alır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Soruda hakkında bilgiler verilen Anadolu Selçuklu hükümdarı I. Gıyaseddin Keyhüsrev'dir. Bu dönemde ilk kez denizlere açılma politikası uygulanarak Antalya fethedilmiş, Samsun ve çevresi ele geçirilmiş ve Karadeniz ticaret yolları güvence altına alınmıştır. Ayrıca Anadolu Selçuklu Dönemi'ne ait ilk medrese olan Kayseri Koca Hasan Medresesi ve Anadolu'daki ilk hastane olarak bilinen Kayseri Gevher Nesibe Darüşşifası bu dönemde yapılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Soruda verilen Osmanlı Devleti'nin farklı dönemlerde gerçekleştirdiği savaşlar gaza ve cihat anlayışı sonucu meydana gelmiştir. Koyunhisar Savaşı Osman Bey Dönemi'nde Bizans ile, Sazlıdere Savaşı I. Murat Dönemi'nde Bizans ile, I. Kosova Savaşı I. Murat Dönemi'nde haçlı orduları ile, Mohaç Meydan Savaşı ise I. Süleyman Dönemi'nde Macaristan ile gerçekleşen savaşlardır.

Ankara Savaşı Yıldırım Bayezit Döneminde Timur ile, Turnadağ Savaşı Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Dulkadiroğulları Beyliği ile, Otlukbeli Savaşı Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde Akkoyunlular ile, Ridaniye Savaşı ise Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde Memlükler ile yapıldığı

için bu savaşların gaza ve cihat anlayışı sonucu gerçekleştiği söylenemez. Ancak Niğbolu Savaşı Yıldırım Bayezit Dönemi'nde haçlı orduları ile yapılan bir savaştır. Bu bakımdan gaza ve cihat anlayışı ile gerçekleştiği söylenebilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde merkez ordusu içerisinde yer alan; ok, yay, kılıç, kalkan, zırh, gürz gibi savaş araç ve gereçlerini tedarik edip, bozulanları onaran ve bunları korumakla görevli olan askerî sınıf cebecilerdir. Cebeci Ocağı, Kapıkulu Ocağında piyade kısmında yer alan bir sınıf olup silah yapım, bakım ve onarım işlerinden sorumluydu.

Lağımçılar; savaşlarda tünel ve hendek kazan ve patlayıcı döşeyen sınıftır.

Bostancılar; saray muhafızı olup saray çevresini ve iskeleleri korumakla görevliydi.

Derbentçiler; ticaret yolları üzerindeki geçitlerin güvenliğini sağlayan birimlerdir.

Humbaracılar ise havan topu ve "humbara" adı verilen el bombalarını yapıp kullanan sınıftır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde bilim insanlarını ilgilendikleri alanlara göre sınıflandırmak isteyen Samet, D seçeneğindeki eşleştirmede yanlışlık yapmıştır. İdris-i Bittisi'nin kimya alanında değil tarih alanında çalışmaları vardır. II. Bayezit'in emriyle kaleme aldığı Heşt bi-Hişt (Sekiz Cennet) adlı eserinde sekiz Osmanlı padişahını anlatır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti geliri sınır boylarındaki askerlere ayrılan yurtluk arazilerle sınırlardaki güvenliği sağlamayı (I) ve toprağın boş kalmasını önlemeyi (II) amaçlamıştır. Yurtluk arazilerin dağıtımında merkez ordusunu güçlendirme amacı yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. XVIII. yüzyılda Napolyon tarafından Mısır'ın işgal edilmesi III. Selim Dönemi'nde Osmanlı - Fransız ilişkilerinin bozulmasına neden olmuştur. Ayrıca Mısır'ın işgal edilmesiyle birlikte Osmanlı Devleti ilk kez denge siyaseti izleyerek İngiltere ve Rusya'ya yakınlaşacaktır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. 1840 yılında İngiltere öncülüğünde; Rusya, Avusturya, Prusya ve Osmanlı Devleti'nin katılımıyla toplanan Londra Konferansı'nın temel konusu Mısır Meselesi'nin uluslararası alanda çözüme kavuşturulmasıdır. Mısır Sorunu Londra Konferansı'nda alınan; Mısır'ın Osmanlı toprağı sayılması ve yönetiminin hıdivlik koşuluyla Mehmet Ali Paşa'ya verilmesi, Mısır'ın her yıl Osmanlı Devleti'ne vergi vermesi, Suriye, Adana ve Girit valiliklerinin Osmanlıda kalması kararları ile çözümlenmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Soruda A, B, C ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler II. Mahmut Dönemi'nde ekonomi alanında yapılan ıslahat hareketleridir. Babıali Seraskerliğinin kurulması ise Genelkurmayın çekirdeğini oluşturan bir yapılandırma. Askerî alanda yapılan bir ıslahat hareketidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Islahat Fermanı'nın başlıca hükümleri arasında:

- Gayrimüslimlerin mahkemelerde kendi dinlerine göre yemin edebilmesi
- Herkese din ve mezhep özgürlüğü tanınması
- Cizye ve haraç vergilerinin kaldırılması
- Gayrimüslimlerin kendi dillerinde okul açabilmesi
- Gayrimüslimlerin devlet memuru olabilmesi
- Gayrimüslimleri Osmanlı ülkesi sınırlarında mülk sahibi olabilmesi
- Gayrimüslimlerin belediye ve il genel meclislerine üye olabilmesi
- Gayrimüslimlerin asker olabilmesi ve askeri okullarda okuyabilmesi
- Gayrimüslimlerin nakdi bedel usulüyle askerlikten muaf olması gösterilebilir.

Müsadere sisteminin kaldırılması 1839 Tanzimat Fermanı ile gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Ziya Gökalp tarafından kaleme alınan "Çobanla Bülbül" adlı şiirde Osmanlı'nın son dönemlerinde ortaya çıkan fikir akımlarından Türkçülük akımının etkisi vardır. Türkçülük akımında, dünyadaki bütün Türkleri millî bir duygu ile birleştirerek Osmanlı bayrağı altında toplayabilme düşüncesi vardır. En önemli temsilcileri arasında; Yusuf Akçura, Mehmet Emin Yurdakul, Ziya Gökalp, Ömer Seyfettin, İsmail Gaspıralı gibi isimler yer almaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. 1918'de Mondros Mütarekesi'nden sonra kurulan ilk yararlı dernek olan; Osmanlı Devleti'nin dağılması hâlinde Güney Kafkasya'da yeni bir devlet kurmayı amaçlayan, sonraki dönemde Erzurum Kongresi'ne temsilci gönderen cemiyet Kars İslam Şûrasıdır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Misakımillî Kararlarına ilişkin soruda verilen tablodaki kararlar bölümünde boş bırakılan yere E seçeneğindeki savaş tazminatı ifadesi getirilemez. Son Osmanlı Mebusan Meclisinde alınan Misakımillî Kararlarında savaş tazminatı ile ilgili herhangi bir hüküm yoktur.

MISAKIMİLLÎ KARARLARI									
K	A	R	A	B	O	R	S	A	
→	→	→	→	→	→	→	→	→	→
KAPİTÜLASYONLAR	BOĞAZLAR	OSMANLI BORÇLARI	REFERANDUM	SINIRLAR	AZINLIKLAR				

Misakımillî Kararlarının Mebusan Meclisince kabul edilmesi üzerine İtilaf Devletleri İstanbul'u fiilen işgal etmiş ve meclisi dağıtmışlardır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. 12 Ocak 1920'de açılan son Osmanlı Mebusan Meclisinin, 31 Ocak 1920 tarihli beşinci oturumunda ilk meclis başkanı seçilen kişi Reşat Hikmet Bey'dir. Öte yandan Reşat Hikmet Bey'in ölümü üzerine 4 Mart 1920'de Mebusan Meclisinin son başkanı olarak Celâleddin Arif Bey seçilmiştir. Fakat o da 16 Mart 1920'de İstanbul'un işgali ve meclisin dağıtılmasından sonra 2 Nisan 1920'de Ankara'ya gitmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

16. 10 Ağustos 1920'de imzalanan Sevr Barış Antlaşması'nın koşulları 18-26 Nisan 1920 tarihleri arasında toplanan San Remo Konferansı'nda belirlenmiştir. Bu konferans İngiltere, Fransa ve İtalya'nın katılımı ile toplanmıştır. Konferansa Rusya katılmamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. Mustafa Kemal'in resmî olarak görev yaptığı yerler arasında Bağdat yoktur. Mustafa Kemal; Samsun'da "IX. Ordu Müfettişi", Sofya'da "Askerî Ataşe", Şam'da V. Ordu'da "Kırmızı Yüzbaşı", Çanakkale'de ise "19. Tümen Komutanı ve Anafartalar Grup Komutanı" olarak görev yapmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

18. 16 Mart 1920 tarihinde İstanbul işgal edilip Mebusan Meclisi dağıldığı esnada Mustafa Kemal Paşa'nın yürütmekte olduğu görev Temsil Heyeti Başkanlığı'dır. 23 Nisan 1920'de TBMM'nin açılmasıyla birlikte Heyet-i Temsiliye'nin görevi bitmiş Mustafa Kemal Paşa TBMM başkanı olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. Kurtuluş Savaşı sürecinde İnebolu, Kastamonu, Ilgaz, Çankırı, Ankara güzergâhı İstiklal Yolu olarak adlandırılmış ve Batı Cephesi'ne cephane taşıma hattı olarak kullanılmıştır. Ayrıca bu yol Ankara'ya Mustafa Kemal ile görüşmeye gelenlerin de kullandıkları yoldur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Hazırladığı projede, Ali Çelebi'nin Yaralı Asker ve Hikmet Onat'ın Siperde Mektup Okuyan Asker adlı tablolarını kullanan öğrenci Kurtuluş Savaşı Dönemi'ni incelemektedir. Bu dönemi konu alan diğer ressamımlar arasında; Ruhi Arel, Üsküdarlı Cevat, Ali Çelik, Arif Kaptan, Nejat Çelik, Halli Dikmen, Ercüment Kalmık, Cemal Tollu, Zeki Kocamemi, İbrahim Çallı ve Sami Yetik sayılabilir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

21. İstiklal Mahkemelerinin görev yaptığı olaylarla ilgili olarak verilen tabloda boş bırakılan II. ve IV. alanlara C seçeneğinde verilen Şeyh Said İsyanı ve İzmir Suikastı gelişmeleri getirilmelidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

22. İzmir İktisat Kongresi Başkanı Kâzım Karabekir'in ifadesi ekonomi alanındaki ilerlemeye ve ekonomik bağımsızlığın önünün açılmasına vurgu yapmaktadır. Ekonomi alanında ilerleme ve kalkınma bağlamında Atatürk'ün devletçilik ilkesiyle, ekonomik bağımsızlık bağlamında da milliyetçilik ilkesiyle bağlantılıdır. Karabekir'in ifadesinin yönetim, rejim ve ulusal egemenlik alanındaki çalışmaları kapsayan cumhuriyetçilik ilkesiyle ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

23. Yeni Türk Devleti'nde uzun süren savaşlar sonrasında ülke savunması ve üretim için nüfusa ihtiyaç duyulmuştur. Atatürk Dönemi'nde ülke nüfusunu artırmak için alınan tedbirler arasında;

- 1929'da fazla çocuk sahibi olan aileler yol vergisinden muaf tutulmuştur.
- 1930'da ülkenin birçok yerinde doğumevi kurulmuştur.
- 1931'de altı ve daha çok çocuk sahibi olanlara vergi muafiyeti getirilmiştir.
- 1932'de nüfus komisyonları kurulmuştur.
- 1934'te Türkiye'ye göçleri arttırmak için göçmenlere gümrük muafiyeti getirilmiştir.
- 1936'da doğum kontrol ilaçları yasaklanmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

24. 20 Temmuz 1936'da imzalanan Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile ilgili olarak A seçeneğinde yer alan bilgi doğru değildir. Sözleşmeyi TBMM Hükûmeti adına Yusuf Kemal Tengirşenk değil, dönemin Dışişleri bakanı Teflik Rüştü Aras imzalamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

25. 17 Eylül 1978'de imzalanan Camp David Antlaşması ile İsrail'i resmen tanıyan ilk Arap devleti Mısır olmuştur. Antlaşmaya göre; İsrail 1967-1968 savaşlarında işgal ettiği Sina Yarımadası'ndan çekilecek, buna karşılık Mısır, İsrail Devleti'ni resmen tanıyacak ve diplomatik ilişkileri başlatacaktır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

26. 1929 yılında Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyetinin hazırlattığı afişlerde yer alan "Har vurup harman savurmal", "Her malın yerlisi var.", "Bir avuç fındık, bir yığın sağlamlık" sloganları, Amerika'da yaşanan ve "Büyük Buhran" ya da "Kara Perşembe" olarak adlandırılan 1929 Dünya Ekonomik Krizi karşısında halkı bilinçlendirmeye yönelik olarak hazırlanmıştır. Bu sloganların Türkiye'ye etkileri arasında şunlar yer alır:

- Korumacı-devletçi ekonomi politikası geliştirilmiştir.
- Dış ticaret ve döviz üzerinde devlet denetimi artırılmıştır.
- İthalata kısıtlama getirilmiştir.
- Gümrük vergileri yükseltilmiştir.
- Yerli malı haftası ilan edilmiştir.
- 1930'dan itibaren devletçilik modeli uygulamaya konmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

27. Tarih öğretmeni Eda Hanım'ın sınavda öğrencilerine verdiği tablonun öğrenciler tarafından doğru şekilde tamamlanması durumunda C seçeneğinde yer alan Kırgızistan dışarıda kalır. Şöyle ki;

Türk Cumhuriyetleri	
Liderler	Devletler
Ebulfeyz Elçibey	Azerbaycan
Nursultan Nazarbayev	Kazakistan
İslam Kerimov	Özbekistan
Saparmurad Niyazov	Türkmenistan

Kırgızistan devletinin kurucusu Asker Akayev'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

1. Almatı şehri yakınlarında yapılan arkeolojik çalışmalar sonucunda Esik Kurganı'nda seramik kaplar, gümüş kupalar ve "Altın Elbiseli Adam Zırhı" adı verilen Türk hükümdarının altın levhalarla kaplı zırh içine konmuş iskeleti bulunmuştur.

Buna göre;

- I. Türklerde maden sanatı gelişmiştir.
- II. Kurganın ortaya çıkartılmasında Rus arkeologlardan yararlanılmıştır.
- III. Türkler en çok kılıç, ok ve yay gibi hafif silahları kullanmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

2. Bir öğrencinin, "Hindistan'da Türk-İslam Kültürünün İzleri" başlığıyla hazırlayacağı bir projede aşağıdaki Türk-İslam devletlerinden hangileriyle ilgili bilgi vermesi beklenebilir?

- A) Memlukler - Eyyûbiler
B) Gazneliler - İhşidiler
C) Selçuklular - Babürler
D) Karahanlılar - Memlukler
E) Babürler - Gazneliler

3. Türk-İslam devletlerinde üstü açık ya da kapalı olan ve içerisinde dükkânların sırayla dizildiği, "ahi çarşısı" olarak da adlandırılan ticari yapılara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arasta B) Kümbet
C) Ribat D) Bedesten
E) Kapan hanı

4. Osmanlı Devleti'nde Rumeli topraklarında uyguladığı iskân siyasetinde göçmenler iskân yerlerine yakın yerlerden alınmış, ayrıca yerleştirilen Türkmenlerin geçerli sebep olmadan yeni yerlerini terk etmeleri yasaklanmıştır.

Bu durumun;

- I. bölgede inanç özgürlüğünü sağlama,
- II. yeni hayat şartlarına uyumu kolaylaştırma,
- III. Balkanlar'da kalıcılığı sağlama

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

- 5.

"Bu kanunname atam, dedem kanunudur ve benim dahi kanunumdur. Evlad-ı kiramım nesilden nesile uygulamaları buna göre yapalar."

Fatih Sultan Mehmet

Fatih Sultan Mehmet'in bu sözünden hareketle Osmanlı kanunlarıyla ilgili olarak;

- I. Süreklilik kazanmıştır.
- II. Farklı dönemlerde değişikliklere uğramıştır.
- III. Son değişikliği Fatih Sultan Mehmet gerçekleştirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde tüccarların mallarını güvenli bir şekilde bir yerden başka bir yere taşımakla görevli kişilere ne ad veriliyordu?

A) Hacegi
B) Mekkâri
C) Bozana
D) Derbentçi
E) Menzilci

8. XVII. yüzyılda yaşanan İstanbul İsyanlarında;

I. ulema,
II. yeniçeri,
III. gayrimüslim halk

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde Fatih Dönemi'nde tımar toprağı dışında kalan alanlarda vergi toplama işini kolaylaştırmak için iltizam sistemi geliştirilmiştir. Zaman içinde devletin nakit para ihtiyacının artması sonucu sistemin yaygınlaştığı görülmüştür.

Bu gelişmenin;

I. tarımsal üretimin azalması,
II. taşrada asker ihtiyacının ortaya çıkması,
III. köyden kente göç hareketlerinin yaşanması

durumlarından hangilerine yol açtığı savunulabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

9. Katıldığı sempozyumda, "XVIII. yüzyıl Osmanlı Devleti için daha önceki dönemlere göre bir dönüm noktası olmuştur. Avrupa'nın üstünlüğü kabul edilmiş ve pek çok alanda Avrupa örnek alınarak ıslahat hareketlerine girişilmiştir." diyen bir araştırmacı aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne kanıt olarak gösteremez?

A) Mecelle'nin hazırlanması
B) İlk özel matbaanın açılması
C) Mimari eserlerin barok tarzda inşa edilmesi
D) Nizam-ı Cedit ordusunun kurulması
E) Yirmi Sekiz Mehmet Çelebi'nin Paris Sefaretnamesini hazırlaması

10. 1808'de II. Mahmut ile Âyanlar arasında imzalanan Sened-i İttifak ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Âyanların padişaha bağlı kalması kararlaştırılmıştır.
- B) Bulunulan bölgede vergi ve asker toplama konusunda Âyanlar devlete yardımcı olacaktır.
- C) Padişah Âyanların feodal statüsünü tanımıştır.
- D) Bu sözleşme ile milliyetçilik akımının etkileri azaltılmıştır.
- E) Padişahın yetkileri kısıtlanarak demokratikleşme sürecinde önemli bir adım atılmıştır.

11.

Bugün "12 Mayıs Hemşireler Günü". Bugün "Lambalı Kadın" olarak da bilinen Florence Nightingale'nin doğum günüdür. Modern anlamdaki hemşireliğin Nightingale ile başladığı kabul edilmektedir. Sağlık alanında istatistik analizi yöntemini ilk uygulayan bu hemşire İstanbul'a gelerek Selimiye Kışlası'nda yaralı İngiliz hastalarını tedavi etti ve ölüm oranını %42'den %2'lere düşürerek bir efsane oldu. Bu yüzden bugün Nightingale'nin günü..."

Geçmişin İzleri

Geçmişin İzleri adlı bir TV programında yapılan habere göre, Florence Nightingale'nin İstanbul'a gelmesine sebep olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kırım Savaşı
- B) 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı
- C) Dömeke Meydan Savaşı
- D) Yunan İsyanı
- E) Birinci Balkan Savaşı

12. Aşağıdakilerden hangisi Abdülmecit Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) Kaime adıyla ilk kâğıt paranın basılması
- B) İngiltere'den ilk kez dış borç alınması
- C) Tercüman-ı Ahval'in yayın hayatına başlaması
- D) Yabancı destekli ilk banka olan Bank-ı Osmanî'nin kurulması
- E) Muharrem Kararnamesi'nin yayımlanması

13. Amasya Genelgesi'nde alınan "Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." kararı doğrultusunda Yeni Türk Devleti'nde;

- I. TBMM'nin açılması,
- II. saltanatın kaldırılması,
- III. Millî Mücadele'nin sürdürülmesi

gelişmelerinden hangilerinin gerçekleştirildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III

E) I, II ve III

14. Millî Mücadele Dönemi'nde ulusal sınırların korunması yolunda ilk kez karar alındığı, tam bağımsızlık fikrinin benimsenip manda ve himayenin kabul edilemeyeceğinin ilk kez belirtildiği gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Erzurum Kongresi
- B) Amasya Genelgesi
- C) Sivas Kongresi
- D) Havza Genelgesi
- E) Amasya Görüşmeleri

15. Millî Mücadele'ye ve TBMM'ye karşı 1920-1921 yılları arasında Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde birçok isyan çıkmıştır.

Aşağıda verilen isyan ve çıktığı bölge eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Cemil Çeto – Siirt
- B) Çapanoğlu – Yozgat
- C) Millî Aşireti – Urfa
- D) Delibaş Mehmet – Kayseri
- E) Şeyh Eşref – Bayburt

17. Aşağıdakilerden hangisi, Kurtuluş Savaşı'nda TBMM ordularında görev alan komutanlardan biri değildir?

- A) Yakup Şevki Paşa
- B) Ahmet Muhtar Paşa
- C) Cafer Tayyar Paşa
- D) Ali Fuat Paşa
- E) Kâzım Karabekir Paşa

16.

Millî Mücadele yıllarında Sivas Kongresi'ne katıldım. Mebusan Meclisinde Amasya mebusu olarak bulunmuştum. Kurtuluş Savaşı'nda Sovyet Rusya'ya ve Londra'ya gönderilen heyetin başkanlığını üstlendim. Sonraki süreçte Yeni Türk Devleti'nin ilk dışişleri bakanı olarak görev yaptım.

Yukarıda hakkında bilgi verilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adnan Adıvar
- B) İsmet İnönü
- C) Bekir Sami Kunduh
- D) Kâzım Karabekir
- E) Yusuf Kemal Tengirşenk

18.

I. İnönü Savaşı	
Tarih	6-10 Ocak 1921
Komutan	İsmet Paşa
Özelliği	Düzenli ordunun ilk savaşı ve ilk askerî başarısı
Sonuçları	⋮

Birinci İnönü Savaşı'na ilişkin yukarıda verilen tabloda boş bırakılan bölüme aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) İstiklâl Marşı TBMM'de kabul edilmiştir.
- B) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu kabul edilmiştir.
- C) İtilaf güçlerinin talebiyle Londra'da bir konferans toplanmıştır.
- D) Sovyet Rusya ile Moskova Dostluk Antlaşması imzalanmıştır.
- E) İngiltere, Malta'daki kırk esir Türk'ü serbest bırakmıştır.

19. Atatürk İlkeleri ile ilgili olarak;

- I. İlkelerin bir kısmı Fransız Devrimi'nden etkilenmiştir.
- II. 5 Şubat 1937'de Anayasa kapsamına alınmıştır.
- III. Atatürk'ün *Nutuk* adlı eserinde ilkelerin tümü anlatılmıştır.
- IV. Atatürk'ün ölümünden sonra CHP'nin programına alınmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve IV
E) I, II ve IV

20. Aşağıdakilerden hangisi, 1930'da kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkasının üyelerinden biri değildir?

- A) Fethi Okyar
B) Nuri Conker
C) Ahmet Ağaoğlu
D) Mehmet Emin Yurdakul
E) Adnan Adıvar

21. Atatürk Dönemi'nde yapılan inkılaplardan biri de çağa uygun üniversitelerin kurulması olmuştur. Bu amaç doğrultusunda Prof. Dr. Albert Malche İstanbul'a davet edilmiş ve üniversite reformu başlatılmıştır.

1933 Üniversite Reformu doğrultusunda açılan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk üniversitesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul Üniversitesi
B) Atatürk Üniversitesi
C) Ankara Üniversitesi
D) Dokuz Eylül Üniversitesi
E) Ortadoğu Teknik Üniversitesi

- I. Diyanet İşleri Başkanlığı
- II. Genelkurmay Başkanlığı
- III. Vakıflar Genel Müdürlüğü

Yukarıdaki kuruluşlardan hangileri 3 Mart 1924 tarihinde yapılan düzenlemeler sonucu oluşturulmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

23. • Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk özel bankasıdır.
- Yerli teşebbüslere sermaye ve kredi desteği sağlamak amacıyla faaliyete başlamıştır.
- Bankanın ilk genel müdürü Celâl Bayar'dır.

1924 yılında açılan, millî tasarrufun ve mevduatın gelişmesine öncülük eden bu banka aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Denizbank B) Etibank
C) Sümerbank D) İş Bankası
E) Halk Bankası

24. İsveçli politikacı Rickard Sandler tarafından hazırlanan ve 27 Ocak 1937'de Milletler Cemiyeti Konseyi tarafından kabul edilen "Sandler Raporu", aşağıdaki konulardan hangisiyle ilgilidir?

- A) Etabli Sorunu
- B) Hatay Sorunu
- C) Musul Sorunu
- D) Boğazlar Sorunu
- E) Borçlar Sorunu

25. Bir araştırmacının, "Dünyanın Fırtına Merkezi: Orta Doğu" başlıklı bir makalesinde aşağıdaki gelişmelerden hangisine yer vermesi beklenemez?

- A) Süveyş Krizi
- B) Körfez Savaşı
- C) Arap Baharı
- D) Kadife Devrimi
- E) Yom Kippur Savaşı

26. Kıbrıs Adası'nı Yunanistan'a bağlama adına terör faaliyetlerinin artması bölgedeki Türkler üzerinde baskı ortamı oluşturmuş ve Türkler göçe zorlanmaya başlanmıştır. Şiddet olaylarının yaygınlaşması üzerine bölgeye müdahale kararı alan Türkiye'nin kararından vazgeçmesi adına ABD Başkanı Johnson 1964'te bir mektup yazarak, olası bir müdahalede SSCB'nin askerî harekâta girişeceğini, bu durumda da NATO'nun Türkiye'nin yanında yer almayacağını belirtmiştir.

1964'te ABD Başkanı Johnson'ın Türkiye'nin adaya müdahalesini engelleme adına yazdığı mektupta taraf olan Türk devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet İnönü
- B) Fazıl Küçük
- C) Rauf Denktaş
- D) Turan Güneş
- E) Süleyman Demirel

27. 1960-1970 yılları arasında Türkiye'de benimsenmiş olan ithal ikameci sanayileşme ilkesi ile yurt dışından ithal edilen ürünlerin ülke içinde üretilmesine öncelik tanınmıştır.

Bu anlayışın bir sonucu olarak Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'in emriyle 1961'de Eskişehir'de üretilen ilk yerli otomobilin adı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Atak
- B) Millet
- C) Devrim
- D) Toprak
- E) Göktürk

TARİH

DENEME

7

ÇÖZÜM

1. Hunlara ait olduğu düşünülen ve Almatı şehri yakınlarında bulunan Esik Kurganı'nda seramik kaplar, gümüş kupalar ve "Altın Elbiseli Adam Zırhı" adı verilen Türk hükümdarının altın levhalarla kaplı zırh içine konmuş iskeleti bulunmuştur. Buna göre, verilen öncüllerden maden sanatının geliştiği yargısına ulaşılabilmektedir. Kurganın ortaya çıkartılmasında Rus arkeologlardan yararlanıldığına ve Türklerin kullandıkları silahlara dair bir bilgi verilmemiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Bir öğrencinin, "Hindistan'da Türk-İslam Kültürünün İzleri" başlığıyla hazırlayacağı bir projede yer verebileceği devletler E seçeneğinde yer almaktadır. (Babürler ve Gazneliler). Memlukler, İhşidiler ve Eyyûbiler Mısır'da, Karahanlılar Orta Asya'da, Selçuklular ise İran'da kurulmuş devletlerdir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. Türk-İslam devletlerinde üstü açık ya da kapalı olan ve içerisinde dükkânların sırayla dizildiği, "ahi çarşısı" olarak da adlandırılan ticari yapılara arasta adı verilmiştir.

- Kümbet: Anıt mezar
- Ribat: Küçük kervansaray
- Bedesten: Genellikle kumaş ticaretinin yapıldığı kapalı çarşı
- Kapan hanı: Tek bir cins ticaret maddesinin toptan satışının ya da dağıtımının yapıldığı kapalı pazar yeri

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde Rumeli topraklarında uyguladığı iskân siyasetinde göçmenler iskân yerlerine yakın yerlerden alınmış, ayrıca yerleştirilen Türkmenlerin geçerli sebep olmadan yeni yerlerini terketmeleri yasaklanmıştır. Bu uygulamayla Osmanlı Devleti Türkmenlerin yeni hayat şartlarına uyumunu kolaylaştırmak (II) ve Balkan coğrafyasında kalıcılığı sağlamak (III) istemiştir. Bölgede inanç özgürlüğünün sağlanması istimalet yani hoşgörü politikası ile ilgili bir durumdur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Fatih Sultan Mehmet, "Bu kanunname atam, dedem kanunudur ve benim dahi kanunumdur. Evlad-ı kiramım nesilden nesile uygulamaları buna göre yapalar." sözüyle Osmanlı kanunlarının sürekliliğine vurgu yapmıştır. Farklı dönemlerde değişikliklere uğramışsa da bu verilen sözde yer almamaktadır. Öte yandan kanunlarda son değişikliğin Fatih Sultan Mehmet tarafından gerçekleştirildiği söylenemez.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde tüccarların mallarını güvenli bir şekilde bir yerden başka bir yere taşımakla görevli kişiler mekkârı taifesi olarak adlandırılmıştır.

- Hacegi: Uluslararası ticaret seferi yapan kişi
- Derbentçi: Ticaret yolları üzerinde geçitleri koruyan görevli
- Menzilci: Ticaret yolları üzerinde posta ve haberleşme işlerini yürüten görevli
- Bozana: Nara atarak düşman askerlerini yıpratmakla görevli Hristiyan asker

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde Fatih Dönemi'nde tımar toprağı dışında kalan alanlarda vergi toplama işini kolaylaştırmak için iltizam sistemi geliştirilmiştir. Zaman içinde devletin nakit para ihtiyacının artması sonucu sistemin yaygınlaştığı görülmüştür. Bu sistemde, dirlik topraklarının gelirlerinin tahsil edilmesi ve idare edilmesi hakkı açık artırma yoluyla satışa çıkarılmakta ve böylece vergi toplama işi kolaylaşmaktaydı. Ancak tımar sisteminin bozulması ve iltizam sisteminin yaygınlaşması ile taşrada asker ihtiyacı artmış, mültezimlerin halka baskı uygulaması kırsal kesimlerden kentlere göçlerin yapılmasına ve tarımsal üretimin düşmesine neden olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda çıkan İstanbul (Merkez) İsyanları yeniçeri ve kapıkulu askerlerinin çıkardığı isyanlardır. Temel sebebi otorite boşluğuna bağlı ekonomik sıkıntılar olan bu isyanlar yeniçeriler ve ulema tarafından da desteklenmiştir. Bu isyanların en önemlisi II. (Genç) Osman'a karşı çıkan isyandır. Hotin Seferi dönüşünde Yeniçeri Ocağını kaldırmayı düşünen Genç Osman, bu düşüncesi nedeniyle yeniçeriler tarafından öldürülmüştür. IV. (Avcı) Mehmet Dönemi'nde ise 36 devlet adamının İdamıyla sonuçlanan Çınar Olayı ya da Vakay-i Vakvakiye adı verilen önemli bir olay yaşanmıştır. Bu isyanların çıkması ve yaygınlaşmasında gayrimüslim halkın etkisi yoktur. Ayrıca XVII. yüzyıl isyanlarının çıkmasında milliyetçilik akımının etkisinden söz edilemez.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. B, C, D ve E seçenekleri araştırmacının öne sürdüğü görüşe kanıt olarak gösterilebilir. Ancak A seçeneğinde yer alan bilgi bu dönem için geçerli değildir. Mecelle 1868 yılında Ahmet Cevdet Paşa başkanlığındaki bir komisyon tarafından hazırlanmıştır. Kaynağını İslam hukukundan almış; kişi, aile ve miras hukukuna yer verilmemiş olan Mecelle Osmanlı Devleti'nin ilk medeni kanunu olarak kabul edilmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Sened-i İttifak II. Mahmut ile Âyanlar arasında 1808 yılında imzalanmış bir sözleşmedir. Osmanlı Devleti'nde demokratikleşme hareketlerinin ilk adımı kabul edilen bu sözleşme ile; Âyanların padişaha bağlı kalması, bulunulan bölgede vergi ve asker toplama konusunda Âyanların devlete yardımcı olması, buna karşın padişahın da Âyanların feodal statüsünü tanıması kararlaştırılmıştır. Sözleşme padişahın yetkilerini kısıtlaması ile Magna Carta'ya benzemektedir. Çünkü her iki belge de hükümdar yetkilerini kısıtlamıştır. Ancak Sened-i İttifak ile devlet içerisinde milliyetçilik akımının etkilerinin azaltılması gibi bir durum söz konusu değildir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Geçmişin İzleri adlı bir TV programında yapılan habere göre, Florance Nightingale'nin İstanbul'a gelmesine sebep olan gelişme 1854 Kırım Savaşı'dır. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yaşanan bu savaş sürecinde İstanbul'a gelerek Sellimiye Kışlası'ndaki yaralı İngiliz hastalarını tedavi etmiş ve "Lambalı Kadın" unvanını almıştır. Ayrıca kendisi modern hemşireliğin kurucusu sayılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Sultan Abdülmecit Dönemi gelişmeleri arasında; kaime-i mutebere adlı ilk kâğıt paranın basılması, İngiltere'den Kırım Savaşı sürecinde ilk kez dış borç alınması, ilk özel gazete olan Tercüman-ı Ahval'in yayın hayatına başlaması, yabancı destekli ilk banka olan Bank-ı Osmanî'nin kurulması gösterilebilir. Ancak Muharrem Kararnamesi'nin yayımlanması II. Abdülhamit Dönemi'ne ait bir gelişmedir. Bu kararname ile Osmanlı Devleti yabancı devletlere olan borçlarını ödeyemeyeceğini ve iflas ettiğini açıklamıştır. Bunun üzerine Avrupalı devletler alacaklarını tahsil edebilmek adına Genel Borçlar İdaresi olarak bilinen Düyun-u Umumiye İdaresini kurmuşlardır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Amasya Genelgesi'nde alınan "Milletin istiklâlini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." kararı doğrultusunda Yeni Türk Devleti'nde öncüllerde verilen gelişmelerin tümü gerçekleştirilmiştir. Bu karar ulusal bağımsızlık ve millî egemenlik anlayışıyla ilgilidir. TBMM'nin açılması ve saltanatın kaldırılması ulusal egemenlik anlayışıyla, Millî Mücadele'nin sürdürülmesi ise ulusal bağımsızlık anlayışıyla ilgilidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Millî Mücadele Dönemi'nde millî sınırların korunması yolunda ilk kez karar alındığı, tam bağımsızlık fikrinin benimsenip manda ve himayenin kabul edilemeyeceğinin ilk kez belirtildiği gelişme Erzurum Kongresi'dir. Başkanlığını Mustafa Kemal'in yaptığı Erzurum Kongresi'nde;

- İlk kez Mustafa Kemal'in başkanlığında, sadece doğu bölgelerini temsil eden ve 9 kişiden oluşan Temsil Heyeti oluşturulmuştur.
- İlk kez ulusal sınırlardan bahsedilmiştir.
- İlk kez manda ve himaye reddedilmiştir.
- İlk kez millet egemenliğe dayalı yeni bir devlet kurma düşüncesi oluşmuştur.
- İlk kez Mebusan Meclisinin toplanması istenmiştir.
- İlk kez Misakımillî Kararlarının esasları belirlenmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. 1920-1921 yılları arasında TBMM'ye karşı Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde birçok isyan çıkmıştır. Soruda D seçeneğinde verilen "Delibaş Mehmet – Maraş" eşleştirmesi yanlıştır. Delibaş Mehmet İsyanı, Kayseri'de değil Konya'da çıkmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Soruda hakkında bilgi verilen devlet adamı Bekir Sami Kunduh'tur. Bekir Sami Bey Millî Mücadele yıllarında Sivas Kongresi'ne katılmış, Mebusan Meclisinde Amasya mebusu olarak bulunmuş, Kurtuluş Savaşı'nda Sovyet Rusya'ya ve Londra'ya gönderilen heyelin başkanlığını üstlenmiş ve sonraki süreçte Yeni Türk Devleti'nin ilk dışişleri bakanı olarak görev yapmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

17. Soruda B seçeneğinde verilen Ahmet Muhtar Paşa, Kurtuluş Savaşı'nda TBMM ordularında görev alan komutanlardan biri değildir. Gazi Ahmet Muhtar Paşa, 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nın (93 Harbi) Kafkasya cephesi komutanlığını yapmıştır. 1912 yılında kısa bir süreyle sadrazamlık görevi üstlenen ve İtalya ile Uşi Antlaşması'nı imzalayan Ahmet Muhtar Paşa 21 Ocak 1919'da ölmüştür.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

18. Birinci İnönü Savaşı'na ilişkin verilen tabloda boş bırakılan "Sonuçları" bölümüne E seçeneğindeki ifade getirilemez. İngiltere'nin Malta'daki kırk esir Türk'ü serbest bırakması I. İnönü Savaşı'nın değil, II. İnönü Savaşı'nın bir sonucudur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. Soruda Atatürk İlkeleri ile ilgili olarak verilen I. ve II. öncüllerdeki bilgiler doğrudur. Fakat Atatürk'ün Nutuk adlı eserinde ilkelerin tümü anlatılmamıştır. (Örneğin Devletçilik yoktur.) Öte yandan ilkelerin CHP'nin programına alınması Atatürk'ün ölümünden önce olup 1931'deki CHP Kurultayı'nda gerçekleşmiştir.

Atatürk İlkeleri'nin Özellikleri

- Kemalizmin Prensipleri olarak da tanımlanmıştır.
- Devletçilik dışında diğer ilkeler Fransız Devrimi'nden etkilenmiştir.
- En son devletçilik ilkesi uygulamaya konmuştur. (1930'dan itibaren)
- 1931'de CHP'nin III. Kurultayı'nda parti programına girmiştir.
- 1937'de Anayasa hükmü haline gelmiştir.
- İlkelerin tümü Atatürk'ün Nutuk adlı eserinde yer almamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

20. Atatürk'ün desteği ile Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci muhalefet partisi olarak 12 Ağustos 1930 tarihinde kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkasının üyeleri şunlardır: Ali Fethi Okyar (Kurucu), Nuri Conker, Ahmet Ağaoğlu, Mehmet Emin Yurdakul, Talat Sönmez, Dr. Reşit Galip, Rasim Öztekin, Seniğ Hızıroğlu, Nakiyeddin Yücekök, Tahsin Uzer, Ali Haydar Uluğ, Süreyya İlmen, İbrahim Süreyya Tolon, Ali Galip Yenen, Refik İsmail Kakmacı ve Atatürk'ün kız kardeşi Makbule Hanım. Öte yandan Adnan Adıvar ise 1925'te kapatılan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucularından birisi olup Serbest Cumhuriyet Fırkasının üyeleri arasında yer almamaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

21. Atatürk Dönemi'nde yapılan inkılaplardan biri de çağa uygun üniversitelerin kurulması olmuştur. Bu amaç doğrultusunda Prof. Dr. Albert Malche İstanbul'a davet edilmiş ve Üniversite Reformu başlatılmıştır. 1933'te yapılan üniversite reformu doğrultusunda Darülfünundan dönüştürülerek açılan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk üniversitesi İstanbul Üniversitesi olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

22. Soruda öncüllerde yer alan kurumların tamamı 3 Mart 1924 tarihinde yapılan düzenlemeler sonucu oluşturulmuştur. Şöyle ki:

3 Mart 1924'te;

- Erkân-ı Harbiye Vekâleti kaldırılmış, yerine Genelkurmay Başkanlığı kurulmuştur.
- Şeriye Vekâleti kaldırılmış, yerine Diyanet İşleri Başkanlığı kurulmuştur. Ankara Müftüsü Rifat Börekçi de kurumun ilk başkanı olmuştur.
- Evkaf Vekâleti kaldırılmış, yerine Vakıflar Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

23. 1924 yılında açılan, millî tasarrufun ve mevduatın gelişmesine öncülük eden, ilk genel müdürü Celâl Bayar olan, yerli teşebbüslere sermaye ve kredi desteği sağlamak amacıyla faaliyete başlayan Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk özel bankası İş Bankası'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

24. İsveçli politikacı Rickard Sandler tarafından hazırlanan ve 27 Ocak 1937'de Milletler Cemiyeti Konseyi tarafından kabul edilen "Sandler Raporu" Hatay (Sancak) sorunuyla ilgili bir rapordur. Bu rapora göre "Sancak, içişlerinde bağımsız, fakat dışişlerinde bazı şartlarda Suriye'ye bağımlı -ayrı bir varlık- olacaktı. Resmi dil Türkçe olacak, ordusu bulunmayacaktı. Sancak için bir anayasa ve statü hazırlanacak, bunlar Milletler Cemiyeti Konseyi'nin kararı ile yürürlüğe girecek ve uygulamasını Fransız vatandaşı bir delege temin edecekti. Sancak'ın toprak bütünlüğü Türkiye ile Fransa arasında yapılacak bir antlaşma ile teminat altına alınacaktı." Bu prensip antlaşması Milletler Cemiyeti Konseyi tarafından da onaylanmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

25. Bir araştırmacının, "Dünyanın Fırtına Merkezi: Orta Doğu" başlıklı bir makalesinde "Kadife Devrimi" olarak adlandırılan gelişmeye yer vermesi beklenemez. Nitekim "Kadife Devrimi" olarak nitelendirilen olay 17 Kasım-29 Aralık 1989 tarihleri arasında Çekoslovakya'da yaşanmıştır. Yapılan bu kansız devrimin ardından Çekoslovakya demokrasiye geçmiştir.

(Ek Bilgi: "Ak Devrim" 1963'te İran'da, "Gül Devrimi" 2003'te Gürcistan'da, "Turuncu Devrim" 2004'te Ukrayna'da, "Yasemin Devrimi" de 2010'da Tunus'ta yaşanan gelişmelere verilen isimlerdir.)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

26. Kıbrıs Adası'nı Yunanistan'a bağlama adına terör faaliyetlerinin artması bölgedeki Türkler üzerinde baskı ortamı oluşturmuş ve Türkler göçe zorlanmaya başlanmıştır. Şiddet olaylarının yaygınlaşması üzerine bölgeye müdahale kararı alan Türkiye'nin kararından vazgeçmesi adına ABD Başkanı Johnson 1964'te bir mektup yazarak, olası bir müdahalede SSCB'nin askeri harekâta girişeceğini, bu durumda da NATO'nun Türkiye'nin yanında yer almayacağını belirtmiştir. 1964'te ABD Başkanı Johnson'ın Türkiye'nin adaya müdahalesini engelleme adına yazdığı mektupta taraf olan Türk devlet adamı dönemin başbakanı İsmet İnönü'dür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

27. 1960-1970 yılları arasında Türkiye'de benimsenmiş olan ithal ikameci sanayileşme ilkesi ile yurt dışından ithal edilen ürünlerin ülke içinde üretilmesine öncelik tanınmıştır. Bu anlayışın bir sonucu olarak Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'in emriyle 1961'de Eskişehir'de üretilen ilk yerli otomobilin adı Devrim'dir. "Devrim" adı verilen ve "Tecrübe-Eskişehir" plakası takılan bu otomobilin tasarımı ve üretimi tamamen Türk işçi ve mühendisler tarafından gerçekleştirilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

1. Orhun Yazıtları ile ilgili olarak;

- I. Birinci Göktürk Devleti zamanında yazılmıştır.
- II. Tonyukuk, Kül Tigin ve Bilge Kağan adına dikilmiştir.
- III. İlk kez Danimarkalı Wilhelm Thomsen tarafından okunmuştur.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) II ve III

2. Anadolu Selçuklularında cami mihraplarında, minarelerde ve saraylarda bol miktarda uygulanan, sıraltı ve sırüstü denilen iki sırlama ve renklendirme tekniği ile kullanılan sanat dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hat B) Tezhip
C) Çini D) Minyatür
E) Ebru

3. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu Selçuklu Devleti'nde tasavvuf hareketinin gelişmesine katkıda bulunan mutasavvıflardan biri değildir?

- A) İbnü'l-Arabî
B) Sadreddin Konevî
C) Muhyiddin-i Arabî
D) Hacı Bayram-ı Velî
E) Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî

4.

Orhan Bey Dönemi Gelişmeleri

I.	İlk divan örgütünün kurulması
II.	İlk medresenin İznik'te açılması
III.	Karesioğullarına son verilmesi
IV.	İlk düzenli ordunun kurulması
V.	?

Yukarıdaki tabloda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Bursa'nın başkent yapılması
B) Sırpıncılığı Savaşı'nın yapılması
C) Yeniçeri Ocağının kurulması
D) Anadolu Beylerbeyliğinin oluşturulması
E) Koyunhisar Savaşı'nın yapılması

5.

Bir araştırmacının, katıldığı "Osmanlı Devleti'nde Hükümdar" konulu bir konferansta padişahların yasama yetkilerinden bahsederken aşağıdakilerden hangisini örnek vermesi beklenemez?

- A) İrade B) Ferman
C) Berat D) Adaletname
E) Müsadere

6.

Osmanlı Devleti'nde başkent dışında kalan alanlar taşra olarak nitelendirilmiş ve kendi içinde eyalet, sancak, kaza ve köy olarak birimlere ayrılmıştır.

Osmanlı Devleti'nde taşradaki yöneticilere;

- I. kethüda,
- II. yiğitbaşı,
- III. beylerbeyi

unvanlarından hangileri verilmiştir?

- A) Yalnız I B) I ve II
C) I ve III D) II ve III
E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisi II. Mehmet Dönemi gelişmelerinden biri değildir?

- A) Kırım'ın fethedilmesi
- B) Otlukbeli Savaşı'nda Akkoyunların mağlup edilmesi
- C) Kanunname-i Âl-i Osman adıyla ilk Osmanlı kanunnamesinin hazırlanması
- D) Dulkadiroğulları Beyliği'nin ele geçirilmesi
- E) Topkapı Sarayı ve Çinili Köşk'ün inşaa edilmesi

8. Yazmış olduğu *Risale* adlı eserinde XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu duruma dair tespitlerde bulunup bu durumu bir rapor şeklinde Sultan IV. Murat'a sunan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

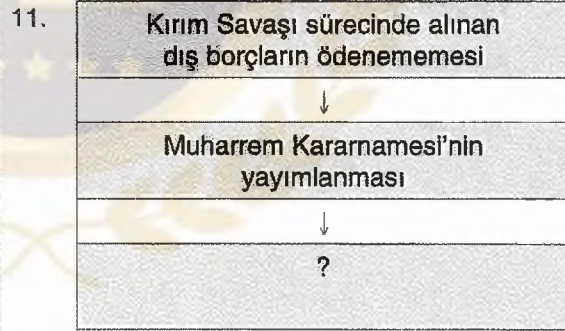
- A) Koçi Bey
- B) Âşıkpaşazade
- C) Kâtip Çelebi
- D) Gelibolulu Mustafa Âli
- E) Evliya Çelebi

9. II. Mahmut Dönemi'nde açılan Mekteb-i Maarif-i Adliye'nin temel faaliyet alanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hukuk işlerini belli bir sisteme bağlamak
- B) Vergi dağılımında adaleti sağlamak
- C) Devletin memur ihtiyacını karşılamak
- D) İstanbul esnafının faaliyetlerini düzenlemek
- E) Eğitim kurumlarını devlet kontrolüne almak

10. Sultan II. Abdülhamit'in, Osmanlı Devleti'ne gelen Japon heyetine karşılık 1889'da Japonya'ya gönderdiği ve dönüş yolunda tayfuna kapılıp batarak mürettebatının çoğunun şehit olduğu gemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yavuz
- B) Gülcemal
- C) Ertuğrul
- D) Alemdar
- E) Hamidiye

Yukarıda verilen diyagramda neden - sonuç ilişkisi içerisinde "?" işareti ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İltizam sisteminin kaldırılması
- B) Kapitülasyonların sürekli hâle getirilmesi
- C) 31 Mart Olayı'nın patlak vermesi
- D) İstibdat Dönemi'nin başlaması
- E) Düyun-u Umumiye İdaresinin kurulması

12. Birinci Dünya Savaşı sırasında, Osmanlı Devleti'nin topraklarını paylaşmak için İtilaf Devletleri arasında imzalanan ve Suriye ile Irak'ın geleceğiyle ilgili kararların alındığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sykes-Picot
- B) Mac Mahon
- C) İstanbul
- D) Londra
- E) St. Jean de Maurienne

13. 29 Kasım 1918'de faaliyetlerine başlayan, Millî Mücadele'yi bir bütün olarak ele alan ve Türklere yapılan hak-sız propagandalara basın yayın yoluyla cevap vermeye çalışan Millî Kongre Cemiyetinin kurucusu aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sait Molla
B) Esat Işık
C) Yunus Nadi
D) Yakup Şevki Paşa
E) Halide Edip Adıvar

14. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele Dönemi'nde işgallere karşı örgütlenmede etkili olan yerel halk kahramanlarından biri değildir?

A) Çopur Musa
B) İpsiz Recep
C) Tekelioğlu Sinan
D) Yörük Ali Efe
E) Topal Osman Ağa

15. • Manda ve himaye kesin olarak reddedilecektir.
• Devletin ve milletin bağımsızlığı, vatanın bütünlüğü zedelenmemek kaydıyla herhangi bir devletten ekonomik yardım alınabilecektir.
• Temsil Heyeti sadece doğu illerini değil tüm yurdu temsil edecektir.

Bu kararlar aşağıdaki kongrelerin hangisinde alınmıştır?

A) Nazilli Kongresi
B) Sivas Kongresi
C) Erzurum Kongresi
D) Pozantı Kongresi
E) Balıkesir Kongresi

16. Mustafa Kemal'in 13 Eylül 1920'de TBMM'ye sunduğu "Halkçılık Beyannamesi (Programı)" aşağıdakilerden hangisinin temelini oluşturmuştur?

A) Hiyanet-i Vataniye Kanunu
B) Misakımillî Kararları
C) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
D) Tekalif-i Milliye Emirleri
E) Takrir-i Sükûn Kanunu

17. Anlaşma Devletlerinin Sevr Antlaşması'nı küçük değişikliklerle TBMM'ye kabul ettirebilmek için 23 Şubat 1921'de Londra'da bir konferans toplamak istemesi aşağıdaki savaşlardan hangisinin bir sonucudur?

A) I. İnönü
B) II. İnönü
C) Sakarya
D) Büyük Taarruz
E) Eskişehir - Kütahya

18. Mustafa Kemal'in Sakarya Meydan Muharebesi devam ederken söylediği "Hatt-ı müdafaa yoktur, sath-ı müdafaa vardır. İşte o sath bütün vatanıdır. Yurdun her karış toprağı vatandaşın kaniyla islanmadıkça düşmana bırakılamaz." sözü;

I. bölgesel kurtuluşun hedeflendiği,
II. topyekûn bir savunmanın yapıldığı,
III. mücadelenin sonuna kadar sürdürüleceği

yargılarından hangilerini destekler?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

19. 1933'te Bulgaristan'daki Türk mezarlığına zarar verilmesi ve bunun akabinde İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin de Bulgar mezarlığına gidip çelenk bırakmasıyla sonuçlanan olay aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nasturi İsyanı
- B) Razgrad Olayı
- C) Menemen Olayı
- D) Vagon Lits Olayı
- E) Bozkurt - Lotus Olayı

20. Atatürk'ün, "Bugünkü hükûmetimiz, devlet teşkilatımız doğrudan doğruya milletin kendi kendine ve kendiliğinden yaptığı bir devlet ve hükûmet şeklidir." sözünün;

- I. laiklik,
- II. devletçilik,
- III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

21. Mudanya Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Yeni Türk Devleti'nin ekonomi politikalarını belirlemek amacıyla yapılan ilk çalışma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşar vergisinin kaldırılması
- B) I. Beş Yıllık Sanayi Planı'nın hazırlanması
- C) Kapitülasyonların kaldırılması
- D) Koruyucu Gümrük Politikası'nın belirlenmesi
- E) İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması

22. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk başbakanı İsmet İnönü'nün sağlık gerekçeleriyle 21 Kasım 1924 tarihinde görevini bırakmasından sonra bu görevi üstlenen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Refet Bele
- B) Ali Fethi Okyar
- C) Celal Bayar
- D) Refik Saydam
- E) Kâzım Karabekir

23. İsmet İnönü'nün Cumhuriyet Dönemi'nde üstlendiği görevler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Başbakanlık
- B) İçişleri Bakanlığı
- C) Dışişleri Bakanlığı
- D) Cumhurbaşkanlığı
- E) Millî Eğitim Bakanlığı

24. 1937'de Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında imzalanan ve Orta Doğu'daki ilk dayanışma antlaşması olarak kabul edilen Sadabat Pakti'na Suriye katılmamıştır.

Suriye'nin, Orta Doğu'da yapılan bu dayanışma konusundaki tutumunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Suriye'nin İran ve Irak'a güvenmemesi
- B) Fransa'nın, Suriye'nin bu ittifaka katılmasına karşı çıkması
- C) Türkiye ile Suriye arasında Hatay Meselesi'nin devam etmesi
- D) Milletler Cemiyetinin Suriye'yi bir devlet olarak tanımaması
- E) Almanya ve İtalya'nın yayılmacı politikasından çekinmesi

25.

Kore'de dünya savaş tarihinde bugüne kadar hiçbir birliğin yapamadığını başaran eşsiz zafer kazanan Türk Silahlı Kuvvetleri, uzun zamandan beri taarruzlarını başarıyla sürdürerek zaferden zafere koşmaktadır. Bunun sonucu, Güney Kore toprakları artık düşmanın istilasından kurtulmuş bulunmaktadır. Göç durmuştur, topraklarımızın kazanılmasında Türk Silahlı Kuvvetleri'nin payı büyüktür.

Güney Kore Radyosu'nda yayımlanan yukarıdaki habere hareketle, Birleşmiş Milletlerin çağrısına uyarak Kore'ye asker gönderen ve başarı sağlayan dönemin başbakanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Adnan Menderes
- B) Turgut Özal
- C) Süleyman Demirel
- D) İsmet İnönü
- E) Nuri Demirağ

26.

ABD Başkanı John Fitzgerald Kennedy ile SSCB Başkanı Nikita Kruşçev'in 1961'de Viyana'da bir araya gelerek başlattıkları döneme "Yumuşama Dönemi" adı verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisinin Yumuşama Dönemi gelişmelerinden biri olduğu savunulamaz?

- A) SALT görüşmelerinin gerçekleşmesi
- B) ABD'nin Çin ile ilişkilerini güçlendirmesi
- C) U-2 ve Küba Krizlerinin patlak vermesi
- D) Bağlantısızlar Hareketi'nin ortaya çıkması
- E) Atlantik Bildirisi'nin imzalanması

27. **Katıldığı bir TV programında, "İngiltere, ABD, Rusya gibi birçok yabancı devletin işgaline uğrayan ancak işgalci devletlerin bu girişimlerinde başarısız olmalarından dolayı bu ülke için "İmparatorluklar Mezarlığı" lakabı kullanılmaktadır." diyen bir araştırmacı, aşağıdaki ülkelerin hangisinden bahsetmiştir?**

- A) Irak
- B) Suriye
- C) Mısır
- D) Afganistan
- E) Pakistan

TARİH

DENEME

8

ÇÖZÜM

1. Orhun Yazıtları ile ilgili olarak soruda verilen I. öncüldeki bilgi doğru değildir. Orhun Yazıtları Birinci Göktürk Devleti zamanında değil II. Göktürk (Kutluk) Devleti zamanında yazılmıştır. Tonyukuk, Kül Tigin ve Bilge Kağan adına dikilen yazıtlar ilk kez Danimarkalı Wilhelm Thomsen tarafından okunmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Anadolu Selçuklularında cami mihraplarında, minarelerde ve saraylarda bol miktarda uygulanan, sıralı ve sırustü denilen iki sırlama ve renklendirme tekniği ile kullanılan sanat dalı çinidir. Uygulardan itibaren Türk sanatı içerisinde yer alan çini sanatı Anadolu Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde gelişerek devam etmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Anadolu Selçuklu Devleti'nde tasavvuf hareketinin gelişmesine katkıda bulunan mutasavvıflar arasında; İbnü'l-Arabî, Muhyiddin-i Arabî, Sadreddin Konevî, Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî, Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Velî gibi önemli isimleri saymak mümkündür. Hacı Bayram-ı Velî ise Osmanlı Devleti Dönemi'nde (XVI. ve XV. yüzyıl) yaşamış önemli bir mutasavvıftır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Soruda "Orhan Bey Dönemi Gelişmeleri" ile ilgili olarak verilen tabloda boş bırakılan yere A seçeneğindeki "Bursa'nın başkent yapılması" ifadesi getirilmelidir. Sırpsındığı Savaşı'nın yapılması ve Yeniçeri Ocağı'nın kurulması I. Murat; Anadolu Beylerbeyliğinin oluşturulması Yıldırım Bayezit, Koyunhisar Savaşı'nın yapılması ise Osman Bey Dönemi gelişmeleridir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Bir araştırmacının, katıldığı "Osmanlı Devleti'nde Hükümdar" konulu bir konferansta padişahların yasama yetkilerinden bahsederken E seçeneğinde verilen "Müsadere" kavramını örnek vermesi beklenemez. Nitekim müsadere padişahın yasama değil yargı yetkisiyle ilgili bir uygulamadır.

PADİŞAHIN YETKİLERİ
YASAMA
• Ferman
• Tuğra (İmza)
• Kanunname
• Adaletname
• Berat (Atama belgesi)
• Hatt-ı Hümayun
• İrade (İş emri)
YÜRÜTME
• Divanîhümayun aracılığıyla kullanmıştır.
YARGI
• Müsadere Sistemi
• Kulluk Hakkı

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde başkent dışında kalan alanlar taşra olarak nitelendirilmiş ve kendi içinde eyalet, sancak, kaza ve köy olarak birimlere ayrılmıştır. Bu idari birimlerde yönetici olarak görev yapanlara; eyaletlerde "beylerbeyi" (II), sancaklarda "sancakbeyi", kazalarda "kadı", köylerde ise "kethüda" (I) unvanı verilmiştir. Yiğitbaşı köylerde güvenliği sağlayan kişilere verilen addır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Soruda D seçeneğinde verilen "Dulkadiroğulları Beyliği'nin ele geçirilmesi" II. Mehmet Dönemi gelişmelerinden biri değildir. Dulkadiroğulları Beyliği, Yavuz Sultan Selim tarafından 1515 Turnadağ Savaşı ile ele geçirilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

8. Yazmış olduğu *Risale* adlı eserinde XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin içinde bulunduğu duruma dair tespitlerde bulunup bu durumu bir rapor şeklinde Sultan IV. Murat'a sunan devlet adamı Koçi Bey'dir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nde devlet adamı ve memur ihtiyacı Kuruluş Devri'nden itibaren Enderun mektebi tarafından karşılanıyordu. II. Mahmut Dönemi'nde ise Enderun mektebinin yerine Mekteb-i Maarif-i Adliye adıyla yeni bir kurum açılmıştır. Bu kurumun temel faaliyet alanı da devletin memur ihtiyacını karşılamak olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Sultan II. Abdülhamit'in, Osmanlı Devleti'ne gelen Japon heyetine karşılık 1889'da Japonya'ya gönderdiği ve dönüş yolunda tayfuna kapılıp batarak mürettebatının çoğunun şehit olduğu gemi Ertuğrul gemisidir. Türk-Japon ilişkilerinde önemli bir yer işgal eden bu olay Türkiye'de 2015 yılında "Ertuğrul 1890" adı ile beyazperdeye aktarılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti Kırım Savaşı sürecinde alınan dış borçları ödeyemeyince 1881'de Muharrem Kararnamesi'ni yayımlayarak iflas ettiğini açıklamıştır. Bunun üzerine Avrupalı alacaklı devletler 1882'de Düyun-u Umumiye İdaresini kurarak Osmanlı Devleti'nin önemli gelir kaynaklarına el koymuşlardır. Bu bağlamda soruda verilen diyaframda boş bırakılan yere "Düyun-u Umumiye İdaresinin kurulması" ifadesi yazılmalıdır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Birinci Dünya Savaşı sırasında, Osmanlı Devleti'nin topraklarını paylaşmak için İtilaf Devletleri arasında imzalanan ve Suriye ile Irak'ın geleceğiyle ilgili kararların alındığı antlaşma Sykes-Picot Antlaşması'dır. Sykes-Picot Antlaşması 1916'da İngiltere ve Fransa arasında imzalanan gizli bir antlaşma olup Hayfa, Akka ve (Musul hariç) Irak bölgesinin İngiltere'ye; Çukurova, Suriye, Lübnan ve Antakya bölgesinin ise Fransa'ya verilmesini öngörmüştür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. 29 Kasım 1918'de faaliyetlerine başlayan, Millî Mücadele'yi bir bütün olarak ele alan ve Türklere yapılan haksız propagandalara basın yayın yoluyla cevap vermeye çalışan Millî Kongre Cemiyetinin kurucusu Dr. Esat Işık'tır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Soruda A seçeneğinde verilen Çopur Musa, Millî Mücadele Dönemi'nde işgallere karşı örgütlenmede etkili olan yerel halk kahramanlarından biri değildir. Çopur Musa, Birinci TBMM Dönemi'nde Afyon'da isyan çıkaran bir elebaşidir. İpsiz Recep Rize'de, Tekelioğlu Sinan Adana'da, Yörük Ali Efe Aydın'da, Topal Osman Ağa ise Ordu'da direnişin simgesi olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Öncüllerde verilen "Manda ve himaye kesin olarak reddedilecek, devletin ve milletin bağımsızlığı, vatanın bütünlüğü zedelenmemek kaydıyla herhangi bir devletten ekonomik yardım alınabilecek ve Temsil Heyeti sadece doğu illerini değil tüm yurdu temsil edecektir." kararları 4-11 Eylül 1919 tarihleri arasında toplanan ve Millî Mücadele Dönemi'nde her açıdan ulusal bir kongre olan Sivas Kongresi'nde alınmıştır. Kongrenin başkanlığını Mustafa Kemal yapmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. Mustafa Kemal'in 13 Eylül 1920'de TBMM'ye sunduğu "Halkçılık Beyannamesi (Programı)" Teşkilat-ı Esasiye'nin temelini oluşturmuştur. Toplam 31 maddeden oluşan Halkçılık Beyannamesi'nin ilk maddesi, Meclis'in millî sınırlar içinde, bağımsızlığın sağlanması, hilafet ve saltanatın kurtarılması amacıyla kurulduğunu ifade etmektedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

17. İtilaf Devletlerinin 23 Şubat 1921'de Londra'da bir konferans toplamak istemesi I. İnönü Savaşı'nda Yunan güçlerine karşı elde edilen zaferdir. Anlaşma Devletleri Sevr Antlaşması'nı küçük değişikliklerle TBMM'ye kabul ettirmeyi amaçlamışlar, Dışişleri Bakanı Bekir Sami Bey'in temsilci olarak katıldığı Londra Konferansı sonuç alınmadan dağılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Mustafa Kemal'in Sakarya Meydan Muharebesi devam ederken söylediği "Hatt-ı müdafaa yoktur, sath-ı müdafaa vardır. İşte o sath bütün vatanıdır. Yurdun her karış toprağı vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça düşmana bırakılamaz." sözü topyekûn bir savunmanın yapıldığı (II) ve mücadeleden sonuna kadar sürdürüleceği (III) yargılarıyla açıklanabilir. Bölgesel kurtuluşun hedeflendiği gibi bir yargıya ulaşılamaz.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. 1933'te Bulgaristan'daki Türk mezarlığına zarar verilmesi ve bunun akabinde İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin de Bulgar mezarlığına gidip çelenk bırakmasıyla sonuçlanan olay Razgrad Olayı'dır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. Atatürk'ün, "Bugünkü hükümetimiz, devlet teşkilatımız doğrudan doğruya milletin kendi kendine ve kendiliğinden yaptığı bir devlet ve hükümet şeklidir." sözü doğrudan yönetim şekliyle ve demokrasi ile ilgilidir. Bu bakımdan Atatürk'ün bu sözü cumhuriyetçilik ilkesiyle bağlantılı olup laiklik ve devletçilik ilkeleriyle ilgili değildir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. Mudanya Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Yeni Türk Devleti'nin ekonomi politikalarını belirlemek amacıyla yapılan ilk çalışma 17 Şubat 1923'te İzmir'de Türk İktisat Kongresi'nin toplanmasıdır. Bu kongrenin başkanlığını Kâzım Karabekir yapmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

22. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk başbakanı İsmet İnönü'nün sağlık gerekçeleriyle 21 Kasım 1924 tarihinde görevini bırakmasından sonra bu görevi üstlenen kişi Ali Fethi Okyar'dır. Ali Fethi Okyar Atatürk Dönemi'nin 2. başbakanı, Celal Bayar ise Atatürk Dönemi'nin son başbakanıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

23. İsmet İnönü'nün, Cumhuriyet Dönemi'nde üstlendiği görevler arasında İçişleri Bakanlığı yoktur. İsmet İnönü farklı dönemlerde Genel Kurmay Başkanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Başbakanlık ve Cumhurbaşkanlığı görevlerini üstlenmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

24. 1937'de Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında imzalanan ve Orta Doğu'daki ilk dayanışma antlaşması olarak kabul edilen Sadabat Paktı'na Suriye katılmamıştır. Suriye'nin, Orta Doğu'da yapılan bu dayanışma konusundaki tutumunun nedeni Türkiye ile arasında devam eden Hatay Meselesi'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

25. Güney Kore Radyosu'ndaki ilgili habere göre Türkiye, 25 Haziran 1950'de başlayan Kore Savaşı'na Demokrat Parti iktidarı döneminde yani Adnan Menderes Hükûmeti ile 4.500 kişilik bir kuvvetle katılmıştır. Bu savaş sırasında Türkiye Cumhuriyeti tarihinde ilk kez yurt dışına asker göndermiştir. Sağlanan başarı Türkiye - ABD ilişkilerini olumlu yönde etkilemiş ve 1952'de TBMM'nin Kuzey Atlantik Antlaşması'nı imzalaması ile Türkiye NATO'ya üye olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

26. U-2 ve Küba Krizlerinin patlak vermesi, ABD'nin Çin ile ilişkilerini güçlendirmesi, SALT görüşmelerinin gerçekleşmesi, Bağlantısızlar Hareketi'nin ortaya çıkması Yumuşama Dönemi gelişmeleri arasındadır. Ancak Atlantik Bildirisi'nin imzalanması II. Dünya Savaşı sürecinde yaşanan bir gelişme olup bu dönemin gelişmeleri arasında yer almaz. 14 Ağustos 1941'de İngiltere ile ABD arasında imzalanan Atlantik Bildirisi Birleşmiş Milletler Teşkilatının ilk adımı olarak kabul edilmektedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. Katıldığı bir TV programında, "İngiltere, ABD, Rusya gibi birçok yabancı devletin işgaline uğrayan ancak işgalci devletlerin bu girişimlerinde başarısız olmalarından dolayı bu ülke için 'İmparatorluklar Mezarlığı' lakabı kullanılmaktadır." diyen bir araştırmacının bahsettiği ülke Afganistan'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. İlk Türk toplumlarının dinî anlayışları için aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Genel olarak yaygın olan inanç Gök Tanrı inancıdır.
- B) Ölen bir kişinin mezarının çevresine balbal denilen taş heykeller dikilmiştir.
- C) Farklı dinlere mensup halktan haraç vergisi alınmıştır.
- D) Çoğunda güçlü bir ahiret inancı bulunmaktadır.
- E) Doğada bazı güçlerin olduğuna inanılmıştır.

2. Yusuf Has Hacıp tarafından kaleme alınan *Kutadgu Bilig*'de yer alan "könüllük (adalet)", "uzluk (iyilik)", "tüzlük (eşitlik)" gibi değişmez hükümler aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Kut
- B) Veraset
- C) Töre
- D) Hükümdar
- E) Kurultay

3. Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri ve kuruldukları yerler arasında yapılan aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Saltuklular - Erzurum/Kars yöresi
- B) Mengücekliler - Manisa yöresi
- C) Danişmentliler - Sivas yöresi
- D) Artuklular - Mardin/Batman yöresi
- E) Çaka Beyliği - İzmir yöresi

4. Osmanlı Devleti'nde her şehzadenin hükümdar olmaya aday olması, padişah çocuklarına devlet idaresinde tecrübe kazandırmak ve şehzadeyi halkla bütünleştirmek ihtiyacını doğurmuştur

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde görülen bu ihtiyacın bir sonucudur?

- A) Ekber ve Erşed sistemini geliştirme
- B) Devlet adamlarına raporlar hazırlatma
- C) Çeşitli sancaklarda görevlendirilme
- D) Devletin geleceği için kardeş katli
- E) Valide sultanların denetiminde olma

5. Osmanlı Klasik Dönem mimarisinde,

- I. Bizans,
- II. Selçuklu,
- III. Orta Asya

kültürlerinden hangilerinin etkisi olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. "Osmanlı Devleti'nin en önemli askerî birliklerinden biri olan tımarlı sipahiler sürekli bir ordu değildi." **diyen bir tarihçi bu görüşüne;**

- I. beylerbeylerinin emri altında savaşmaları,
- II. barış dönemlerinde topraklarını işleme-leri,
- III. sınırların genişlemesine paralel olarak sayılarının artması

durumlarından hangilerini kanıt olarak gösterebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Mustafa Çağan, "XIV. Yüzyılda Balkanlarda Osmanlı Hakimiyeti" adıyla bir ödev hazırlamaktadır.

Buna göre Mustafa Çağan'ın, hazırlayacağı ödevde aşağıdaki savaşlardan hangisine yer vermesi beklenemez?

- A) Bafeus
- B) I. Kosova
- C) Sırpsındığı
- D) Niğbolu
- E) Çirmen

8. **Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki görevlilerden hangisi ilmiye sınıfına dâhil değildir?**

- A) Müderris
- B) Kadi
- C) Kazasker
- D) Şeyhülislam
- E) Reisülküttap

9. I. İlk özel Türk matbaasının kurulması
II. Avrupa'da daimî elçiliklerin açılması
III. İrad-ı Cedit adlı bir hazinenin oluşturulması

Yukarıdakilerden hangileri III. Selim Dönemi'ne ait gelişmeler arasında yer almaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

10. XIX. yüzyılda Akdeniz'deki güçler dengesinin bozulduğunu düşünen ve Mora İsyanı sırasında Osmanlı donanmasının yetersizliğini fark ederek bu durumdan yararlanmak için 1830 yılında Cezayir'i işgal eden, sonucunda Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da ilk kez top-
rak kaybetmesine neden olan devlet, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtalya
- B) Fransa
- C) Rusya
- D) İngiltere
- E) Yunanistan

11. Osmanlı Devleti'nin Mısır Sorunu'nda İngiltere'nin desteğini almak için 1838-de imzaladığı Balta limanı Ticaret Ant-laşması zamanla Osmanlı ticaret hayatını olumsuz yönde etkileyen birtakım sonuçlar doğurmuştur.

Buna göre;

- I. yerli üreticinin rekabet gücünün azalması,
- II. ekonomiyi canlandırmak için iltizam sisteminin yaygınlaştırılması,
- III. Osmanlı Devleti'nin Avrupa için açık pazar hâline gelmesi

gelişmelerinden hangileri bu sonuçlar arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde Osmanlıcılık ve İslamcılık fikir akımlarının önemini kaybetmesinde;

- I. I. Balkan Savaşı,
- II. I. Dünya Savaşı,
- III. Trablusgarp Savaşı

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13.

Amiral Bristol Raporu
Yunanlıların İzmir'i işgali haksız gerekçelere dayanmaktadır.
Bölgede Türkler çoğunlukta olup Rumların katledildiği iddiaları doğru değildir.
Bölgede yaşayan Hristiyanların güvenliği tehlikede değildir.
Yunan askerleri bölgeden derhal çekilmeli ve yerlerine İtilaf kuvvetleri geçmelidir.

ABD Yüksek Komiseri Amiral Bristol başkanlığındaki komisyonun, İzmir'in işgali sonrasında hazırladığı yukarıdaki rapor maddelerinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı topraklarının paylaşılması konusunda görüş ayrılıkları vardır.
- B) Yerel direniş örgütlerinin mücadeleyi bırakması ve derhal dağılması istenmiştir.
- C) İşgaller basın - yayın yoluyla dünya kamuoyuna bildirilmiştir.
- D) Raporun hazırlanmasındaki amaç Yunan kuvvetlerine zaman kazandırmaktır.
- E) Millî Mücadele'nin haklılığı uluslararası alanda ortaya konmuştur.

14. Amasya Genelgesi'nde yer alan "Hiçbir suretle askerî ve sivil teşkilatlar dağıtılmayacak, yönetimleri başkalarına devredilmeyecektir." hükmü aşağıdaki antlaşmalardan hangisinde yer alan bir maddeye tepki niteliğindedir?

- A) Sevr
- B) Mondros
- C) Kars
- D) Ankara
- E) Moskova

15. Erzurum Kongresi'nde alınan;

- I. Millî iradeyi egemen kılmak esastır.
- II. Manda ve himaye kabul edilemez.
- III. Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.

kararlarından hangileri kayıtsız şartsız bağımsızlığın hedeflendiğinin göstergesidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

16. Aşağıdakilerden hangisi, 28 Ocak 1920'de Son Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından kabul edilen Misakımillî'de halkoyuna başvurulması öngörülen yerlerden biri değildir?

- A) İskeçe
- B) Kars
- C) Batum
- D) Dedeoğlu
- E) Erzurum

17. Birliği, beraberliği sağlamak ve bölünmeyi önlemek adına I. TBMM içerisinde siyasi partilere yer verilmemiş ancak demokratik düşünceye uygun olarak farklı fikirlerin benimsendiği gruplar meclis içerisinde yer almıştır.

Buna göre I. TBMM'de;

- I. Tesevüt,
- II. Felah-ı Vatan,
- III. Millî Müdafaa (Mim Mim)

gruplarından hangilerinin yer aldığı savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

18. Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele sürecinde gerçekleşen olaylardan biri değildir?

- A) İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi
- B) Amasya Görüşmelerinin gerçekleşmesi
- C) Mudanya Mütarekesi'nin imzalanması
- D) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması
- E) Tekâlif-i Milliye Emirlerinin yayımlanması

19. 1924 yılında kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının parti programındaki;

- I. Cumhuriyetçi bir anlayış hâkim olacak,
- II. yerinden yönetim anlayışı uygulanacak,
- III. ekonomide liberalizm modeli benimsenecek

maddelerinden hangilerinin Halk Fırkasının parti programıyla örtüştüğü savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

20. Mustafa Kemal'in, "Kişinin çalışması esas olmakla beraber mümkün olduğu kadar az zaman içinde milleti refaha kavuşturmak ve memleketi geliştirmek için özellikle ekonomik alanda, devleti doğrudan etkin kılmak önemli görevimizdir." sözü aşağıdaki ilkelere hangisiyle bağlantılıdır?

- A) Laiklik
- B) Halkçılık
- C) Devletçilik
- D) Milliyetçilik
- E) Cumhuriyetçilik

21. 3 Mart 1924'te halifeliğin kaldırılmasından sonra görevinden ayrılarak yurt dışına giden Osmanlı Devleti'nin son halifesi kimdir?

- A) Abdullah Efendi
- B) Sultan Vahdettin
- C) Ahmet İzzet Efendi
- D) Damat Ferit Paşa
- E) Abdülmecit Efendi

22. Mustafa Kemal'in, "Komutanlar, askerlik görev ve gereklerini düşünüp uygularken siyasi düşüncelerin etkisi altında kalmaktan sakınmalıdır. Siyasal durumun gereklerini düşünen başka görevliler olduğu unutulmalıdır." sözü;

- I. Kılık-kıyafet düzenlemesinin yapılması,
- II. Erkan-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması,
- III. Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi

çalışmalarından hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

23. Yeni Türk Devleti'nde gerçekleştirilen inkılapların halk tarafından bir bilinç hâline getirilmesi, kültür olarak benimsenmesi, bilim ve kültür hayatının geliştirilip ilerletilmesi ve toplumsal kaynaşmanın sağlanması amacıyla 1932 yılında açılan kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkevleri
- B) Köy Enstitüleri
- C) Millet Mektepleri
- D) Türk Ocakları
- E) Köy Muallim Okulları

24. Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel esaslarından birisi yurtda ve dünyada barış ilkesi üzerine kurulmuş olmasıdır.

Bu bağlamda Türkiye'nin;

- I. Sadabat Paktı,
- II. Balkan Antantı,
- III. Milletler Cemiyeti

kuruluşlarına katılması aşağıdakilerden hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) I - II - III
- B) I - III - II
- C) II - III - I
- D) III - I - II
- E) III - II - I

- 25. • Soğuk Savaş Dönemi'nde üye ülkelerin ortak mallarını ve ilkelerini koruma, ekonomik gelişmelerini sağlama amacıyla kurulmuştur.
- Çalışma alanı içerisinde insan hakları, medya, hukuki iş birliği, sağlık, eğitim ve çevresel planlamalar gibi farklı alanlar bulunmaktadır.
- Türkiye ise bu kuruluşu Batı ile siyasi, ekonomik ilişkilerini geliştirme ve güvence altına alma amaçlı üye olmuştur.

Yukarıda hakkında bilgi verilen uluslararası kuruluş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avrupa Birliği
- B) Avrupa Konseyi
- C) Birleşmiş Milletler
- D) Kuzey Atlantik Pakti
- E) Avrupa Ekonomik Topluluğu

26. Üye devletler arasında iş birliği sağlama, petrol fiyatlarını yükseltme amaçları ile 1960'ta kurulan ve kurucu üyeleri arasında Suudi Arabistan, İran, Irak, Kuveyt ve Venezuela'nın bulunduğu OPEC'e sonradan katılan devletler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Libya
- B) Katar
- C) Cezayir
- D) Nijerya
- E) Türkiye

27. 1992'de Hocalı Katliamı'nın da gerçekleştiği Dağlık Karabağ, aşağıdaki ülkelerin hangileri arasında sorun olarak yakın döneme kadar devam etmiştir?

- A) Ermenistan-Gürcistan
- B) Azerbaycan-İran
- C) Gürcistan-Azerbaycan
- D) Ermenistan-Azerbaycan
- E) İran-Ermenistan

TARİH

DENEME

9

ÇÖZÜM

1. Soruda C seçeneğinde yer alan bilgi doğru değildir. Nitekim ilk Türk devletlerinde farklı dine mensup halktan haraç vergisi alınması uygulaması görülmez. Haraç vergisi, İslamî dönemde ortaya çıkan bir uygulama olup gayrimüslimlerden alınan bir tür ziraî vergidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Yusuf Has Hacıp tarafından kaleme alınan Kutadgu Bilig'e göre "könilik (adalet)", "uzluk (iyilik)", "tüzlük (eşitlik)" ve "kişilik (insanlık)" törenin değişmez hükümleri arasında yer alır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri ve kuruldukları yerler arasında yapılan eşleştirmelerden B seçeneğindeki "Mengücekliler – Manisa yöresi" eşleştirmesi yanlıştır. Mengücekliler Manisa değil Erzincan-Kemah-Divriği çevresinde varlık göstermiştir. Manisa ve çevresinde ise Saruhanoğulları yer alıyordu.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde her şehzadenin hükümdar olmaya aday olması, padişah çocuklarına devlet idaresinde tecrübe kazandırmak ve şehzadeyi halkla bütünleştirmek ihtiyacının bir sonucu olarak şehzadelerin çeşitli sancaklarda görev almaları sağlanmıştır. Bu şekilde şehzade halka daha yakın olarak halkla bütünleşmiş ve kendini sevdirmiş ayrıca devlet idaresinde tecrübe kazanmıştır. Osmanlı Devleti'nde en ünlü sancak merkezleri Manisa, Amasya, Trabzon ve Kütahya'dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde klasik dönem mimarisinde çok çeşitlilik söz konusudur. Bu dönem mimari anlayışında Avrupa etkisi görülmezken; Bizans, Selçuklu ve Orta Asya mimari anlayışının etkisi ve izleri fazlasıyla kendini göstermiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. "Osmanlı Devleti'nin en önemli askerî birliklerinden biri olan tımarlı sipahiler sürekli bir ordu değildi." diyen bir tarihçi bu görüşüne, tımarlı sipahilerin barış dönemlerinde topraklarını işlemelerini kanıt olarak gösterebilir. Bu açıdan tımar ordusu merkez ordusundan keskin bir çizgiyle ayrılır. Beylerbeylerinin emri altında savaşmalarının ve sınırların genişlemesine paralel olarak sayılarının artmasının verilen durumla bir ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. "XIV. Yüzyılda Balkanlarda Osmanlı Hakimiyeti" adıyla bir ödev hazırlayan Mustafa Çağan'ın hazırlayacağı ödevde Bafeus Savaşı'na yer vermesi beklenemez. Nitekim Bafeus (Koyunhisar) Savaşı Osman Bey Dönemi'nde Bizans ile yapılan ilk savaş olup Balkanlarla ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde eğitim, öğretim ve adalet işlerine bakan ilmiye sınıfında, E seçeneğinde verilen reisülküttap yer almaz. Reisülküttap kalemîye sınıfına mensuptur. İlmiye sınıfında; şeyhülislam, kazasker, kadı, müderris, imam, kassam gibi görevliler yer alıyordu.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Soruda I. öncülde verilen "İlk özel Türk matbaasının kurulması" III. Selim Dönemi'ne ait gelişmeler arasında yer almaz. Bu gelişme III. Ahmet yani Lale Devri gelişmelerinden biridir. Avrupa'da daimî elçiliklerin açılması ve Nizam-ı Cedit Ordusunun masraflarını karşılamak için İrad-ı Cedit adıyla bir hazinenin oluşturulması III. Selim Dönemi gelişmeleri arasında yer alır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. 1829 Edirne Antlaşması sonrasında Akdeniz'deki güçler dengesinin bozulduğunu düşünen ve Mora İsyanı sırasında Osmanlı donanmasının yetersizliğini fark ederek bu durumdan yararlanmak için 1830 yılında Cezayir'i işgal eden, sonucunda Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da ilk kez toprak kaybetmesine neden olan devlet Fransa'dır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nin Mısır Sorunu'nda İngiltere'nin desteğini almak adına 1838 yılında imzaladığı Baltalimanı Ticaret Sözleşmesi zamanla Osmanlı ticaret hayatını olumsuz yönde etkileyen sonuçlar doğurmuştur. Bunlar arasında; ithalata dayalı tüketimin artması, Osmanlı pazarlarına ucuz ve bol miktarda yabancı mal girişinin olması, yerli üreticinin rekabet gücünün azalması, Osmanlı ekonomisinin zayıflaması ve Osmanlı'nın Avrupa için açık pazar hâline gelmesi gösterilebilir. Ancak ekonomiyi canlandırmak için iltizam sisteminin yaygınlaştırılması XVII. yüzyılda yaşanan bir gelişmedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. Soruda I. ve II. öncüllerde verilen Birinci Balkan ve Birinci Dünya Savaşı gelişmeleri Osmanlıcılık ve İslamcılık fikir akımlarının önemini kaybetmesinde, Türkçülük akımının güçlenmesinde etkili olan gelişmelerdir. Balkan Savaşları sırasında Balkan ülkelerinin Osmanlı İmparatorluğu'ndan koparak bağımsızlıklarını elde etmeleri Osmanlıcılık, I. Dünya Savaşı'nda Arapların İngilizlerle iş birliği yapmaları ise İslamcılık akımının etkisini yitirdiğinin göstergesidir. Trablusgarp Savaşı'nın bu tarz gelişmeler üzerinde bir etkisi yoktur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

Amiral Bristol Raporu
Yunanlıların İzmir'i işgali haksız gerekçelere dayanmaktadır.
Bölgede Türkler çoğunlukta olup Rumların katledildiği iddiaları doğru değildir.
Bölgede yaşayan Hristiyanların güvenliği tehlikede değildir.
Yunan askerleri bölgeden derhal çekilmeli ve yerlerine İtilaf kuvvetleri geçmelidir.

ABD Yüksek Komiseri Amiral Bristol başkanlığındaki komisyonun, İzmir'in işgali sonrasında hazırladığı yukarıdaki raporda yer verilen maddelerle Millî Mücadele'nin haklılığı uluslararası alanda ortaya konmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Amasya Genelgesi'nde yer alan "Hiçbir suretle askerî ve sivil teşkilatlar dağıtılmayacak, yönetimleri başkalarına devredilmeyecektir." hükmü 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'nda yer alan "Sınırların denetlenmesi ve iç düzenin korunması için gerekli olan birlikler dışında kalan Osmanlı orduları terhis edilecek, bütün savaş gemilerine, ordunun araç - gereç, silah ve cephanesine el konulacaktır." maddesine tepki niteliğindedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Soruda Erzurum Kongresi'ne ilişkin verilen "Manda ve himaye kabul edilemez." (II) ve "Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez." (III) öncülleri kayıtsız şartsız bağımsızlığın hedeflendiğinin açık bir göstergesidir. Erzurum Kongresi'nde alınan "Millî iradeyi egemen kılmak esastır." kararı ulusal egemenlik anlayışıyla ilgili olup ileride rejimin değişeceğinin sinyali olarak değerlendirilmelidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. 28 Ocak 1920'de Son Osmanlı Mebusan Meclisi tarafından kabul edilen Misakımillî'de halkoyuna başvurulması öngörülen yerler arasında; Elviye-i Selase (Kars-Ardahan-Batum), Batı Trakya (İskeçe, Gümölcine, Dedeağaç...) ve Arap memleketleri yer almaktadır. Erzurum Misakımillî'de halkoyuna başvurulması öngörülen yerlerden biri değildir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. 23 Nisan 1920'de açılan I. TBMM içerisinde siyasi partilere yer verilmemiş ancak demokratik düşünceye uygun olarak farklı fikirlerin benimsendiği gruplar meclis içerisinde yer almıştır. Bu gruplar şunlardır;

Grup Adı	Özellikleri
Müdafaa-i Hukuk	Başında Mustafa Kemal'in olduğu gruptur.
İstiklal	Mustafa Kemal'in çizgisini takip eden bir gruptur.
Tesanüt	Eski İttihatçıların oluşturduğu gruptur.
Halk Zümresi	Bolşevik Devrimi'ni örnek alan bir gruptur.
İslahatçılar	Toplumsal dengeleri bozmadan yenileşmeyi savunan gruptur.
Yeşil Ordu	Sol eğilimli bir grup olup Çerkez Ethem ve çevresi tarafından desteklenmiştir.

Felah-ı Vatan grubu Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Misakımillî Kararlarını kabul eden grup olup, Millî Müdafaa (Mim Mim) teşkilatı ise Mondros Mütarekesi sonrasında Millî Mücadele'yi destekleyen yararlı cemiyetlerden birisidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

18. Soruda D seçeneğinde verilen "Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması" Millî Mücadele sürecinde gerçekleşen olaylardan biri değildir. Tevhid-i Tedrisat Kanunu Millî Mücadele sonrasında, 3 Mart 1924'te eğitim öğretimin birleştirilmesi ve millî bir eğitim politikasının oluşturulması yolunda atılmış bir adımdır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

19. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının parti programında yer alan; yerinden yönetim anlayışı uygulanacak ve ekonomide serbest ekonomi politikası olan liberalizmin benimsenmesi Halk Fırkasının parti politikasında yer almamaktadır. Halk Fırkası yerinden yönetim anlayışı olan adem-i merkeziyetçilik anlayışını benimsememiş ve ekonomide devletçilik politikasını uygulamıştır. Ancak her iki parti de cumhuriyetçidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

20. Mustafa Kemal'in, "Kişinin çalışması esas olmakla beraber mümkün olduğu kadar az zaman içinde milleti refaha kavuşturmak ve memleketi geliştirmek için özellikle ekonomik alanda, devleti doğrudan etkin kılmak önemli görevimizdir." sözü, ekonomi, kalkınma, yatırım hamlelerinin yapılmasını öngören devletçilik ilkesiyle bağlantılıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. 3 Mart 1924'te halifeliğin kaldırılmasından sonra görevinden ayrılarak yurt dışına giden Osmanlı Devleti'nin son halifesi Abdülmecit Efendi'dir. 3 Mart 1924'te TBMM tarafından kabul edilen ve halifeliğin kaldırılması ile Osmanlı hanedanının yurt dışına çıkarılmasını öngören kanun kapsamında, son Osmanlı halifesi olan II. Abdülmecit (Abdülmecit Efendi) İsviçre'ye sürgün olarak gönderilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

22. Mustafa Kemal'in, "Komutanlar, askerlik görev ve gereklerini düşünüp uygularken siyasi düşüncelerin etkisi altında kalmaktan sakınmalıdır. Siyasal durumun gereklerini düşünen başka görevliler olduğu unutulmamalıdır." sözü ordunun siyasetten uzak kalması ile ilgilidir. 3 Mart 1924'te Erkan-ı Harbiye Vekâletinin kaldırılması da bu amaç doğrultusunda atılmış bir adım olup bu kurumun yerine Genelkurmay Başkanlığı kurulmuştur. Kılık-kıyafet düzenlemesinin yapılması ve Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun kabul edilmesi bu amaç için yapılmış çalışmalar arasında değildir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

23. Yeni Türk Devleti'nde gerçekleştirilen inkılapların halk tarafından bir bilinç haline getirilmesi, kültür olarak benimsenmesi, bilim ve kültür hayatının geliştirilip ileriye taşınması ve toplumsal kaynaşmanın sağlanması amacıyla 1932 yılında açılan kurum Halkevleridir. İlk dönemlerde toplam 14 merkezde açılan Halkevleri, 1912'de kurulup 1931'de

kapatılan Türk Ocaklarının yerini almıştır. Atatürk Dönemi'nde açılan Halkevlerinin sunduğu hizmetler arasında; Okuma yazma öğretmek için kurslar düzenlemek, yöresel değerleri tanıtmak amaçlı dergi yayımlamak (Ülkü Dergisi), dikiş, nakış gibi çeşitli beceri kursları düzenlemek, sağlık kurallarının öğretilmesi ve uygulanması sağlamak, yaygın halk okulu hizmeti görmek ve sanat, edebiyat, müzik, dans, tiyatro, spor, sosyal yardım, kurs vb. pek çok konuda halkın kültürel gelişimine katkı sağlamak yer alır. 1932-1951 yılları arasında etkin olarak varlık gösteren Halkevleri 1951'de Adnan Menderes tarafından kapatılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. Atatürk Dönemi Türk dış politikasının temel esaslarından birisi yurtda ve dünyada barış ilkesi üzerine kurulmuştur. Bu bağlamda Türkiye sırasıyla;

* 1932'de Milletler Cemiyetine (III)

* 1934'te Balkan Antantına (II)

* 1937'de Sadabat Paktına (I)

üye olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. Soruda özellikleri verilen uluslararası kuruluş Avrupa Konseyi'dir. Avrupa Konseyi, Soğuk Savaş Dönemi'nde üye ülkelerin ortak mallarını ve ilkelerini koruma, ekonomik gelişmelerini sağlama amacıyla kurulmuştur. Çalışma alanı içerisinde insan hakları, medya, hukuki iş birliği, sağlık, eğitim ve çevresel planlamalar gibi farklı alanlar bulunmaktadır. Türkiye ise bu kuruluşu Batı ile siyasi, ekonomik ilişkilerini geliştirme ve güvence altına alma amaçlı üye olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

26. Üye devletler arasında iş birliği sağlama, petrol fiyatlarını yükseltme amaçları ile 1960'ta kurulan ve kurucu üyeleri arasında Suudi Arabistan, İran, Irak, Kuveyt ve Venezuela'nın bulunduğu OPEC'e sonradan katılan devletler arasında Türkiye yoktur. Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) 9-14 Eylül 1960 tarihleri arasında Bağdat'ta toplanan konferans sonucunda kurulmuştur. OPEC'in kurucu üyeleri arasında; Suudi Arabistan, İran, Kuveyt, Irak ve Venezuela vardır. Kuruluşa sonradan Katar, Libya, Endonezya, Birleşik Arap Emirlikleri, Cezayir, Nijerya, Gabon ve Ekvador da katılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. 1992'de Hocalı Katliamı'nın da gerçekleştiği Dağlık Karabağ, Azerbaycan ile Ermenistan arasında yaşanan bir sorun olup taraflar 10 Kasım 2020'de ateşkes imzalamışlardır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. "Tanrı bağışlasın, devletim var olduğu için, kısmetim var olduğu için ölecek milleti diriltip besledim. Çıplak milleti elbiseli, fakir milleti zengin kıldım. Az milleti çok kıldım. Değerli illiden, değerli kağandan daha iyi kıldım."

Orhun Kitabeleri'nde yer alan yukarıdaki bilgilerden hareketle;

- I. Sosyal devlet anlayışı hâkimdir.
- II. Hükümdar halkın huzur ve refahını sağlamaya çalışmıştır.
- III. Yönetimde ikili teşkilat uygulanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

2. "Haydi arkadaşlar bir zaman yolculuğuna ne dersiniz? Şimdi sizinle MS IX. yüzyıla doğru yola çıkıyoruz... İlk durağımız şehirlerin şahı Semerkant'a olacak. Daha sonra da biraz ribatlarda dinlenir, bimarhanelere doğru yol alırız. Son olarak da ilk Türk-İslam hükümdarının huzuruna çıkar ve yolculuğumuzu tamamlarız." diyerek öğrencilerin dikkatini çeken Selen Öğretmen'in anlatacaklarına konu olan Türk-İslam devleti, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazneliler B) Akşitler
C) Eyyûbiler D) Karahanlılar
E) Büyük Selçuklu Devleti

3. İtalyan şehir devletlerinde kullanılan "jiglati" adlı sikkelerin Latinler ile ticari ilişkilerin gelişmesi sonucu Saruhanlı Beyliği'ne girdiği ve bu sikkelerin eritilerek İshak, Hızırşah ve Orhan Bey Dönemi'nde yeni İslami sikkelerin basıldığı bilinmektedir.

Buna göre, Saruhanlı Beyliği ile ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Saruhanlılar ekonomik olarak Latinlere bağlı kalmışlardır.
B) XIV. yüzyılın ekonomik anlamda en gelişmiş beyliği Saruhanlılar'dır.
C) Saruhan beyleri Bizans'a karşı İtalyan şehir devletleri ile ittifak kurmuşlardır.
D) Saruhanlılar henüz bağımsızlığını elde edememiştir.
E) Saruhanoğulları uluslararası alanda ticari faaliyetlere sahiptir.

4. Mustafa, Osmanlı şehzadelerinin yönetici olarak tecrübe kazanmaları için gönderildiği sancakları aklında tutmakta zorlanmış ve harita üzerinde işaretlemeler yaparak öğrendiklerini kalıcı hâle getirmeye çalışmıştır. Mustafa'nın harita üzerinde işaretlediği alanlar aşağıdaki gibidir;

- I. Manisa
- II. Amasya
- III. Konya
- IV. Trabzon
- V. Malatya

Buna göre, Mustafa'nın yanlış işaretlediği şehir aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Osmanlı Devleti'nde kunduracı, demirci, marangoz, duvarcı gibi küçük el sanatları ile uğraşan ve kendilerine ait loncaları bulunan meslek gruplarına ne ad verilirdi?

A) Gedik
B) Narh
C) Hirfet
D) Hecegi
E) Mücerred

6. Aşağıdakilerden hangisinin açıklaması, karşısında doğru olarak verilmiştir?

A) Berat: Tellalların halka yaptığı bildiri
B) Hatt-ı Hümayun: Osmanlı mahkemelelerinde alınan kararların yazıldığı defter
C) Otağ: Padişah kızlarının sarayda eğitim aldığı bölüm
D) İcazet: Padişah tarafından verilen emir
E) Seyfiye: Askerî bürokrasiyi idare etmekle görevli sınıf

7. Osmanlı Devleti'nde şeyhülislamın Divanhümayun'da temsil edilmeye başlanması;

I. sınırların genişlediği,
II. teşkilatlanma çalışmalarının başladığı,
III. devletin teokratik yapısının güçlendiği
yargılarından hangilerini destekler niteliktedir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi XVII. yüzyılda Anadolu'da ortaya çıkan Celâli İsyanlarının nedenleri arasında gösterilemez?

A) Köylü üzerindeki vergi yükünün artması
B) İltizam sisteminin bozulması
C) Eşkıyalık faaliyetlerinin artması
D) Taşra yöneticilerinin köylü üzerindeki baskısı
E) Yapılan savaşların uzun sürmesi

9. Osmanlı Devleti'nde Lale Devri'nde, yeniçeri ocağına bağlı olarak oluşturulan itfaiye örgütünün adı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Lağımcılar
B) Tulumbacılar
C) Levendler
D) Humbaracılar
E) Bostancılar

10. Osmanlı Devleti'nde 1856'da Islahat Fermanının yayımlanmasının öncelikle aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Halifelik gücünü kullanarak toplumda dinî bir birlik yaratmak
- B) İttihat ve Terakki Cemiyetinin yönetimdeki baskılarını sonlandırabilmek
- C) Müslümanların ıslahat yapılması yönündeki isteklerine cevap vermek
- D) Azınlıkların Osmanlı Devleti'nden kopmasını önlemek
- E) 1864 Vilayet Nizamnamesi'ne halkın gözünde temel oluşturabilmek

11. Osmanlı Devleti'nde, Ahmet Cevdet Paşa ve Keçecizâde Fuat Paşa'nın hazırladıkları rapor doğrultusunda 1851 yılında kurulan ilk anonim vapurculuk şirketi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şirket-i Hayriye
- B) Menafi Sandıkları
- C) Dersaadet Vapur İşletmesi
- D) Şirket-i Umumiye
- E) Osmanlı Vapur Kumpanyası

12. Aşağıdakilerden hangisi, Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusunda görev alan komutanlardan biri değildir?

- A) Enver Paşa
- B) Sakallı Nurettin Paşa
- C) Fahreddin Paşa
- D) Mahmut Şevket Paşa
- E) Cemal Paşa

13. Birinci Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin paylaşılmasıyla ilgili imzalanan;

- I. Londra,
- II. Mac Mahon,
- III. Saint Jean de Maurienne

antlaşmalarından hangileri, İngiltere ve Fransa'nın İtalya'yı yanlarına çekmek ve İtalya'ya Anadolu'da verecekleri toprakları belirlemek amacına yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

14. Millî Mücadele sürecinde ulusal bilincin uyandırılmasında başlangıç noktası oluşturan, miting ve protesto kavramlarına ilk kez değinilerek Mondros Mütarekesi'ne açıkça karşı çıkılan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İrade-i Milliye Gazetesi'nde işgallere karşı yazılar yazılmasının teşvik edilmesi
- B) İstanbul Hükûmeti ile Amasya Görüşmelerinin gerçekleştirilmesi
- C) Mustafa Kemal'in Havza Genelgesi'ni yayımlaması
- D) Kurtuluş Savaşı'nın amaç, gerekçe ve yöntemini ortaya koyan belgenin yayımlanması
- E) Misakımillî Kararlarının kabul edilmesi

15. TBMM'nin açılmasından sonra Mustafa Kemal, Fevzi Çakmak, İsmet İnönü gibi devlet adamlarının katılımı ile düzenlenen; tüm yararlı cemiyetlerin Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetine bağlı olduklarının bildirildiği ve Millî Mücadele'ye destek olma kararının alındığı kongre aşağıdakilerden hangisidir?

A) Afyon
B) Pozantı
C) Erzurum
D) Balıkesir
E) Sivas

16. Sakarya Meydan Muharebesi'nden sonra olası bir Türk taarruzunu önlemek için TBMM'ye barış teklifinde bulunan, Malta'daki esirlerin değişimini ve Anadolu'da bir Ermeni Devleti'nin kurulmasını öngören Sevr Antlaşması'nın hafifletilmiş şeklini ateşkes önerisi olarak sunan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) İtalya
B) İngiltere
C) Fransa
D) Rusya
E) Yunanistan

17. "Kurtuluş Savaşı sürecinde TBMM askerî zaferlerinin yanında önemli siyasi başarılar da elde etmiştir." diyen bir tarihçi;

I. Lozan,
II. Gümrü,
III. Moskova

antlaşmalarından hangilerini bu görüşüne kanıt olarak gösterebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

18. 14 Mart 1925 yılında hükûmete olağanüstü yetkiler verilerek, isyan eden ve ülkenin sosyal dengesini bozan, güvenlik ve asayişe zarar veren tüm kişilere, teşkilatlara ve kışkırtıcı yayınlara karşı her türlü yetki TBMM'ye devredilmiştir. İlk olarak iki yıllığına çıkartılan bu kanun Mustafa Kemal'e karşı gerçekleştirilen suikast girişimi sonrasında 1929 yılına kadar uzatılmıştır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen kanun aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tahrir-i Sükûn Kanunu
B) Hıyanet-i Vataniye Kanunu
C) Firariler Hakkında Kanun
D) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
E) Men-i Müskirat Kanunu

19.

Deme bana Oğuz, Kayı, Osmanlı,
Türk'üm, bu ad her unvandan üstüdür.
Yoktur Özbek, Nogay, Kırgız, Kazanlı,
Türk milleti bölünmez bir bütündür.

Ziya Gökalp

Ziya Gökalp'in *Millet* şiirinde yer verdiği yukarıda ifadelerin aşağıdaki ilkelerden hangisiyle doğrudan bağlantılı olduğu savunulabilir?

- A) Devletçilik B) Laiklik
C) Milliyetçilik D) Halkçılık
E) Cumhuriyetçilik

20. 1934'te uygulamaya konulan I. Beş Yıllık Sanayi Planı ile dokuma, maden, selüloz, seramik ve kimya olmak üzere farklı alanlarda ülke genelinde birçok fabrika açılmıştır.

Bu uygulamayla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Uluslararası alanda ithalatı teşvik etmek
B) Ülke ihtiyacını gidermek ve ham maddeleri işleyecek sanayi işletmeleri kurmak
C) Yabancı devletlerin sanayi kuruluşlarını millileştirmek
D) Dünya ekonomik krizi sonrası Türkiye'nin dış piyasadaki zararını karşılayabilmek
E) II. Dünya Savaşı sırasında oluşabilecek olası krizlere önlem almak

21.

Atatürk Dönemi'nde tarım alanında yapılan önemli çalışmalardan biri Atatürk Orman Çiftliği'nin açılmasıdır. Kurulan bu çiftlikte modern tarımın geliştirilmesi için bir model oluşturulmuştur.

Buna göre 1925'te açılan Atatürk Orman Çiftliği'ne ilişkin aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Avrupa sanayisi için ham madde yetiştirilecek modern bir kurum meydana getirilmiştir.
B) Kapitülasyonların kaldırılmasına gerekçe oluşturulmuştur.
C) Ülke çiftçisine uygulamalı eğitim alabilecekleri bir alan oluşturulmuştur.
D) Çiftliğin giderlerini karşılamak için aşar vergisinin 3 kat artırılması doğrultusunda bir kanun çıkartılmıştır.
E) Sağlanan başarı ile çiftçiler Avrupa'ya gönderilmiş ve tarım uygulamaları Avrupa tarımına uyarlanmıştır.

22.

Medeni Kanun'la Türk kadınına;

- I. resmî nikâh zorunluluğu,
II. evlilikte edinilen mallarda ortaklık,
III. boşanmaların şartlara bağlanması

haklarından hangileri verilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) I ve III
E) I, II ve III

23.

Batı tiyatrosu anlayışında pek çok eserin sergilendiği İstanbul Şehir Tiyatroları'nda "Emel" rolü ile sahne alan cumhuriyet tarihinin ilk kadın tiyatro sanatçısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Afife Jale
B) Safiye Ali
C) Sabiha Gökçen
D) Feriha Tevfik
E) Keriman Halis

24. **Atatürk'ün** "Bu benim şahsi sorunumdur. Gerekirse Türkiye cumhurbaşkanlığından ve hatta büyük millet meclisi üyeliğinden çekilip ve bir fert olarak bana katılacak birkaç arkadaşla beraber mücadeleye devam edeceğim." sözü, **Türk dış politikasında yaşanan aşağıdaki sorunlardan hangisiyle ilgilidir?**

- A) Musul Sorunu
- B) Hatay Sorunu
- C) Osmanlı Borçları
- D) Nüfus Mübadelesi
- E) Boğazlar Meselesi

25. Demokrat Parti Dönemi'nde Mustafa Kemal Atatürk'ü koruma adına pek çok kanun çıkartılmış, birtakım faaliyetlerle anısı yaşatılmaya çalışılmıştır.

Bu bağlamda aşağıdaki şehirlerden hangisinde Mustafa Kemal Atatürk'ün anısını yaşatma adına 1957 yılında bir üniversite açılmıştır?

- A) Ankara
- B) İstanbul
- C) Erzurum
- D) İzmir
- E) Samsun

26. Irak'ın elinde bulunan kitle imha silahlarının listelerini Birleşmiş Milletlere sunmasından sonra Irak'a karşı başlatılan askerî harekâtta ABD'ye destek vermeyen bazı ülkeler "Eski Avrupa" olarak nitelendirilmiştir.

Buna göre;

- I. İspanya,
- II. İngiltere,
- III. Almanya

Ülkelerinden hangileri "Eski Avrupa" olarak nitelendirilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

27. 1889 yılında yayımlanan *Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi* adlı eseriyle tanınan, Bolşevik Devrimi'nin liderliğini üstlenmiş Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin kurucusu olan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Lenin
- B) Stalin
- C) Gorbaçov
- D) Kuruşçev
- E) II. Nikola

TARİH

DENEME 10 ÇÖZÜM

1. "Tanrı bağışlasın, devletim var olduğu için, kısmetim var olduğu için ölecek milleti diriltip besledim. Çıplak milleti elbiseli, fakir milleti zengin kıldım. Az milleti çok kıldım. Değerli illiden, değerli kağandan daha iyi kıldım." Orhun Kitabeleri'nde yer alan bu bilgilerden Göktürklerde sosyal devlet anlayışının hâkim olduğuna (I) ve hükümdarın halkın huzur ve refahını sağlamaya çalıştığına (II) ulaşılabılır. Ancak yönetimde ikili teşkilatın uygulandığına ulaşılamaz. Nitekim ifadelerde bu bilgiye ilişkin herhangi bir vurgu söz konusu değildir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Selen Öğretmen'in tarih dersinde zaman yolculuğu gerçekleştirdiği Türk-İslam devleti Karahanlılardır. İlk yolculuğun gerçekleştiği ve bu dönemde Şehirlerin Şahı olarak tanınan şehir bir süre Karahanlılara başkentlik yapan Semerkant şehridir. Biraz dinlenen yer "ribat" adlı kervansaraylar, yolculuğun diğer aşamasında ulaşılan bimarhaneler de hastaneler olmuştur. Son olarak da Abbasi halifesi tarafından ilk İslam hükümdarı kabul edilen Ebu Nasr Ahmet'in huzuruna çıkıp zaman yolculuğunu tamamlamıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. Saruhanlı Beyliği'nde rastlanan "jiglati" adlı sikkeler beyliğin uluslararası alanda ticari faaliyetlere sahip olduğunu göstermektedir. İtalyan şehir devletlerinde kullanılan "jiglati" adlı sikkeler Latinler ile ticari ilişkilerin gelişmesi sonucu Saruhanlı Beyliği'ne girmiş ve bu sikkeler eritilerek İshak, Hızırşah ve Orhan Beyler Dönemi'nde yeni İslami sikkeler basılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin yönetici olarak tecrübe kazanmaları için gönderildiği sancakları, harita üzerinde işaretlemeler yaparak öğrendiklerini kalıcı hâle getirmeye çalışan Mustafa'nın harita üzerinde işaretlediği V numaralı alan (Malatya) yanlıştır. Malatya sancak merkezi olmamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde ticaret yaşamında kuduracı, demirci, marangoz, duvarcı gibi küçük el sanatları ile uğraşan ve kendilerine ait loncaları bulunan meslek grupları "hırfet" olarak adlandırılmıştır.

- Gedik: Dükkân açma ve çalışma izni anlamında olan gedik bir nevi ruhsat belgesidir.
- Narh: Loncalarda fiyat belirleme
- Hâcegi: Osmanlıda uluslararası alanda ticaret seferi yapan kişilere verilen isimdir.
- Müccerred: Evlenme çağına gelmiş ve ailesi ile yaşayan bekâr çiftçilerden alınan vergidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Soruda açıklaması doğru olarak verilen kavram Seyfiye'dir. Seyfiye, Osmanlı Devleti'nde askerî bürokrasiyi idare etmekle görevli sınıftır.

- Berat: Padişahın atama belgesi
- Hatt-ı Hümayun: Bizzat padişahların kendilerinin kaleme aldığı yazılı ferman
- Otağ: Padişahın çadırı
- İcazet: Medreselerde diploma olarak geçen bu belge aynı zamanda loncalarda kademe geçiş belgesidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde fetva verme yetkisi olan ve bir anlamda ifta makamı olarak kabul edilen şeyhülislamın Divan-ı Hümayun'da temsil edilmeye başlanması Osmanlı Devleti'nin teokratik yapısının güçlendiğini kanıtlar niteliktedir. Bu durumun sınırların genişlemesi ya da teşkilatlanma çalışmalarının başlamasıyla ilgisi yoktur. Öyle ki Osmanlıda teşkilatlanma çalışmaları çok daha önceden başlamıştı.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. İlk olarak I. Selim Dönemi'nde Bozoklu Celal tarafından çıkartılan bir ayaklanma XVII. yüzyılda köylü isyanlarının genel adı hâline gelmiş "Celâli İsyanları" olarak anılmıştır. Kırsal kesimde köylü halk tarafından çıkartılan Celâli İsyanlarının sebepleri arasında; köylü üzerindeki vergi yükünün artması, tımar sisteminin bozulması, eşkıyalık faaliyetlerinin artması, taşra yöneticilerinin köylü üzerindeki baskısı, savaşların uzun sürmesi gösterilebilir. Ancak iltizam sisteminin bozulması söz konusu nedenler arasında yoktur. Nitekim iltizam sistemi tımar sisteminin bozulmasına bağlı olarak gelişen bir vergi toplama sistemidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nde Lale Devri'nde, yeniçeri ocağına bağlı olarak oluşturulan İtfaiye örgütünün adı Tulumacılar Ocağı'dır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde Sultan Abdülmecit, gayrimüslimlerin kendi dillerinde okul açabilmesi, devlet memuru olabilmesi, resmî yazışmalarda hakaret içeren ya da aşağılayan kelimelerin yasaklanması, Osmanlı sınırları içerisinde gayrimüslimlerin de mülk sahibi olabilmesi gibi hükümleri içeren Islahat Fermanı'nı 1856'da yayımlamıştır. İçeriği doğrultusunda Islahat Fermanı'nın yayımlanmasında öncelikli amaç azınlıkların Osmanlı Devleti'nden kopmasını önlemek olmuştur. Ancak sonraki süreçte gerek Rusya'nın Panslavist politikaları gerekse milliyetçilik akımının etkisiyle bu kopmalar engellenememiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde, Ahmet Cevdet Paşa ve Keçecizâde Fuat Paşa'nın hazırladıkları rapor doğrultusunda 1851 yılında kurulan ilk anonim vapurculuk şirketi Şirket-i Hayriye'dir..

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Soruda D seçeneğinde verilen Mahmut Şevket Paşa Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı ordusunda görev alan komutanlardan biri değildir. Mahmut Şevket Paşa, 1913 yılında yaşanan ilk hükümet darbesi olan Babıali Baskını ile sadrazam olmuş, aynı yıl içerisinde suikastla öldürülmüştür. Enver Paşa Kafkas Cephesinde, Sakallı Nurettin Paşa Irak Cephesinde, Fahreddin Paşa Hicaz-Yemen Cephesinde, Cemal Paşa ise Kanal cephesinde görev almıştır..

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Birinci Dünya Savaşı sürecinde Osmanlı Devleti'nin paylaşılmasıyla ilgili imzalanan Londra (I) ve Saint Jean de Maurienne (III) antlaşmaları İngiltere ve Fransa'nın İtalya'yı yanlarına çekmek ve İtalya'ya Anadolu'da verecekleri toprakları belirlemek amacıyla yöneliktir. Birinci Dünya Savaşı sürecinde imzalanan gizli antlaşmalar şunlardır:

Antlaşmalar	İmzalayanlar	İçeriği ve Özellikleri
Istanbul (Boğazlar) (1915)	• İngiltere • Fransa • Rusya	• Boğazlar ve İstanbul Rusya'ya bırakılmıştır.
Londra (1915)	• İngiltere • Fransa • İtalya • Rusya	• Antalya çevresi İtalya'ya bırakılmış, ayrıca On İki Ada ve Trablusgarp'taki İtalyan egemenliği de kabul edilmiştir. • Bu antlaşmanın ardından İtalya, İtilaf Devletleri safına geçmiştir. (Taraf değiştirmiştir.)
Sykes - Picot (1916)	• İngiltere • Fransa	• Hayfa, Akka ve (Musul hariç) Irak bölgesi İngiltere'ye; Çukurova, Suriye, Lübnan ve Antakya bölgesi ise Fransa'ya verilmiştir.
Mac Mahon (1916)	• İngiltere • Hicaz Emlri Şerif Hüseyin	• Arap halkının Osmanlı Devleti'ne ayaklanmasına karşılık, İngiltere Arapların bağımsızlıklarını tanıyacak ve büyük bir Arap İmparatorluğu kurulmasına yardımcı olacaktı.
Petrograd Protokolü (1916)	• İngiltere • Fransa • Rusya	• İngiltere ve Fransa Boğazlar, Doğu Anadolu Bölgesi ve Doğu Karadeniz kıyılarını Rusya'ya bırakmışlardır.
Saint Jean de Maurienne (1917)	• İngiltere • Fransa • İtalya	• Güneybatı Anadolu (Antalya, Aydın, Konya) ile İzmir ve çevresi İtalya'ya bırakılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Millî Mücadele sürecinde ulusal bilincin uyandırılmasında başlangıç noktası oluşturan, miting ve protesto kavramlarına ilk kez değinilerek Mondros Mütarekesi'ne açıkça karşı çıkılan gelişme Mustafa Kemal'in 28 Mayıs 1919'da Havza Genelgesi'ni yayımlamasıdır. Mustafa Kemal Havza'da yayımladığı genelgeyle, İzmir'in işgalini protesto eden telgraflar çekilmesini ve işgallere karşı mitingler düzenlenmesini istemiştir. Havza Genelgesi "millî bilincin" uyandırılması yolunda atılan ilk adımdır. Özellikle miting ve protesto gibi kavramlar bu bilincin uyandırılmasına çalışıldığının kanıtıdır. 30 Mayıs 1919'da Havza'da düzenlenen mitinge bizzat Mustafa Kemal de katılmış; işgallere, İtilaf güçlerine ve Mondros Mütarekesi'ne ilk kez açıkça karşı çıkmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. TBMM'nin açılmasından sonra Mustafa Kemal, Fevzi Çakmak, İsmet İnönü gibi devlet adamlarının katılımı ile düzenlenen; tüm yararlı cemiyetlerin Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetine bağlı olduklarının bildirildiği ve Millî Mücadele'ye destek olma kararının alındığı yerel kongre 2 Ağustos 1920'de toplanan Afyon Kongresi'dir. Afyon Kongresi Batı Anadolu'da toplanan son kongredir. Sivas Kongresi 4-11 Eylül 1919, Balıkesir Kongresi 1919-1920, Pozantı Kongreleri 5 Ağustos-8 Ekim 1920, Erzurum Kongresi 23 Temmuz-7 Ağustos 1919 tarihlerinde toplanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

16. Topyekûn savaş taktiğinin uygulandığı ve Yunan ordusunun saldırı gücünün kırıldığı Sakarya Meydan Savaşı'ndan sonra olası bir Türk taarruzunu önleme için TBMM'ye barış teklifinde bulunarak, Malta'daki esirlerin değişimini ve Anadolu'da bir Ermeni Devleti'nin kurulmasını öngören Sevr Antlaşması'nın hafifletilmiş şeklini ateşkes önerisi olarak TBMM'ye sunan devlet İngiltere olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

17. "Kurtuluş Savaşı sürecinde TBMM askerî zaferlerinin yanında önemli siyasi başarılar da elde etmiştir." diyen bir tarihçi; 3 Aralık 1920'de imzalanan Gümrü Barış Antlaşması'nı, 16 Mart 1921'de SSCB ile imzalanan Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması ve 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Barış Antlaşması'nı bu görüşüne kanıt olarak gösterebilir. Nitekim Kurtuluş Savaşı'nda Doğu Cephesi'nde Kâzım Karabekir'in askerî başarıları Gümrü Antlaşması'nı, Batı Cephesi'nde I. İnönü Savaşı'nda İsmet İnönü'nün Yunanlılara karşı elde ettiği zafer Moskova Antlaşması'nı, Kurtuluş Savaşı'nın zaferle sonuçlanması da Lozan Zaferi'ni beraberinde getirmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

18. Soruda hakkında çeşitli bilgiler verilen kanun Takrir-i Sükûn Kanunu'dur. 14 Mart 1925 tarihinde hükûmete olağanüstü yetkiler verilerek, isyan eden ve ülkenin sosyal dengesini bozan, güvenlik ve asayişe zarar veren tüm kişilere, teşkilatlara ve kışkırtıcı yayınlara karşı her türlü yetki TBMM'ye devredilmiştir. İlk olarak iki yılına çıkartılan bu kanun Mustafa Kemal'e karşı gerçekleştirilen suikast girişimi sonrasında 1929 yılına kadar uzatılmıştır. İlk defa İsmet İnönü tarafından 1924 yılında dinsel gerici tehlikesine karşı meclise sunulan ancak kabul edilmeyen bu kanun, Şeyh Said ayaklanması sonrasında TBMM tarafından kabul edilmiştir. Takrir-i Sükûn Dönemi'nde; tekke, zaviye ve türbeler, İstiklal ve Aydınlık gibi gazeteler kapatılmış, İstiklal Mahkemeleri kurulmuş, Medeni Kanun yürürlüğe girmiş, Atatürk inkılaplarının önemli bir bölümü bu kanun döneminde uygulanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

19. Türkçülük akımının önde gelen temsilcilerinden biri olan Ziya Gökalp'e ait "Millet" şiirinde yer verdiği ifadeler seçeneklerde verilen Atatürk ilkelelerinden milliyetçilik ilkesiyle bağlantılıdır. Nitekim şiirde Türklüğe, Türk milletine, vatanın bölünmez bir bütün olduğuna vurgu yapılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

20. Atatürk Dönemi'nde 1934'te uygulamaya konulan I. Beş Yıllık Sanayi Planı ile dokuma, maden, selüloz, seramik ve kimya olmak üzere farklı alanlarda ülke genelinde birçok fabrika açılmıştır. Bu uygulamayla ülke ihtiyacını gidermek ve ham maddeleri işleyecek sanayi işletmeleri kurmak hedeflenmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

21. Atatürk Dönemi'nde tarım alanında yapılan önemli çalışmalardan biri Atatürk Orman Çiftliği'nin açılmasıdır. Kurulan bu çiftlikte modern tarımın geliştirilmesi için bir model oluşturulmuştur. Bu bakımdan 1925'te açılan Atatürk Orman Çiftliği ile çiftçiye uygulamalı eğitim alabilecekleri uygun bir ortam oluşturulmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

22. İsviçre'den uyarlanan ve 17 Şubat 1926'da kabul edilen Medeni Kanun'un Türk kadınına sağladığı haklar arasında; tek eşli evlilik, resmî nikah zorunluluğu, evlilikte yaş sınırı, boşanmanın şarta bağlı olması, evlenmede eşlerin isteği ve mirasta kadın erkek eşitliği gösterilebilir. Evlilikte edinilen malların ortaklığı ise 2002 yılında kadınlara verilen bir haktır. Medeni Kanun'da yer almamaktadır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

23. Darülbedayi 1934 yılında ism değiştirerek İstanbul Şehir Tiyatroları adını almış ve Batı tiyatrosu anlayışında pek çok eser sergilenmiştir. Bu tiyatrodaki "Emel" rolü ile sahneye çıkan Cumhuriyet tarihinin ilk Müslüman Türk kadın tiyatro oyuncusu Afife Jale olmuştur. Sabiha Gökçen, Cumhuriyet tarihinde ve dünyada ilk kadın savaş pilotu, Feriha Tefik 1929 yılında seçilen ilk Türkiye güzeli, Safiye Ali Türkiye'de ilk kadın doktor, Keriman Halis ise 1932'de seçilen ilk Türk dünya güzelidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. Atatürk'ün "Bu benim şahsi sorunumdur. Gerekirse Türkiye cumhurbaşkanlığından ve hatta büyük millet meclisi üyeliğinden çekilip ve bir fert olarak bana katılacak birkaç arkadaşla beraber mücadeleye devam edeceğim." sözü, Türk dış politikasında yaşanan Hatay Sorunu ile ilgilidir. Öte yandan Hatay Sorunu'nun çözüme kavuşmasında Sandler Raporu ile Atatürk'ün 1924'te söylediği "Kırk asırlık Türk yurdu düşman elinde esir kalmaz." sözü etkili olmuştur. Ayrıca Atatürk'ün "Âsım Us" takma adıyla 5 gün boyunca Kurun gazetesinde yayımladığı eleştiri yazıları da bu sorunun çözümünde etkili olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

25. Demokrat Parti Dönemi'nde Mustafa Kemal Atatürk'ü koruma adına pek çok kanun çıkarılmış, devlet dairelerinde sadece Atatürk'ün resminin asılmasını sağlayacak genelge hazırlanmış ve Atatürk'ün naaşı Ethnografya Müzesinden Anıtkabir'e taşınmıştır. Ayrıca birtakım faaliyetlerle anısı yaşatılmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda Mustafa Kemal Atatürk'ün anısını yaşatma adına 1957 yılında Erzurum'da "Atatürk Üniversitesi" adıyla bir üniversite açılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

26. 2002 yılında Irak elinde bulunan kitle imha silahlarının listelerini Birleşmiş Milletlere sunmuştur. Daha sonrasında ise Birleşmiş Milletler Irak'ın iş birliği konusunda önceki dönemlere göre daha istekli olduğunu ve kitle imha silahlarına dair bir bulguya henüz rastlanmadığını belirtse de ABD, İngiltere ve İspanya Irak'a karşı güç kullanımını içeren bir tasarıyı Birleşmiş Milletlere sunmuşlardır. Bu tasarı Güvenlik Konseyinde onaylanmasa da 2003 yılında ABD ve İngiltere Irak'a yönelik saldırıyı başlatmışlardır. Bu süreçte Fransa ve Almanya tarafından ABD'nin destek görmemesi sonucu ABD Savunma Bakanı yaptığı açıklamada Fransa ve Almanya'yı "Eski Avrupa" olarak nitelendirmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

27. 1889 yılında yayımlanan "Rusya'da Kapitalizmin Yükselişi" ve ayrıca "Devlet ve İhtilal Kapitalizmin En Yüksek Aşaması: Emperyalizm" adlı eserleri ile tanınan ve Bolşevik Devrimi'nin liderliğini üstlenmiş, 1923'te Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'nin kurucusu Rus devlet adamı Viladimir İlyiç Lenin'dir. Bolşeviklerin 1917'de iktidarı ile geçirmesi ile beraber komünist rejim hâkim olmuştur. Devlet başkanı olan Lenin Bolşeviklerin güçlenmesi amacıyla geçici uzlaşma politikalarından meydana gelen NEP'i 1921 yılında uygulamaya koymuş ve otuza yakın farklı statülerdeki devletleri (özerk, cumhuriyet, sosyalist) bünyesine toplayarak merkezîyetçi bir politika yürütmüştür. Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği Mihail Gobaçov'un 1985 yılında iktidara gelmesi ve uyguladığı "Galastnost" ve "Perestroika" politikaları ile çözülmeye başlamış ve bağlı devletler bağımsızlığını kazanmış ve birlik 1991 yılında dağılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

1. • Hem Asya hem Avrupa'da devlet kurmuşlardır.
• En parlak dönemlerini Bayan Han zamanında yaşamışlardır.
• Sasanilerle birlikte iki defa İstanbul'u kuşatmışlar ve Bizans'ı bir süre vergiye bağlamışlardır.

Hakkında bilgi verilen ve zamanla millî kimliklerini yitirip Slavlaşan Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Avarlar
B) Bulgarlar
C) Macarlar
D) Kumanlar
E) Kırgızlar

2. Timur İmparatorluğu Dönemi'nde yaşamış olan Ali Şir Nevai, Çağatay Türkçesinin en büyük şairi olarak tanınmıştır. Fani mahlasını kullanan Nevai, kaleme aldığı en önemli eserinde Türkçenin Farsça kadar zengin bir dil olduğunu ispatlamaya çalışmıştır.

Ali Şir Nevai'nin yukarıda hakkında bilgi verilen ünlü eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Tarih-i Yemin*
B) *Muhakemetü'l Lugateyn*
C) *Divan-ı Kebir*
D) *Divanü Lügati't Türk*
E) *İhsaü'l Ulûm*

3. **Anadolu Selçuklu Devleti'nin;**

- I. Suğdak, Kırım gibi limanları ele geçirmesi,
II. Kıbrıs Krallığı ile ticaret anlaşması yapması,
III. ilk kez devlet sigortası uygulamasını başlatması

faaliyetlerinden hangilerinin ticareti geliştirme ve koruma amacına yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

4. 1402'de Timur ile gerçekleştirilen Ankara Savaşı'nda Osmanlı Devleti büyük kayıplar verse de bu savaş sonrası toprak kaybı yaşamamıştır.

Buna göre;

- I. Mehmet Çelebi'nin iktidarını kurması,
II. istimalet ve iskân politikalarındaki başarı,
III. Avrupa'da Yüzyıl Savaşlarının yaşanması

gelişmelerinden hangilerinin Ankara Savaşı sonrası Balkan coğrafyasında toprak kayıplarının yaşanmamasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

5. **Osmanlı Devleti'nde taşra teşkilatında en büyük birim olan eyaletlerin başındaki yönetici aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Subaşı
B) Kadı
C) Beylerbeyi
D) Sancakbeyi
E) Şehremini

6. Osmanlı Devleti'nde ölen kişinin mirasçılarının isteği üzerine kadıya bağlı "kassam" adı verilen görevli tarafından düzenlenen ve kişinin tüm mal varlığı, borç ve alacaklarını içeren bilgilerin yer aldığı kayıtlara verilen isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vakıf defteri
- B) Mühimme defteri
- C) Şeriye sicili
- D) Tahrir defteri
- E) Tereke defteri

7. Osmanlı Devleti'nde I. Murat Dönemi'nde oluşturulmuş bir makamdır. Askerî davalardan, eğitimden ve adaletten sorumlu bir birim olup Divanühümayunun hukuki konularda danışmanlığını yapmış, ayrıca kadı ve müderris atamalarından sorumlu olmuştur.

Hakkında bilgi verilen Divanühümayundaki görevli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nişancı
- B) Kazasker
- C) Defterdar
- D) Sadrazam
- E) Reisülküttap

8. III. Ahmet Dönemi'nden itibaren Osmanlı'nın yönünü Batı'ya çevirmesi ile önemli yenilik hareketleri yaşanmış ve 1718-1730 yılları arası dönem "Lale Devri" olarak adlandırılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Lale Devri yenilikleri arasında gösterilemez?

- A) Geçici elçiliklerin açılması
- B) Türk matbaasının açılması
- C) Çiçek aşısının uygulanması
- D) Kâğıt paranın basılması
- E) İtfaiye teşkilatının kurulması

9. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Balkan devletlerinin imparatorluktan koparak bağımsızlıklarını kazanmalarında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Ayastefanos Antlaşması'nın Avrupalı devletlerce iptal edilmesi
- B) Rusya'nın uyguladığı Panslavizm politikası
- C) Osmanlı'nın merkezî otoritesinin yıpranması
- D) Yerel yöneticilerin halka baskı uygulamaları
- E) Fransa'da yaşanan 1789 İhtilali'nin etkileri

10. • Sultan Abdülmecit Dönemi'nde inşa edilen Avrupa etkisinin göze çarptığı XIX. yüzyılın en görkemli sarayıdır.

• Bu yapı Mustafa Kemal tarafından "Milletin Sarayı" olarak değerlendirilmiş ve Mebusan Meclisinin açılış konuşması bu sarayda yapılmıştır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen ve Abdülmecit Dönemi'nde inşa ettirilen saray aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beylerbeyi
- B) Beşiktaş
- C) Yıldız
- D) Dolmabahçe
- E) Çırağan

11. Osmanlı Devleti'nde;

- I. Şûray-ı Devlet,
- II. Encümen-i Daniş,
- III. Divan-ı Ahkâm-ı Adliye

kurumlarından hangileri Tanzimat Dönemi meclisleri arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde dağılmayı önlemek için çeşitli kesimlerce kurtuluşu öngören fikir akımları geliştirilmiştir. Türkçülük akımının öncülerinden olan Yusuf Akçura, 1904 yılında yayımladığı ve Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük fikirlerini karşılaştırarak incelediği eseri ile büyük yankı uyandırmış, bu çalışmasıyla milletin kurtuluşu için çareler üretmiştir.

Yusuf Akçura'nın yukarıda bahsedilen fikirlerinin karşılaştırılması sonucunda Türkçülük akımını savunduğu eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Türkçülüğün Esasları*
- B) *Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak*
- C) *Üç Tarz-ı Siyaset*
- D) *Yeni Turan*
- E) *Türk Modernleşmesi*

13. I. Dünya Savaşı sürecinde İngiltere tarafından sömürge kaynaklarını koruma ve müttefiklerin Rusya'ya Kafkasya üzerinden yardım götürme düşünceleri ile açılan; Osmanlı ordusunu Halil Paşa'nın komuta ettiği, Kutü'l-Amare'de üstünlük kazanılan cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kafkas
- B) Irak
- C) Hicaz
- D) Süveyş
- E) Suriye

14. İstanbul Hükûmeti'nin Sivas Kongresi'ni engelleyebilme ve katılanları tutuklama adına görevlendirdiği ancak kongreyi dağıtma girişiminde başarı sağlayamayan Elâzığ valisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Galip
- B) Şeyh Sait
- C) Demirci Mehmet Efe
- D) Sait Molla
- E) Şeyh Recep

15.

Minber	İleri	A	Açıksöz	B	Yenigün
--------	-------	---	---------	---	---------

Millî Mücadele Dönemi'nde çıkartılan yararlı yayınların yer aldığı yukarıdaki tabloda A ve B ile boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangileri getirilebilir?

A	B
A) Dergâh	Türkçe İstanbul
B) İstikbal	Güleryüz
C) Aydede	Tan
D) Peyam-ı Sabah	Hukuk-u Beşer
E) Albayrak	İrade-i Milliye

16. 1921 Moskova Antlaşması'nın bazı hükümleri;

I.	Batum Gürcistan'a bırakılacak
II.	Çarlık Rusya ve Osmanlı Devleti arasında imzalanmış anlaşmalar geçersiz sayılacak
III.	Sovyet Rusya kapitülasyonların kaldırılmasını kabul edecek
IV.	Esirler karşılıklı serbest bırakılacak
V.	İki devlet arasında posta örgütü kurulacak ve her türlü haberleşme sağlanacak

Yukarıdaki tabloda verilen Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması hükümlerinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşamaz?

- A) İki ülkede rejim değişikliği yaşanmıştır.
 B) Sovyet Rusya, Türkiye'nin bağımsızlığını tanımıştır.
 C) Misakımillî'den taviz verilmiştir.
 D) Karşılıklı eşitlik ilkesi ile hareket edilmiştir.
 E) Sovyet Rusya İstanbul'da daimî elçilik açmıştır.

17. Kurtuluş Savaşı'nda;

- I. Batı,
 II. Doğu,
 III. Güney

cephelerinden hangileri Fransız ve Ermenilere karşı sadece milis güçlerle mücadele edilerek başarı sağlanan cephe arasında yer alır?

- A) Yalnız I
 B) Yalnız II
 C) Yalnız III
 D) I ve III
 E) II ve III

18. Kütahya - Eskişehir Savaşları devam ederken toplanması planlanan eğitim kongresinin ertelenmesi fikrine Mustafa Kemal karşı çıkmış ve sonrasında Ankara'da ilk resmî Maarif Kongresi toplanmıştır. Toplanan kongrede millî eğitim sisteminin programı üzerinde tartışılmıştır.

Buna göre aşağıda verilen Atatürk'e ait sözlerden hangisinin bu konuya ilişkin dile getirildiği söylenebilir?

- A) Samimi ve meşru olmak şartıyla her fikre hürmet ederiz. Her kanaat bizce muhteremdir.
 B) Din bir vicdan meselesidir. Herkes vicdanının emrine uymakta serbesttir. Biz dine saygı gösteririz. Düşünceye karşı değiliz.
 C) Millî servetin dağıtımında daha mükemmel bir adalet ve emek sarf edenlerin daha yüksek refaha ulaşması millî birliğin muhafazası için şarttır.
 D) Cahillikle, ilkelikle savaş, düşmanla savaştan daha az önemli değildir.
 E) Efendiler, bu büyük zaferin çeşitli unsurları üzerinde en önemlisi ve büyüğü, Türk milletinin kayıtsız şartsız egemenliğini eline almış olmasıdır.

19. Millî egemenlik ilkesine uygun olmayan ve laik devlet düzenine engel oluşturan saltanatın kaldırılması fikrini hızlandıran gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul'un İtilaf Devletlerince işgal edilmesi
 B) II. TBMM'nin açılışını engelleme adına isyan hareketlerine girilmesi
 C) Misakımillî Kararlarının yok sayılması
 D) Lozan Görüşmelerine Ankara ve İstanbul Hükûmetinin birlikte çağırılması
 E) Paris Barış Konferansı'nda İstanbul Hükûmetinin halifelik makamını siyasi amaçlar için kullanması

20. Dünya ekonomik krizi sonrasında Türkiye’de mevcut hükûmetin uygulamalarına yeni görüşler üretme, hükûmeti denetleme, halkın görüş ve isteklerini hükûmete yansıtma gibi amaçlar ile 1930 yılında Ali Fethi Okyar tarafından kurulan cumhuriyetçi liberal parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Demokrat Parti
- B) Serbest Cumhuriyet Fırkası
- C) Cumhuriyet Halk Fırkası
- D) Ahali Cumhuriyet Partisi
- E) Millî Kalkınma Partisi

21. Türk halkı mücadelesini ve TBMM’yi millî egemenlik anlayışı üzerine kurmuş olduğundan saltanat sistemi ve padişah iradesinin üstünlüğü bu anlayış ile bağdaşmıyordu.

Buna göre;

- I. laiklik,
- II. devletçilik,
- III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangilerinin bu durumun zorunlu bir sonucu olarak ortaya çıktığı savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

22. “Atatürk Dönemi’nde Dil Alanında Gerçekleştirilen Çalışmalar” adlı bir konferansta;

- Ayşe Hanım: *Dil Bayramı’nın ilk kez kutlanması*
- Yahya Bey: *Millet Mekteplerinin açılması*
- Ercan Bey: *Güneş Dil Teorisi’nin aşamaları*
- Sevgi Hanım: *Türk Dil Kurumunun kurulması*
- Eren Bey: *Asar-ı Atika Müzesi ve Türk müzeciliği*

konularında birer sunum yapacaklardır.

Buna göre yukarıdaki araştırmacılardan hangisinin sunum yapacağı konunun konferansın içeriğiyle ilgili olduğu söylenemez?

- A) Eren Bey
- B) Sevgi Hanım
- C) Ayşe Hanım
- D) Ercan Bey
- E) Yahya Bey

23. 1925 yılında çıkartılan Tekke, Zaviye ve Türbelerin Kapatılması Hakkındaki Kanun ile;

- I. toplumun din çizgisiyle ayrışmasını önleme,
- II. medreseleri Millî Eğitim Bakanlığına bağlama,
- III. din kardeşliğine dayanan ümmet düşüncesini zayıflatma

durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

24. Dersinde, Milletler Cemiyeti'nin 28 Ekim 1924 tarihli "Brüksel Raporu"na ilişkin bilgi veren Fatma Öğretmen, öğrencilerine Türk dış politikasındaki hangi sorunla ilgili anlatım yapmıştır?

- A) Hatay B) Patrikhane
C) Etabli D) Boğazlar
E) Musul

25. II. Dünya Savaşı sonrasında ABD ve SSCB arasındaki ideolojik çatışmaların askerî eylemler yerine ekonomik baskı, propaganda ve silahlanma yarışı ile kendini gösterdiği ve İngiltere başkanı Churchill'in "Demir Perde" konuşması ile başladığı savunulan dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Küreselleşme
B) Dehşet Dengesi
C) Kutuplu Dünya
D) Soğuk Savaş
E) Güçler Kapanması

26. Komünizmin Batı Avrupa'da yayılışına engel olma ve Avrupa ülkelerinin ekonomisinin onarılma ve geliştirilmesine yardımcı olmak için ABD tarafından geliştirilen Marshall Planı ile aşağıdaki ülkelerden hangisine dış yardım yapıldığı savunulamaz?

- A) Yugoslavya
B) Türkiye
C) Çekoslovakya
D) Yunanistan
E) Avusturya

27. 1973 Arap - İsrail Savaşı (Yom Kippur Savaşı) sürecinde ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'in Tel Aviv ile Arap başkentleri arasında yürüttüğü ziyaretlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Detant (Yumuşama)
B) Ping - Pong Diplomasisi
C) Mekik Diplomasisi
D) Yatıştırma Politikası
E) Annapolis Toplantısı

TARİH

DENEME 11 ÇÖZÜM

1. İsimleri Çin kaynaklarında "Juan Juanlar" olarak geçen ve Türkler arasında "Apar" adıyla bilinen Türk devleti Avarlardır. Hem Asya hem Avrupa'da devlet kurmuşlardır. En parlak dönemlerini yaşadıkları Bayan Han Dönemi'nde Sasanilerle birlikte iki kez İstanbul'u kuşatan ve Hristiyanlığı kabul eden ilk Türk topluluğu olmasıyla önemlidir. Bizans'ı bir süre vergiye bağlamış ve zamanla millî kimliklerini yitirerek Slavlaşıp asimile olmuşlardır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

2. Timur İmparatorluğu Döneminde yaşamış olan Ali Şir Neval, Çağatay Türkçesinin en büyük şairi olarak tanınmıştır. Fani mahlasını kullanan Nevai, kaleme aldığı en önemli eserinde Türkçenin Farsça kadar zengin bir dil olduğu ispatlamaya çalışmıştır. Ali Şir Neval'in bu özellikleri verilen ünlü eseri Muhakemetü'l Lugateyn'dir. Tarih-i Yemin Utbi'nin, Divan-ı Kebir Mevlana'nın, Divanü Lügati't Türk Kaşgarlı Mahmut'un, İhsaü'l Ulûm ise Farabi'nin eseridir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Soruda verilen öncüllerdeki tüm faaliyetler Anadolu Selçuklu Devleti'nin ticareti geliştirme ve koruma amacına yöneliktir. Suğdak, Kırım gibi limanların ele geçirilmesi, Kıbrıs Krallığı ile ticaret antlaşması yapılması, ilk kez devlet sigortası uygulamasının başlatılması ve çok sayıda han ve kervansaray inşa ettirilmesi bu çalışmaların başında gelmektedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. 1402'de Timur ile gerçekleştirilen Ankara Savaşı'nda Osmanlı Devleti büyük kayıplar verse de bu savaş sonrası toprak kaybı yaşamamıştır. Bu durumun ortaya çıkmasında ve Ankara Savaşı sonrası Balkan coğrafyasında toprak kayıplarının yaşanmamasında Osmanlı'nın Kuruluş Devri'nden bu yana uyguladığı istimalet ve iskân politikalarındaki başarı ve Avrupa'da 1337-1453 yılları arasında 116 yıl süren Yüzyıl Savaşlarının yaşanması etkili olmuştur. Çelebi Mehmet'in tahta çıkmasının yaşanan bu durumla doğrudan bir ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde taşra teşkilatında en büyük birim olan eyaletlerin başındaki yönetici beylerbeyidir.

- Subaşı: Taşrada güvenlikten sorumlu görevli
- Kadı: Kazalarda yöneticilik yapan ve ayrıca taşrada adalet işlerinden sorumlu görevli
- Sancakbeyi: Sancaklarda yönetici
- Şehremini: Başkent İstanbul'da belediye işleri ve imar çalışmalarını yürüten görevli

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde ölen kişinin mirasçılarının isteği üzerine kadiya bağlı "kassam" adı verilen görevli tarafından düzenlenen ve kişinin tüm mal varlığı, borç ve alacaklarını içeren bilgilerin yer aldığı kayıtlara verilen isim tereke defteridir.

- Vakıf defteri, vakıf kayıtlarının ayrıntılı olarak tutulduğu defterlerdir.
- Mühimme defteri, divan kararlarının tutulduğu ve devletin gizli tuttuğu defterlerdir.
- Şeriye sicili, mahkemelerde görülen davaların kaydedildiği defterlerdir.
- Tahrir kaydı, fethedilen toprakların nişancı tarafından tutulan kayıttır. Mali bilgiler yer aldığı için gizlilik politikasına bağlı kalmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Soruda hakkında bilgi verilen Divanı-hümayundaki görevli kazaskerdir. Kazaskerlik Osmanlı Devleti'nde I. Murat Dönemi'nde oluşturulmuş bir makamdır. Askerî davalardan, eğitimden ve adaletten sorumlu bir birim olup Divanıhümayunun hukuki konularda danışmanlığını yapmış, ayrıca kadı ve müderris atamalarından sorumlu olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. III. Ahmet Dönemi'nden itibaren Osmanlı'nın yönünü Batı'ya çevirmesi ile önemli yenilik hareketleri yaşanmış ve 1718-1730 yılları arası dönem "Lale Devri" olarak adlandırılmıştır. Soruda D seçeneğinde yer alan kâğıt paranın bastırılması Lale Devri yenilikleri arasında gösterilemez. Osmanlıda ilk kâğıt para Sultan Abdülmecit Dönemi'nde "kaime" adıyla bastırılmıştır. Öte yandan Lale Devri'nde; çeşitli Avrupa başkentlerinde geçici elçilikler açılmış, ilk Türk matbaası açılmış, ilk kez çiçek aşısı uygulanmış, "Tulumbacılar" adıyla ilk kez itfaiye teşkilatı kurulmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayan Balkan ulusları XIX. yüzyılda imparatorluktan koparak bağımsızlıklarını kazanmaya başlamışlardır. Bu çözülmenin yaşanmasında Rusya'nın Balkanlarda uyguladığı Panslavizm politikası, Osmanlının merkezî otoritesinin zayıf olması, bazı yerel yöneticilerin halka baskı uygulamaları ve özellikle de Fransa'da yaşanan 1789 ihtilali sonrasında ortaya çıkan milliyetçilik akımı etkili olmuştur. Ayastefanos Antlaşması'nın Avrupalı devletlerce iptal edilmesinin bu durumla ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Soruda hakkında bilgi verilen ve Sultan Abdülmecit Dönemi'nde inşa edilen saray Dolmabahçe Sarayı'dır. Dolmabahçe Sarayı, Avrupa etkisinin göze çarptığı XIX. yüzyılın en görkemli saraylarından biri olup bu yapı Mustafa Kemal tarafından "Milletin Sarayı" olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca Mebusan Meclisinin açılış konuşması da bu sarayda yapılmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde 1868'de Fransa örnek alınarak kurulan Şûra-yı Devlet ve Divan-ı Ahkâm-ı Adliye Tanzimat Dönemi meclisleri arasında yer alır. Şûra-yı Devlet Danıştayın, Divan-ı Ahkâm-ı Adliye ise Yargıtayın temelini oluşturmaktadır. Encümen-i Danış ise Abdülmecit Dönemi'nde, 1851'de eğitim ve öğretimi geliştirmek, ders kitaplarını yazmak ve bilimsel politikaları geliştirmek üzere kurulmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

12. Soruda özellikleri verilen ve Yusuf Akçura tarafından kaleme alınan ünlü eser Üç Tarz-ı Siyaset'tir. Türkçülük akımının öncülerinden olan Yusuf Akçura, 1904 yılında yayımladığı ve Osmanlılık, İslamcılık ve Türkçülük fikirlerini karşılaştırarak incelediği bu eseri ile büyük yankı uyandırmış, bu çalışmasıyla milletin kurtuluşu için çareler üretmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

13. Osmanlı Devleti'nin savunma cephelerinden biri olup Birinci Dünya Savaşı sürecinde İngiltere tarafından sömürge kaynaklarını koruma ve müttefiklerin Rusya'ya Kafkasya üzerinden yardım götürme düşünceleri ile açılan; komutanlığını Halil Paşa'nın yaptığı Osmanlı ordusunun, Kutü'l-Amere'de üstünlük kazandığı cephe Irak Cephesi'dir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. İstanbul Hükûmetinin Sivas Kongresi'ni engelliyebilme ve katılanları tutuklama adına görevlendirdiği ancak kongreyi dağıtma girişiminde başarı sağlayamayan Elâzığ valisi Ali Galip'tir. Temsil Heyeti Ali Galip Olayı'ndan sonra İstanbul (Damat Ferit Paşa) Hükûmeti ile her türlü resmî haberleşmeyi kesmiştir. Öte yandan Sivas Kongresi'ni dağıtmak amacıyla yaşanan bir diğer olay Ankara Valisi Muhittin Paşa'nın kongreyi dağıtma girişimidir. Bu çabasında başarılı olamayan Muhittin Paşa, Çorum-Ankara yolunda tutuklanarak Sivas'a getirilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Millî Mücadele Dönemi'nde çıkartılan yararlı yayınların yer aldığı tablodaki A ve B ile boş bırakılan yere E seçeneğindeki Albayrak ve İrade-i Milliye gazeteleri getirilmelidir. Türkçe İstanbul, Güler yüz, Aydede, Tan, Peyam-ı Sabah Millî Mücadele karşıtı yayınlardandır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. 1921 Moskova Antlaşması'nın bazı hükümleri;

I.	Batum Gürcistan'a bırakılacak.
II.	Çarlık Rusya ve Osmanlı Devleti arasında imzalanmış anlaşmalar geçersiz sayılacak.
III.	Sovyet Rusya kapitülasyonların kaldırılmasını kabul edecek.
IV.	Esirler karşılıklı serbest bırakılacak.
V.	İki devlet arasında posta örgütü kurulacak ve her türlü haberleşme sağlanacak.

Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması'nın hükümlerinden hareketle; iki ülkede rejim değişikliği yaşandığı, Sovyet Rusya'nın Türkiye'nin bağımsızlığını tanıdığı, Misakımillî'den taviz verildiği ve karşılıklı eşitlik ilkesi ile hareket edildiği yargılarına ulaşılabilir. Ancak Sovyet Rusya'nın İstanbul'da daimî elçilik açtığına dair herhangi bir sonuca ulaşamaz.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. Kurtuluş Savaşı'nda Fransız ve destekçileri Ermenilere karşı sadece millî güçlerle, yani Kuvayimillîye güçleriyle mücadele edilerek başarı sağlanan tek cephe Güney Cephesi'dir.

CEPHELER
BATI CEPHESİ
• Yunanlılar ve iş birliği İngilizlerle savaşmıştır.
• Kuvayimillîye, Osmanlı Devleti'nden kalan XV. Kolordu ve TBMM'nin kurduğu Düzenli Ordu mücadele etmiştir.
DOĞU CEPHESİ
• Ermeniler ve Gürcülerle savaşmıştır.
• Sadece Osmanlıdan kalan XV. Kolordu mücadele etmiştir.
• XV. Kolordu TBMM'ye bağlı hareket etmiştir.
GÜNEY CEPHESİ
• Fransızlar ve Ermenilerle savaşmıştır.
• Sadece Kuvayimillîye mücadele etmiş, düzenli ordu savaşmamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

18. Kütahya-Eskişehir Savaşları devam ederken toplanması planlanan eğitim kongresinin ertelenmesi fikrine Mustafa Kemal karşı çıkmış ve sonrasında Ankara'da ilk resmî Maarif Kongresi toplanmıştır. Toplanan kongrede millî eğitim sisteminin programı üzerinde tartışılmıştır. Atatürk'ün soruda D seçeneğinde verilen "Cahillikle, ilkelikle savaş, düşmanla savaştan daha az önemli değildir." sözü bu konuya ilişkin olarak dile getirilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

19. Ulusal egemenlik ilkesine uygun olmayan ve laik devlet düzenine engel oluşturan saltanatın 1 Kasım 1922'de kaldırılması fikrini hızlandıran gelişme Lozan Görüşmelerine Ankara ve İstanbul Hükûmetinin birlikte çağırılması olmuştur. Anlaşma Devletleri Mudanya Ateşkes Antlaşması'ndan sonra kalıcı barışı sağlamak amacıyla İsviçre'nin Lozan şehrinde bir konferans düzenlemeyi kararlaştırmışlardır. Ancak Lozan Konferansı'na hem TBMM Hükûmeti hem de İstanbul Hükûmetini davet etmişlerdir. Ancak bu düşüncelerinde başarılı olamamışlardır. Nitekim bunu fırsat bilen TBMM, bir yasa tasarısıyla 1 Kasım 1922'de saltanatı kaldırmış ve TBMM Lozan Konferansı'na tek başına katılma ve Türkiye'yi temsil etme imkânı bulmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Dünya ekonomik krizi sonrasında Türkiye'de mevcut hükûmetin uygulamalarına yeni görüşler üretme, hükûmeti denetleme, halkın görüş ve isteklerini hükûmete yansıtma gibi amaçlar ile 1930 yılında Ali Fethi Okyar tarafından kurulan cumhuriyetçi liberal parti Serbest Cumhuriyet Fırkasıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin 2. muhalefet partisi olarak kurulan SCF'nin kurulmasını fırsat bilen rejim karşıtı kesimin, artan muhalefet havasını da fırsat bilerek partinin içine sızması üzerine Ali Fethi Bey rejimi korumak ve kötü bir olaya sebep olmamak adına 17 Kasım 1930'da partisini feshetmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

21. Türk halkı mücadelesini ve TBMM'yi millî egemenlik anlayışı üzerine kurmuş olduğundan saltanat sistemi ve padişah iradesinin üstünlüğü bu anlayış ile bağdaşmıyordu. Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrı olmasını öngören laiklik ilkesi ile ulusal egemenlik, demokrasi ve millet iradesini ön planda tutan cumhuriyetçilik ilkesi bu durumun bir sonucu olarak ortaya çıkmış ve gelişmiştir. Ekonomik kalkınma ve yatırım odaklı bir anlayış olan devletçilik ilkesinin bu durumla bir bağlantısı yoktur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. "Atatürk Dönemi'nde Dil Alanında Gerçekleştirilen Çalışmalar" adlı konferansta sunum yapacak olan araştırmacılar Eren Bey'in konusu konferansın içeriğiyle ilgili değildir. Nitekim "Asar-ı Atika Müzesi ve Türk müzeciliği" konusu dil alanında yapılan bir çalışma değil kültür-sanat alanında yapılan bir faaliyetidir. Öte yandan konferansa katılan araştırmacılar Ayşe Hanım'ın "Dil Bayramı'nın ilk kez kutlanması", Yahya Bey'in "Millet Mekteplerinin açılması", Ercan Bey'in "Güneş Dil Teorisi'nin aşamaları" ve Sevgi Hanım'ın "Türk Dil Kurumunun kurulması" adlı sunumları dil alanındaki çalışmalardandır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

23. 30 Kasım 1925'te Konya Milletvekili Refik Koraltan ve 5 arkadaşının önerisiyle meclise sunulup kabul edilen "Tekke ve Zaviyeler ile Türbelerin Seddine ve Türbedarlar ile Bazı Unvanların Men ve İlgasına Dair Kanun" ile; toplumun çağdaşlaşması ve laikleşmesi yolunda önemli bir adım atılmış, toplumu düşünce olarak çağdaştırmaya yönelik hareket edilmiş; ayrıca şeyhlik, dervişlik, müritlik, dedelik, seyitlik, çelebilik, babalık, falcılık, büyüculük, üfürükçülük ve muskacılık gibi eylem, unvan ve sıfatların kullanılması ile bu unvanlarla ilgili kıyafetlerin giyilmesi yasaklanmıştır. Bu bağlamda bu kanunla toplumun "din" çizgisiyle ayrışmasını önlemek ve din kardeşliğine dayanan ümmet düşüncesini zayıflatmak amaçlanmıştır. Medreseleri Millî Eğitim Bakanlığına bağlamak gibi bir amaç söz konusu değildir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

24. Musul (Irak sınırı) sorunu, Türkiye ile İngiltere arasında yaşanan ve Lozan Antlaşması'nda çözümlenemeyen tek sorundu. 19 Mayıs 1924'te İstanbul'da gerçekleşen Haliç Konferansı'nın sonuçsuz kalması üzerine sorun Milletler Cemiyeti'ne taşınmıştır. Milletler Cemiyeti'ne bağlı Lahey Adalet Divanı'ndaki görüşmeler devam ederken, Milletler Cemiyeti'nin bölgeye gönderdiği bir komisyon "Irak Sınırı" ile ilgili tespiti yapmış ve 28 Ekim 1924 tarihinde hazırladığı Brüksel Hattı Raporu'nda "Musul'un Irak sınırları içinde olduğunu belirtmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. II. Dünya Savaşı'ndan sonra ABD ve SSCB arasında ve bu devletlerin etki alanına girmiş devletler arasında yaşanan anlaşmazlık ve çatışmaların silahlı mücadelelerle sürdürüldüğü dönemi tanımlamak için kullanılan kavram Soğuk Savaş Dönemi'dir. Bu dönemde iki ülke arasındaki çatışmalar askeri eylemler olarak değil aksine ekonomik baskı, propaganda ve silahlanma yarışı ile kendini göstermiştir. Bu dönemin İngiltere başkanı Churchill'in "Demir Perde" konuşması ile başladığı, 1991 SSCB'nin dağılması ile de bittiği savunulmaktadır. Tarlhte "Soğuk Savaş" kavramını ilk kez kullanan ABD'li devlet adamı Bernard Baruch'tur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

26. İki savaş arası dönemde komünizmin Batı Avrupa'da yayılışına engel olma ve Avrupa ülkelerinin ekonomisinin onarılma ve geliştirilmesine yardımcı olmak için ABD Dışişleri Bakanı George C. Marshall tarafından geliştirilen dış yardım planı SSCB ve onun uydusu dış devletlere de açık tutulmuştur. Hazırlanan plan çerçevesinde dış yardım alan ülkeler arasında; İngiltere, Fransa, İtalya, Batı Almanya, Hollanda, Yunanistan, Türkiye, İsveç, Portekiz, Norveç, Avusturya, Yugoslavya gibi devletler vardır. Çekoslovakya'nın Marshall Planı çerçevesinde yardım alma isteğini SSCB engellemiş bu olaya karşılık Molotov planını hazırlamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

27. 1973 Arap-İsrail Savaşı sürecinde ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger'in Tel Aviv ile Arap başkentleri arasında yürüttüğü ziyaretlere verilen ad Mekik Diplomasisi'dir.

- Ping - Pong Diplomasisi, ABD-Çin ilişkilerinin yumuşamasına neden olan gelişmeye verilen addır.
- Detant, Doğu ve Batı blokları arasında yumuşamanın yaşandığı döneme verilen addır.
- Yatıştırma Politikası, II. Dünya Savaşı öncesinde İngiltere Başbakanı Neville Chamberlain'in olası bir savaşın başlamasına engel olmak için Almanya'ya karşı yürüttüğü siyasetin adıdır.
- Annapolis Toplantısı, İsrail-Filistin ilişkilerini düzeltmeye yönelik yapılan toplantıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

1. • Çin ile olan siyasal ilişkilerden bahseden, içinde Türk adının geçtiği ilk belgedir.
- İlhanlı devlet adamı Cüveyni bu yazıtların varlığından *Tarih-i Cihangüşa* adlı eserinde ilk kez söz etmiştir.

Hakkında bilgi verilen ve Kutluk Devleti Zamanı'nda oluşturulan yazıt aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bugut Yazıtları
B) Yenisey Kitabeleri
C) Orhun Kitabeleri
D) Karabalgasun Yazıtları
E) Taryat Yazıtları

2. Kaşgarlı Mahmut tarafından 11. yüzyılda kaleme alınan ansiklopedik sözlük niteliğindeki *Divanü Lügati't Türk* adlı eserde;
- I. Türk yer adları,
II. Türk dünyası haritası,
III. Türkçe kelimelerin kökenleri
- konularından hangilerine dair bilgilere yer verilmiştir?**

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

3. • 1282 yılında Bizans tarihçilerinin Sahil Beyi olarak nitelendirdikleri bir Türk beyi tarafından Muğla civarında kurulmuştur.
- Bu beylik Akdeniz ve Ege denizine sahip olarak oluşturdıkları donanma ile denizcilik faaliyetlerinde bulunmuştur.
- Mevlevi tarikatını yaymak isteyen Mevlâna'nın torunu Ulu Arif Çelebi ve 1333 yılında Anadolu'ya gelen seyyah İbn-i Batuta bu beyliğe ziyarette bulunmuştur.

Hakkında bilgi verilen Batı Anadolu'da hüküm sürmüş Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aydınoğulları
B) Saruhanoğulları
C) Karesioğulları
D) Menteşeoğulları
E) Germiyanogulları

4. Dersinde "Zafername" adlı eserden Timur'un ordusunu gösteren bir minyatür kullanan Tarih Öğretmeni Fidan Hanım'ın, Osmanlı Devleti'ne dair hangi konuyu işleyeceği söylenebilir?

- A) Otlukbeli Savaşı
B) Varna Savaşı
C) Niğbolu Savaşı
D) Ankara Savaşı
E) Mohaç Meydan Muharebesi

5. Osmanlı Devleti'ne merkezlik yapan şehirler doğudan batıya doğru bir yön takip etmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin devlete merkezlik yapacak alanın seçiminde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Haçlı tehlikesinin önlenmek istenmesi
- B) Doğuda güçlü devletlerle komşu olunması
- C) Rusya'nın yayılmacı politikasından kaçınma düşüncesi
- D) Devletin fethettiği topraklara yakın olma isteği
- E) İskân politikasındaki başarıyı kalıcılaştırma isteği

6. • Silah bakım ve onarım işlerinden sorumlu olan ocaktır.
- Havan topu ve el bombası yapıp kullanan birimdir.
- Ordunun keşif hizmetini görüp bilgi toplamakla görevlendirilen sınıftır.
- Savaşta hazinayı, ganimetleri korumakla görevli askerlerdir.

Osmanlı ordu teşkilatına dair verilen görevlerle aşağıdaki askerî birlik ve ocaklar eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Lağımcılar
- B) Garipler
- C) Humbaracılar
- D) Cebeciler
- E) Akıncılar

7. Fatih Dönemi'nden itibaren başlayan klasik dönem Osmanlı mimarisinde, XVI. yüzyılda bu alanda doruk noktasına ulaşılan bir süreç yaşanmıştır. Dönemin en önemli mimar ustası mimarbaşı olarak görevlendirilen Mimar Sinan olmuş ve 400'e yakın eser inşa etmiştir.

Mimar Sinan'ın "Ustalık Dönemi" eseri olarak nitelendirilen ve 2011 yılında UNESCO tarafından Dünya Miras Listesi'ne dâhil edilen ünlü eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şehzade Camii
- B) Süleymaniye Camii
- C) Selimiye Camii
- D) Sultanahmet Camii
- E) Haseki Hürrem Sultan Türbesi

8. Osmanlı Devleti ile çağdaş olan birçok devlet ya da imparatorlukta zaman zaman hanedanın farklı bir soya geçtiği görülmüş ancak Osmanlı'da devletin yıkılışına kadar geçen yaklaşık altı yüzyıllık süre zarfında yönetim tek bir hanedana ait olarak kalmıştır. Bu durumun temelini ise hanedanı yıkmaya düşüncesi olan Türkmen bir ailenin kökenini hiç bilmediği bürokratik ve askerî yapıda yer alan kimselerle iş birliği kuramamış olması oluşturmıştır.

Buna göre, Osmanlı hanedanının yıkılışa kadar geçen süre zarfında el değiştirmeden kalmasında aşağıdaki uygulamalardan hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Kul sisteminin uygulanması
- B) Fiskalizm uygulamasının varlığı
- C) Millet sistemine göre yapılanmanın oluşturulması
- D) Dirlik sisteminin başarıya ulaşması
- E) Müsadere usulünün gerçekleştirilmesi

9. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıldan itibaren askerî alanda ilk kez yabancı uzmanlardan yararlanmış ve ordunun çeşitli birimlerinde birçok ıslahat çalışması gerçekleştirmiştir. Aşağıdakilerden hangisi, XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin yararlandığı yabancı uzmanlardan biri değildir?
- A) Baron de Tott
B) Comte de Bonneval
C) Saint Rémy
D) Jacques Balthazar Brun
E) Giuseppe Donizetti
10. II. Mahmut Dönemi'nde Âyanlarla imzalanan Sened-i İttifak'a dair;
- I. Fransız İhtilali'nin etkisi ile hazırlanmıştır.
II. Âyanların bağımsızlık hareketleri başı-
rıya ulaşmıştır.
III. Padişahın otoritesi ilk kez sınırlandırıl-
mıştır.
- yargılarından hangileri doğrudur?
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III
11. Osmanlı Devleti'nde yaşlı, kimsesiz, sakat ve yardıma muhtaç kimseleri koruyup kollayabilmek amacıyla 1895 yılında açılan kurum aşağıdakilerden hangisi-
dir?
- A) Darüleytam
B) Darülaceze
C) Darüşşafaka
D) Darülbedayi
E) Himaye-i Eftal
12. Osmanlı Devleti'nin 93 Harbi sürecin-
de Rusya'nın saldırı hareketlerine karşı
önlem amaçlı yönetimini İngiltere'ye
bıraktığı ve İngiltere'nin ilerleyen süreç-
te işgal ederek Doğu Akdeniz ticaretin-
deki hâkimiyetini ve Mısır üzerindeki
baskısını artırmasına olanak sağlayan
yer aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Kıbrıs
B) Tunus
C) Cezayir
D) Fas
E) Ürdün
13. *Meşveret ve İctihat* adlı yayınlar ile
görüş ve düşüncelerini halka yansıtan
ve 1907'de Mustafa Kemal tarafından
kurulan Vatan ve Hürriyet Cemiyetini
kendi bünyesine katan cemiyet aşağıda-
kilerden hangisidir?
- A) Millî Karakol Cemiyeti
B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
C) Tesanüt Grubu
D) Hürriyet ve İtilaf Fırkası
E) İttihat ve Terakki Cemiyeti
14. Aşağıdakilerden hangisi, Birinci Dünya
Savaşı'nda İngilizlere karşı mücade-
le edilen Suriye-Filistin Cephesi'nde
Arap milliyetçiliğinin güç kazanmasının
sonuçlarından biridir?
- A) Mustafa Kemal'e olan güvenin artması
B) Rusya'nın savaştan çekilmesi ile ilk
kapanan cephe olması
C) İngiltere'ye karşı denge unsuru olarak
Fransa ile yakınlaşılması
D) Ümmetçilik düşüncesinin zayıflaması
E) İngiltere'nin Kafkaslar üzerinden Hin-
distan'a ulaşması

15.

Askerî ve ulusal örgütler hiçbir şekilde lağvedilmeyecek, komuta devredilmeyecektir. Komutanlar işgal eylemlerini derhal birliklerine haber verecek; silah, cephane ve diğer araçlar hiçbir şekilde elden çıkarılmayacaktır.

Amasya Genelgesi'nde yer alan yukarıdaki hükümden hareketle;

- I. Millî Mücadele'nin gerekçesi ortaya konmuştur.
- II. Silahlı mücadeleye hazırlık yapılmaktadır.
- III. Sivas Kongresi'ni engellemeye yönelik durumlara karşı tedbir alınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

16.

28 Ocak 1920'de Misakımillî Kararlarının kabul edilmesinin sonuçlarından biri olan İstanbul'un işgaline karşı Temsil Heyetinin aldığı önlemler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İstanbul ile her türlü haberleşmenin kesilmesi
B) İngiliz subayların tutuklanması
C) Gevye – Ulukışla civarındaki demiryollarının tahrip edilmesi
D) Anadolu'dan toplanan vergilerin ve her türlü değerli eşyanın İstanbul'a gönderilmesinin engellenmesi
E) Mustafa Kemal'in askerlik görevine geri dönmesi

17.

Millî Mücadele Dönemi'nde İngiltere ile Türkiye arasında ortaya çıkan "Çanakkale Olayı (Krizi)" aşağıdaki savaşların hangisinden sonra yaşanmıştır?

- A) I. İnönü
B) II. İnönü
C) Eskişehir-Kütahya
D) Sakarya
E) Büyük Taarruz

18.

Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi öncesinde Avrupa'daki diplomatik gelişmeleri yakından takip edebilmek amacıyla dışişleri bakanı olarak Paris'e gönderilen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bekir Sami Bey
B) Ali Fuat Cebesoy
C) Tefik Rüştü Aras
D) Ali Fethi Okyar
E) Yusuf Kemal Tengirşenk

19.

Atatürk'ün; "Bence bizim milletimizin birbirinden çok farklı yararlar izleyecek ve böylece birbiri ile uğraşacak çeşitli sınıfları yoktur. Var olan sınıflar birbirinin tamamlayıcısıdır." sözünün aşağıdaki ilkelerinden hangisi ile doğrudan ilişkili olduğu savunulabilir?

- A) Laiklik
B) Halkçılık
C) Devletçilik
D) Cumhuriyetçilik
E) İnkılapçılık

20. Atatürk Dönemi'nde yaşanan Şeyh Said İsyanı ve Menemen Olayı'nın;

- I. rejime yönelik olma,
- II. dinî bir karaktere sahip olma,
- III. ekonomik sebeplerle ortaya çıkma

durumlarının hangileri bakımından benzer olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

22. 17 Şubat 1926'da kabul edilen Türk Medeni Kanunu aşağıdakilerden hangisini yürürlükten kaldırmıştır?

- A) Kanunuesasi
- B) Mecelle
- C) Teşkilat-ı Esasiye
- D) Aile Hukuku Kararnamesi
- E) Tanzimat Fermanı

21. Atatürk Dönemi'nde Latin harflerinin kabul edilmesiyle ilgili ilk teklif aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Türkiye İktisat Kongresi'nde
- B) I. Maarif Kongresi'nde
- C) CHP'nin II. Büyük Kurultayı'nda
- D) II. Türk Dili Kurultayı'nda
- E) Kabotaj Kanunu'nun kabulü sırasında

23. 1934 yılında çıkartılan kanunla "ağa, hacı, hafız, hoca, efendi, bey, hanım, paşa" gibi unvanların kullanımının yasaklanması ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Ümmetçi toplum yapısını zayıflatmak
- B) Toplumsal alanda yaşanan karışıklıkları sonlandırmak
- C) Bütünleşmiş bir toplum yaratmak
- D) Sınıf farklılıklarının isim olarak kullanılmasının önüne geçmek
- E) Türk köylüsünün yaşam koşullarını iyileştirmek

24. Atatürk Dönemi'nde Türkiye Cumhuriyeti ile Fransa arasında soruna neden olan ve 1929'da Türkiye tarafından satın alınan demiryolu hattı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İzmir-Aydın
- B) Sivas-Ankara
- C) Adana-Mersin
- D) İzmir-Manisa
- E) Ankara-Eskişehir

25. Watergate Skandalı olarak adlandırılan ve ABD muhalefet partisi görüşmelerinin yasa dışı bir şekilde dinlenmesinin ortaya çıkmasıyla gerçekleşen gelişme sonrasında 1974'te görevinden ayrılan ABD başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Richard Nixon
- B) Bill Clinton
- C) George W. Bush
- D) John Kennedy
- E) Dwight Eisenhower

26. 1947 yılında İngiltere'nin verdiği muhtıra çerçevesinde hazırlanan ve ABD tarafından yayımlanan Truman Doktrini'nin kapsamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa ve Almanya'da kömür ve çelik üretimini denetleyecek tek bir organ oluşturma fikri
- B) Yahudilerin Filistin'de bir ana vatana sahip olmaları için hazırlanmış bir plan
- C) Komünizm tehdidi altındaki devletlere yapılacak mali ve askerî yardım planı
- D) Nükleer silahları sınırlandırmaya yönelik geliştirilmiş bir proje
- E) Atom enerjisinin barışçı amaçlar için kullanılmasını öngören bir bildiri

27. Türkiye gerek dünya barışını sağlamak ve gerekse barışa katkı sağlamak amaçları ile BM, NATO ve AB liderliğindeki çeşitli harekâtlara barış gücü olarak katılmıştır.

Aşağıdaki ülkelerden hangisinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin verilen uluslararası güçlere bağlı kalarak görev aldığı söylenemez?

- A) Somali
- B) Lübnan
- C) Afganistan
- D) Pakistan
- E) Katar

TARİH

DENEME 12 ÇÖZÜM

1. Soruda hakkında bilgi verilen, Kutluk Devleti Zamanı'nda oluşturulan ve günümüzde Moğolistan sınırları içerisinde yer alan yazıt Orhun Kitabeleridir. Bu yazıtlar, Çin ile olan siyasal ilişkilerden bahseden, içinde Türk adının geçtiği ilk belge olup İhanlı devlet adamı Cüveyni bu yazıtların varlığından *Tarih-i Cihangüşa* adlı eserinde ilk kez söz etmiştir.

Orhun Kitabelerinin başlıca özellikleri şunlardır:

- Türk tarihine ait Türklerin bıraktığı ilk yazılı belgelerdir. (İlk Türkçe metin)
- Yazılı Türk edebiyatının ilk eserleridir.
- Türk adının geçtiği ve Türk devlet anlayışını anlatan ilk Türkçe belgedir.
- Üç tarafı Türkçe, bir tarafı Çince yazılmış olup "Siyasetname" özelliği gösterir.
- Yazarı Yolluğ Tigin'dir.
- Kitabeler; Vezir Tonyukuk, Kül Tigin ve Bilge Kağan adına dikilmiştir.
- İlk kez 1888'de Rus Arkeolog Yadrintsev tarafından bulunmuş, ilk kez Danimarkalı Türkolog W. Thomsen tarafından 1893'te okunmuştur.
- Kitabelerde Çin'e karşı verilen bağımsızlık mücadelesi anlatılır. Kağan millete hesap verir. Ayrıca Türk kültürü ve yasaları hakkında da bilgi verir. Bu durum Göktürklerde sosyal devlet anlayışı olduğunu göstermektedir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Filolog, etnograf ve haritacı olan Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılan *Divanü Lügati't Türk* adlı eserde; Türk dilinin tarifi, özellikleri ve kuralları açıklanmış, Türkçe kelimelerin Arapça karşılıkları verilmiştir. Eserde Türk dünyası haritasına ve Türkçe yer adlarına yer verilmiştir. Sagu, ağıt, koşuk, destan, sav gibi Türkçe metinlerden de söz edilerek Alper Tunga destanından bahsedilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

3. 1282 yılında Bizans tarihçilerinin Sahil Beyi olarak nitelendirdikleri Türk beyi tarafından Muğla civarında kurulan Menteşeoğulları Beyliği, Akdeniz ve Ege Denizi'ne sahip olarak oluşturdukları donanma ile denizcilik faaliyetlerinde bulunmuştur. Rodos şövalyeleri ve Kıbrıs krallıkları ile mücadele etmişler, Osmanlılara karşı Karamanoğulları ile ittifaklar kurmuşlardır. Mevlevi tarikatını yaymak isteyen Mevlâna'nın torunu Ulu Arif Çelebi ve 1333 yılında Anadolu'ya gelen ünlü seyyah İbn-i Batuta bu beyliğe ziyarette bulunmuşlardır. 1424 tarihinde beyliğe II. Murat tarafından kesin olarak son verilmiştir. Milas Firuz Bey Camii ve Balat İlyas Bey Camii en önemli eserleri arasında yer alır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Dersinde "Zafername" adlı eserden Timur'un ordusunu gösteren bir minyatür kullanan Tarih Öğretmeni Fidan Hanım 1402 Ankara Savaşı'nı işleyeceği söylenebilir. Ankara Savaşı Timur ve Osmanlı Devleti arasında gerçekleşmiş ve Osmanlı ordusu savaşı kaybetmiştir. Sonucunda 11 yıl süren bir Fetret Devri yaşanmıştır. 1473 Otlukbeli Savaşı Fatih ile Akkoyunlular arasında, 1444 Varna Savaşı II. Murat ile Haçlı orduları arasında, 1396 Niğbolu Savaşı Yıldırım Bayezit ile Haçlı orduları arasında, 1526 Mohaç Meydan Savaşı da Kanuni ile Macarlar arasında gerçekleşen savaşlardır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'ne merkezlik yapan şehirler doğudan batıya doğru bir yön takip etmiştir. Bu durum fetih yönüyle ve devletin fethettiği topraklara yakın olma isteği ile ilgili bir durumdur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Osmanlı ordu teşkilatına dair öncüllerde verilen görevlerle askerî birlik ve ocaklar eşleştirildiğinde lağımıcılar dışarıda kalır. Şöyle ki;

- Silah bakım ve onarım işlerinden sorumlu olan ocak – Cebeciler
- Havan topu ve el bombası yapıp kullanan birim – Humbaracılar
- Ordunun keşif hizmetini görüp, bilgi toplamakla görevlendirilen sınıf – Akıncılar
- Savaşta hazineyi ve ganimetleri korumakla görevli askerler – Garipeler

Lağımıcı ocağı, kale duvarlarını yıpratmak veya yıkabilmek için tünel kazıp fitil döşeyen bir askerî sınıftır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Mimar Sinan'ın ustalık dönemi eseri olarak nitelendirilen ve 2011'de UNESCO tarafından Dünya Miras Listesi'ne dâhil edilen ünlü eser Edirne Selimiye Camii'dir. Mimar Sinan'ın İstanbul'daki ilk eseri Haseki Hürrem Sultan Camii ve Külliyesi, çiraklık dönemi eseri Şehzade Camii, kalfalık dönemi eseri ise Süleymaniye Camii'dir. "Mavi Cami" olarak da bilinen Sultanahmet Camii ise klasik dönem Osmanlı mimarisinin en önemli yapılarından biri olup mimarı Sedefkâr Mehmet Ağa'dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. Soruda verilen bilgiler ışığında Osmanlı hanedanlığının kuruluştan yıkılışa kadar geçen süre zarfında el değiştirmeden kalmasında Osmanlı Devleti'nde uygulanan "kul sistemi" etkili olmuştur. Devşirme sistemi olarak da bilinen kul sistemi Hristiyan çocukların askerî ya da bürokratik yapıda görevlendirilmek üzere Müslümanlaştırılması esasına dayandırılmıştır. Bu uygulama savaş esirlerinin beşte birinin alınma hakkı olan Pençik Kanunu'na uygun ve belli kurallar çerçevesinde işlemiştir. Fiskalizm ekonomik bir politika, dirlik sistemi toprak yönetimine dair bir uygulama, müsadere sistemi haksız kazanç sağlamanın önüne geçilme adına "el koyma" şeklinde bir uygulama, millet sistemi ise Osmanlı tebaasının din ve mezhep esasına göre düzenlenmesidir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti XVIII. yüzyıldan itibaren askerî alanda ilk kez yabancı uzmanlardan yararlanmış ve ordunun çeşitli birimlerinde birçok ıslahat çalışması gerçekleştirmiştir. Soruda E seçeneğinde verilen Giuseppe Donizetti (Donizetti Paşa) XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin yararlandığı yabancı uzmanlardan biri değildir. Nitekim Donizetti Paşa XIX. yüzyılda, II. Mahmut Dönemi'nde Osmanlı hizmetine girmiş bir İtalyan uzman olup Mehter Bölüğü'nü kaldırarak Muzika-i Hümayunu (askerî bando) kurmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. 1808 yılında II. Mahmut ve Âyanlar arasında imzalanan bir sözleşme olan Sened-i İttifak; demokratikleşme hareketlerinin ilk basamağı kabul edilmektedir. Bu sözleşme ile Osmanlı Devleti Âyanlık kurumunu resmen tanımış ve hükümdar otoritesi ilk kez sınırlandırılmıştır. II. Mahmut'un sözleşmeyi imzalarken amacı merkezi otoriteyi güçlendirmeye çalışmak olmuştur. Ancak Sened-i İttifak adlı sözleşmede Batı etkisi ve Fransız İhtilali'nin getirdiği milliyetçilik akımı söz konusu olmamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde 1895 yılında kimsesiz, yaşlı, sakat ve yardıma muhtaç kimseleri koruyup kollayabilme adına padişah II. Abdülhamit Dönemi'nde açılan kurum Darülaceze'dir. Darüleytam, Balkan ve Birinci Dünya savaşları sırasında yetim ve öksüz kalan çocuklar için açılmış kurumdur. Yetimler yurdu olarak da bilinmektedir. Darüşşafaka, İstanbul'da öksüz ve yetim kalan çocuklar için 1865 yılında açılmış bir okuldur. Darübedayi, 1914 yılında kurulan İstanbul Şehir Tiyatrolarının temelini oluşturan konservatuvardır. Öte yandan Himaye-i Eftal ise 1917 yılında Kurtuluş Savaşı'nda öksüz ve yetim kalmış çocuklar için kurulan kurumdur. 1921'de Çocuk Esirgeme Kurumu adını almıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'nin 93 Harbi sürecinde Rusya'nın saldırı hareketlerine karşı önlem amaçlı yönetimini İngiltere'ye bıraktığı ve İngiltere'nin ilerleyen süreçte işgal ederek Doğu Akdeniz ticaretindeki hâkimiyetini ve Mısır üzerindeki baskısını artırmasına olanak sağlayan yer Kıbrıs'tır. İngiltere, Rusya'nın Akdeniz'e inmesine engel olmak amacıyla zaman zaman Osmanlı Devleti'ni koruyucu politikalar izlemiştir. Aynı zamanda bunu bazı Osmanlı topraklarına yerleşmek için de fırsat olarak görmüştür. Kıbrıs 93 Harbi sürecinde İngiltere'nin yerleştiği yerlerin başında gelmektedir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. *Meşveret*, *Mizan* ve *İctihat* adlı yayınlar ile görüş ve düşüncelerini halka yansıtan ve 1907 yılında Mustafa Kemal tarafından kurulan Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kendi bünyesine katan cemiyet İttihat ve Terakki Cemiyetidir. 1908-1918 yılları arasında ülke yönetiminde etkili olan bu cemiyetin, II. Meşrutiyet Devri'nde en önemli isimleri arasında Talat Paşa, Enver Paşa ve Cemal Paşalar yer almıştır. Cemiyet 1918 yılında kapatılmışsa da "Teceddüt Fırkası" adı ile çalışmalarını sürdürmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Mustafa Kemal'in Birinci Dünya Savaşı'nda görev aldığı son cephe olmasıyla da önem arz eden Suriye-Filistin Cephesi'nde, İngilizlere karşı bir mücadele yaşanmıştır. Cepheye başarı sağlanamamasının altında ise Hicaz Emiri Şerif Hüseyin'in İngiltere ile iş birliği yapması yer almaktadır. İngiltere'yi destekleyen Araplara çeşitli vaatlerde bulunulmuştur. Bu sebeple İngiltere Kudüs ve Filistin'i ele geçirerek Suriye'ye kadar ilerleme imkânı bulmuştur. Cepheye Arap milliyetçiliğinin güç kazanması ise Osmanlı'yı dağılmaktan kurtaracak fikir akımlarından olan ümmetçilik düşüncesinin zayıfladığını ortaya koymuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

15.

Askerî ve ulusal örgütler hiçbir şekilde lağvedilmeyecek, komuta devredilmeyecektir. Komutanlar işgal eylemlerini derhal birliklerine haber verecek; silah, cephane ve diğer araçlar hiçbir şekilde elden çıkarılmayacaktır.

Amasya Genelgesi'nde yer alan yukarıdaki hükümden hareketle Millî Mücadele hareketinde silahlı mücadeleye hazırlık yapıldığı yargısına ulaşmak mümkündür. Ancak Sivas Kongresi'ni engellemeye yönelik durumlara karşı tedbir alındığı ve Millî Mücadele'nin gerekçesinin ortaya konduğuna dair bir yargıya ulaşılamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. Misakımillî Kararlarının kabul edilmesinin ardından İstanbul'un İtilaf Devletlerince işgaline karşı Temsil Heyetinin aldığı tedbirler arasında; İstanbul ile her türlü haberleşmenin kesilmesi, İngiliz subayların tutuklanması, Gevye-Ulukışla civarındaki demiryollarının tahrip edilmesi, Anadolu'dan toplanan vergilerin ve her türlü değerli eşyanın İstanbul'a gönderilmesinin engellenmesi gibi unsurlar vardır. Ancak Mustafa Kemal'in askerlik mesleğine geri dönmesi söz konusu olmamıştır. Nitekim Mustafa Kemal Sakarya Savaşı öncesinde askerlik mesleğine geri dönmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. Çanakkale Olayı (Kırzı), Türk kuvvetlerinin 9 Eylül 1922'de İzmir'e girmesinden sonra, Eylül 1922'de İngiliz kontrolündeki Boğazlar bölgesine ilerlemesiyle ortaya çıkan siyasi ve askerî bir krizdir. Bütün bu gelişmeler Büyük Taarruz Savaşı'nın başarılı olması ile bağlantılı olarak yaşanmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

18. Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi öncesinde Avrupa'daki diplomatik gelişmeleri yakından takip edebilmek amacıyla dışişleri bakanı olarak Paris'e gönderilen kişi Yusuf Kemal Tengirşenk'tir. Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Tengirşenk'in Paris'e gönderilmesi ve İtilaf Devletlerinin Türk-Yunan savaşını bitirecek ateşkes önerisinin incelenmesi, TBMM Hükûmetinin sorunları barışçı yollardan çözmeye çalıştığının açık bir göstergesidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. Atatürk'ün; "Bence bizim milletimizin birbirinden çok farklı yararlar izleyecek ve böylece birbiri ile uğraşacak çeşitli sınıfları yoktur. Var olan sınıflar birbirinin tamamlayıcısıdır." sözü doğrudan halkçılık ilkesiyle ilgilidir. Temel prensibi her alanda eşitlik olan halkçılık ilkesi sınıf ayrımına ve ayrıcalıklara karşıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. Atatürk Dönemi'nde farklı zamanlarda ve farklı bölgelerde yaşanan Şeyh Salt İsyanı ve Menemen Olayı cumhuriyet rejimine yönelik olma ve dinî bir karaktere sahip olma özellikleri bakımından benzer olaylardır. Bu olaylar ekonomik sebeplerle ortaya çıkmamış olup dinî ve siyasi karakterli isyanlardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. Atatürk Dönemi'nde Latin harfleri ile ilgili ilk teklif 1923 yılında İzmir'de toplanan Türkiye İktisat Kongresi'nde verilmiş ancak gündem dışı olduğu için kabul edilmemiştir. Latin harfleri 1 Kasım 1928'de kabul edilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

22. Osmanlı Devleti'nde Ahmet Cevdet Paşa başkanlığındaki bir komisyon tarafından İslam hukuku çerçevesinde hazırlanan Mecelle, ilk medeni kanun olarak kabul edilmektedir. 17 Şubat 1926'da kabul edilen Türk Medeni Kanunu ile birlikte Mecelle yürürlükten kaldırılmış, çağdaş ve laik hukuk sisteminin temelleri atılmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

23. 1934 yılında çıkarılan kanunla "ağa, hacı, hafız, hoca, efendi, bey, hanım, paşa" gibi unvanların kullanımı yasaklanmıştır. Bu kanunla ümmetçi toplum yapısını zayıflatmak, toplumsal alanda yaşanan karışıklıkları sonlandırmak, sosyal anlamda bütünleşmiş bir toplum yaratmak ve sınıf farklılıklarının isim olarak kullanılmasının önüne geçmek amaçlanmıştır. Türk köylüsünün yaşam koşullarını iyileştirmek gibi bir amaç güdülmemiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

24. Adana-Mersin demir yolu bir Fransız şirketi tarafından idare ediliyordu. Türkiye bu demir yolunu bağımsızlığa aykırı olduğu düşüncesiyle satın almak istemiş, bu da Türk-Fransız ilişkilerinde soruna yol açmıştır. Türkiye, kapitülasyonların izlerini silmek ve ekonomik bağımsızlığını sağlamak için bu demir yolunu 1929'da yapılan bir antlaşma ile satın almıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

25. Watergate Skandalı olarak bilinen ve ABD muhalefet partisi görüşmelerinin yasa dışı bir şekilde dinlenmesinin ortaya çıkmasıyla gerçekleşen gelişme sonrası 1974 yılında görevinden ayrılan ABD Başkanı Richard Nixon olmuştur. Watergate otel ve iş merkezinde yer alan Demokratik Millî Komitesine hırsızlık için girdiği sanılan kişilerin, aslında gizli bilgiler ele geçirme ve kayıt cihazı yerleştirme amacıyla olmalarının ortaya çıkması ve bu olaya başkanın da adının karışması ile gerçekleşmiş bir olaydır. Nixon, ABD başkanlığından istifa eden ilk kişi olarak da tarihe geçmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

26. 1947 yılında İngiltere'nin verdiği muhtıra çerçevesinde hazırlanan ve ABD tarafından yayımlanan Truman Doktrini, komünizm tehdidi altındaki devletlere yapılacak mali ve askerî yardım planını kapsamaktadır. Truman Doktrini ile ABD yalnızlık politikasını terk etmiş ve SSCB'ye karşı aktif bir dış politika izlemiştir. Bu plan ile Türkiye'ye 100 milyon dolar, Yunanistan'a ise 300 milyon dolar yardım yapılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

27. Türkiye'nin dünya barışını sağlamak ve barışa katkı sağlamak amaçları ile BM, NATO ve AB liderliğindeki çeşitli harekâtlara barış gücü olarak katıldığı bilinmektedir. Buna göre Türk Silahlı Kuvvetlerinin verilen uluslararası güçlere bağlı kalarak asker gönderdiği ülkeler arasında; Katar, Somali, Lübnan, Afganistan yer almıştır. Ancak Türkiye Pakistan'a asker göndermemiştir. Türkiye, verilen ülkeler dışında Arnavutluk, Kore, Bosna-Hersek, Libya, Makedonya, Kosova'da Türk Silahlı Kuvvetlerini görevlendirmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. **Sekiz Yükmek ve Altun Yaruk** eserlerinde Budizm, *İrk Biltig* adlı eserlerinde de Mâni dinine ilişkin bilgilerin yer aldığı kitaplara sahip Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hunlar B) Kıpçaklar
C) Avarlar D) Uygurlar
E) Kırgızlar

2. Türkler İslamiyet'i kabul etmeye başladık-
tan sonra İslam kültürüne birçok alanda katkı sağlamışlardır.

Buna göre;

- I. Haçlılara karşı mücadele edilmesi,
II. Abbasi halifesinin baskılara karşı korunması,
III. Farabi, İbn-i Sina, Harezmi gibi isimle-
rin pozitif bilimlerde eserler üretmesi

gelişmelerinden hangileri Türklerin İslam dünyasına kültürel bakımdan katkı sağladığına kanıt olarak gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız III
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

3. Büyük Selçuklu Devleti'nde taşra görev-
lileri askerî valiler ya da hanedan üyeleri
arasından seçilmiş; vergi toplama, yöneti-
cilik, denetleme ve güvenlik gibi çeşitli işleri yürütmüşlerdir.

**Aşağıdakilerden hangisi taşra teşkilatın-
daki bu görevlilerden biri değildir?**

A) Müstevfi B) Amil
C) Subaşı D) Muhtesip
E) Şihne

4. Kanuni Dönemi'nde yaşanan;

- Canberdi Gazali
- Ahmet Paşa

**isyanlarının ortak özelliği aşağıdakiler-
den hangisidir?**

- A) Memluk Devleti'ni tekrar kurmayı hedeflemişlerdir.
B) Tımarların haksız dağıtılması etkili olmuştur.
C) Şiflik propagandası sonucu ortaya çıkmıştır.
D) Vergilerin yüksek olmasına karşı bir tepki niteliğindedir.
E) Avusturya Kralı Ferdinand tarafından destek görmüştür.

5. **Aşağıdakilerden hangisi "Donanmayı Hümayun" adı verilen Osmanlı donanma-
sındaki görevlilerden biri değildir?**

A) Kürekçi B) Levent
C) Kalafatçı D) Kalyoncu
E) Humbaracı

6. Tarih Öğretmeni Selen Hanım, öğrenci-
lerine; "Osmanlı Devleti XVII. yüzyıldan itibaren artan nakit para ihtiyacını hangi uygulama ile karşılamıştır?" şeklinde bir soru yöneltilmiş, öğrenciler şu cevapları vermiştir:

Aslı: Mukataa Cenk: Tımar
Cengiz: Pençik Berna: Yurtluk
Ali: İltizam

Bu öğrencilerden hangisi doğru cevabı vermiştir?

A) Cengiz B) Aslı
C) Berna D) Ali
E) Cenk

7. Osmanlı Devleti'nde yasama, yürütme ve yargı güçlerinin içinde bulunduğu tüm yetkilerin padişaha ait olduğu kabul edilmiştir.

Buna göre, Osmanlı padişahlarıyla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Padişahlar teokratik üstünlüğü kullanmıştır.
- B) Padişah Osmanlı ülkesinin mutlak hâkimi olarak görülmektedir.
- C) Veraset anlayışında yapılan değişiklikler padişaha bu yetkileri yüklemiştir.
- D) Yasama, yürütme ve yargı güçlerinin birleşmesi Ekber ve Erşed sisteminin bir sonucudur.
- E) Tüm güçlerin padişahta toplanması halk arasında kaynaşmayı sağlamıştır.

8. • IV. Mehmet Dönemi'nde inşasına başlanmış, I. Abdülhamit Dönemi'nde tamamlanmıştır.
- Eserde Doğu ve Batı etkisi iç içedir.
- Dünyada ısıtma sisteminin ilk kez kullanıldığı yapı olmasıyla önemli bir yere sahiptir.

Hakkında bilgi verilen Osmanlı sarayı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yıldız
- B) Topkapı
- C) İshak Paşa
- D) Beylerbeyi
- E) Çırağan

9. Osmanlı Devleti'nde IV. (Avcı) Mehmet Dönemi'nde sadrazamlık yapan Tarhuncu Ahmet Paşa'nın, yaptığı ıslahatlarda öncelik verdiği alan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitim
- B) Ordu
- C) Maliye
- D) Din
- E) Yönetim

10. Osmanlı Devleti'nde 1826'da halk, esnaf, topçu birlikleri ve ulema sınıfının da desteği ile ocak anlayışı terk edilmiş ve merkezi otorite güçlendirilerek yapılacak ıslahatların önündeki en büyük engel kaldırılmıştır.

XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde ocak anlayışını sonlandıran bu gelişmeye verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vaka-i Hayriye
- B) Bâbîâli Baskını
- C) Kuleli Olayı
- D) Vaka-i Vakvakiye
- E) 31 Mart Vakası

11. Osmanlı Devleti'nde 1876'da Kanun-ı Esasinin ilanı ile birlikte başlayan parlamentolu dönemle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Parlamentoda siyasi partilere yer verilmiştir.
- B) Padişahın Mebusan Meclisini açma ve kapatma yetkisi vardır.
- C) Kanun tekliflerinde padişahın onayı gerekmektedir.
- D) Mebusan Meclisinde Türk halkının yanı sıra Hristiyan halk da temsil edilmiştir.
- E) Padişahın veto, sürgün, af ve idam yetkisi bulunmaktadır.

12. 1878'de imzalanan Berlin Antlaşması ile Bosna Hersek'in yönetiminin geçici olarak bırakıldığı ancak II. Meşrutiyet sürecinde bu bölgeyi ilhak ettiğini açıklayan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sırbistan B) Prusya
C) Bulgaristan D) Avusturya
E) Rusya

13. Doğu Karadeniz'de Rum faaliyetlerini etkisiz kılmak ve Pontus Rum Devleti'nin kurulmasını önlemek amacıyla kurulan; aynı zamanda Erzurum Kongresi'nin toplanmasında yardımları olan Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin görüş ve düşüncelerini halka yansıtmak için çıkardığı gazete aşağıdakilerden hangisidir?

A) *Minber*
B) *İstikbal*
C) *Anadolu Ajansı*
D) *Türkçe İstanbul*
E) *İrade-i Milliye*

14. 20-22 Ekim 1919'da gerçekleşen Amasya Görüşmelerine, Heyet-i Temsiliye adına Mustafa Kemal ile birlikte katılan kişiler aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A) Rauf Orbay-Refet Bele
B) Bekir Sami Kunduh-Rauf Orbay
C) Refet Bele-Fethi Okyar
D) Fethi Okyar-Bekir Sami Kunduh
E) Rauf Orbay-İsmet İnönü

15. Erzurum Kongresi'nde "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı, saltanat ve hilafetin korunması için Kuvayimilliyeye etkin ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır." maddesine yer verilmiştir.

Erzurum Kongresi'nde ulus egemenliğine dayalı bir yönetime vurgu yapılmışsa da saltanat ve hilafet makamının korunacağına dair yargıya yer verilmesinin gerekçesinin aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

A) Hilafet makamının dinî yetkilerini kullanma düşüncesi
B) Saltanat yönetimini mücadelenin yanına çekerek işgalci güçlerle anlaşma isteği
C) İşgalci güçlerin ülke sınırlarından çekilmesi ile saltanat makamının devam ettirime düşüncesi
D) Ortamın saltanat ve hilafet makamının kaldırılma fikrine hazır olmaması
E) Padişah ile her iki makamın çeşitli tehditlere karşı korunacağına dair anlaşma yapılması

16. Bolşevik Devrimi'nin de etkisiyle Millî Mücadele yıllarında Anadolu'da kurulmuş olan ve Çerkez Ethem isyanıyla da ilişkilendirilen Birinci TBMM'deki siyasi düşünce grubu, aşağıdakilerden hangisidir?

A) *İstiklal*
B) *Halk Zümresi*
C) *Tesanüt*
D) *Mim Mim*
E) *Yeşil Ordu*

17. Birinci İnönü Savaşı'ndan sonra Sevr Antlaşması'nın hükümlerini TBMM delegelerine kabul ettirmeyi amaçlayan ancak bir sonuca ulaşmadan dağılan konferans aşağıdakilerin hangisinde toplanmıştır?

- A) Madrid B) Londra
C) Paris D) Berlin
E) Roma

18. TBMM'nin Büyük Taarruz öncesinde Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Bey'i Paris'e göndermesi ve İtilaf güçlerinin Türk-Yunan savaşını bitirecek ateşkes önerisini incelemesi ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Gerçekleştirilen mücadelede Fransa'nın desteğini almak
B) Milletler Cemiyetine Türkiye'nin yanında yer alması için teklif sunmak
C) Sorunların barışçı yollardan çözümünü sağlamak
D) Ateşkes önerisine verilecek cevabı geciktirerek savaş öncesi zaman kazanmak
E) İstanbul ve Ankara hükümetleri arasındaki görüş ayrılığını temellendirmek

19. Aşağıdakilerden hangisi, 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Barış Antlaşması'yla Türkiye'ye bırakılan adalardan biridir?

- A) Kıbrıs B) Rodos
C) Meis D) Gökçeada
E) On İki Ada

20. 1930'da Menemen Olayı'nın yaşanmasında;

- I. saltanat ve hilafetin kaldırılması,
II. Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi,
III. Serbest Cumhuriyet Fırkasının kendini feshetmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve III
E) II ve III

21. Atatürk'ün, "Uygarlık yolunda başarı yenileşmeye bağlıdır. Toplumsal hayatta, bilim ve fen alanında başarı kazanmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur." sözünün;

- I. laiklik,
II. devletçilik,
III. inkılâpçılık

ilkelerinden hangileriyle bağlantılı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) Yalnız III D) I ve III
E) I, II ve III

22. • 1933'te sanayi kuruluşlarında kredi desteği sağlama ve bankacılık faaliyetlerinde bulunma amaçlı kurulmuştur.
- Tekstil, ayakkabı ve kâğıt gibi üretimlerle ilgili fabrikaları bünyesinde toplamıştır.
 - Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kamu yatırım bankası olma özelliğine sahiptir.

Hakkında bilgi verilen ve Atatürk Dönemi'nde açılan bu banka aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sümerbank B) Etibank
C) Halk Bankası D) Denizbank
E) Ziraat Bankası

23. Türkiye Cumhuriyeti'nde Türk kadınının siyasi hakkını belediye seçimlerine katılarak kullandığı yerel seçimler hangi yıl gerçekleşmiştir?

- A) 1923 B) 1930 C) 1934
D) 1937 E) 1945

24. Atatürk Dönemi dış politikada;

- I. Irak sınırı,
II. yabancı okullar,
III. Bozkurt-Lotus Olayı

konularından hangileri Türkiye ile Fransa arasında sorun olarak ortaya çıkmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

25. Aşağıdakilerden hangisiyle Orta Doğu'da yaşanan Filistin Sorunu arasında bir bağlantı kurulamaz?

- A) İntifada
B) El-Kaide
C) Yaser Arafat
D) Madrid Konferansı
E) Otonomi Antlaşması

26. 1979'da uzun menzilli nükleer silahların sınırlandırılmasına ilişkin Viyana'da imzalanan, ancak SSCB'nin 1979'da Afganistan'ı işgal etmesi nedeniyle ABD kongresi tarafından reddedilen antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) OSLO-I B) SALT-I
C) SALT-II D) Bandung
E) Atlantik Bildirisi

27. Aşağıdakilerden hangisi, 1950 yılında iktidara gelen Demokrat Parti Dönemi'nde yaşanan gelişmeler arasında yer almaz?

- A) 6-7 Eylül olaylarının yaşanması
B) IMF ile dış borç sözleşmesinin imzalanması
C) On Birler Hareketi adlı muhalefet kesiminin oluşması
D) Adıyaman ilinin kurulması
E) Tek dereceli seçim sistemine geçilmesi

TARİH

DENEME 13 ÇÖZÜM

1. Çinlilerden kâğıt ve matbaayı öğrenerek ve sonraki dönemlerde *Sekiz Yükmek* ve *Altun Yaruk* eserlerinde Budizmi, *İrk Bitig* adlı eserlerinde de Mâni dinini anlatan kitaplar basan Türk devleti Uygurlardır. 744-840 yılları arasında hüküm süren Uygurlar, Ötüken merkezli olarak kurulmuşlar, daha sonra merkezlerini Ordu Balıq'a taşımışlardır. Böğü Kağan Dönemi'nde Mâni diniyle tanışan bu devlet et yemeyi ve savaşmayı yasaklayan Budizm ve Maniheizm inançlarının etkisiyle yerleşik hayata geçmişlerdir. Yerleşik yaşamın benimsenmesiyle tarıma yönelmişler, Türk tarihindeki ilk şehirleri kurmuşlar ve mimari eserler inşa etmişlerdir. Bu yaşam tarzının bir sonucu da kültürel hayatta kendini göstermiş matbaanın temeli sayılan kalıplar kullanılarak kitaplar basılmış ve kütüphaneler oluşturulmuştur. Töreyi yazılı hâle getirerek yazılı hukuk kuralları da meydana getirmişlerdir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Türkler İslamiyet'i kabul etmeye başladıktan sonra İslam kültürüne birçok alanda katkı sağlamışlardır. Soruda III. öncülde verilen "Farabi, İbn-i Sina, Harezmi gibi isimlerin pozitif bilimlerde eserler üretmesi" Türklerin İslam dünyasına kültürel bakımdan katkı sağladığına kanıt olarak gösterilebilir. Haçlılara karşı mücadele edilmesi ve Abbasi halifesinin baskılara karşı korunması siyasi alanda yaşanan gelişmelerdir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Büyük Selçuklu Devleti'nde taşrada görevli kişiler askerî valiler ya da hanedan üyeleri arasından seçilmiştir. Vergi toplama, idari yöneticilik, denetleme ve güvenlik gibi çeşitli işlerden sorumlu olmuşlardır. Soruda A seçeneğinde verilen müstevfi, Divan-ı İstifanın başkanlığını üstlenmiş ve mallı işleri yürütmüştür. Bu sebeple taşrada görevlendirilen kişiler arasında yer almamaktadır.

- Şihne: Taşrada görevli idari ve askerî yönetici
- Amil: Taşrada vergilerin toplanmasından sorumlu görevli
- Muhtesip: Vilayetlerdeki pazarlarda fiyat, tartı denetlemesi yapan ve malların kalitesini denetleyen görevli
- Subaşı: Taşrada güvenlikten sorumlu görevli

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Kanuni Dönemi'nde yaşanan Canberdi Gazali ve Ahmet Paşa isyanlarının ortak özelliği Mısır'da çıkan ayaklanmalar olmaları ve Mamluk Devleti'ni tekrar kurmayı hedeflemeleridir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde "Donanmayı Hümayun" adı verilen donanmada görevli askerler arasında kalafatçı, leventler, kürekçiler ve kalyoncular bulunmaktadır. Kalafatçılar, gemi içine su girmesini engelleme adına güverteyi zift ve kaynamış katran ile kaplayan askerlerdir. Leventler bahriyeli askerlerdir. Kürekçiler savaşlarda esir olanlar ve devlet içinde suç işleyen kişilerden kürekçiliğe mahkûm edilmiş kişilerdir. Kalyoncular belli kazalardan geçici olarak alınan bahriyeli sınıftır. Humbaracılar ise donanmada yer almayıp Osmanlı merkez ordusunda Kapıkulu piyadeleri içerisinde yer alan, havan topu ve el bombası üreten teknik bir sınıftır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Öğrencilerine; "Osmanlı Devleti XVII. yüzyıldan itibaren artan nakit para ihtiyacını hangi uygulama ile karşılamıştır?" şeklinde bir soru yönelten Selen Öğretmen'in alması gereken cevap iltizam sistemidir. İlk olarak Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde uygulanan bu sistem uzak bölgelerde vergi tahsilatını kolaylaştırma adına yapılmış daha sonraki zamanlarda nakit para ihtiyacının artması ile yaygınlaşmıştır. "İltizam" doğru cevabını yönelten Ali olmuştur. Diğer öğrencilerin verdikleri cevaplar ise sırasıyla;

- Mukataa: Geliri doğrudan doğruya devlet hazinesine giden topraklardır.
- Tımar: I. Murat Dönemi'nden itibaren düzenli bir şekilde uygulanan bir sistemdir. Toprağın mülkiyeti devletin, kullanım hakkı köylünün, vergi tahsilatı ise tımarlı sipahinindir. Bu sistemde devlet adına hazineye para çıkmadan asker yetiştirilmiştir.
- Pençik: Fethedilen topraklardaki Hristiyan savaş esirlerinden 1/5'inin alınarak kendilerinden asker ve bürokrat olarak faydalanma adına Müslümanlaştırılmasıdır. Bu sistemde öncelik çok çocuklu ailelere ve gönüllü kişilere verilmiştir. Devşirme işlemi Pençik Kanunu'na göre yapılmış olup bu kanun I. Murat Dönemi'nde çıkartılmıştır.
- Yurtluk: Geliri sınır boylarındaki askerlere verilen topraklardır. Bu uygulama ile sınır güvenliği sağlanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde yasama, yargı ve yürütme güçlerinin içinde bulunduğu tüm yetkilerin hükümdara ait olduğu kabul edilmiştir. Bu durumdan ulaşılabilecek yargı hükümdarın Osmanlı ülkesinin mutlak hâkimi olarak görülmesidir. Osmanlı hükümdarları yasama güçlerini; ferman, tuğra, kanunname, adaletname, irade, berat ve hatt-ı hümayun ile; yürütme güçlerini Divan-ı hümayun aracılığıyla, yargı güçlerini ise müsadere ve kulluk hakkı ile kullanmışlardır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

8. IV. Mehmet Dönemi'nde Çolak Abdi Paşa tarafından inşasına başlanan (1685 yılında) ve I. Abdülhamit Dönemi'nde (1784 yılında) inşası biten Ağrı-Doğubayazıt'ta yer alan saray İshak Paşa Sarayı'dır. Geç dönem Osmanlı mimari eserleri içinde yer almaktadır. Eserde Doğu ve Batı etkisi iç içedir. Barok ve Rokoko tarzı Avrupa etkisinin hissedildiği yapı dünyada kanalizasyon ve ısıtma sisteminin ilk kez kullanıldığı mimari eser olmasıyla da önem kazanmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nde IV. (Avcı) Mehmet Dönemi'nde sadrazamlık yapan Tarhuncu Ahmet Paşa'nın, yaptığı ıslahatlarda öncelik verdiği alan maliyedir. Tarhuncu Ahmet Paşa, bütçe açıklarını kapatabilmek için saray masraflarını kesme yoluna gitmiş fakat bu çabası hayatına mâl olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nde 1826'da halk, esnaf, topçu birlikleri ve ulema sınıfının da desteği ile ocak anlayışı terk edilmiş ve merkezi otorite güçlendirilerek yapılacak ıslahatların önündeki en büyük engel kaldırılmıştır. II. Mahmut Dönemi'nde gerçekleşen ve Osmanlı Devleti'nde ocak anlayışını sonlandıran bu gelişmeye Vaka-i Hayriye adı verilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası Kanunuesasi'nin ilanı ile birlikte geçilen "Meşrutî Yönetim" yani parlamentolu dönemle ilgili olarak; padişahın Mebusan Meclisini açma kapatma yetkisinin bulunması, kanun tekliflerinde padişahın onayının gerekmesi ve padişahın veto, sürgün, af ve idam yetkisinin bulunması doğru bilgiler arasında yer almaktadır. Ancak oluşan parlamentoda siyasi partiler yer almamış ve Mebusan Meclisinde sadece Türk halkı değil tüm Osmanlı tebaası temsil edilmiştir. Ayrıca bu dönemde Mebusan Meclisi hükûmete, hükûmet de padişaha karşı sorumlu olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. 1878 Berlin Antlaşması ile Bosna-Hersek'in yönetiminin geçici olarak bırakıldığı Avusturya, Osmanlı Devleti'nde II. Meşrutiyet sürecinde siyasi tartışmaların olduğu bir dönemde Bosna-Hersek topraklarını ilhak ettiğini açıklamıştır. Osmanlı Devleti başlangıçta bu durumu kabul etmese de ilerleyen zamanda belli bir miktar tazminat alarak buranın yönetimini Avusturya'ya bırakmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

13. Doğu Karadeniz bölgesinde Rum faaliyetlerini etkisiz kılmak ve Pontus Rum Devleti'nin kurulmasını önlemek amacıyla kurulan ve Erzurum Kongresi'nin toplanmasında yardımcı olan Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, Trabzon'da Faik Ahmet Barutçu tarafından çıkartılan İstikbal adlı gazeteyle görüş ve düşüncelerini halka iletmıştır. Minber, Mustafa Kemal ve Ali Fethi Okyar tarafından İstanbul'da çıkartılan bir gazetedir. Anadolu Ajansı, Halide Edip ve Yunus Nadi'nin katkıları ve Mustafa Kemal'in onayı ile kurtuluş mücadelesini halka doğru bir şekilde yansıtabilmek amacıyla kurulmuştur. Türkçe İstanbul, Kurtuluş Savaşı Dönemi'nde mücadele karşıtı yayınlar yapmıştır. İrade-i Milliye ise Sivas Kongresi'nde alınan kararlar doğrultusunda çıkartılan bir gazetedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. 20-22 Ekim 1919'da gerçekleşen Amasya Görüşmelerine, Heyet-i Temsiliye adına Mustafa Kemal ile birlikte katılan kişiler Bekir Sami Kunduh ve Rauf Orbay'dır. İstanbul Hükûmeti adına Salih Paşa'nın katıldığı Amasya Görüşmeleri, Sivas Kongresi'nden sonra Temsil Heyeti'nin İstanbul Hükûmeti'ne karşı elde ettiği ilk siyasi zaferdir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. Erzurum Kongresi'nde yer alan; "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı, saltanat ve hilafetin korunması için Kuvayimillîye'yi etkin ve millî iradeyi hâkim kılmak esastır." hükmü ile ulus egemenliğine dayalı yönetime vurgu yapılmıştır. Ancak saltanat ve hilafet makamının korunacağına dair yargıya ver verilmesi ülkedeki ortamın saltanat ve hilafet makamının kaldırılma fikrine hazır olmasından kaynaklanmaktadır. Saltanat ve hilafet makamının kaldırılma düşüncesinin dillendirilmesi o dönemde tepki çekebileceğinden dolayı bu fikir başlangıçta mücadelenin amacına ulaşabilmesi için gizli tutulmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Bolşevik Devrimi'nin de etkisiyle Millî Mücadele yıllarında Anadolu'da kurulmuş olan ve Çerkez Ethem İsyanıyla da ilişkilendirilen Birinci TBMM'deki siyasi düşünce grubu Yeşil Ordu'dur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

17. I. İnönü Savaşı'ndan sonra Sevr Barış Antlaşması'nın hükümlerini Türk delegelerine kabul ettirme amacıyla toplanan ve İtilaf Devletlerince TBMM'nin doğrudan tanınmak istenmediği ve bir sonuca ulaşmadan dağılan toplantı 1921 tarihli Londra Konferansı'dır. İtilaf Devletleri konferansa ilk olarak İstanbul Hükûmetini davet etmişler ve TBMM Hükûmetinin de yetkilendireceği bir kişinin konferansa katılmasını istemişlerdir. Bu durum İtilaf Devletlerinin TBMM'yi doğrudan tanımak istemediklerinin ve iki hükûmet arasındaki görüş ayrılıklarından da faydalanmak istediklerinin bir göstergesidir. Konferansa İstanbul Hükûmeti adına sadrazam Tevfik Paşa, TBMM adına Dışişleri Bakanı Bekir Sami Bey katılmıştır. Ancak konferans sırasında Tevfik Bey'in "Söz Türk milletinin gerçek temsilcisi olan TBMM'nindir." demesi ile asıl muhatap Bekir Sami Bey olmuştur. Bu nedenle konferans hiçbir sonuca varmadan dağılmıştır. Sonrasında ise İtilaf Devletleri Sevr düşüncelerini gerçekleştirmek için Yunan ordusunu harekete geçirmişler ve II. İnönü Savaşı başlamıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

18. Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Savaşı öncesinde Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Bey'in Paris'e gönderilmesi ve İtilaf Devletlerinin Türk - Yunan Savaşı'nı bitirecek ateşkes önerisinin incelenmesi TBMM Hükûmetinin sorunları barışçı yollardan çözmeye çalıştığının göstergesidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

19. 24 Temmuz 1923'te imzalanan Lozan Barış Antlaşması'yla Türkiye'ye bırakılan adalar Gökçeada, Bozcaada ve Tavşan adalarıdır.

Lozan'a göre adalar;

Adalar	• Bozcaada, Gökçeada ve Tavşan adaları Türkiye'ye bırakılmıştır. • Diğer Ege adaları Yunanistan'a bırakılmıştır. Ancak Yunanistan'ın Türkiye'ye yakın Ege adalarında silah sulundurmaması kararı da alınmıştır. (Ege Adalarının Silahsızlandırılması) • Rodos, On İki Ada ve Meis İtalya'ya bırakılmıştır. • Kıbrıs ve Mısır'ın yönetimi ise İngiltere'ye bırakılmıştır.
--------	---

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Serbest Cumhuriyet Fırkasının kendini feshetmesinden sonra rejim karşıtları harekete geçmiştir. Cumhuriyet rejimine yönelik yaşanan bu ayaklanma 1930 yılında Menemen'de gerçekleşmiştir. Nakşibendi tarikatı mensubu Derviş Mehmet ve Laz İbrahim'in liderlik ettiği bu isyanda Asteğmen Kubilay şehit edilmiştir. Bu isyan hareketinde laik düzen hedef alınmış, cumhuriyet rejimi sonlandırılmak istenmiştir. Amaç saltanat ve hilafeti geri getirmek olmuş ve isyan bastırıldığında isyancılar Divan-ı Harpte yargılanmışlardır. 1934'te çıkarılan Soyadı Kanunu'nun 1930'da çıkan Menemen İsyanı'nda etkisi olduğu savunulamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

21. Mustafa Kemal'in, "Uygarlık yolunda başarı yeni-leşmeye bağlıdır. Toplumsal hayatta bilim ve fen alanında başarı kazanmak için tek gelişme ve ilerleme yolu budur." sözü inkılapçılık ve laiklik ilke-leriyle bağlantılıdır. Nitekim inkılapçılık durağan olmayı değil sürekli dinamik olmayı, toplumdaki eski düzen yerine yeni çağdaş düzen getirilme-sini öngörmüşken, laiklik akıl ve bilim ışığında ilerlemeyi hedefler. Devletçilik ilkesi ekonomi, kalkınma ve yatırım alanlarıyla ilgilidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

22. Atatürk Dönem'i'nde açılan ve hakkında bilgi verilen banka Sümerbank'tır. Sümerbank 1933'te sanayi kuruluşlarına kredi desteği sağlama ve bankacılık faaliyetlerinde bulunma amaçlı kurulmuştur. Tekstil, ayakkabı ve kâğıt gibi üretimlerle ilgili fabrikaları bünyesinde toplayan bu banka aynı zamanda Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kamu yatırım bankası olma özelliğine sahiptir.

ATATÜRK DÖNEMİNDEKİ BANKALAR	
İş Bankası (1925)	• Ulusal ticaret amaçlı kurulan ilk özel bankadır.
Sanayi ve Maadin Bankası (1925)	• Osmanlıdan kalan kurumları işletmek için açıldı.
Emlak ve Eytam Bankası (1926)	• Konut kredisi verir ve yetik çocukları üstlenir.
Merkez Bankası (1930)	• Para basar, parayı korur, kur ayarlar ve kredi sağlar.
Sümerbank (1933)	• Kâğıt, tekstil ve ayakkabı üretimini destekler.
Halkbank (1933 1938)	• Esnafa kredi sağlayan kamu bankasıdır.
Etibank (1935)	• Madencilik sektörünü des-teklemek amaçlıdır.
Denizbank (1937)	• Deniz ticaretini ve filoları desteklemek amaçlıdır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

23. Yeni Türk Devleti'nde Türk kadınının ülke yönetimine katılma hakkını ilk kez elde ettiği tarih 1930 yılıdır. 1930 yılında Türk kadını belediye seçimlerine katılma, 1933 yılında muhtar ve aza seçimlerine katılma, 1934 yılında ise milletvekili seçme ve seçilme haklarını elde etmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

24. Atatürk Dönemi Türk dış politikasında; yabancı okullar (II), Bozkurt-Lotus Olayı (III), Adana-Mersin demir yolu anlaşmazlığı, Osmanlı borçları meselesi, Vagon-Li Olayı, Hatay Sorunu gibi konular Fransa ile yaşanan sorunlar arasında yer alır. Irak sınırı (Musul Sorunu) ise İngiltere ile yaşanan bir sorundur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

25. 1948'de İsrail Devleti'nin kurulması ve sınırlarını genişletmeye başlamasıyla beraber Filistin'i kurtarmaya yönelik örgütler kurulmuştur. Bu örgütlerin içinde en önemlisi Yaser Arafat önderliğinde kurulan Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)'dür. 1987'de ise FKÖ'nün yönlendirmesiyle intifada (harekete geçme) adı verilen ayaklanmalar başlatılmıştır. İsrail ve Filistin'in ilk kez bir araya gelmesi ise 1991 Madrid Konferansı'nda olmuş ve iki ülke arasında geçici Otonomi Antlaşması (OSLO-1) imzalanarak İsrail FKÖ'yü, FKÖ de İsrail'i tanımıştır. El-Kaide ise Sovyetler Birliği'nin Afganistan'a askerî müdahalede bulunduğu dönemde 1988 yılında kurulan bir İslami terör örgütüdür.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

26. 1979'da uzun menzilli nükleer silahların sınırlandırılmasına ilişkin imzalanan ancak SSCB'nin Afganistan'ı işgal etmesi nedeniyle ABD kongresi tarafından reddedilen antlaşma SALT II Antlaşması'dır. SALT I Antlaşması'nın tamamlayıcısı niteliğinde olan ve sorunların barışçı yollarla çözülmesi prensibine dayanan bu antlaşma SSCB'nin Afganistan'ı işgal etmesi üzerine yürürlüğe girmemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

27. Demokrat Parti Dönemi'nde yaşanan gelişmeler arasında; Atatürk'ü Koruma Kanunu'nun kabul edilmesi, Kırşehir'in ilçeye dönüştürülmesi, Nevşehir ve Adıyaman illerinin oluşturulması, 6-7 Eylül olaylarının yaşanması, "On Birler Hareketi" adlı muhalefet kesiminin ortaya çıkması; Vakıfbank, Şekerbank, Türkiye Öğretmen Bankasının kurulması, Kore'ye asker gönderilmesi, IMF ile ilk borç sözleşmesinin imzalanması, Halkevlerinin kapatılması, Köy Enstitülerinin kapatılması, Atatürk Üniversitesinin, Ortadoğu Teknik Üniversitesinin ve Ege Üniversitesinin açılması gösterilebilir. Ancak çift dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sistemine geçilmesi İsmet İnönü Dönemi'nde gerçekleştirilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

1. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya'daki kültür merkezlerinden biri değildir?

- A) Tagar B) Karasuk
C) Anav D) Andronova
E) Hatti

2. Türk-İslam devletlerinde sarayın her türlü işlerinden sorumlu olup hükümdar, hükümet ve halk arasındaki ilişkileri düzenleyen; elçilerin her türlü işleriyle ilgilenip padişah hizmetindeki saray görevlilerini denetleyen üst düzey devlet görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müşrif B) Yuğruş
C) Emir-i Alem D) Ulu Hacıp
E) Emir-i Arz

3. 1250 yılında İzzeddin Aybek tarafından Mısır'da kurulan, Ayn Calut Savaşı'nda Moğolları yenilgiye uğratan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eyyûbiler
B) Harzemşahlar
C) İhşidîler
D) Tolunoğulları
E) Memlûkler

4. Osmanlı Beyliği'nin kuruluş yıllarında düzenli askerî birlikleri bulunmamış, gazilerden ve aşiret reislerinden yararlanılmıştır. Bu şekilde yapılan fetihler de uzun bir süreç sonucunda gerçekleşmiş, genellikle kısa süren savaşlar yapılmıştır.

Bu sıkıntıları ortadan kaldırmak adına Osmanlı Devleti'nde "Yaya ve Müsellem" olarak adlandırılan ilk düzenli birlikler aşağıdaki padişahlardan hangisi döneminde oluşturulmuştur?

- A) Osman Bey
B) I. Murat
C) Çelebi Mehmet
D) Yıldırım Bayezit
E) Orhan Bey

5. Fatih Sultan Mehmet'e sunduğu *Risaletü'l Fethiye* adlı eseri XIX. yüzyılda İstanbul Mühendishanesinde ders kitabı olarak okutulan, Ay'ın haritasını çıkaran ilk bilim insanı olarak NASA tarafından Ay'daki bir bölgeye adı verilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Kuşçu
B) Piri Reis
C) Eşrefoğlu Rumi
D) Matrakçı Nasuh
E) Takiyüddin Mehmet

6. Osmanlı Devleti'nde I. Murat Dönemi'nde kurulan Yeniçeri Ocağıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Doğrudan padişahın hizmetinde bulunmuşlardır.
- B) İstanbul'da çıkan yangınları söndürmekle de görevlendirilmişlerdir.
- C) Üç ayda bir aldıkları maaşlarla cebelü adlı asker yetiştirmişlerdir.
- D) Görev sürelerince evlenmeleri ve başka işlerle uğraşmaları yasaktır.
- E) Sefer sırasında hükümdarı korumakla görevlidirler.

7. I. İhtisap Resmi: Damga, ölçü ve tartı gibi ticari işlemlerden alınan vergi türü
 II. Mülazım: Medreselerde görev veya atama bekleyen aday görevli
 III. Subaşı: Kazaların asayiş ve güvenliğinden sorumlu kişi
 IV. Derbent Teşkilatı: Geçit ve köprülerin güvenliğini sağlayan teşkilat
 V. Miri Arazi: Mülkiyeti şahıslara ait olan arazi

Osmanlı Devleti'ne dair yukarıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması doğru değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Osmanlı Devleti'nde iltizam sistemi XVII. yüzyılda yaygınlaşarak tımar sisteminin yerini almıştır.

Buna göre;

- I. işsizlik,
- II. cebelü sayısı,
- III. köyden kente göç

durumlarından hangilerinde artış olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) I ve II D) I ve III
- E) II ve III

9. XVIII. yüzyıl başlarında üretim faaliyetlerinde insan ve hayvan gücünün yerini makine gücünün alması ile başlayan Sanayi Devrimi'nin aşağıdaki sonuçlarından hangisinin Osmanlı Devleti'nde doğrudan etki yarattığı savunulabilir?

- A) Seri üretimlerin başlaması
- B) İşçi sınıflarının doğması
- C) Ham madde ve pazar ihtiyacının oluşması
- D) Sendikal faaliyetlerin hızlanması
- E) Üretim maliyetlerinde düşüş yaşanması

10. Osmanlı Devleti'nin İngiltere'nin desteğini alma adına 1838'de imzaladığı, yabancı tüccarlara Osmanlı topraklarında iç ticarete katılabilme ve yerli ürün alıp satabilme haklarının verildiği, Osmanlının ise tekel mallarının fiyatlarını belirleme haklarının kısıtlandığı antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hünkâr İskeleyi Antlaşması
B) Londra Boğazlar Sözleşmesi
C) Küçük Kaynarca Antlaşması
D) Baltalimanı Ticaret Antlaşması
E) Aynalıkavak Tenkihnamesi

12. XIX. yüzyılda Osmanlı kentleri değişmeye başlamış ve modern Avrupa kentleri örnek alınarak değişimler yaşanmıştır.

Buna göre Osmanlı kentlerinde;

I. telefon,
II. matbaa,
III. tramvay

unsurlarından hangilerinin XIX. yüzyılda kullanılmaya başlandığı savunulamaz?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

11. Döneminde yayımladığı bir ferman ile ithal kumaştan elbise yapılmasını yasaklayan, ordunun üniforma ve fes ihtiyacını karşılamak üzere Feshane Dokuma Fabrikasını açtırarak yerli tüccarları desteklemeye çalışan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Mahmut
B) III. Selim
C) Abdülmecit
D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

13. 1920'de Macaristan ile İtilaf güçleri arasında imzalanan; Macaristan'ın Avusturya ile birleşmesinin engellenerek silahsızlanma ve savaş tazminatı ödemesine yönelik hükümler içeren antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

A) Paris
B) Neuilly
C) Brest Litowsk
D) St. Germain
E) Trianon

14. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savunma cephelerinden biri olan, Mustafa Kemal'in rol aldığı ve merkez karargâhın "Kemal Yeri" olarak adlandırıldığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Irak
- B) Kafkas
- C) Çanakkale
- D) Hicaz-Yemen
- E) Suriye-Filistin

15. Misakımillî'de Wilson ilkelerine uygun olarak bazı bölgelerde halkoyuna başvurulmasının istenmesi;

- I. eşitlik,
- II. millî irade,
- III. bağımsızlık

unsurlarından hangilerine önem verildiğini kanıtlar niteliktedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

16. Sivas Kongresi, Erzurum Kongresi'ne göre daha az sayıda delegeyle toplanmıştır.

Böyle bir durumun yaşanmasında;

- I. güvenlik problemleri,
- II. maddi imkânsızlıklar,
- III. Damat Ferit Hükûmetinin istifa etmesi

unsurlarından hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

17. Birinci İnönü Savaşı'nın;

- I. Londra Konferansı'nın toplanması,
- II. Başkomutanlık Kanunu'nun çıkartılması,
- III. II. TBMM'nin açılması,
- IV. İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi

gelişmelerinden hangilerine temel oluşturduğu savunulabilir?

- A) I ve II
- B) Yalnız IV
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) I, III ve IV

18. Türkiye'nin Batum limanlarından gümrük vergisi ödemedi faydalanabileceğini, karşılığında Batum'un Gürcistan'a ait olduğunu kabul ettiği ve Türkiye'nin Kafkas sınırının kesin olarak çizildiği antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kars
- B) Gümrü
- C) Mudanya
- D) Moskova
- E) Lozan

19. "Ben kimim?" adlı bir yarışma programında yarışmacının bilmesi gereken kişiye dair verilen bilgiler şu şekildedir:

- Balkan, Birinci Dünya ve Kurtuluş savaşlarında aktif görev almıştır.
- Millî Savunma ve Genelkurmay Başkanlığı görevlerini yerine getirmiştir.
- Mareşallik rütbesi ile ödüllendirilmiştir.

Yarışmacının kendisine verilen bilgiler doğrultusunda vereceği doğru cevap aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rauf Orbay
- B) İsmet İnönü
- C) Kâzım Karabekir
- D) Fevzi Çakmak
- E) Mustafa Kemal

20. Yeni Türk Devleti'nde Türk tarihinin sadece Osmanlı tarihinden ibaret olmayıp daha eskilere dayandığını ispatlama adına çalışmalar yapılmıştır.

Buna göre;

- I. halkçılık,
- II. devletçilik,
- III. milliyetçilik

ilkelerinden hangileriyle açıklanan durum arasında bir ilişki kurulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

21. Yeni Türk Devleti'nde egemenliğin millete ait olduğu dile getirilmiş ve Avrupalı devletlerin saltanat makamını kullanarak devlet işlerine müdahalesini önlemek adına 1 Kasım 1922'de saltanat makamı kaldırılmıştır. Bu yasa ile ayrıca halifelik makamının devam etmesine ve bu makama Osmanlı hanedanından Abdülmecit Efendi'nin getirilmesine karar verilmiştir.

TBMM'nin saltanatı kaldırdığı gün halifelik makamına dokunmayıp yeni bir halife tayin etmesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Mustafa Kemal'in Abdülmecit Efendi ile fikir birliğine varması
- B) İngiltere'nin Vahdettin'in nüfuzundan yararlanmasına engel olunmak istenmesi
- C) Laik düzen yolunda saltanatın kaldırılmasının yeterli görülmesi
- D) I. TBMM'nin görev süresinin dolması ve meclisin kapanması
- E) Halifelik makamının inkılapların önünde engel olarak görülmemesi

22. Aşağıdakilerden hangisi Yeni Türk Devleti'nde laik düşünce yapısını yerleştirme adına gerçekleştirilen çalışmalardan biridir?

- A) Türk Tarih Kurumunun açılması
- B) Çok partili demokratik hayata geçilmesi
- C) İzmir İktisat Kongresi'nin toplanması
- D) Kadınlara seçme seçilme hakkının verilmesi
- E) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması

23. 1935 yılında çıkarılan bir kanun ile cuma günü olan hafta tatili cumartesi öğleden sonra ve pazar günü olacak şekilde değiştirilmiş ve Avrupa ülkeleri ile tatil günlerinde birlik sağlanmıştır.

Bu gelişmeyle hedeflenen temel amacın aşağıdakilerden hangisi olduğu savunulabilir?

- A) Devletlerarası ilişkilerde yaşanan zorlukları ortadan kaldırmak
- B) Günlük hayatı düzene koyabilmek
- C) İşçilerin yaşam koşullarını iyileştirmek
- D) Ülke vatandaşları arasında eşitlik sağlamak
- E) Askere alma, tapu, miras işlerinde yaşanan sıkıntıları sonlandırmak

24. TBMM Hükûmeti ve İngiltere arasında 19 Mayıs 1924'te gerçekleştirilen Haliç Konferansı'nda Musul Sorunu için görüşülmüş ancak bir sonuç alınamaması üzerine devreye Milletler Cemiyeti girmiştir.

TBMM Hükûmetini Ali Fethi Okyar'ın temsil ettiği Haliç Konferansı'nın sonuçsuz kalmasında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Hoover Moratoryumu'nun iki ülke arasında tartışmalara yol açması
- B) İngiltere'nin Hakkâri vilayetinin Irak sınırlarında bulunduğunu öne sürmesi
- C) İngiltere'nin Şeyh Said İsyanı'na destek vermesi
- D) Muhtelit Mübadele Komisyonu'nun görüşlerinin reddedilmesi
- E) Kıbrıs Sorunu'nun gündeme gelmesi

25. **II. Dünya Savaşı öncesince çeşitli ülkelerin iç ve dış politikalarına yön veren düşünceler ve bu düşüncelerin ortaya çıktığı devletlerin yer aldığı aşağıdaki seçeneklerden hangisinin siyasi bir amaç taşıdığı söylenemez?**

- A) Hayat Sahası - Almanya
- B) Militarizm - Japonya
- C) Kolektifleştirme - Rusya
- D) Faşizm - İtalya
- E) Yatıştırma - İngiltere

26. **30 Ağustos 1991'de bağımsızlığını ilan ederek SSCB'den ayrılan ilk Türk Cumhuriyeti aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Azerbaycan
- B) Kırgızistan
- C) Türkmenistan
- D) Özbekistan
- E) Kazakistan

27. I. Millî Birlik Komitesinin yönetime el koyması

II. 24 Ocak Ekonomik Kararlarının alınması

III. TRT'nin ilk televizyon yayınına başlaması

IV. İlk renkli Türk filmi olan Halıcı Kız'ın gösterime girmesi

V. Türkiye'de "Oyalı" adlı koyunun ilk kez kopyalanması

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri, 1960 - 1980 arası dönemde Türkiye'de meydana gelen gelişmeler arasında yer almaz?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve V
- E) IV ve V

TARİH

DENEME 14 ÇÖZÜM

1. Soruda E seçeneğinde verilen Hattiler Orta Asya'daki kültür merkezlerinden biri değildir. Hattiler, yaklaşık MÖ 2500-2000 yılları arasında Anadolu'da büyük bir uygarlık oluşturmuş olan kavimdir. Orta Asya'daki başlıca kültür merkezleri şunlardır: Anav, Afanasyevo, Andronova, Kelteminar, Karasuk, Tagar, Taştık ve Altay kültür merkezi.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Türk-İslam devletlerinde hükümdar ve vezirden sonraki en büyük görevli olan Ulu Hacıp, gulam sistemine göre özel eğitilden geçen ve sarayın her türlü işlerinden sorumlu olup hükümdar, hükümet ve halk arasındaki ilişkileri düzenleyen özel bir birimdir. Elçilerin her türlü işleriyle ilgilenip padişah hizmetindeki saray görevlilerini denetleyen üst düzey devlet görevlisidir.

Müşrif: Divan-ı İshrafın başkanıdır. Devletin idari ve mali işlerinin kontrolünü yapmıştır.

Emir-i Arz: Türk - İslam devletlerinde ordunun tüm ihtiyaçlarını sağlayan Divan-ı Arzın başkanıdır.

Yuğruş: Karahanlılarda vezirlere verilen isimdir.

Emir-i Alem: Savaş sırasında sancak ve bayrakları muhafaza eden saray görevlisidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

3. 1250 yılında İzzeddin Aybek tarafından Mısır'da kurulan, Ayn Calut Savaşı'nda Moğolları ilk kez yenilgiye uğratan, Kölemenler adıyla da bilinen devlet Memlûklerdir. Resmî dilin Türkçe olduğu Memlûkler, diğer devletlerden farklı olarak "kut" inancını ve "veraset" anlayışını benimsememiştir. Buna bağlı olarak her emire (komutana) sultan olabilme hakkı verilmiştir. Bu durum yönetimde sık sık taht kavgalarına yol açmış, saltanat ve hanedanlık kültürü oluşmamıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

4. Osmanlı Beyliği'nin kuruluş yıllarında düzenli askerî birlikleri bulunmamış, gazilerden ve aşiret reislerinden yararlanılmıştır. Bu şekilde yapılan fetihler de uzun bir süreç sonucunda gerçekleşmiş, genellikle kısa süren savaşlar yapılmıştır. Bu sıkıntıları ortadan kaldırmak adına Osmanlı Devleti'nde "Yaya ve Müsellem" olarak adlandırılan ilk düzenli birlikler Orhan Bey Dönemi'nde oluşturulmuştur. Yaya ve atlı birliklerden oluşan bu düzenli ordudaki askerlerin asli görevi orduya yol açmak, yol ve köprüleri onarmak, köprü kurmak ve gerektiğinde siper kazmaktır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Fatih Sultan Mehmet'in daveti üzerine Akkoyunlulardan ayrılarak İstanbul'a gelen Ali Kuşçu, Osmanlı medreselerinde matematik öğretimini başlatmış, Fatih Sultan Mehmet'e sunduğu *Risaletü'l-Fethiye* adlı eseri 19. yüzyılda İstanbul Mühendishanesinde ders kitabı olarak okutulmuştur. Eserde gök cisimlerinin dünyaya uzaklıkları anlatılmış ve bir de dünya haritasına yer verilmiştir. Ali Kuşçu, Ay'ın haritasını çıkaran ilk bilim insanı olarak tarihe geçmiştir. Bu çalışması nedeniyle NASA (Amerikan Ulusal Havacılık ve Uzay Araştırmaları Merkezi) tarafından Ay'daki bir bölgeye adı verilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. I. Murat Dönemi'nde Edirne'de kurulan Yeniçeri Ocağı; doğrudan padişahın hizmetinde bulunmuş, sefer sırasında hükümdarı korumakla görevlendirilmiştir. İstanbul'da çıkan yangınların söndürülmesinde de etkili olan yeniçerilerin evlenmeleri ve başka işlerle uğraşmaları yasaklanmıştır. Üç ayda bir aldıkları maaş ise ulufe olarak adlandırılmış ve zaman içinde cülus bahşişi ve ulufe alabilmek için Osmanlı yönetimine müdahalelerde bulunmuşlardır. XVII. yüzyılda Yeniçeri Ocağı'nda anlayış değişikliği yaşanmış ve "Devlet, ocak içindir." düşüncesi hâkim olmuştur. II. Mahmut Dönemi'nde ise Vakay-ı Hayyriye olarak tarihe geçen olayda Yeniçeri Ocağı kaldırılmıştır. Cebelü adlı asker beslemek durumunda olan kişiler ise tımar sahipleridir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Soruda Osmanlı Devleti'ne dair açıklaması verilen kavramlardan E seçeneğindeki miri arazinin açıklaması yanlıştır. Miri arazi mülkiyeti şahıslara değil devlete ait olan arazidir. Miri arazi; alınıp satılamaz, kiraya verilemez ve devredilemezdi. Sadece kullanım hakkı miras bırakılabildi. Bir anlamda kişiler bu topraklar üzerinde kiracı konumundaydı. Diğer kavramların açıklaması ise doğru verilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde Fatih Dönemi'nde tımar toprağı dışında kalan alanlarda vergi toplama işini kolaylaştırmak için iltizam sistemi geliştirilmiştir. Zaman içinde devletin nakit para ihtiyacının artması sonucu sisteminin XVII. yüzyıldan itibaren yaygınlaştığı görülmüştür. Bu sistemde, dirlik topraklarının gelirlerinin tahsil edilmesi ve idare edilmesi hakkı açık arttırma yoluyla satışa çıkarılmakta ve böylece vergi toplama işi kolaylaşmaktaydı. Ancak tımar sisteminin bozulması ve iltizam sisteminin yaygınlaşması ile cebelü sayısında azalma olmuş, mültezimlerin halka baskı uygulaması nedeniyle kırsal kesimden kentlere göçlerin yaşanmasına ve büyük şehirlerde nüfusun ve işsizliğin artmasına neden olmuştur. Bu bağlamda taşrada tımar sahibinin beslediği ve cebelü adı verilen asker sayısında artış olduğu savunulamaz.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

9. Sanayi Devrimi XVIII. yüzyılda ilk olarak İngiltere'de başlayan ve zamanla diğer Avrupa ülkelerine de yayılan; üretim faaliyetlerinde insan ve hayvan gücünün yerini makine gücünün alması ile devam eden bir gelişmedir. Bu olayın ham madde ve pazar ihtiyacını ortaya çıkarması Osmanlı Devleti'nde yarattığı en büyük etki olmuştur. Nitekim Osmanlı Devleti zamanla Avrupa'nın ham madde ihtiyacını karşılayan bir açık pazar haline gelmiştir. Ekonomide yaşanan bu gerileme siyasi çöküşü de beraberinde getirecektir. Bunun dışında; lonca teşkilatının öneminin azalması, küçük atölye ve el tezgahlarının kapanması, ithalatın artması, Osmanlı parasının değerinin düşmesi ve ekonomik açıdan Avrupa'ya bağıllığın artması da diğer sonuçlar arasında yer almaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Osmanlı Devleti'nin İngiltere'nin desteğini alma adına 1838'de imzaladığı, yabancı tüccarlara Osmanlı topraklarında iç ticarete katılabilme ve yerli ürün alıp satabilme haklarının verildiği, Osmanlının ise tekel mallarının fiyatlarını belirleme haklarının kısıtlandığı, Avrupa'dan gelen mallara istediği oranda gümrük vergisi koyabilme hakkını da kaybettiği antlaşma 1838'de imzalanan Baltalimanı Ticaret Antlaşması'dır. Bu antlaşmaya göre İngiltere Osmanlı Devleti'nde iç ticarete katılabilecek, rüsumat-ı dahiliye isimli iç gümrük vergisinden muaf olacak ve gümrük vergisi oranları ithalatta %5, ihracatta %12 olacaktır. Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti Avrupa'nın açık

pazarı hâline getirilmiş ve yarı sömürge durumu na düşürülmüştür.

Hünkâr İskeleyi Antlaşması, 1833 yılında Osmanlı ve Rusya ile imzalanmış ve Rusya Karadeniz'in güvenliğini sağlamıştır. Bu antlaşma ile boğazlar sorunu ilk kez ortaya çıkmıştır.

Londra Boğazlar Sözleşmesi, 1841 yılında Hünkâr İskeleyi Antlaşması'ndan hoşnut olmayan İngiltere ve Fransa'nın etkisi ile imzalanmıştır. Bu antlaşma ile Osmanlının Boğazlar üzerinde bulunan haklarına ilk kez kısıtlama getirilerek Boğazlar ilk kez uluslararası bir statü kazanmıştır.

Küçük Kaynarca Antlaşması, XVIII. yüzyılda imzalanana şartları en ağır antlaşmadır. Bu antlaşma ile Karadeniz'deki Türk egemenliği sona ermiş, Osmanlı ilk kez savaş tazminatını Rusya'ya ödemiş ve ilk kez halkı ve Müslüman ve Türk olan bir bölge (Kırım) kaybedilerek sadece halifelik yetkisi kullanılabilmıştır.

Aynalıkavak Tenkihnamesi, Fransa'nın arabuluculuğu ile Osmanlı Devleti ve Rusya arasında imzalanmıştır. Bu sözleşme ile Kırım'ın bağımsız kalması, Rusya'nın bölgeden askerlerini geri çekmesi ve Osmanlı Devleti'nin Rus yanlısı Şahin Giray Han'ın yönetimini kabul etmesi kararlaştırılsa da ilerleyen süreçte Rusya bu sözleşmeyi tanımamış ve Kırım'ı topraklarına kattığını açıklamıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. II. Mahmut, Osmanlı ekonomisini güçlendirmeye çalışarak kapitülasyonların etkisini kırmayı amaçlamıştır. Bu sebeple yerli malı kullanılmasını ve ithal kumaşlardan elbise yapılmasını yasaklayan bir ferman yayınlamıştır. Ordunun üniforma ve fes ihtiyaçlarını karşılayabilmek için de Feshane'de bir dokuma fabrikası açmış ve yerli sanayiye geliştirmeye çalışmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. XIX. yüzyılda Osmanlı kentleri değişmeye başlamış ve modern Avrupa kentleri örnek alınarak değişimler yaşanmıştır. Bu dönemden itibaren kent yaşamında telefon, telgraf, tren, buharlı vapur, tramvay gibi iletişim ve ulaşım araçları kullanılmıştır. Matbaa ise Osmanlı devletinde XIX. yüzyıl öncesinde kullanılmaya başlanmış ve ilk Türk matbaası da Lale Devri olarak anılan dönemde İstanbul'da açılmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. 4 Haziran 1920 tarihinde Macaristan ile itilaf güçleri arasında imzalanan ve Macaristan'ın Avusturya ile birleşmesinin yasaklanarak silahsızlanma ve savaş tazminatı ödemesine yönelik hükümler içeren antlaşma Trianon Antlaşması'dır. Bu antlaşma ile Macaristan Bosna-Hersek'i Yugoslavya'ya, Presburg bölgesini Çekoslovakya'ya bırakmış ve askerî kısıtlamalar altına girmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin savunma cephelerinden biri olan, Mustafa Kemal'in rol aldığı ve merkez karargâhın "Kemal Yeri" olarak adlandırıldığı cephe Çanakkale Cephesi'dir. Ordugâhı kurduğu yere "Kemal Yeri" adı verilen Mustafa Kemal Conkbayırı'nda emrindeki 57. Piyade Alayı'na: "Ben size taarruz emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum. Biz ölünceye kadar geçecek zaman zarfında yerimize başka kuvvetler ve kumandanlar geçecektir." emrini vermiş ve bir anlamda savaşın kaderini belirlemiştir. Ayrıca Çanakkale Cephesi Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin askerî başarı sağladığı tek cephe olup kapanan da ilk cephe.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Misakımillî'de Wilson İlkelerine uygun olarak bazı bölgelerde halkoyuna başvurulmasının istenmesi halkın istek ve düşüncelerine yani millî iradeye önem verildiğinin göstergesidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

16. 4-11 Eylül 1919 tarihleri arasında toplanan Sivas Kongresi'ne, Erzurum Kongresi'ne göre daha az sayıda delege katılmıştır. Böyle bir durumun yaşanmasında; güvenlik problemleri, maddi imkânsızlıklar, aynı dönemde Batı Anadolu'da da kongrelerin toplanması ve bazı bölgelerin işgal altında bulunması etkili olmuştur. Damat Ferit Hükûmetinin istifa etmesi ise Sivas Kongresi sonrasında yaşanan bir gelişme olup bahsedilen durumun nedenleri arasında gösterilemez.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

17. TBMM tarafından kurulan düzenli ordunun askerî alanda kazandığı ilk zafer olan I. İnönü Muharebesi, verilen öncüllerden Londra Konferansı'nın toplanması (I) ve İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi (IV) gelişmelerine temel oluşturmuştur. Başkomutanlık Kanunu'nun çıkarılması Kütahya-Eskişehir Savaşlarından sonra, II. TBMM'nin açılması ise meclisin çalışma süresinin dolması ve Kurtuluş Savaşı süresinde yıpranması sonucu gerçekleşmiştir. I. İnönü Savaşı'nın diğer

sonuçları arasında; Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması'nın imzalanması, Afganistan ile Dostluk Antlaşması'nın imzalanması ve Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun çıkartılması vardır. Ayrıca bu savaşta Yunan kuvvetlerine karşı elde ettiği başarılarından dolayı, İsmet Paşa'nın rütbesi albaylıktan generalliğe yükseltilmiş, halkın TBMM'ye olan güveni ve düzenli orduya katılım artmış, askere alım işlemleri hızlanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

18. Yeni Türk Devleti'nin doğu sınırı ilk kez Gümrü Antlaşması ile şekillense de Rusya'nın Ermenistan'ı işgali ile bu antlaşma yürürlüğe girmemiş, doğu sınırı 1921 Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması ile şekillenmiştir. Türkiye'nin Batum limanlarından gümrük vergisi ödemediği faydalanabileceğini ve karşılığında Batum'un Gürcistan'a ait olduğunu kabul ettiği ve Türkiye'nin Kafkas sınırının kesin olarak çizildiği antlaşma ise TBMM ile Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan ile 13 Ekim 1921 tarihinde imzalanan Kars Antlaşması'dır. Bu antlaşmayı TBMM heyeti adına Kâzım Karabekir imzalamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

19. Balkan, I. Dünya ve Kurtuluş savaşlarında aktif görev alan, Osmanlı Devleti'nde Genelkurmay Başkanlığı ve Harbiye Nazırlığı, Millî Mücadele Dönemi'nde ise Millî Savunma Bakanlığı yapan kişi Fevzi Çakmak'tır. Büyük Taarruz'dan sonra mareşallik rütbesiyle ödüllendirilmiş ve Mustafa Kemal dışında bu rütbeye yükseltilen tek kişi olmuştur. "Ben kimim?" adlı yarışmada verilen bilgiler ışığında yarışmacının vereceği doğru cevap Fevzi Çakmak'tır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Yeni Türk Devleti'nde Türk tarihinin sadece Osmanlı tarihinden ibaret olmayıp daha eskilere dayandığını ispatlama adına çalışmalar yapılması milliyetçilik ilkesi ile ilgilidir. Bu gelişmelerin halkçılık ve devletçilik ilkeleri ile doğrudan bir ilişkisi yoktur. Halkçılık eşitliği ve toplumun çıkarlarını öngören bir anlayışı benimserken devletçilik ekonomi, yatırım ve kalkınmayla ilgilidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. Yeni Türk Devleti'nde egemenliğin millete ait olduğu dile getirilmiş ve Avrupalı devletlerin saltanat makamını kullanarak devlet işlerine müdahalesini önlemek adına 1 Kasım 1922'de çıkartılan yasa ile saltanat makamı kaldırılmıştır. Bu yasa ile halifelik makamının devam etmesine ve bu makama Osmanlı hanedanından Abdülmecit Efendi'nin getirilmesine karar verilmiştir. TBMM'nin saltanatı kaldırdığı gün halifelik makamına dokunulmaması ve yeni bir halife tayin etmesiyle amaçladığı durum; içinde bulunulan sürecin halifelik makamının kaldırılmasına uygun olmaması ve İngiltere'nin kendisine sığınan Vahdettin'in halifelik nüfuzundan yararlanmasına engel olmaştır. Osmanlı hükümdarlarının aynı zamanda İslam halifesi olmasından dolayı TBMM Hükûmeti saltanatına son verilen Vahdettin'in halifelik yetkilerini de alarak Osmanlı hanedanından Abdülmecit Efendi'ye devretmiştir. Bu gelişme, var olan durumun İngiltere tarafından kullanılmasını önlemek amaçlı gerçekleştirilmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. Yeni Türk Devleti'nde laik düşünce yapısını yerleştirme adına gerçekleştirilen çalışmalar arasında;

- Saltanatın kaldırılması
- Halifeliğin kaldırılması
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu'nun çıkarılması
- Şeriye ve Evkaf Vekâletinin kaldırılması
- Medreselerin kapatılması
- Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması
- Şapka Kanunu'nun çıkarılması
- Türk Medeni Kanunu'nun kabulü
- Dinî içerikli unvan ve lakapların kaldırılması gösterilebilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

23. 1935 yılında çıkartılan bir kanun ile cuma günü olan hafta tatili cumartesi öğleden sonra ve pazar günü olacak şekilde değiştirilmiş ve Avrupa ülkeleri ile tatil günlerinde birlik sağlanmıştır. Bu inkılapdaki amaç devletlerarası ilişkilerde yaşanan zorlukları ve karışıklıkları ortadan kaldırmaktır. Ayrıca bu amaç doğrultusunda ölçü birimlerinde ve takvim alanında da değişiklikler yapılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. Lozan Barış Antlaşması'nda çözilemeyen Musul (Irak Sınırı) sorunu için TBMM Hükûmeti ve İngiltere arasında 19 Mayıs 1924'te Haliç Konferansı gerçekleştirilmiş ve iki ülke arasında yaşanan sorun görüşülmüştür. Ancak İngiltere'nin Hakkâri vilayetinin Irak sınırlarında yer aldığını belirtmesi ile konferanstan bir sonuç alınamamıştır. Bu sebeple devreye giren Milletler Cemiyeti, bölgeye bir komisyon göndermiş ve Brüksel Hattı Raporu hazırlanmıştır. Raporda Musul'un Irak sınırları içinde olduğu kararı çıkmış ve 1926 tarihli Ankara Antlaşması ile Misakımillî'den taviz verilerek Türk-Irak sınırı Brüksel Hattı Raporu'na göre belirlenmiş, Musul ve Kerkük Irak'a bırakılmış, Hakkâri ise Türkiye'de kalmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

25. Rusya'da iktidara gelen Stalin, Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nı uygulamaya koymuş ve Rusya'nın kalkınmasının kendi öz kaynaklarını kullanarak gerçekleşeceğine inanmıştır. Gerçekleştireceği tarım devriminde köylülerin küçük toprakları büyük çiftlikler şeklinde birleştirilerek kolektifleştirme politikası oluşturulmuştur. Ancak bu politika halk tarafından tepkiyle karşılanmış, tarımsal üretim düşmüştür. Kolektifleştirme sistemi ekonomi alanında gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda kolektifleştirme siyasi değil ekonomik alanda geliştirilen bir politika olmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

26. 30 Ağustos 1991'de bağımsızlığını ilan ederek SSCB'den ayrılan ilk Türk Cumhuriyeti Azerbaycan'dır. Ebulfez Elçibey liderliğinde bağımsızlığını ilan eden Azerbaycan, Türk Cumhuriyetleri arasında bağımsızlığı Türkiye tarafından en erken tanınan devlet olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

27. Soruda IV ve V numaralı öncüllerde yer alan bilgilerin 1960-1980 yılları arasında Türkiye'de meydana gelen gelişmeler arasında olduğu söylenemez. İlk renkli Türk filmi olan Halıcı Kız 1953 yılında gösterime girmiştir. Türkiye'de "Oyalı" adlı koyunun kopyalanması ise 2007 yılında gerçekleştirilmiş bir gelişmedir. Öte yandan Millî Birlik Komitesinin TSK adına yönetime el koyması 1960 darbesidir. Ordunun yönetime el koyması ile Org. Cemal Gürsel başkanlığında bir hükûmet kurulmuş ve Maliye Bakanı Hasan Polatkan, Dışişleri Bakanı Fatih Rüştü Zorlu ve Başbakan Adnan Menderes idam edilmiştir. TRT'nin ilk televizyon yayınına başlaması 31 Ocak 1968 tarihinde gerçekleşmiştir. 24 Ocak Ekonomik İstikrar Kararlarının alınması ise 1980'de yaşanmış ve karma ekonomiden serbest piyasa ekonomi modeline geçilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde, idarecilik ve devlet yönetimi konusunda tecrübe kazanmak amacıyla bağlı boy ve oymakların başına gönderilen hükümdar çocuklarına verilen unvan aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tudun
B) Şad
C) İlig
D) Tarkan
E) İnal

3. Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah'ın ölümünden sonra 1092-1118 yılları arasında yaşanan "Fetret Dönemi", aşağıdakilerden hangisinin tahta çıkmasıyla sona ermiştir?

A) Sencer
B) Mahmut
C) Beryaruk
D) Muhammet Tapar
E) Kutalmış

2. Abbasi halifesinin İslamiyet'i öğretmek için 912 yılında bir heyet gönderdiği ve Almış Han Zamanı'nda İslamiyet'i ilk kez devlet dini olarak kabul eden Türk devleti aşağıdakilerden hangisidir?

A) Akhunlar
B) Kıpçaklar
C) İtil Bulgarları
D) Karahanlılar
E) Asya Hunları

4. Osmanlı Devleti'nde yönetimin teokratik yapısını güçlendiren, "Mekke ve Medine'nin Hizmetkârı" unvanıyla da anılan ve hazinenin kapısında mührü bulunan padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Murat
B) I. Selim
C) I. Süleyman
D) II. Mehmet
E) I. Bayezid

5. I. Çiftbozan: Toprağını iki yıl üst üste ekmeyen köylüden alınan vergi türü
 II. İcazetname: Medreselerde veya loncalarda kademe geçişinde verilen belge
 III. Muhtesip: Çarşı ve pazarlarda esnafı, ticari faaliyetleri denetleyen kişi
 IV. Fiskalizm: Devletin hazine gelirlerinin artırılması politikası
 V. Müzehhip: Minyatür sanatçılarına verilen ad

Osmanlı Devleti'ne dair yukarıdaki kavramlardan hangisinin açıklaması doğru değildir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6.

Bilim İnsanı	Çalışma Alanı
Takûyiddin Mehmet	•
Ali Kuşçu	•
Sabuncuoğlu Şerafettin	•
Ebussuûd Efendi	•

Osmanlı Devleti'nde bilim adamları ve ilgilendikleri alanların eşleştirileceği tabloda doğru bir eşleştirilme yapılması durumunda aşağıdakilerden hangisi dışarıda kalır?

- A) Tıp B) Müzik
 C) Matematik D) Astronomi
 E) Hukuk

7. Osmanlı Devleti'nde mülkiyeti devlete ait olan dirlik toprakları ekonomiye üretimin sürekliliğinin sağlanması konusunda yaptığı katkının yanında ordu için asker yetiştirmede de etkili olmuştur.

Osmanlı Devleti'nde *sahib-i arz* denilen ve dirlik toprakları işleten kişilerin beslemek zorunda oldukları atlı askerlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cebelü B) Cerahor
 C) Müsellem D) Silahar
 E) Akıncı

8. I. Birinci Murat
 II. Fatih Sultan Mehmet
 III. Kanuni Sultan Süleyman

Yukarıdaki Osmanlı padişahlarından hangileri Türk veraset anlayışında değişikliğe gitmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
 C) I ve II D) II ve III
 E) I, II ve III

9. "Suzi Dilara" makamını bulan, aynı zamanda bestekâr olan yenilikçi Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) II. Mahmut
 B) Abdülmecit
 C) Abdülaziz
 D) III. Selim
 E) II. Abdülhamit

10. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'ndeki milliyetçilik isyanlarına destek veren Fransa;

- I. Mısır,
- II. Tunus,
- III. Cezayir

bölgelerinden hangilerini ele geçirmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Dersinde öğrencilerine *Nene Hatun* ve *Gazi Osman Paşa*'nın fotoğraflarını gösteren Hakan Öğretmen'in, Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda aşağıdaki devletlerden hangisine karşı verdiği mücadeleye ilişkin bir anlatım yaptığı savunulabilir?

- A) Almanya
- B) İtalya
- C) İngiltere
- D) Fransa
- E) Rusya

12. II. Abdülhamit'e, Serez'den İstanbul'a doğru bir ordunun yürüyeceği şeklinde telgraf çekilmesi ve İngiltere ile Rusya arasında Reval Görüşmelerinin gerçekleşmesi üzerine ortaya çıkan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İkinci Meşrutiyet'in ilan edilmesi
- B) 31 Mart Ayaklanması'nın başlaması
- C) Kuleli Olayı'nın gerçekleşmesi
- D) Muharrem Kararnamesi'nin yayımlanması
- E) Babıali Baskını'nın patlak vermesi

13. II. Balkan Savaşı'nda Çatalca birlikleri kurmay başkanı olarak görev yapan ve "Edirne Fatih'i" unvanıyla adlandırılan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Fuat Paşa
- B) Refet Bele
- C) Enver Paşa
- D) Kâzım Karabekir
- E) Rauf Orbay

14. Birinci Dünya Savaşı öncesinde Fransa'nın etkinliğini kırmayı amaçlayan ve 1870 Sedan Savaşı ile Alsace-Lorraine bölgesini ele geçirip ulusal birliğini tamamlayan ülke aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtalya
- B) Almanya
- C) Avusturya
- D) İspanya
- E) Yunanistan

15. 1919-1920 yılları arasında toplam beş kez toplanan, Yunanlılara karşı mücadele etme ve Kuvayimilliyeyi güçlendirme kararları alınan; ayrıca Batı Cephesi'nin oluşturulmasında büyük paya sahip olan kongre aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Afyon
- B) Sivas
- C) Erzurum
- D) Edirne
- E) Balıkesir

16. I. Erzurum Kongresi
II. Amasya Genelgesi
III. Misakımillî Kararları

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinde azınlıklara siyasi egemenliği ve sosyal dengeyi bozacak imtiyazlar verilmemesini öngören bir hüküm yer almıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

17. Gümrü Antlaşması sonrasında Ardahan ve Batum'un ülke sınırlarına geri iadesinin istenmesi üzerine yaşanan sorunun çözümü için elçi Midivani'yi Ankara'ya göndererek yeni Türk devletinde elçilik açan ilk devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fransa
B) Afganistan
C) Özbekistan
D) Bulgaristan
E) Gürcistan

18. Yakup Kadri Karaosmanoğlu tarafından kaleme alınan; İstanbul'un İtilaf güçlerince işgali ve İstanbul'un bu işgaller karşısındaki tutumlarını, halkın işgallere karşı sessiz kalış veya kabullenmeme durumlarının anlatıldığı ünlü eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Yaban*
B) *Sodom ve Gomora*
C) *Ateş ve Güneş*
D) *Cehennem Değirmeni*
E) *Esir Şehrin İnsanları*

19. Yeni Türk Devleti'nde özel girişimde sermaye birikimi ve gerekli kadroların yeterli olmamasına bağlı olarak 1927 yılında çıkarılan Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun başarısız olması aşağıdaki ilkelerden hangisini gerekli hâle getirmiştir?

- A) Halkçılık
B) Devletçilik
C) Milliyetçilik
D) Laiklik
E) Cumhuriyetçilik

20. I. İcra Vekilleri Heyeti Başkanı Ali Fethi Okyar'ın istifa etmesiyle ortaya çıkan ve "Ekim Bunalımı" olarak da anılan hükümet kurma krizi, aşağıdakilerden hangisiyle çözüme kavuşmuştur?

- A) Halifeliğin kaldırılması
- B) Saltanatın kaldırılması
- C) Halk Fırkasının kurulması
- D) Cumhuriyet'in ilanı
- E) Halkçılık Beyannamesinin yayımlanması

22. Atatürk Dönemi'nde en uzun süre Meclis Başkanlığı görevinde bulunan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali Fethi Okyar
- B) Abdülhalik Renda
- C) Kâzım Özalp
- D) İsmet İnönü
- E) Yusuf Kemal Tengirşenk

21. Atatürk Dönemi'nde Avrupa ülkelerinden örnek alınarak kabul edilen kanunlar ve alındığı ülke eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Türk Ceza Kanunu - İtalya
- B) Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanunu - İsviçre
- C) Deniz Ticareti Kanunu - Almanya
- D) Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu - Fransa
- E) İcra-İflas Kanunu - İsviçre

23. 1932 yılında Millî Eğitim Bakanı Reşit Galip Bey tarafından ülkemize davet edilen ve "Üniversite Reformu" ile ilgili hazırladığı raporu Atatürk'e sunan bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Albert Malche
- B) John Dewey
- C) Omar Buyse
- D) Paul Hindemith
- E) Jean Piaget

24. Türkiye Cumhuriyeti, 1929 Dünya Ekonomik Krizi'nin etkisiyle çoğunluğu Fransa'ya ait olan borçların yeniden yapılandırılması için aşağıdakilerden hangisini dayanak göstermiştir?

- A) Dawes Planı
- B) Wilson İlkeleri
- C) Marshall Planı
- D) Hoover Moratoryumu
- E) Monroe Doktrini

25. 1965 seçimlerine "Ortanın Solu" sloganı ile girerek CHP'nin bürokratik görünümünü değiştirip halkla bütünleşmeyi sağlamaya çalışan devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İsmet İnönü
- B) Turgut Özal
- C) Nuri Demirağ
- D) Adnan Menderes
- E) Süleyman Demirel

26. Dersinde öğrencilerine; "Biraz düşünün... Ruslar Türk ülkelerini işgal etmeye başlamış, bağımsızlık hareketlerini engelliyor. Rus harita ve kitaplarında "Türkistan" isminin kullanımı yasaklanmış. Edebiyatta millî ruhu konu edinen eserler de yasaklanıyor ve millî duygular yok edilmeye çalışılıyor. Türkiye ile kültürel bağlar koparılmaya çalışılıyor ve sonucunda Rus kiril harfleriyle karışık Latin harf sistemlerine geçiyorsunuz... Böylesi durumda ne yapardınız? Bağımsızlığınız için çabalar mıydınız?" şeklinde bir soru yönelten Songül Öğretmen'in aşağıda verilen gelişmelerden hangisinin nedenlerine vurgu yaptığı savunulabilir?

- A) Kadife Devrim
- B) Turuncu Devrim
- C) Barbarossa Harekâtı
- D) Baas Hareketi
- E) Basmacı Hareketi

27. İsmet İnönü'nün yayımladığı "12 Temmuz Beyannamesi" sonrası Demokrat Parti'den istifa eden Fevzi Çakmak, Osman Bölükbaşı, Kenan Öner, Hikmet Bayur gibi siyasetçilerin 20 Temmuz 1948'de kurduğu parti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî Kalkınma Partisi
- B) Adalet Partisi
- C) Demokrat Parti
- D) Türkiye Köylü Partisi
- E) Millet Partisi

TARİH

DENEME

15

ÇÖZÜM

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde, idarecilik ve devlet yönetimi konusunda tecrübe kazanmak amacıyla bağlı boy ve oymakların başına gönderilen hükümdar çocuklarına "ŞAD" unvanı verilmiştir.

- Tudun: Vergi memuru
- İlig: Hükümdar
- Tarkan: Ordu komutanı
- İnal (Ataman): Hükümdar çocuklarını (tiginleri) eğiten görevli

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Abbasî halifesinin İslamiyet'i öğretmek için 912'de bir heyet gönderdiği ve Almış Han Zamanı'nda İslamiyet'i ilk kez devlet dini olarak kabul eden Türk devleti İtil Bulgarlarıdır. İtil Bulgarları, Harizm ve İran'dan ticaret yapmak için ülkeye gelen Müslüman tüccarların faaliyetleri sonucu Müslüman olmaya başladılar. Halife Muktedir Billâh'a elçi gönderen Almış Han, İslamiyet'i kabul etmek arzusunda olduğunu belirterek ülkesine din adamları gönderilmesini istedi. Bunun üzerine halife meşhur seyyah İbn Fadlan'ın danışman ve kâtip olarak bulunduğu bir heyeti Bulgar ülkesine yolladı. Hanın resmen İslamiyet'i kabul etmesiyle Abbasî hilafetine tabi Müslüman bir devlet hâline gelen İtil Bulgar Devleti bu tarihten sonra İslam dininin Doğu Avrupa'daki temsilcisi oldu.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah'ın ölümünden sonra 1092-1118 yılları arasında yaşanan "Fetret Dönemi" Sencer'in tahta çıkmasıyla sona ermiştir. Sultan Sencer, 1118-1157 yılları arasında hükümdarlık yapmış olan Büyük Selçuklu Devleti'nin son sultanıdır. Bu dönemde Karahitaylarla yapılan 1141 Katvan Savaşı sonrası devlet yıkılma sürecine girmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde yönetimin teokratik yapısını güçlendiren, "Mekke ve Medine'nin Hizmetkârı" unvanıyla da anılan ve hazinenin kapısında mührü bulunan padişah I. (Yavuz Sultan) Selim'dir. I. Selim, 1517 Ridaniye Savaşı sonrası Memlûklere kesin olarak son vermiş ve Mısır'ı fethetmiştir. Bunun sonucunda halifelik makamı Osmanlı Devleti'ne geçerek yönetimin teokratik yapısı güçlenmiş, I. Selim ilk Osmanlı halifesi olmuştur. Osmanlı Devleti'nde hazineyi ağızına kadar altınla doldurmuş ve kendisinden sonra her kim hazineyi ondan daha fazla altınla doldurur ise hazinede o kişinin mührü olmasını vasiyet etmiştir. Ancak böyle bir durum yaşanmadığı için Osmanlı hazinesinin kapısında devlet yıkılana dek sadece I. Selim'in mührü yer almıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

5. Soruda E seçeneğinde verilen "Müzehhip" kavramının açıklaması doğru değildir. Müzehhip, kitaplara yapılan yıldızlama işlemi olan tezhip sanatıyla ilgilenen sanatçılara verilen isimdir. Öte yandan minyatür sanatçılarına nakkaş veya musavver adı verilmiştir. Diğer öncüllerde yer alan kavramların açıklaması doğrudur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde bilim adamları ve ilgilendikleri alanlarla ilgili olarak tabloda doğru bir eşleştirilme yapıldığına;

Bilim İnsanı	Çalışma Alanı
Takûyiddin Mehmet	Astronomi
Ali Kuşçu	Matematik
Sabuncuoğlu Şerafettin	Tıp
Ebussuûd Efendi	Hukuk

Bu eşleştirmeye göre B seçeneğinde yer alan müzik alanı dışarıda kalır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde mülkiyeti devlete ait olan miri arazinin bölümlerinden olan dirlik arazi kendi içinde gelirlerine göre has, zeamet ve timar topraklarına ayrılmış ve üretimin sürekliliğinin sağlanmasında ekonomiye yaptığı katkının yanında Osmanlı ordusu için asker yetiştirmede de etkili olmuştur. Sahib-i arz adı verilen dirlik toprağı işleyen kimselerin beslemek zorunda bulundukları askere cebelü adı verilmiştir.

- Müsellem; ordu önünde giden yol açıp köprü kuran eyalet askeridir.
- Cerahor, ordunun geçeceği yerde yol açıp siper kazan Hristiyan askerlerdir.
- Akıncı, ordunun keşif hizmetini gören hafif süvari eyalet askerleridir.
- Silahtar, Kapıkulu Ocağı'nda süvari birlikleri içinde yer alan ve savaş sırasında padişahın çadırı ve padişahı korumakla görevli birliklerdir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Osmanlı Devleti'nde Osman Bey ve Orhan Bey dönemlerinde geleneksel veraset anlayışı hâkimdi. Buna göre "ülke hanedanın ortak malı" idi. Veraset anlayışı süreç içerisinde sırasıyla; I. Murat Dönemi'nde "Ülke padişah ve oğullarının"dır.", Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde "Ülke sadece padişahındır." ve son olarak I. Ahmet Dönemi'nde "Ekber ve Erşed" sistemi getirilerek tahta en yaşlı ve en olgun kimsenin geçmesi şeklinde değişmiştir. Kanuni Sultan Süleyman Türk veraset anlayışında bir değişikliğe gitmemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nde "Suzi Dilara" makamını bulan, aynı zamanda bestekâr olan yenilikçi padişahı III. Selim'dir. Dönemine "Nizam-ı Cedid" adı verilen III. Selim ilk kez planlı ve radikal ıslahat eğilimi olan padişahtır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

10. Yedi Yıl Savaşları'ndan sonra yönünü Akdeniz'e çeviren Fransa'nın Mısır'ı işgali başarısızlıkla sonuçlanmışsa da Akdeniz'e hâkim olma politikasını sürdürmüş ve XIX. yüzyılda Cezayir, Fas ve Tunus'u ele geçirmiştir. Mısır ise 1882'de İngiltere tarafından işgal edilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında 1877-1878 yılında yaşanan askerî mücadele tarihe 93 Harbi olarak geçmiştir. Doğu Anadolu'da ilerleyen Ermenilerin Erzurum Aziziye Tabyası'na kadar ilerlemeleri sonrası durumu haber alan halk tepki göstermiş ve işgali önlemeye çalışmıştır. Nene Hatun da bebeğini evde bırakarak yöre halkına katılmış ve gerek cephane taşıyarak gerekse yaralı askerlere hemşirelik yaparak mücadelesine devam etmiştir. 93 Harbi'ni Osmanlı Devleti büyük bir yenilgi olarak kaybetse de Nene Hatun ve Plevne Kahramanı Gazi Osman Paşa, Ruslara karşı mücadele vermişlerdir. Gazi Osman Paşa Plevne'de Ruslara karşı başarılı mücadeleler verirken gereken desteğin gelmemesi ve Rus ordusunda güçlü silahların bulunması ile Plevne kaybedilmiş ve Gazi Osman Paşa Ruslara esir düşmüştür. Dersinde öğrencilerine Nene Hatun ve Gazi Osman Paşa'nın fotoğraflarını gösteren Hakan Öğretmen, Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyılda Rusya'ya karşı verdiği 93 Harbi'ne ilişkin bir anlatım yapmaktadır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. II. Abdülhamit'e, Serez'den İstanbul'a doğru bir ordunun yürüyeceği şeklinde telgraf çekilmesi ve İngiltere ile Rusya arasında Reval Görüşmelerinin gerçekleşmesi üzerine ortaya çıkan gelişme II. Meşrutiyet'in ilanıdır. II. Abdülhamit'in 93 Harbi'ni bahane göstererek Kanunu-esasi'yi yürürlükten kaldırması ve Mebusan Meclisi'ni dağıtarak meşrutiyet yönetimine son vermesi ile başlayan 30 yıllık baskı ve sansürlü dönem "İstibdat Dönemi" olarak tanımlanmaktadır. Osmanlı Devleti'nin dağılmasını önlemek ve Avrupalı devletlerin Osmanlı üzerindeki baskı kurmalarını engellemek için meşrutiyet rejiminin tekrar ilan edilmesini sağlayan güç İttihat ve Terakki Cemiyeti olmuştur. Bu sebeple İttihat ve Terakki Cemiyetine üye olan subayların meşrutiyetin tekrar ilan edilmesini istemesi, halkın ve ordunun isyan edeceğinin düşünülmesi, II. Abdülhamit'e, Serez'den İstanbul'a doğru bir ordunun yürüyeceği şeklinde telgraf çekilmesi gibi gelişmeler II. Abdülhamit'i hükümdarlığının sonlanacağı düşüncesine sevk etmiştir. İngiltere ve Rusya arasında gerçekleşen Reval Görüşmelerinin etkisi ile II. Meşrutiyet 24 Temmuz 1908'de tekrar ilan edilmiş ve İstibdat Dönemi son bulmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. II. Balkan Savaşı'nda "Edirne Fatih'i" unvanıyla Çatalca birlikleri kurmay başkanı olarak görev yapan Türk komutan Enver Paşa'dır. Edirne alınarak bağımsız bir Türk devleti kurulmuşsa da bu devlet uzun ömürlü olmamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

14. Kömür ve demir yatakları bakımından zengin bir bölge olan Alsace-Lorraine bölgesi Fransa ve Almanya arasında birçok kez çatışma yaşanmasında sebep olmuştur. Almanya 1870 yılında Sedan Savaşı ile Alsace-Lorraine bölgesini ele geçirmiş ve ulusal birliğini tamamlamıştır. Bu bölge üzerindeki hâkimiyet mücadelesi I. Dünya Savaşı'nda Almanya ile Fransa arasında çatışmaların yaşanmasına neden olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. 1919-1920 yılları arasında Hacim Muhittin Bey'in başkanlığında toplam 5 kez toplanan kongre, Balıkesir Kongreleridir. İzmir'in işgali üzerine bölgede Yunan işgaline son vermek ve yurdu kurtarmak amaçlanmıştır. Yunanlılara karşı mücadele ve Kuvayimillîye'yi güçlendirme kararları alınan kongrede silahlı savunma yapabilmek için halktan para ve asker toplanılması için çalışmalar da bulunmuştur. Wilson İlkeleri'ne uygun olarak Batı Anadolu'nun Türk yurdu olduğu savunulan bu kongreler, batı cephesinin oluşturulmasında büyük bir paya sahip olmuştur. Sivas Kongresi 4-11 Eylül 1919, Edirne Kongresi 9-14 Mayıs 1919, Afyon Kongresi 2 Ağustos 1920, Erzurum Kongresi ise 23 Temmuz-7 Ağustos 1919 tarihlerinde toplanmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. Millî Mücadele sürecinde "azınlıklara siyasi egemenliği ve sosyal dengeyi bozacak imtiyazlar verilmemesi"ni öngören bir hüküm Erzurum Kongresi, Sivas Kongresi, Amasya Görüşmeleri ve Misakımillî'de yer almıştır. Amasya Genelgesi'nde bu konuya ilişkin bir hüküm yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

17. Ankara Hükûmetinin Ardahan ve Batum'u Gürcistan'dan Türkiye'ye geri iadesinin istenmesi üzerine elçi Midivani'yi Ankara'ya göndererek yaşanan sorunu çözmeye çalışan ve Türkiye'de elçilik açan ilk devlet Gürcistan'dır. Süreç sonucunda Ardahan ve Batum ele geçirilse de Türkiye bir süre sonra Batum'dan çekilmiş ve Misakımillî'den ilk taviz verilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

18. Sodom ve Gomore, Yakup Kadri Karaosmanoğlu tarafından kaleme alınan ve İstanbul'un İtilaf güçlerince işgali ve İstanbul'un bu işgaller karşısındaki tutumlarını, halkın işgallere karşı sesiz kalış ya da kabullenme durumlarının anlatıldığı Millî Mücadele Dönemi'ni anlatan eserdir. Yaban Yakup Kadri, Esir Şehrin İnsanları Kemal Tahir, Sinekli Bakkal Halide Edip Adivar ve Cehennem Değirmeni ise Rauf Orbay'a ait Millî Mücadele Dönemi'ni anlatan eserlerdir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

19. Yeni Türk Devleti'nde özel girişimde sermaye birikiminin, teknolojik altyapının ve gerekli kadroların yeterli olmamasına bağlı olarak 1927 yılında Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun başarısız olması devletçilik ilkesinin uygulanmasını gerekli kılmıştır. Devletçilik ilkesi; ekonomi, yatırım ve kalkınma hedefli olarak 1930-1938 yılları arasında yoğun olarak uygulanmıştır. Ekonomik kalkınma adına yapılan devletin yaptığı tüm müdahaleler bu ilke ile ilgilidir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. 27 Ekim 1923 tarihinde I. İcra Vekilleri Heyeti Başkanı Ali Fethi Okyar'ın istifa etmesiyle Türk siyasi tarihinde "Ekim Bunalımı" olarak anılan hükûmet kurma krizi ortaya çıkmıştır. Bu kriz, 29 Ekim 1923 tarihinde cumhuriyetin ilanıyla birlikte, meclis hükûmeti sisteminden kabine sistemine geçilerek sona ermiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

21. Soruda D seçeneğinde yer alan "Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu-Fransa" eşleştirmesi doğru değildir. Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Fransa'dan değil 1929'da Almanya'dan alınmıştır. (Atatürk Dönemi'nde Avrupa ülkelerinden örnek alınarak kabul edilen kanunlar ve alındığı ülkeler için 4. denemedeki 20. sorunun çözümüne bkz.)

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

22. Atatürk Dönemi'nde en uzun süre Meclis Başkanlığı görevinde bulunan devlet adamı Kâzım Özalp'tir. Atatürk Dönemi 1919-1938 yılları arasında kapsar. Bu yıllar arasındaki Meclis başkanları şunlardır:

- Mustafa Kemal Atatürk (1920-1923)
- Ali Fethi Okyar (1923-1924)
- Kâzım Özalp (1924-1935) (Atatürk Dönemi'nde en uzun süre Meclis Başkanı olan kişidir.)
- Mustafa Abdülhalik Renda (1935-1946) (En uzun süre Meclis Başkanı olan kişidir.)

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

23. 1932 yılında Millî Eğitim Bakanı Reşit Galip Bey tarafından ülkemize davet edilen ve "Üniversite Reformu" ile ilgili hazırladığı raporu Atatürk'e sunan bilim adamı Albert Malche'dir. Malche'in hazırladığı raporlar doğrultusunda Darülfünun 1933 yılında İstanbul Üniversitesi'ne dönüştürülmüştür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. Türkiye Cumhuriyeti, 1929 Dünya Ekonomik Kriz'i'nin etkisiyle çoğunluğu Fransa'ya ait olan borçların yeniden yapılandırılması için Hoover Moratoryumunu dayanak göstermiştir. ABD Başkanı Hoover tarafından yayımlanan Hoover Moratoryumundan yararlanan Türkiye borçlarının ödenmesinde ek taksitlendirme istemiş, 22 Nisan 1933'te imzalanan antlaşma ile borçların ödenmesi konusunda ek taksitlendirme yapılması karara bağlanmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

25. 1965 seçimlerine "Ortanın Solu" sloganı ile girecek CHP'nin bürokratik görünümünü değiştirip halkla bütünleşmeyi sağlamaya çalışan devlet adamı İsmet İnönü'dür. İsmet İnönü bu şekilde uçlarda görüş taşıyan sol akımları da yıpratmak istemiştir. 1965 seçimlerine kadar koalisyon hükümetleriyle yönetilen Türkiye'de, 1965'te yapılan genel seçimleri Adalet Partisi kazanmıştır. 27 Ekim 1965'te Süleyman Demirel'in başbakanlığı ile başlayan Adalet Partisi iktidarı, 12 Mart 1971 Askerî Muhtırası'na kadar devam etmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

26. Songül Öğretmen dersinde Basmacı Hareketi'nin nedenlerine dair bilgiler vermiştir. Bu hareketin temelinde bağımsızlık duygusu yatmaktadır. Çarlık Rusya'sı döneminde işgal edilen Türk topraklarında asimilasyon politikası izlenmiştir. Türkler Hristiyanlaştırılarak Türklerin kültür ve dillerinin değiştirilmesi amaçlanmıştır. Bu hedefler doğrultusunda Türkistan isminin kullanımı yasaklanmış, Türkler arasında tarih ve edebiyatlarının farklı olduğu algısı yaratılmaya çalışılmış, 10 ciltlik Sovyet Birliği Tarihi adlı kitap yazdırılarak Rus olmayan milletlerin tarihlerine yer verilmemiştir. Edebiyatta millî ruhu konu alan eserler yasaklanmış, Müslüman din adamları hapis ve sürgün cezasına mahkûm edilmiş, birçok Türk topluluğu göçe mecbur bırakılmış, Türkiye ile Türkistan'ın kültürel bağları koparılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla Türkler için Rus kiril harfleriyle karışık Latin harf sistemine geçilmiştir. Tüm bu yaşananlara karşılık "Baskın yapan, hücum eden" anlamında Basmacı Hareketi doğmuştur. Basmacı Hareketi'nin amacı; Türkistan'ı Rus asimilasyonundan kurtararak bağımsızlığına kavuşturmaktır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. İsmet İnönü'nün yayımladığı "12 Temmuz Beyannamesi" sonrası Demokrat Parti'den istifa eden Fevzi Çakmak, Osman Bölükbaşı, Kenan Öner, Hikmet Bayur gibi siyasetçilerin 20 Temmuz 1948'de kurduğu parti Millet Partisi'dir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde “yal-vaç” kavramı aşağıdakilerden hangisinin karşılığı olarak kullanılmıştır?

A) Hükûmet
B) Elçi
C) Komutan
D) Yazıcı
E) Vezir

3. Osmanlı Devleti’nden Tac Mahal’in kubbesinin inşası için mimar gönderilmesini talep eden Babür hükümdarı, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Babür Şah
B) Cihan Şah
C) Bahadır Şah
D) Cihangir Şah
E) Ekber Şah

2. İranlı tarihçi Ravendî’nin “...Bu padişah eski hükümdarların yüksek huyları ile iyi ahlaklarının yolunu takip eder ve onlara benzer. Geçmiş sultanların memnun kalınacak eserlerini kendine önder ve kılavuz yapmıştır. Selçuklu sultanlarının eskiden göstermiş oldukları adaleti ve kaidelerini ilave ederek tazelemiş ve canlandırmıştır.” şeklinde bahsettiği ve Büyük Selçuklu Devleti’ne en parlak dönemini yaşatan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Melikşah
B) Sencer
C) Tuğrul Bey
D) Alparslan
E) Arslan Yabgu

4. Osmanlı Devleti’nin Memlûklerin siyasi varlığına son verdiği, Hicaz bölgesi ile Filistin topraklarının Osmanlı egemenliğine girdiği ve ekonomik anlamda Baharat Yolu’nda Osmanlı hâkimiyetini güçlendiren gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şah Kulu İsyanı’nın sonlandırılması
B) Hint Deniz Seferlerinin başarıya ulaşması
C) Ridaniye Savaşı’nın kazanılması
D) Kili ve Akkerman kalelerinin Osmanlı hâkimiyetine girmesi
E) Mercidabık Savaşı’nın başarı ile sonuçlanması

5. • Müslüman halk için geçerli olan hukuk
• Mülkiyeti devlete ait olan arazi
• Damga, ölçü ve tartı gibi ticari işlemlerden alınan vergi türü
• Lonca teşkilatında kademe geçiş belgesi

Yukarıdaki açıklamalarla aşağıdaki kavramlar eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) İhtisap B) Gedik
C) Şeri hukuk D) Mirî arazi
E) İcazetname

6. **Osmanlı Devleti'nin toplum yapısını oluşturan sınıflardan biri olan seyfiye sınıfına ilişkin aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?**

- A) Askerî bürokrasiyi idare etmişlerdir.
B) Enderunda eğitim alan kişiler etkili olmuştur.
C) Divanîhümayuna katılmışlardır.
D) Ehl-i kalem olarak da bilinen sınıftır.
E) Veziriazam, kaptanıderya ve yeniçeri ağası temsilcileri arasında bulunur.

7. **Osmanlı Devleti'nin gelirlerinin toplanıp mali işlerini yürütme fonksiyonuna sahip olan Hazine-i Âmire'den sorumlu devlet görevlisi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Nişancı B) Farisan
C) Defterdar D) Reisülküttap
E) Nakibüleşraf

8. • Şehzadelerin sancağı çıkma uygulamalarına son verilmesi
• "Devlet, ocak içindir." anlayışının hâkim olması
• Lüks ve israf sonucunda saray masraflarının artması
• Beşik ulemalığı sisteminin yaygınlaşması

XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde bazı alanlarda ortaya çıkan durumlara dair yukarıda verilen bilgilerin aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili olduğu söylenemez?

- A) Ordu B) Eğitim
C) Maliye D) Yönetim
E) Hukuk

9. Osmanlı Devleti'nde arazilerin ya da başka bir gelirin herhangi bir kimseye ömür boyu kiraya verme usulüne malikâne sistemi, bu hakkı elde eden kişilere ise mültezim adı verilmiştir.

Bu sistemde mültezim adlı kişilerin;

- I. bulundukları bölgenin güvenliğini sağlama,
II. ihtiyaç sahiplerine ihtiyaç durumunda kredi verme,
III. divan toplantılarına bulundukları bölgenin temsilcisi olarak katılma

durumlarından hangileri bakımından devlete yarar sağladıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
C) I ve II D) II ve III
E) I, II ve III

10. 1829 Edirne Antlaşması ile bağımsızlığını kazanan Yunanlıların bu süreç sonrasında güttükleri Megali İdea düşüncesinin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya üzerinde yaşayan tüm Rum-ları tek çatı altında toplamak
- B) İstanbul'u Türklerden alarak Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurmak
- C) Dünya ekonomisine yön veren bir devlet olmaya çalışmak
- D) Halifelik makamının merkezini ele geçirerek Müslümanlar üzerinde söz sahibi olmak
- E) Avrupa devletlerinden ekonomik yardım alma planları geliştirmek

11. Kırım Savaşı'nın nedenlerinden birini oluşturan Macar mültecileri sorunu üzerine, "Tacımı ve tahtımı veririm ancak devlete sığınanları asla vermem!" diyerek Avusturya'dan kaçıp Osmanlıya sığınan Macar mültecileri konusunda kararlı bir duruş ortaya koyan Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdülmecit
- B) II. Mahmut
- C) II. Abdülhamit
- D) Abdülaziz
- E) V. Mehmet Reşat

12. Osmanlı Devleti'nin 23 Aralık 1876'da Kanunuesasi'yi ilan etmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) II. Abdülhamit'in İslamcılık politikası gereği halifelik yetkilerini uluslararası alanda kullanma isteği
- B) Fransa'nın Cezayir'i işgaline karşı Avrupalı devletlerden yardım isteme düşüncesi
- C) Yunanistan'ın Girit İsyanı sonrası imzalanan Halepa Fermanı'na onay vermesi
- D) Osmanlının Dömeke Meydan Savaşı'ndaki başarıyı siyasi alana taşıma isteği
- E) Avrupalı devletlerin azınlık hakları bahanesiyle Osmanlının iç işlerine müdahale etmesini önleme düşüncesi

13. Türk tarihinde rejime yönelik ilk isyan hareketi olan 31 Mart Olayı'nın yaşanmasında;

- I. İçtihat,
- II. Volkan,
- III. Meşveret

gazetelerinden hangilerinin etkisi olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

14. Aşağıdakilerden hangisi Trablusgarp Savaşı'ndan sonra geçici olarak İtalya'nın kontrolüne bırakılan ve Lozan Antlaşması ile tamamen İtalya'ya geçen yerlerden biridir?

- A) Girit
- B) Bingazi
- C) Trablusgarp
- D) Kıbrıs
- E) Rodos

15. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele Dönemi'nde sadrazamlık yapan devlet adamlarından biri değildir?

- A) Salih Paşa
- B) Ali Rıza Paşa
- C) Tevfik Paşa
- D) Sait Halim Paşa
- E) Damat Ferit Paşa

16. Aşağıdakilerden hangisi Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde 28 Ocak 1920'de kabul edilen Mısakımillî'ye dair doğru bir yargı değildir?

- A) Osmanlıdan kalan tüm borçlar reddedilmiştir.
- B) Kabulünde Rauf Orbay başkanlığındaki Felah-ı Vatan Grubu etkili olmuştur.
- C) Millî sınırlar belirlenerek bağımsız bir devletin var olduğu ortaya konmuştur.
- D) İktisadi bağımsızlık amaçlanarak ayrıcalıklara karşı çıkmıştır.
- E) Millî bağımsızlığı kısıtlayan her türlü talep reddedilmiştir.

17. Kurtuluş Savaşı'nda;

- I. Gediz,
- II. Birinci İnönü,
- III. Eskişehir-Kütahya

muharebelerinden hangileri TBMM'ye bağlı düzenli ordunun başarısıyla sonuçlanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

18. Mehmet Âkif Ersoy tarafından kaleme alınan İstiklal Marşı'nın TBMM tarafından millî marş olarak kabul edilmesinden önce, 21 Şubat 1921'de ilk kez yayımlandığı gazete aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Minber
- B) Açığsöz
- C) İrade-i Milliye
- D) Hukuk-u Beşer
- E) Hâkimiyet-i Milliye

19. Aşağıdakilerden hangisi Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın hükümlerinden biri değildir?

- A) Sözleşmenin yürürlüğe girmesiyle Türk-Yunan silahlı çatışması sona erecektir.
- B) Yunan askerleri dışındaki İtilaf Devletleri askerleri, bulundukları yerlerde barış yapıncaya kadar duracaklardır.
- C) Yunanlılar Doğu Trakya'yı 15 gün içinde boşaltacaklardır.
- D) TBMM, Trakya'ya barış antlaşması imzalanıncaya kadar 8000 kişilik jandarma kuvveti dışında askerî güç göndermeyecektir.
- E) Yunanistan Bosnaköy ve Karaağaç'ı TBMM'ye savaş tazminatı olarak bırakacaktır.

20.

Mustafa Kemal'in Askerî Faaliyetleri	
1905	Şam'da 5. Ordu'da staj
1910	Picardie Manevraları
1912	---
1915	Çanakkale Savaşları
1918	---

Yukarıdaki tabloda boş bırakılan alanlara aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) I. Balkan Savaşı - Kafkas Cephesi
- B) II. Balkan Savaşı - Sofya Ataşe-militerliği
- C) Trablusgarp Savaşı - Suriye/Filistin Cephesi
- D) I. Balkan Savaşı - Hicaz/Yemen Cephesi
- E) Trablusgarp Savaşı - Irak Cephesi

21. Aşağıdakilerden hangisi, Atatürk'ün halkçılık ilkesi doğrultusunda yapılan çalışmalardan biri değildir?

- A) Halkevlerinin açılması
- B) Aşar vergisinin kaldırılması
- C) Millet Mekteplerinin açılması
- D) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
- E) Hafta sonu tatilinin pazara alınması

22. 1934-1938 yılları arasında uygulanan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nda yatırım yapılması öngörülen alanlar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Maden
- B) Petrol
- C) Kâğıt-Selüloz
- D) Dokuma
- E) Denizcilik

23. 1925 yılında çıkarılan "Yerli Kumaştan Elbise Giyilmesine Dair Kanun" ile;

- I. yerli üretimin desteklenmesi,
 - II. kapitülasyonların kaldırılması,
 - III. Sümerbank yatırımlarının geliştirilmesi
- durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

24. İtalya'nın Akdeniz'de oluşturduğu tehdide karşı Türkiye'nin aldığı önlemler arasında;

- I. Balkan Antantı'nı imzalama,
- II. olası işgallere karşı Çakmak Hattı'nın yapımına başlama,
- III. Sandler Raporu doğrultusunda sınırlarını şekillendirme

gelişmelerinden hangileri yer almaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

25. 5 Haziran 1964 tarihinde Başbakan İsmet İnönü'ye gönderdiği mektupta, "Kıbrıs'a yapılacak olan Türk müdahalesi, Türk-Yunan kuvvetleri arasında askerî bir çatışmaya sebep olabilir" diyerek Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesini engellemeye çalışan ABD Başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Harry S. Truman
- B) Richard Nixon
- C) Lyndon B. Johnson
- D) Dwight D. Eisenhower
- E) John F. Kennedy

26. Aşağıdakilerden hangisi Adnan Menderes Dönemi'nde eğitim ve kültür alanında gerçekleştirilen çalışmalar arasında gösterilemez?

- A) Halkevlerinin kapatılması
- B) Yüksek İslam Enstitüsü'nün kurulması
- C) Ege Üniversitesinin açılması
- D) Köy Enstitülerinin kapatılması
- E) Millî Kütüphanenin faaliyete geçmesi

27. Türkiye öncülüğünde İstanbul'daki Zirve Toplantısı'nda imzalanan antlaşma ile 1992'de kurulan; coğrafi yakınlıklardan yararlanarak üye ülkelerin ekonomik, bilimsel ve teknolojik ilişkilerini geliştirmeyi amaçlayan Karadeniz İş Birliği Örgütü'nün üyeleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Avusturya
- B) Ukrayna
- C) Arnavutluk
- D) Romanya
- E) Gürcistan

TARİH

DENEME 16 ÇÖZÜM

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde "yalvaç" kavramı elçi anlamına gelmektedir. Hükûmet (ayuki), komutan (tarkan), yazıcı (bitikçi), vezir de (aygucı) kavramıyla karşılık bulmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. İranlı yazar Ravendî'nin; "Bu padişah eski hükümdarların yüksek huyları ile iyi ahlaklarının yolunu takip eder ve onlara benzer. Geçmiş sultanların memnun kalınacak eserlerini kendine önder ve kılavuz yapmıştır. Selçuklu sultanlarının eskiden göstermiş oldukları adaleti ve kaldelerini ilave ederek tazelemiş ve canlandırmıştır." diyerek sözünü ettiği ve Büyük Selçuklu Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan hükümdar, Sultan Melikşah'tır. Melikşah, hükümdar olduğu zaman Ebû Hanife, Hz. Ali'ye ait türbe ve külliyesi inşa ettirmiş, devletini en geniş sınırlarına ulaştırmıştır. Amcası Kavurd'un isyanını bastırması; Diyarbakır, Urfa ve Halep'i devletin sınırları içine dâhil etmiştir. Melikşah'ın Dönemi'nde devlet içinde Bâtınlık faaliyetleri şiddetini artırmış ve vezir Nizamülmülk bir suikast sonucu öldürülmüştür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. Osmanlı Devleti'nden Tac Mahal'in kubbesinin inşası için mimar gönderilmesini talep eden Babür hükümdarı Cihan Şah'tır. Tac Mahal Babür Hükümdarı Şah Cihan tarafından genç yaşta ölen eşi Mümtaz Mahal adına yaptırılmıştır. Anıt mezar niteliğindeki bu eserin yapımında, davet üzerine İstanbul'dan gelen Osmanlı mimarları Mehmet İsa Efendi, İsmail Efendi ve Hattat Settar Efendi çalışmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

4. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde yaşanan ve Osmanlı Devleti'nin Memlûklerin siyasi varlığına son verdiği, Hicaz bölgesi ile Filistin topraklarının Osmanlı egemenliğine girdiği ve ekonomik anlamda Baharat Yolu'nda Osmanlı hâkimiyetini güçlendiren gelişme Ridaniye Savaşı'nın kazanılmasıdır. Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi sırasında 1516 Mercidabık Savaşı'nda Memlûk Hükümdarı Kansu Gavri yenilmiş ve Suriye, Osmanlı hâkimiyetine girmiştir. 1517'de son Memlûk hükümdarı Tomanbay'a karşı verilen Ridaniye Savaşı ile de Mısır fethedilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

5. Soruda verilen açıklamalarla kavramlar eşleştirildiğinde B seçeneğinde verilen "Gedik" kavramı dışarıda kalır. Şöyle ki;

- Müslüman halk için geçerli olan hukuk - Şeri hukuk
- Mülkiyeti devlete ait olan arazi - Mirî arazi
- Damga, ölçü ve tartı gibi ticari işlemlerden alınan vergi türü - İhtisap
- Loncada kademe geçiş belgesi - İcazetname

Gedik ise, lonca teşkilatında iş yeri açma belgesi, ruhsat anlamına gelmektedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

6. Divanîhümayunun yapısını oluşturan sınıflar arasında seyfiye, kalemiye ve ilmiye sınıfı vardır. Seyfiye sınıfı, ehl-i örf ya da ümera olarak da adlandırılmış, askerî bürokrasiyi idare etmiştir. İstanbul'da Enderun çıkışlı kişiler arasından seçilmişler, üyeleri Divanîhümayuna katılmıştır. Üyeleri arasında; sadrazam, vezir, kaptanıderya ve yeniçeri ağası yer almıştır. Ehl-i kalem olarak bilinen sınıf ise kalemiye sınıfı olmuştur. Kalemiye sınıfı maliye, diplomasi ve bürokrasi alanlarındaki görevlilerden oluşmaktaydı.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nin gelirlerinin toplanıp mali işlerinin yürütme fonksiyonuna sahip Hazine-i Âmireden sorumlu devlet görevlisi defterdardır. Defterdar; devletin her türlü mali işlerini düzenlemiş ve bütçe hazırlamıştır. Zamanla sınırların genişlemesine paralel olarak artan teşkilatlanma faaliyetlerinde Rumeli ve Anadolu defterdarlığı olarak ikiye ayrılmış ve divan toplantılarına Rumeli defterdarı katılmıştır.

Nakibüleşraf, Hz. Muhammed'in soyundan gelen kimseleri korumak, kollamak ve takibini sağlamak amaçlı oluşturulan bir birimdir. İlk olarak Abbasiler Dönemi'nde oluşturulmuştur.

Nişancı; devletin her türlü iç ve dış yazışmalarını yürüten birim olmuş; hükümdarın mektup, ferman, berat gibi yazılarını kaleme almış, toprak kayıtlarını tutmuş ve padişahın tuğrasını çekmiştir.

Reisülküttap; dış yazışmalardan sorumlu birim olmuş ve önceleri nişancının yardımcısı iken XVII. yüzyıldan itibaren uluslararası ilişkilerin yoğunlaşması ile önemi artmış ve divana üye olmuştur.

Farisan, sınır boylarındaki kaleleri korumakla görevlendirilen askerî birliklerdir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

8. XVII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde bazı alanlarda ortaya çıkan durumlara dair soruda verilen bilgilerin hukuk alanıyla ilgili olduğu söylenemez. Şöyle ki; şehzadelerin sancağa çıkma uygulamasına son verilmesi yönetim, "Devlet, ocak içindir" anlayışının hâkim olması ordu, lüks ve israf sonucunda saray masraflarının artması maliye, beşik ulemalığı sisteminin yaygınlaşması eğitilmiş alanlarıyla ilgilidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Malikane sistemi, iltizam ihalelerinin önceleri birkaç yıllığına sonraları ise ömür boyu kiralınması ile gerçekleştirilmiştir. Devletin arazi ya da başka bir gelirini herhangi bir kimseye ömür boyu kiraya verme usulü olan malikâne sisteminde yer alan mültezim adlı kişiler, bulundukları bölgenin güvenliklerini sağlamaları, nakit para ihtiyacını karşılama ve ihtiyaç sahiplerine ihtiyaç durumunda kredi vermeleri bakımından devlete yarar sağlamışlardır. Ancak divan toplantılarına katılarak bulundukları bölgeleri temsil etme gibi bir durum söz konusu olmamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. 1829 Edirne Antlaşması ile bağımsızlığını elde eden Yunanlıların bu süreç sonrasında topraklarını genişletme amacı gütmelerinin altında yatan "Megali İdea" düşüncesinin amacı İstanbul'u Türklerden alarak Bizans İmparatorluğu'nu yeniden kurmak olmuştur. Bu ideolojiye göre; Yunanistan bağımsızlığını ilan edecek, Batı Trakya ve Selanik Türklerden alınacak, Ege Adaları, On İki Ada, Batı Anadolu, Girit, İmroz ve Bozcaada Yunanistan'a verilecek, Pontus Rum Devleti kurulacak, Kıbrıs tamamen Rumlara bırakılacak ve İstanbul Türklerden alınarak Bizans İmparatorluğu yeniden kurulacak ve "Megali İdea" gerçekleşecektir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

11. 1848'de milliyetçilik düşüncesinin etkisiyle Avusturya-Macaristan topraklarında yaşayan Macar milliyetçileri ayaklanmışlar ve Avusturya'dan kaçan Macar milliyetçileri Osmanlı Devleti'ne sığınmışlar ve himaye edilmişlerdir. Rusya ve Avusturya'ya karşı Osmanlı Devleti mültecilerin teslimini reddetmiş ve bu durum Kırım Savaşı'nın ortaya çıkma nedenlerinden birini oluşturmuştur. Macar mültecileri sorunu üzerine, "Tacımı ve tahtımı veririm ama devlete sığınanları asla vermem." diyerek Avusturya'dan kaçıp Osmanlıya sığınan Macar mültecileri konusunda kararlı duruş ortaya koyan Osmanlı Padişahı Abdülmecit olmuştur.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

12. Osmanlı Devleti'ni temsilen Saffet ve Ethem paşaların katıldığı İstanbul Konferansı'nda Avrupalı devletler Osmanlı Devleti'ni parçalama düşüncesine sahiptir. Osmanlı Devleti de bunu engelleyebilme ve azınlık haklarının gerekçe gösterilerek devletin iç işlerine müdahalesinin önüne geçmek için İstanbul Konferansı'nın toplandığı ilk gün Kanunuesası'yi ilan ederek meşruti yönetime geçtiğini açıklamıştır. Bu bağlamda Osmanlı Devleti'nin 23 Aralık 1876'da Kanunuesası'yi ilan etmesinde Avrupalı devletlerin azınlık hakları bahanesiyle Osmanlı'nın iç işlerine müdahale etmesini önleme düşüncesi etkili olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. Türk tarihinde "31 Mart Olayı" olarak bilinen ve ilk kez rejimi değiştirmeye yönelik ortaya çıkan isyan hareketinde, meşrutiyet rejimini istemeyen gruplar Volkan Gazetesi yazarı Derviş Vahdeti etrafında birleşerek isyan başlatmışlardır. Serbesti Gazetesi yazarı Hasan Fehmi'nin öldürülmesi de çatışmaları daha da artırmıştır. Öte yandan Volkan Gazetesi İttihad-i Muhammedî Cemiyeti'nin yayın organı hâline geldikten sonra din adamları ve ittihatçılara karşı subaylar üzerinde daha da etkili olmuştur. Meşveret ve İçtihat gazeteleri ise 1889 yılında kurulan İttihat ve Terakki Cemiyetinin başlıca yayın organları arasında yer alır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

14. Trablusgarp Savaşı'ndan sonra Rodos ve On İki Ada geçici olarak İtalya'nın kontrolüne bırakılmıştır. Bu yerler sonraki süreçte Lozan Antlaşması ile tamamen İtalya'ya geçmiştir. 1947 Paris Antlaşması ile de İtalya buraları Yunanistan'a bırakacaktır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

15. Soruda D seçeneğinde verilen Sait Halim Paşa Millî Mücadele Dönemi'nde sadrazamlık yapan devlet adamlarından biri değildir. Sait Halim Paşa 1913-1917 tarihleri arasında sadrazamlık yapmış, 1920 yılı itibarıyla Malta'ya sürgün edilmiştir. 6 Aralık 1921'de uğradığı suikast sonucu da öldürülmüştür.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Mustafa Kemal'in onaylanmasını istediği Misakımillî Kararları 28 Ocak 1920 tarihinde Felah-ı Vatan Grubu üyelerince onaylanmış ve millî sınırlar belirlenmiştir. Misakımillî Kararlarında; kapitülasyonlara ilk kez karşı çıkılarak siyasi, adli ve mali gelişmeye engel olan her türlü kısıtlamalar reddedilmiştir. İstanbul ve Marmara Denizi'nin güvenliği sağlanarak İstanbul ve Çanakkale boğazlarının dünya ticareti ve ulaşımına açılması konusunda ilgili devletlerle beraber karar verilmesi kararlaştırılmıştır. Kars, Ardahan, Batum, Arap memleketleri ve Batı Trakya için halk oylamasına başvurulması, millî sınırlar içinde kalan bölgelerinin borçlarının kabul edildiği diğer bölgelerin borçlarının reddedildiği ve azınlık haklarının da komşu devletlerde Müslümanlara nasıl davranılıyorsa öyle olacağına dair maddeler yer almıştır. Misakımillî Kararları, İtilaf Devletleri ile yapılacak barış antlaşmalarının temel ilkelerinin belirlendiğini ve millî sınırların ortaya konularak bağımsız bir devletin var olduğunu göstermesi bakımından önemlidir. Osmanlı Devleti'nden kalan borçlar reddedilmemiş ve millî sınırlar içinde yer alan bölgelerin borçları kabul edilerek diğer bölgeler reddedilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

17. Kurtuluş Savaşı'nda gerçekleştirilen Gediz Muharebesi ve Eskişehir-Kütahya Muharebelerinde başarı sağlanamamıştır. Gediz Muharebesi'nde düzenli ordu birlikleri savaşmamış Ali Fuat Paşa komutasındaki Kuvayımiliye birlikleri savaşmıştır. Bu savaşta alınan yenilgi sonrası düzenli ordu birliklerinin kurulması kararı alınmış ve 8 Kasım 1920 tarihinde TBMM tarafından düzenli ordu kurulmuştur. I. İnönü Savaşı, TBMM tarafından kurulan düzenli ordunun ilk savaşı ve ilk zaferi olmuştur. Eskişehir-Kütahya Savaşları ise düzenli ordunun aldığı ilk ve tek yenilgi olması ile önemlidir. Mustafa Kemal bu savaş sırasında ordunun "Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi" emrini verip daha fazla kayıp verilmesini engellemeye çalışmıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

18. Mehmet Âkif Ersoy tarafından kaleme alınan İstiklal Marşı'nın TBMM tarafından millî marş olarak kabul edilmesinden önce 21 Şubat 1921'de ilk kez yayımlandığı gazete Açığsöz gazetesidir.

Hukuk-u Beşer, 1918-1919 yılları arasında İzmir'de yayınlanan ve Yunan askerlerine ilk kurşunu atan Hasan Tahsin'in başyazarlığını yaptığı gazetedir.

Türkçe İstanbul, Millî Mücadele karşıtı yayınlardan biridir.

Tasvir-i Efkâr, 1862 yılından itibaren yayınlanan gazetede Millî Mücadele hakkındaki haberler yayımlanmıştır.

Minber, Mustafa Kemal Atatürk'ün 1918 yılında fikirlerini yaymak için Ali Fethi Okyar ile birlikte çıkardıkları gazetedir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

19. Soruda E seçeneğinde yer alan "Yunanistan Bosnaköy ve Karaağaç'ı TBMM'ye savaş tazminatı olarak bırakacaktır." maddesi Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın hükümlerinden biri değildir. Bu madde Lozan Barış Antlaşması'nın hükümleri arasında yer alır.

Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın başlıca hükümleri şunlardır:

- Türk-Yunan kuvvetleri arasındaki silahlı mücadele sona erecek.
- Yunanlar, Meriç Nehri'ne kadar olan Doğu Trakya'yı 15 gün içinde boşaltacaklar.
- Doğu Trakya TBMM'nin jandarma kuvvetlerine bırakılacak.
- Türklerin Doğu Trakya'daki askerleri barış antlaşması imzalanıncaya kadar 8.000'i geçmeyecek.
- İstanbul, Boğazlar ve çevresi TBMM Hükûmetine bırakılacak.
- İtilaf Devletlerinin askerleri, barış antlaşması yapıncaya kadar İstanbul'da bulunacak.
- Barış yapıncaya kadar Türk kuvvetleri Çanakkale ve İzmit Yarımadası'nda belirlenen sınırlardan ileriye geçemeyecekler.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

20. Mustafa Kemal'in askerî faaliyetlerine dair verilen tabloda boş bırakılan yerlere sırası ile Trablusgarp Savaşı ve Suriye-Filistin Cephesi getirilmelidir. Buna göre tablo şu şekilde olmalıdır.

Mustafa Kemal'in Askerî Faaliyetleri	
1905	Şam'da 5. Ordu'da staj
1910	Picardie Manevraları
1912	Trablusgarp Savaşı
1915	Çanakkale Savaşları
1918	Suriye - Filistin Cephesi

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. Soruda E seçeneğinde verilen "hafta sonu tatilinin pazara alınması" Atatürk'ün halkçılık ilkesi doğrultusunda yapılan çalışmalardan biri değildir. Hafta sonu tatilinin pazara alınması doğrudan inkılapçılık ilkesiyle ilgili bir gelişmedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

22. 1934-1938 yılları arasında uygulanan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'nda yatırım yapılması öngörülen alanlar arasında denizcilik yoktur. Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı'na göre yatırım yapılması öngörülen dört alan vardır. Bunlar; maden, petrol, dokuma ve kâğıt-selüloz sanayidir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

23. Türkiye Devleti'nde 1925 yılında çıkarılan Yerli Kumaştan Elbise Giyilmesine Dair Kanun ile yerli üretim desteklenmeye ve ülke sanayisi geliştirilmeye çalışılmıştır. Sümerbank 1933 yılında kurulan bir kamu yatırım bankasıdır. İlk büyük kompleksini Adana'da açan banka başta tekstil olmak üzere ayakkabı ve kâğıt üretimi ile ilgili fabrikaları bünyesinde toplamıştır. Çıkarılan bu kanunun kapitülasyonların kaldırılmasıyla da bir ilgisi bulunmamaktadır. Nitekim kapitülasyonlar Lozan Konferansı'nda Türkiye'nin lehine olacak şekilde kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

24. İtalya'nın yürüttüğü yayılmacı politikalara ve Akdeniz'de oluşturduğu tehdide karşı Türkiye'nin aldığı önlemler arasında; 1934 yılında Balkan Antantı'nı imzalama, 1936 yılında Akdeniz Pakti'na katılma, 1937 yılında Sadabat Pakti'nı imzalama, 1937 yılında Nyon Konferansı'na katılma olmuştur. Sandler Raporu doğrultusunda sınırları şekillendirme Hatay Sorunu için geçerli bir durumken olası işgallere karşı Çakmak Hattı'nın yapımına başlama İsmet İnönü Dönemi'nde II. Dünya Savaşı sürecinde Alman işgaline karşı yapılmıştır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. 5 Haziran 1964 tarihinde Başbakan İsmet İnönü'ye gönderdiği mektupta, "Kıbrıs'a yapılacak olan Türk müdahalesi, Türk-Yunan kuvvetleri arasında askeri bir çatışmaya sebep olabilir" diyerek Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesini engellemeye çalışan ABD Başkanı Lyndon B. Johnson'dır. Tarihte "Johnson Mektubu" olarak bilinen bu gelişme üzerine Türkiye, Kıbrıs'a müdahalesini askıya almıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

26. Soruda verilen öncüllerde yer alan; Halkevlerinin kapatılması, Yüksek İslam Enstitüsü'nün kurulması, Ege Üniversitesinin açılması, Köy Enstitülerinin kapatılması Adnan Menderes Dönemi'nde gerçekleştirilen eğitim ve kültür hayatındaki gelişmeler arasındadır. Millî Kütüphanenin faaliyete geçmesi ise 1946 yılında İsmet İnönü iktidarında gerçekleştirilen bir çalışma olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. Türkiye öncülüğünde İstanbul'da düzenlenen Zirve Toplantısı'nda imzalanan antlaşma ile 1992 yılında kurulan, coğrafi yakınlıklardan yararlanarak üye ülkelerin ekonomik, bilimsel ve teknolojik ilişkilerini geliştirmeyi amaçlayan Karadeniz Ekonomik İş Birliği Örgütü (KEİ), hükûmetler dışında parlamenterler, özel sektör ve belediyeler arasında iş birliği yapmaktadır. KEİ'nin finansal birimini Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası üstlenmiştir. Teşkilata üye ülkeler arasında; Arnavutluk, Azerbaycan, Bulgaristan, Ermenistan, Gürcistan, Moldova, Romanya, Rusya, Türkiye, Ukrayna, Yunanistan ve Sırbistan vardır. Avusturya ise teşkilata üye olmayıp gözlemci ülkeler arasında yer almıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

1. İkinci Göktürk Hükümdarı Bilge Kağan'ın Kül Tigin Anıtı'na yazdırdığı, "Tanrı buyurduğu için kendim devletli olduğum için kağan oturdum." sözünün ilk Türk devletlerinde görülen aşağıdaki unsurlardan hangisiyle bağlantılı olduğu savunulabilir?

A) Balbal
B) Otağ
C) Veraset
D) Toy
E) Kut

2. Dersinde, "Haydi gençler; Bağdat'taki ünlü medreseleri tanıyıp Siyasetname adlı esere de göz atalım mı?" diyen Tarih öğretmeni Halil Bey, aşağıda verilen hangi Türk İslam bilgisine atıfta bulunarak öğrencilerin dikkatini çekmiştir?

A) Ömer Hayyam
B) Nizamülmülk
C) Kaşgarlı Mahmut
D) Yusuf Has Hacı
E) Cabir bin Hayyan

3. Türk-İslam devletlerinde genellikle külliye, cami, mescit, tekke gibi dini yapıların avlularında yer alan, etrafı duvar veya parmaklıkla çevrili mezarlıklara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Ribat
B) Kapan
C) Kurgan
D) Hazîre
E) Zaviye

4. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Hint Deniz Seferi'ne katılan ve Sumatra Adası'ndan İstanbul'a yaptığı yolcuğu esnasındaki izlenimlerini *Mir'at'ül-Memalik* adlı eserinde anlatan denizci aşağıdakilerden hangisidir?

A) Seydi Ali Reis
B) Piri Reis
C) Kemal Reis
D) Murat Reis
E) Turgut Reis

5. Osmanlı Devleti'nde;

I. derbent,
II. kapan hanı,
III. imarethane

unsurlarından hangilerinin ticareti geliştirme ve ticaret yollarında güvenliği sağlama amacına yönelik olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

6. Osmanlılarda hazineden para çıkışı olmadan ordu oluşturma, üretimin sürekliliğini sağlama, vergi toplamayı kolaylaştırma ve devlet otoritesini koruma gibi farklı alanlarda yönetime kolaylık sağlayan uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tımar
B) İltiza
C) Mukataa
D) Vakıf
E) Malikâne

7. Osmanlı ordusunda "Atlı Bölük Halkı" olarak da adlandırılan kapıkulu süvarileri arasında;

I. ulufeci,
II. lağımçı,
III. sekban

birimlerinden hangileri yer almıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti'nde yaşanan;

- Esham Kanunu'nun çıkarılması
- askerî alanda ilk kez Avrupa tarzı ıslahatlar yapılması,
- devlet yapısında ilk kez radikal değişiklikler yapılması,
- subay yetiştirme amaçlı İstihkâm Okulunun açılması

gelişmeleriyle aşağıdaki padişahlar eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

A) I. Mahmut
B) III. Selim
C) I. Abdülhamit
D) III. Mustafa
E) II. Mahmut

9. Telgrafın mucidi Samuel Morse'un "O, bu nişanı ve tebrikiyle icadımın değerini anlayan Avrupalı ilk büyük insan olmuştur." şeklinde bahsettiği Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) II. Mahmut
B) Abdülaziz
C) Abdülmecit
D) II. Abdülhamit
E) V. Mehmet Reşat

10. I. Halepa Fermanı
II. Berlin Antlaşması
III. Ayastefanos Antlaşması

XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde meydana gelen yukarıdaki gelişmelerden hangilerinde "Ermeni Sorunu" gündeme gelmiştir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

11. Sultan Abdülaziz'in 1867'de çıktığı Avrupa seyahatinde kullandığı ve günümüzde Rahmi Koç Müzesi'nde sergilenen vagonun adı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alatin
B) Yavuz
C) Muhadderat
D) Ertuğrul
E) Saltanat

12. Namık Kemal, "Eski toplumsal yapıya uygarlığı oturtmanın yolu anayasa ve eğitimle gerçekleşir." demiştir. Aşağıdakilerden hangisi, Namık Kemal'in bu sözü doğrultusunda XIX. yüzyılda yapılan çalışmalardan biri değildir?
- A) I. Meşrutiyet'in ilan edilmesi
B) Türk Ocaklarının kurulması
C) Kanunuesasi'nin kabul edilmesi
D) Encümen-i Danışın kurulması
E) Galatasaray Sultanisinin açılması
13. İlk sayısı Eşref Edip tarafından *Sırat-ı Müstakim* adıyla 1908'de çıkarılan; Mehmet Âkif Ersoy'un başyazarlık yaptığı, devlet yönetiminde ve toplum hayatında dinî esasları ön planda tutan dergi, aşağıdakilerden hangisidir?
- A) *Sadâ-yı Hak*
B) *Hikmet*
C) *Ceride-i Sufiyye*
D) *Sebîlürreşâd*
E) *Beynânü'l Hak*
14. Atatürk'ün *Nutuk*'ta, "İstanbul Rum Patrikhanesi'nde teşekkül eden bu heyet, vilayetler dahilinde çeteler teşkil ve idare etmek, mitingler ve propagandalar yaptırmakla meşgul." şeklinde bahsettiği ve Megali İdea (Büyük Ülkü) çerçevesinde faaliyetlerde bulunan cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Mavri Mira
B) Kordos
C) Etnik-i Eterya
D) Pontus Rum
E) Hınçak
15. Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmeti'nin verdiği görev dışına çıkarak ilk kez İstanbul'a geri çağırılmasına sebep olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Havza Genelgesi'nin yayımlanması
B) Temsil Heyetinin oluşturulması
C) Erzurum Kongresi'nin toplanması
D) Samsun Raporu'nun yayımlanması
E) Amasya Görüşmelerinin yapılması
16. Mustafa Kemal'in 24 Nisan 1920 tarihli önergesinde yer alan "TBMM'nin üzerinde hiçbir güç yoktur." maddesi ile;
- I. kabine sistemine geçilmesi,
II. güçler birliği anlayışının benimsenmesi,
III. ulusal egemenliğin ön plana çıkarılması durumlarından hangilerinin amaçlandığı savunulabilir?
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III
17. Kurtuluş Savaşı sırasında Ankara Hükûmetinin Sovyet Rusya ile yakınlaşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?
- A) Cephane ve silah ihtiyacının duyulması
B) İki devletin de ortak düşmanlara sahip olmaları
C) Boğazların İtilaf Devletlerinin eline geçmesi
D) İtilaf Devletlerinin Bolşevik rejiminden hoşnut olmamaları
E) Sovyet Rusya'nın Panslavizm politikasını terk etmesi

18. Birinci TBMM Dönemi'nde, Millî Mücadele aleyhinde yapılan propagandalar ve isyanlar nedeniyle halkı TBMM etrafında toplayabilmek amacıyla Yunus Nadi Bey'in başkanlığında 1920'de kurulan heyet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Heyet-i Nasîha
- B) İskân-ı Muhacirin Komisyonu
- C) Irşad Encümeni
- D) Anadolu Müfettişliği
- E) Islah Komisyonu

19. I. İzmir'deki Rumlar
II. Batı Trakya Türkleri
III. İstanbul'daki Rumlar

Yukarıdakilerden hangileri Lozan Barış Antlaşması'na göre mübadele kapsamı dışında tutulmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

20. Mustafa Kemal Atatürk, *Gençliğe Hitabe*'nin giriş bölümünde öncelikle aşağıdaki ilkelerden hangilerine vurgu yapmıştır?

- A) Laiklik-Halkçılık
- B) Milliyetçilik-İnkılapçılık
- C) Cumhuriyetçilik-Laiklik
- D) Milliyetçilik-Cumhuriyetçilik
- E) Devletçilik-İnkılapçılık

21. Atatürk'ün isteğiyle 1936 yılında İstanbul'dan Ankara'ya taşınan ve faaliyetlerini "Siyasal Bilgiler Okulu" adıyla sürdüren kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Darülfünun
- B) Mekteb-i Mülkiye
- C) Encümen-i Daniş
- D) Galatasaray Mekteb-i Sultanisi
- E) Darülmuallimin

22. 1923-1930 yılları arasında Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyoekonomik ve kültürel faaliyetlerini araştıran bir öğrencinin, aşağıdaki gelişmelerden hangisini bu döneme örnek göstermesi beklenemez?

- A) Halkevlerinin açılması
- B) Türkiye İktisat Kongresi'nin toplanması
- C) Gazi Eğitim Enstitüsü'nün açılması
- D) Millet Mekteplerinin açılması
- E) Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması

23. Mustafa Kemal, Türk kadınına ulusal egemenlik ve eşitlik ilkeleri çerçevesinde birçok hak tanımış, çeşitli meslek kollarında kadınların da yer alması gerektiğini ifade etmiştir.

Buna göre, Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türk kadınlarının çalışma hayatına katıldıkları meslek grupları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Avukatlık
- B) Mühendislik
- C) Savaş pilotluğu
- D) Belediye başkanlığı
- E) Başbakanlık

24. Aşağıdakilerden hangisi Yeni Türk Devleti'nin 1923-1930 yılları arasında dostluk ilişkilerini geliştirmek ve sınır uyumsuzluklarını çözmek amacıyla antlaşma imzaladığı devletlerden biri değildir?

- A) Suriye B) İran
C) Sovyet Rusya D) Afganistan
E) İtalya

26. Soğuk Savaş Dönemi'nde, iki bloğa da dâhil olmayan devletlerin katılımıyla 1955 yılında Endonezya'da toplanan Bandung Konferansı sonrası bu ülkelerin aldığı isim, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bloksuzlar
B) Barışseverler
C) Tarafsızlar
D) Bağımsızlar
E) Bağlantısızlar

25. II. Dünya Savaşı öncesinde "Yatıştırma Politikası" olarak adlandırılan politikanın mimarı olarak kabul edilen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Charles de Gaulle
B) Franklin Roosevelt
C) Neville Chamberlain
D) Henry Kissinger
E) Winston Churchill

27. • Megalo İdea hedefi doğrultusunda Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlama düşüncesi
• 24 Türk'ün şehit edildiği olay
• Yorgo Grivas önderliğinde kurulan gizli örgüt
• Ani bir saldırı ile Türklerin Kıbrıs'tan çıkarılmasını amaçlayan plan

Yukarıda özelliği ve tanımı verilen gelişmelerin aşağıdakilerden hangisinde karşılığı yoktur?

- A) EOKA B) Kanlı Noel
C) Akritas Planı D) Enosis
E) Marshall Planı

TARİH

DENEME 17 ÇÖZÜM

1. İkinci Göktürk Hükümdarı Bilge Kağan'ın Kül Tigin Anıtı'na yazdırdığı, "Tanrı buyurduğu için kendim devletli olduğum için kağan oturdum." sözü İslamiyet öncesi Türk devletlerinde "Kut" anlayışıyla ilgilidir. Kut anlayışı, hükümdara ülkeyi yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiği anlayışı olup kan bağına dayanıyordu.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

2. Dersinde, "Haydi gençler; Bağdat'taki ünlü medreseleri tanıyıp Siyasetname adlı esere de göz atalım mı?" diyen Halil Öğretmen, Büyük Selçuklular Dönemi'nde yaşamış ünlü vezir Nizamülmülk'e atıfta bulunmuştur. Sultan Alparslan ve Büyük Selçuklu Devleti'ne en parlak dönemini yaşatan Sultan Melikşah Dönemi'nde vezirlik yapan Nizamülmülk Bağdat'ta Nizamiye medreselerini açmıştır. Dönemin en önemli sorunu olan Bâtınlık faaliyetlerinin önüne eğitim ve bilim ile geçilebileceğini düşünmüş ve Nizamiye medreselerinde bu akımın etkisi azaltılmaya çalışılmıştır. En önemli eseri de Sultan Melikşah'a sunduğu devlet yönetimine dair öğütler içeren Siyasetname'dir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

3. Türk-İslam devletlerinde genellikle külliye, cami, mescit, tekke gibi dini yapıların avlularında yer alan, etrafı duvar veya parmaklıkla çevrili mezarlıklara verilen ad hazîredir.

Ribat: Küçük kervansaray.

Kapan: Tek cins ürünün dağıtıldığı ya da satıldığı yer.

Kurgan: İlk Türk devletlerinde oda şeklinde mezar.

Zaviye: Tekkeden küçük dini yapı.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Hint Deniz Seferi'ne katılan ve Sumatra Adası'nda İstanbul'a yaptığı yolcuğu esnasındaki izlenimlerini Mir'at'ül-Memalik adlı eserinde anlatan denizci Seydi Ali Reis'tir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nde ticareti geliştirmek ve ticaret yollarında güvenliği sağlamak amacıyla çeşitli teşkilatlar kurulmuş ve birçok yapı inşa edilmiştir. Derbent teşkilatı ticaret yollarında güvenliği sağlamış, kapan hanı tek cins ticaret mallarının toptan satışının ve dağıtımının yapılması için oluşturulmuştur. Ayrıca nakliye işleri için mekkâri taafeesi kurulmuş ve kervan yollarında haberleşmeyi sağlamak için menzilhaneler oluşturulmuştur. İmarethane ise yoksullara yemek dağıtılan aşevleri olup ticari hayatla ilgili değildir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde hazineden para çıkışı olmadan büyük bir orduya sahip olma, üretimin sürekliliğini sağlama, vergi toplamayı kolaylaştırma, devlet otoritesini koruma, devlet memurlarının maaşlarını karşılama ve hazinenin yükünü hafifletme gibi farklı alanlarda yönetime kolaylık sağlayan uygulama tımar sistemidir. İlk defa I. Murat Dönemi'nde sistemli bir şekilde uygulanan tımar sistemi XVII. yüzyılda bozulmuş, II. Mahmut Dönemi'nde de uygulamadan kaldırılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

7. Osmanlı ordusunda "Altı Bölük Halkı" olarak da adlandırılan Kapıkulu Süvarileri arasında silahtar ve sipahlar, sağ ve sol garipler, sağ ve sol ulufeciler yer almaktadır. Silahtar ve sipahlar, savaşlarda hükümdarın çadırını ve hükümdarı korumakla görevlendirilmiş askerlerdir. Sağ ve sol garipler, savaşlarda hazine, ganimet ve savaş araç-gereçlerini korumakla görevli askerlerdir. Sağ ve sol ulufeciler ise savaşlarda saltanat sancağını korumakla görevlendirilen askerlerdir.

Öncüllerde yer alan sekban XVII. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde tımar sisteminin bozulmasıyla beraber gündeme gelen ücretli askerlerdir. Lağımçılar ise kapıkulu piyadeleri içerisinde yer alan ve kale duvarlarını yıpratmak için hendek kazıp fitil döşeyen askerî sınıftır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Soruda verilen gelişmelerle padişahlar arasında yapılan eşleştirmede E seçeneğindeki II. Mahmut dışarıda kalır. Şöyle ki;

Esham Kanunu'nun çıkarılması - III. Mustafa

Askerî alanda ilk kez Avrupa tarzı ıslahatlar yapılması - I. Mahmut

Devlet yapısında ilk kez radikal değişiklikler yapılması - III. Selim

Subay yetiştirme amaçlı İstihkâm Okulunun açılması - I. Abdülhamit

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Telgrafın mucidi Samuel Morse'un "O, bu nişanı ve tebrikiyle icadımın değerini anlayan Avrupalı ilk büyük insan olmuştur." şeklinde bahsettiği Osmanlı padişahı Abdülmecit'tir. Osmanlı Devleti'nde ilk telgraf hattı, Abdülmecit Dönemi'nde, 1855 yılında İstanbul-Edirne-Şumnu arasında kurulmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. "Ermeni Sorunu" XIX. yüzyılda imzalanan Ayastefanos ve Berlin Antlaşmalarında taraflar arasında ve uluslararası alanda gündeme gelmiştir. Ayastefanos (Yeşilköy) Antlaşması; 1877-1878 Osmanlı - Rus Savaşı sonrası Osmanlı Devleti ile Rusya arasında imzalanmış bir antlaşmadır. Avrupa devletlerinin müdahalesiyle yürürlüğe girmese de antlaşma metninde yer alan "Osmanlı Devleti Girit ve Ermenilerin yaşadığı yerlerde ıslahat yapacaktır." hükmü "Ermeni Sorunu"nun ilk kez bir belgede yer almasına sebep olmuştur. Öte yandan Berlin Antlaşması XIX. yüzyılda imzalanan şartları en ağır olan antlaşmadır. Osmanlı Devleti'nin "Ermenilerin yaşadığı yerlerde ıslahat yapılacaktır." hükmünü kabul etmesiyle "Ermeni Sorunu" ilk kez uluslararası bir belgede yer almıştır. Halepa Fermanı ise "Ermeni Sorunu" ile ilgili değildir. Bu belge 1877-1878 Osmanlı - Rus Savaşı sırasında isyan eden Girit Rumlarının isyan hareketlerini sonlandırmak amacıyla ilan edilmiş ve Girit'e özerlik, vergi muafiyeti verilmiş ve Rumca resmî dil ilan edilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde Avrupa seyahatine çıkan ilk padişah olan Abdülaziz'in seyahatini gerçekleştirdiği ve günümüzde Rahmi Koç Müzesi'nde sergilenen vagon Saltanat Vagonu'dur. Abdülaziz ayrıca operaya giden ilk padişahtır.

Alatini: Meclis kararı ile tahtan ilk kez indirilen II. Abdülhamit'in Selanik'te sürgünde iken yaşadığı köşkün adıdır.

Şükûfezar: II. Abdülhamit Dönemi'nde yayınlanmış ve yazar kadrosunun tamamını kadınların oluşturduğu bir dergidir.

Ertuğrul: 1889 yılında Japonya ile ilişkileri geliştirmek amaçlı II. Abdülhamit tarafından Japonya'ya gönderilen firkateyndir.

Muhadderat: İlk Türk kadın romancı olan Fatma Aliye Hanım'ın ilk romanıdır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

12. Namık Kemal, "Eski toplumsal yapıya uygarlığı oturtmanın yolu anayasa ve eğitimle gerçekleşir." demiştir. Soruda B seçeneğinde verilen gelişme bu söz doğrultusunda XIX. yüzyılda yapılan çalışmalardan bir değildir. Nitekim Türk Ocaklarının kurulması XX. yüzyıl başlarında (1912) İttihat ve Terakki Cemiyeti Dönemi'nde gerçekleşmiştir. I. Meşrutiyet'in ilan edilmesi ve Kanunuesası'nın kabul edilmesi II. Abdülhamit Dönemi'nde, Encümen-i Daniş'in kurulması Abdülmecit Dönemi'nde, Galatasaray Sultanisinin açılması ise Abdülaziz Dönemi'nde gerçekleşmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. İlk sayısı Eşref Edip tarafından Sırat-ı Müstakim adıyla 1908'de çıkarılan; Mehmet Âkif Ersoy'un başyazarlık yaptığı, devlet yönetiminde ve toplum hayatında dinî esasları ön planda tutan dergi Sebîlürreşâd dergisidir. Sebîlürreşâd dergisi İstiklal Marşı'nın yayınladığı ilk basın yayın organı olması bakımından önemlidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Atatürk'ün Nutuk'ta, "İstanbul Rum Patrikhanesi'nde teşekkül eden bu heyet, vilayetler dahilinde çeteler teşkil ve idare etmek, mitingler ve propagandalar yaptırmakla meşgul." şeklinde bahsettiği ve Megali İdea (Büyük Ülkü) çerçevesinde faaliyetlerde bulunan cemiyet Mavri Mira Cemiyeti'dir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Mustafa Kemal Padişah Vahdettin tarafından IX. Ordu Müfettişliği göreviyle Samsun'a gönderilmiştir. Görevleri arasında bölge güvenliğini sağlamak, halkın elindeki silah ve cephaneyi almak ve halkı mücadeleye çağıran grupları dağıtmak vardı. Ancak Mustafa Kemal Samsun'a çıktığında İstanbul Hükûmetinin isteklerine ters düşerek Millî Mücadele'yi fiilen başlatmış, yayımladığı Havza Genelgesi ile resmî görevinin dışına çıkmıştır. Bu sebeple İstanbul'a ilk kez geri çağırılmış ancak o bu isteği reddederek mücadeleyi sürdürmeye devam etmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

16. Mustafa Kemal'in 24 Nisan 1920 tarihli önergesinde yer alan "TBMM'nin üzerinde hiçbir güç yoktur." maddesi ile TBMM'ye yani halk iradesine vurgu yapılmıştır. Bu bağlamda Mustafa Kemal ulusal egemenliğin ön plana çıkarılmasını hedeflemiştir. Bu madde ile amaçlanan halk egemenliğinin ön plana çıkarılması, hükûmdara meclis üzerinde bir yetki verilmemesidir. "TBMM üzerinde bir güç yoktur." maddesinin güçler birliği anlayışının benimsenmesi ve kabine sistemine geçilmesi gibi unsurlarla bir ilgisi bulunmamaktadır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

17. Kurtuluş Savaşı sırasında Ankara Hükûmetinin Sovyet Rusya ile yakınlaşmasında; cep hane ve silah ihtiyacının olması, iki devletin de ortak düşmanlara sahip olmaları, boğazların İtilaf Devletlerinin eline geçmesi ve İtilaf Devletlerinin Bolşevik rejiminden hoşnut olmamaları etkili olmuştur. Bu unsurların etkisiyle I. İnönü Savaşı'ndan sonra iki ülke arasında Moskova Dostluk ve Kardeşlik Antlaşması imzalanmıştır. Bu yakınlaşmada Sovyet Rusya'nın Panslavizm politikasını terk etmesi gibi bir durum söz konusu değildir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

18. Birinci TBMM Dönemi'nde, Millî Mücadele aleyhinde yapılan propagandalar ve isyanlar nedeniyle halkı TBMM etrafında toplayabilmek amacıyla Yunus Nadî Bey'in başkanlığında 1920'de kurulan heyet İrşad Encümeni'dir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

19. Lozan Barış Antlaşması'nda mübadele/etabli (nüfus değişimi) konusu Türkiye ile Yunanistan arasında yaşanan bir sorundur. Lozan'a göre mübadele kapsamı dışında tutulan yerler Batı Trakya'da yaşayan Türkler ile İstanbul'da yaşayan Rumlardır. Lozan'da İzmir'deki Rumların mübadelesi (nüfus değişimi) ile ilgili bir hüküm yoktur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Mustafa Kemal Atatürk, Gençliğe Hitabe'nin giriş bölümünde bağımsızlığa ve cumhuriyet rejimine değinilmiş, dolayısıyla öncelikle milliyetçilik ve cumhuriyetçilik ilkelerine vurgu yapmıştır. Şöyle ki;
- "Ey Türk Gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir."

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

21. Mülkiye Mektebi, idari alanda yönetici yetiştirmek amacıyla 1859 yılında İstanbul'da açılmış bir kurumdur. Atatürk'ün isteğiyle 1936 yılında İstanbul'dan Ankara'ya taşınan Mülkiye Mektebi, faaliyetlerini "Siyasal Bilgiler Okulu" adıyla sürdürmüştür. 1950 yılına kadar bu isimle faaliyet yürüten bu kurum 23 Mart 1950 tarihinde 5627 sayılı yasa ile Ankara Üniversitesi'nin çatısı altına girerek adı Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. 1923-1930 yılları arası Türkiye Cumhuriyeti'nin sosyoekonomik ve kültürel faaliyetlerini araştıran bir öğrencinin A seçeneğinde verilen Halkevlerinin açılmasını örnek vermesi beklenemez. Çünkü Halkevleri, 1932 yılında Türk Ocaklarının kapatılmasıyla kurulmuştur.
- Türkiye İktisat Kongresi'nin toplanması (1923)
Gazi Eğitim Enstitüsü'nün açılması (1926)
Millet Mekteplerinin açılması (1928)
Tekke, zaviye ve türbelerin kapatılması (1925)

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

23. Millî Mücadele'nin başarıya ulaşmasında ve Yeni Türk Devleti'nin kurulmasında kadın ve erkek tüm halkın birlikte mücadelesi etkili olmuştur. Mustafa Kemal, Türk kadınına millî egemenlik ve eşitlik ilkeleri etrafında birçok hak tanımış ve çeşitli meslek kollarında kadınların da yer alması gerektiğini ifade etmiştir. Cumhuriyet'in kurulduğu yıllarda Türk kadınına sağlanan haklar neticesinde kadınların çalışma hayatına katıldıkları meslek kolları arasında; savaş pilotluğu, avukatlık, muhtarlık, belediye başkanlığı, doktorluk, öğretmenlik ve mühendislik gösterilebilir. Yeni Türk Devleti'nde 1936 yılında savaş pilotu olan Sabiha Gökçen dünyanın da ilk kadın savaş pilotu olma özelliğine sahip olmuştur. Gül Esin 1933 yılında Aydın ilinde muhtar seçilen ilk kadın, Refet Angın ilk öğretmen, Sabiha Güreymen ise ilk inşaat mühendisi olmuştur. Ancak ilk kadın başbakan Türkiye'de ilk kez Tansu Çiller'in 1993 yılında göreve başlamasıyla gerçekleşmiştir. Soruda ise Cumhuriyet'in kurulduğu yıllardaki meslek alanları sorulmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

24. Yeni Türk Devleti bazı devletlerle dostluk ilişkilerini geliştirmek ve sınır uyuşmazlıklarını çözmek amacıyla 1923-1930 yılları arasında antlaşmalar imzalamıştır. Bu bağlamda;

- İtalya ile 1928'de Tarafsızlık ve Uzlaşma Antlaşması imzalanmıştır.
- SSCB ile 1925'te Dostluk ve Saldırılmazlık Antlaşması imzalanmıştır.
- Afganistan ile 1928'de Dostluk ve İş Birliği Antlaşması imzalanmıştır.
- İran ile 1926'da Güvenlik ve Dostluk Antlaşması imzalanmıştır.

Ancak bu yıllar arasında, sınır problemleri nedeniyle Suriye ile bir antlaşma imzalanmamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

25. II. Dünya Savaşı öncesinde "Yatıştırma Politikası" olarak adlandırılan ve olası bir savaşı engellemek amacıyla ortaya konulan politikanın mimarı İngiltere Başbakanı Neville Chamberlain'dir. 5 Mart 1939'da Almanya, hiçbir Almanın yaşamadığı Çekoslovakya'nın geri kalanını işgale başlayınca İngiltere yatıştırma politikasının bittiğini ilan etmek zorunda kalmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

26. Soğuk Savaş Dönemi'nde, iki bloğa da dâhil olmayan devletlerin katılımıyla 1955 yılında toplanan Bandung Konferansı sonrası bu ülkelerin aldığı isim Bağlantısızlar Grubu'dur. Bu hareketin ortaya çıkmasında etkili olan devletler Kore Savaşı sürecinde bağımsızlıklarını kazanan Hindistan, Yugoslavya ve Mısır'dır. Bağlantısızlık Hareketi'nin başlangıç noktası ise 1955 yılında Endonezya'nın Bandung şehrinde toplanan Asya-Afrika (Bandung) Konferansı'dır. Konferansın amacı; yeni bağımsız olan Afrika ve Asya ülkelerinin, ABD ve SSCB gibi iki büyük nükleer güç karşısında varlıklarını korumak için bir birlik ve dayanışma sağlamaktır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. Soruda öncüllerde özelliği ya da tanımı verilen durumların eşleştirilmesi aşağıdaki gibidir:

Kanlı Noel - Akritas Planı'nın uygulanmaya başlanması ile 24 Türk'ün şehit edildiği olaydır.

Enosis - Kıbrıs sorununda "Megalo İdea" hedefi doğrultusunda Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlama düşüncesidir.

Akritas Planı - Ani bir saldırı ile Türklerin Kıbrıs'tan çıkarılmasını amaçlayan plandır.

EOKA - Yorgo Grivas önderliğinde kurulan Rum gizli örgütüdür.

Marshall Planı ise II. Dünya Savaşı sonrası dönemde ABD Dışişleri Bakanı George C. Marshall tarafından Avrupa ülkelerine yardımda bulunmak ve bu ülkeleri kısa zaman da geliştirip güçlenmelerini sağlamak amacıyla 1948'de hazırlanan bir yardım programıdır. 4 yıllık bir süreyi kapsayan Marshall Yardımı çerçevesinde aralarında Türkiye'nin de olduğu 16 Avrupa ülkesine toplam 11,4 milyar dolar yardım yapılmıştır. Marshall Yardımı çerçevesinde en fazla yardım alan ülkeler İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

1. Hapis hayatı yaşadığı Çin'den kaçıp gelen, II. Gök Türk Devleti'nin kuruluşunda ve yönetimde Kutluk Kağan'a yardımcı olan, "Apa Tarkan" unvanıyla da bilinen devlet adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kül Tigin
B) Bilge Kağan
C) Yolluğ Tigin
D) Tonyukuk
E) Kapgan Kağan

2. Türkiye Selçuklu Devleti'nde Eyyûbilerle ilişkileri düzeltip Antalya ve Suğdak ticaret merkezlerini fetheden ve devlete en parlak dönemi yaşatan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Mesut
B) I. Kılıç Arslan
C) I. Alâeddin Keykubat
D) I. Gıyaseddin Keyhüsrev
E) I. İzzettin Keykavus

3. Türk tasavvuf edebiyatının bilinen ilk eserini kaleme alıp "Pir-i Türkistan" olarak tarihe geçen Karahanlılar Dönemi'nde yaşamış ünlü mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

A) Fırdevsi
B) Ali Şir Nevai
C) Ahmet Yesevi
D) Kaşgarlı Mahmut
E) Edip Ahmet Yükneki

4. En ünlü eseri *Divan-ı Muhibbi* olup döneminde Irakeyn ve Hint Seferleri gerçekleştirilen, Piri Reis'in *Kitab-ı Bahriye* adlı eserini sunduğu Osmanlı padişahı aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Selim
B) II. Mehmet
C) II. Osman
D) I. Süleyman
E) III. Murat

5. Osmanlı Devleti'nde padişahın yürütme gücünün temsilcisi olan ümera sınıfı askerî ve idari alanda görevlendirilen kimselerden oluşmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi ümera sınıfında idari alanda görevlendirilen kişilere verilen addır?

A) Mülkiye
B) Ulema
C) Kalemîye
D) Mutasarrıf
E) Mültezim

6. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde var olan siyasi, adli, askerî ve mali işlerin görüşülüp karara bağlandığı Divanîhümayun ile ilişkilendirilemez?

A) Hüküm
B) Kubbealtı
C) Kasr-ı adl
D) Mühimme defteri
E) Şeriye sicili

7. Osmanlı Devleti'nde her yıl Mekke ve Medine'de ikâmet eden seyyîd ve şerifler ile bölgenin ileri gelenlerine, fakirlere ve hac güzergâhı üzerindeki halka gönderilen para ve hediyeleri dağıtmak için oluşturulan teşkilat aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kılıç alayı
B) Hamidiye alayları
C) Redif teşkilatı
D) Mekkârî taifesi
E) Surre alayı

8. Osmanlı Devleti'nde en fazla taht değişikliğinin yaşandığı dönem XVII. yüzyıldır.

Osmanlı'da XVII. yüzyılda böyle bir durumun yaşanmasında;

- I. tımar sisteminin bozulması,
II. kafes uygulamasının başlaması,
III. saray kadınlarının yönetimde etkili olmaları

durumlarından hangilerinin etkisi olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

9. Osmanlı Devleti'nde;

- I. Patrona Halil,
II. Kabakçı Mustafa,
III. Mehmet Ali Paşa

isyanlarından hangileri XVIII. yüzyılda gerçekleşmiştir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

10. Osmanlı modernleşme sürecinde ortaya çıkan fikir akımları ve temsilcileriyle ilgili aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) Osmanlıcılık – Namık Kemal
B) İslamcılık – Sait Halim Paşa
C) Osmanlıcılık – Celal Nuri
D) Batıcılık – Abdullah Cevdet
E) Türkçülük – Ziya Gökalp

11. XIX. yüzyıl, Osmanlı Devleti'nde milliyetçilik düşüncesi ve Rusya'nın Bal-kanlar'daki Ortodoks ve Slav toplulukları kışkırtma politikasının da etkisiyle toprak kayıpları yaşadığı bir dönem olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nden kopup bağımsızlığını kazanan devletlerden biri değildir?

A) Sırbistan
B) Romanya
C) Bosna-Hersek
D) Yunanistan
E) Karadağ

12. • Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da ilk toprak kaybını yaşaması

• Navarin'de Osmanlı donanmasının Avrupalı devletler tarafından imha edilmesi

• Divan-ı Hümayun'un kaldırılarak yerine Meclis-i Vükelan'ın açılması

XIX. yüzyılda görülen bu gelişmeler aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin dönemine aittir?

A) II. Mahmut
B) III. Mustafa
C) Abdülmecit
D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

13. 1913 yılında Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını kazanan son Balkan devleti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunanistan
- B) Bulgaristan
- C) Sırbistan
- D) Arnavutluk
- E) Romanya

15. 1862 yılından itibaren Şinasi tarafından özel bir gazete olarak çıkartılan; sosyopolitik eleştirilerin yer aldığı makalelerin yayımlandığı ve İstanbul'da Millî Mücadele ile ilgili haberlere yer veren gazete aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Albayrak
- B) İkdam
- C) Sebilü'r-reşad
- D) Tasvir-i Efkâr
- E) Tercüman-ı Ahval

14. Mustafa Kemal'in, "Artık İstanbul Hükûmeti Anadolu'ya hâkim değil, tabi olmak zorundadır." sözleriyle önemini dile getirdiği ve millî egemenliğin esasını öngörmesi bakımından bir "ihtilal bildirisi" niteliğinde olan gelişme aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Samsun Raporu'nun yayımlanması
- B) Amasya Genelgesi'nin imzalanması
- C) Tekâlif-i Milliye Emirlerinin yayınlaması
- D) Sivas Kongresi'nin toplanması
- E) İstanbul Hükûmeti ile haberleşmenin kesilmesi

16. Aşağıdakilerden hangisi, Birinci TBMM Dönemi'nde Anadolu'da çıkan iç isyanlardan biri değildir?

- A) Cemil Çeto
- B) Topal Osman
- C) Ahmet Anzavur
- D) Şeyh Eşref
- E) Çopur Musa

17. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele Dönemi'nde Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin sevk ve idaresinde görev alan komutanlardan biri değildir?

- A) Ali Fuat Paşa
- B) İsmet Paşa
- C) Sakallı Nurettin Paşa
- D) Yakup Şevki Paşa
- E) Fevzi Çakmak Paşa

18. Kurtuluş Savaşı sürecinde Fransızlara karşı verilen başarılı mücadelede TBMM'nin şehre gönderdiği savaşa katılan kişilerin Ankara'ya bildirilmesi yazısına, "Savaşa katılmayan tek bir fert yoktur." cevabının verilmesi üzerine, istiklal madalyasının kişilere değil şehre verilmesinin kararından sonra madalya ile ilk kez onurlandırılan şehir aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Urfa
- B) Antep
- C) Sivas
- D) Erzurum
- E) Maraş

19. TBMM'nin sahip olduğu en deneyimli diplomat Rauf Bey olduğu hâlde Mustafa Kemal, Rauf Bey yerine İsmet Paşa başkanlığındaki bir heyetin Lozan Konferansı'nda TBMM'yi temsil etmesini istemiştir.

Mustafa Kemal'in bu tercihinde;

- I. İsmet Paşa'nın Genelkurmay başkanı olarak gösterdiği askerî başarılar,
- II. Rauf Bey'in Mondros Mütarekesi'ni imzalamış olması,
- III. İsmet Paşa'nın Mudanya Mütarekesi'nde gösterdiği diplomatik başarı

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

20. Cumhuriyet rejimine yönelik ilk isyan olarak kabul edilen Şeyh Said İsyanı'nın;

- I. Halk,
- II. Terakkiperver,
- III. Serbest Cumhuriyet

partilerinden hangilerinin kapatılmasında etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

21. 1924 Anayasası'nın 75. maddesi "Hiçbir kimse felsefi inancından, din ve mezhebinden dolayı kınanamaz." şeklindedir.

Bu madde Atatürk'ün;

- I. laiklik,
- II. halkçılık,
- III. devletçilik

ilkelerinden hangileriyle ilişkilendirilebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

22. **Cumhuriyet'in ilanında mecliste "Hükûmet rejimlerinin tekrar tekrar sayılmasına gerek yoktur. Hâkimiyet kayıtsız şart-sız milletindir... Kime sorarsanız sorunuz, bu... Doğan çocuğun adıdır." konuşmasını gerçekleştiren İstanbul milletvekili aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Abdurrahman Şeref Bey
B) Abdülhalik Renda
C) Mehmet Şerif Bey
D) Yusuf Kemal Tengirşenk
E) Adnan Adıvar

23. **1931 yılında bitirilip 1932 yılında açılışı yapılan Samsun'daki "Atatürk Onur Anıtı"nın mimarı aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Josef Thorak
B) Ernst Barlach
C) Heinrich Krippel
D) Rudolf Belling
E) Bruno Zevi

24. **Atatürk Dönemi Türk dış politikasında önemli yer tutan aşağıdaki gelişmelerden hangisi, kronolojik olarak diğerlerinden daha sonra gerçekleşmiştir?**

A) Balkan Antantı'nın imzalanması
B) Türkiye'nin Milletler Cemiyetine üye olması
C) Musul sorununun çözülmesi
D) Bozkurt-Lotus Davası'nın çözülmesi
E) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması

25. **30 Ocak-1 Şubat 1943 tarihleri arasında İngiltere ile Türkiye arasında gerçekleşen Adana Görüşmelerine Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'ye iştirak edip katılan dönemin başbakanı kimdir?**

A) Celal Bayar
B) Hasan Saka
C) Şükrü Saraçoğlu
D) Refik Saydam
E) Recep Peker

26. **Sözde Ermeni Soykırımı'nı Türkiye'ye kabul ettirmek ve Türkiye'den tazminat talep edebilmek amacıyla propaganda başlatan Ermenilerin kurduğu, 1973-1974 yılları arasında gerçekleştirdiği terör faaliyetleriyle adını duyuran örgüt aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Hınçak
B) IMRO
C) EOKA
D) Taşnak
E) ASALA

27. **Kuruluş aşamasında katıldığı Bağımsız Devletler Topluluğundan 2005 yılında ayrılıp gözlemci olarak yer almaya başlayan Türk Cumhuriyeti aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Özbekistan
B) Kazakistan
C) Kırgızistan
D) Türkmenistan
E) Azerbaycan

TARİH

DENEME 18 ÇÖZÜM

1. Hapis hayatı yaşadı Çin'den kaçıp gelen, II. Göktürk Devleti'nin kuruluşunda ve yönetiminde Kutluk Kağan'a yardımcı olan, "Apa Tarkan" unvanıyla da bilinen devlet adamı Tonyukuk'tur. Kutluk, Bilge ve Kapgan Kağan dönemlerinde vezirlik yapan Tonyukuk "Türklerin Bismarck'ı" olarak da nitelendirilmektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

2. Türkiye Sekçuklu Devleti'nde Eyyûbilerle ilişkileri düzelterek Antalya ve Suğdak ticaret merkezlerini ferheden ve devlete en parlak dönemi yaşatan hükümdar I. Alâeddin Keykubat'tır. Devletin merkezi olan Konya, kültür ve sanat merkezi hâline gelmiştir. Mengüceklere ve Harput Artuklularına son verilmiştir. Özellikle Alanya (Alaiye) ve Karadeniz'in kuzeyindeki Suğdak ticaret merkezi alınarak denizcilik ve ticarete önemli gelişmeler sağlanmıştır. Ticaretin gelişmesi için Anadolu'da çok sayıda han ve kervansaray yapılmıştır. Yabancı tüccarlara ilk kez "devlet sigortası" uygulanmış, ayrıca bu dönemde 1230'da Yassıçemen Savaşı'nda Harzemşahlar mağlup edilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

3. Türk tasavvuf edebiyatının ilk eseri olan Divan-ı Hikmet, ilk mutasavvıf olarak kabul edilen ve Pir-i Türkistan olarak da bilinen Hoca Ahmet Yesevi tarafından kaleme alınmıştır. Ahmet Yesevi, Orta Asya Türklerinin dinî ve tasavvufî hayatında büyük etkiler yaratan ve Yeseviye Tarikatı'nın kurucusudur. Öte yandan Divan-ı Hikmet, Ahmet Yesevi'nin hikmetlerini içine alan bir eser olmuş ve Onun inanç ve düşünceleri, tarikatının esasları dile getirilmiştir. Dinî ve ahlaki öğütler içeren eser, Türkçe'nin tarikat dili olmasında pay sahibi olmuştur.

İranlı yazar Firdevsi Gaznelîler Dönemi'nde yaşamış olup en önemli eseri Şehname'dir.

Çağatay Türkçesinin en büyük şairi kabul edilen Ali Şir Nevai, Türkçenin Farsça kadar zengin bir dil olduğu kanıtlanmaya çalıştığı Muhakemet-ül Lügateyn adlı eseriyle tanınmıştır.

Türk İslam edebiyatının ilk eseri kabul edilen Kutadgu Bilig Yusuf Has Hacip tarafından yazılmış ve Karahanlı hükümdarından Tamgaç (Uluğ Kara) Buğra Han'a sunulmuştur.

Karahanlılar Dönemi'nde yaşayan Edip Ahmet Yükneki ise, Atabetü'l Hakayık adlı eserinde ahlaki değerleri anlatan öğretici bir üslup kullanmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. En önemli eseri Divan-ı Muhibbi olup döneminde İrakeyn ve Hint Seferleri gerçekleştirilen, Piri Reis'in "Kitab-ı Bahriye" adlı eserini sunduğu Osmanlı hükümdarı, "Büyük Türk", "Muhteşem" ve "Kanuni" unvanlarıyla tanınmış I. Süleyman'dır. Yavuz Sultan Selim'in oğlu olan I. Süleyman yaklaşık 46 yıl Osmanlı tahtında kalarak en uzun süre Osmanlı hükümdarı olan devlet adamıdır. 1520 yılında hükümdar olan Kanuni Sultan Süleyman; Belgrat, Rodos, Boğdan ve Macaristan'ın büyük bir kısmını Osmanlı topraklarına katmış, doğuda İran ile mücadele etmiştir. Safevîlerle yaşanan çatışmalar sonrası İrakeyn Seferleri'ni, Portekiz'in Hindistan'daki Müslümanlara baskı yapması ve Baharat Yolu'nu canlandırabilmek için Hint Deniz Seferlerini gerçekleştirmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

5. Osmanlı hükümdarının yürütme gücünün temsilcisi olan ümera (seyfiye) sınıfı askerî ve idari alanda görevlendirilen kimselerden oluşmuştur. Ümera sınıfında idari alanda görevlendirilen kişilere mülkiye adı verilmiştir. Sadrazam ve vezirler mülkiye sınıfında yer almıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

6. Osmanlı Devleti'nde Orhan Bey Dönemi'nde oluşturulan Divanühümayun siyasi, adli, askerî ve mali işlerin görüşülüp karara bağlandığı bir organ olmuştur. Son sözün hükümdara ait olması ise divana danışma kurulu özelliği kazandırmıştır. Yasama, yürütme ve yargı yetkilerini; bir konuyu karara bağlaması, hükümdar kararlarını uygulaması, ağır cezalara bakması ve alınan bazı kararları temyiz edebilmesi ile kullanmıştır. II. Mehmet Dönemi'nde ise divan toplantılarına sadrazam başkanlık etmeye başlamış ve hükümdar dilediği zamanlarda toplantıları "Kasr-ı Adl" denen kafesli bölümden izlemiştir. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nden itibaren ise divan toplantıları kubbenin ya da Kubbealtı denilen bölümde yapılmaya başlanmıştır. Divanühümayun'da alınan kararlara hüküm, bu kararların özel bir yazı ile kaydedildiği defterlere de mühimme defterleri adı verilmiştir. Şeriye sicilleri ise hukuk alanıyla ilgili olup mahkemelerde alınan kararların kaydedildiği defterlerdir. Kadı sicilleri de denir. Bu bağlamda Divanühümayun ile ilişkilendirilemez.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde her yıl Mekke ve Medine'de ikâmet eden seyyid ve şerifler ile bölgenin illeri gelenlerine, fakirlere ve hac güzergâhı üzerindeki halka gönderilen para ve hediyeleri dağıtmak için oluşturulan teşkilat surre alayıdır. İlk surre alayının I. Mehmet Dönemi'nde gönderildiği bilinmektedir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

8. XVII. yüzyıl Osmanlı Devleti'nde en fazla taht değişikliği yaşanan dönem olmuştur. Bu durumun temelinde ise kafes uygulamasının başlaması (II), saray kadınlarının yönetimde etki sahibi olmaları (III) gösterilebilir. XVII. yüzyıla kadar Osmanlı şehzadeleri yönetimde tecrübe kazanmak, halkla bütünleşmek ve bölge halklarını hanedan üyesine ısındırmak amaçlı çeşitli sancaklarda yönetici olarak görev almışlar ve buna da sancak sistemi adı verilmiştir. Ancak bu sistemin terk edilerek şehzadelerin sarayda "Şimşirlik" adı verilen özel odalarda tutulması ile halka uzak yönetim tecrübesinden yoksun ve hatta bazı zamanlarda

akli dengesi bozuk hükümdarlar Osmanlı tahtına oturmuştur. Bu durumda saray kadınları ve devlet adamlarının yönetimde söz sahibi olmalarına ve bazı dönemlerde hükümdar değişikliği yaşanmasına neden olmuştur. Tımar sisteminin bozulmasının ise doğrudan yönetime bir etkisi olmamış; taşrada güvenlik sorunlarının baş göstermesinde, ekonominin zarar görmesinde ve tarımsal üretimin düşmesinde etkili olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nde yaşanan bu isyanlardan sadece Patrona Halil isyanı XVIII. yüzyılda gerçekleşmiştir. Patrona Halil isyanı, 1730'da yaşanan ve Osmanlı'da Lale Devri'ni sonlandıran olaydır. Kabakçı Mustafa ve Mehmet Ali Paşa isyanları ise XIX. yüzyılda çıkmıştır. 1807'de çıkan Kabakçı Mustafa isyanı Osmanlı'da III. Selim (Nizam-ı Cedid) Dönemi'ni sonlandırmıştır. Mehmet Ali Paşa isyanı ise 1831'de (II. Mahmut Dönemi) yaşanan bir isyan olup zamanla dış soruna dönüşmüştür.

(Dikkat: Patrona Halil ve Kabakçı Mustafa isyanları yapılan ıslahatlara tepki olarak ortaya çıkmışken, Mehmet Ali Paşa isyanının ıslahatlarla ilgisi yoktur.)

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

10. Osmanlı modernleşme sürecinde ortaya çıkan fikir akımları ve temsilcileriyle ilgili verilen eşleştirmelerden C seçeneğindeki eşleştirme yanlıştır. Celal Nuri'nin temsilcisi olduğu fikir akımı Osmanlılık değil Batıcılıktır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti açısından Dağılma Dönemi olarak nitelendirilen XIX. yüzyıl; Napolyon Bonaparte'in "Her Millete Bir Devlet" sloganının çok uluslu milletlerde taraftar bulduğu gibi Osmanlı'da etkisinin hissedildiği ve milliyetçilik, eşitlik, laiklik gibi düşüncelerin etkisiyle toprak kayıplarının yaşandığı bir dönem olmuştur. Bu dönemde Osmanlı Devleti; 1829 Edirne Antlaşması ile Yunanistan'ın, 1878 Berlin Antlaşması ile Sırbistan, Karadağ ve Romanya'nın bağımsızlığını kabul etmiştir. Bosna - Hersek ise 1908 II. Meşrutiyet'in ilanı sırasında, Avusturya-Macaristan'ın burayı ilhak ettiğini açıklamasıyla Osmanlı Devleti'nden kopmuştur. Öte yandan bu dönemde ayrıca Bulgaristan bağımsızlığını ilan etmiş, Girit ise Osmanlı Devleti'nden ayrılarak Yunanistan'a bağlanmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. XIX. yüzyılda; Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'da ilk toprak kaybını yaşamayı, Navarin'de Osmanlı donanmasının Rusya, İngiltere ve Fransa tarafından imha edilmesi ve Divanihümayunun kaldırılarak yerine Meclis-i Vükelanın açılması, II. Mahmut Dönemi'nde yaşanan gelişmelerdir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

13. Birinci Balkan Savaşı sürecinde, 1913 yılında Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsızlığını kazanan son Balkan devleti Arnavutluk olmuştur.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

14. Mustafa Kemal'in, "Artık İstanbul Anadolu'ya hâkim değil, tabi olmak zorundadır." sözleri ile önemini dile getirdiği ve millî egemenliğin esasını öngörmesi bakımından bir ihtilal bildirisi niteliğinde olan gelişme Amasya Genelgesi'nin imzalanmasıdır. 22 Haziran 1919 tarihli Amasya Genelgesi, Kurtuluş Savaşı'nın amaç, gerekçe ve yöntemini ilk kez ortaya koyan bir belge olmuştur. İlk kez millî egemenlikten bahsederek rejimin değişeceğine dair sinyaller içermiş ve bu sebeple "ihtilal bildirisi" niteliği taşımıştır. Mustafa Kemal'in genelgeyi yayımlamasında halkın örgütlenmesini sağlama ve kurtuluş mücadelesini belli bir programa göre sürdürme amaçları etkili olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

15. 1862 yılından itibaren Şinasi tarafından özel bir gazete olarak çıkartılan; sosyopolitik eleştirilerin yer aldığı makalelerin yayımlandığı ve İstanbul'da Millî Mücadele ile ilgili haberlere yer veren gazete Tasfir-i Efkâr'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

16. Soruda B seçeneğinde verilen Topal Osman (Ağa) Birinci TBMM Dönemi'nde Anadolu'da çıkan iç isyanlardan biri değildir. Topal Osman, Karadeniz'de (Giresun) işgallere direniş gösteren yerel halk kahramanlarından biridir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

17. Soruda A seçeneğinde verilen Ali Fuat Paşa (Cebesoy) Millî Mücadele Dönemi'nde Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nin sevk ve idaresinde görev alan komutanlardan biri değildir. Büyük Taarruz'da ordu, kolordu ve genelkurmay başkanlığı düzeyinde görev alanlar; Nurettin Paşa, Fevzi Paşa, Mustafa Kemal, İsmet Paşa ve Yakup Şevki Paşa'dır. Ali Fuat Paşa, başarısız olan Gediz Taarruzu sonrasında Moskova'ya elçi olarak gönderilmişti. Kendisi SSCB'de elçilik görevinde bulunduğu için bu savaşta görev almamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

18. Kurtuluş Savaşı'nda Güney Cephesi'nin en önemli direniş merkezlerinden biri olan Maraş önce İngilizler tarafından işgal edilmiş ve 1919 yılında imzalanan Suriye İtilafnamesi ile Fransa'ya bırakılmıştır. Sütçü İmam ve Rıdvan Hoca gibi önemli liderler öncülüğünde işgallere karşı direniş başlatılmış ve 1921 Ankara Antlaşması ile Fransa işgal bölgelerinden ayrılarak bu cephe kapanmıştır. İlerleyen süreçte ise TBMM şehre bir yazı göndererek savaşa katılanların Ankara'ya bildirilmesini istemiştir. Gönderilen bu yazıya cevaben ise Ankara'ya "Savaşa katılmayan tek bir fert yoktur." ifadesinin kullanılması üzerine istiklal madalyasının kişilere değil şehre verilmesi kararlaştırılmış ve 1925 yılında ilk kez bir şehre istiklal madalyası verilmiştir. Maraş dışında istiklal madalyası; 1924 yılında İnebolu ilçesine, 2008 yılında Antep'e, 2016 yılında ise Urfa'ya verilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

19. TBMM'nin en deneyimli diplomatlarından biri Rauf Bey olduğu hâlde Mustafa Kemal, Lozan Konferansı'nda TBMM'yi Rauf Bey yerine İsmet Paşa başkanlığındaki bir heyetin temsil etmesini istemiştir. Mustafa Kemal'in bu tercihi; İsmet Paşa'nın Genelkurmay başkanı olarak gösterdiği askerî başarılar, Rauf Bey'in Mondros Mütarekesi'ni imzalamış olması ve İsmet Paşa'nın Mudanya Mütarekesi'nde gösterdiği diplomatik başarı etkili olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

20. 13 Şubat 1925'te patlak veren ve Cumhuriyet rejimine yönelik ilk isyan olarak kabul edilen Şeyh Sait İsyanı sonrasında 4 Mart 1925'te Takrir-i Sükûn Kanunu çıkarılmış, bu kanun kapsamında isyanda rolü ve etkisi olduğu düşünülen Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk muhalefet partisi Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası kapatılmıştır. Kapatılan partiler arasında Halk Fırkası ve Serbest Cumhuriyet Fırkası yoktur. Serbest Cumhuriyet Fırkası, Ali Fethi Okyar tarafından 1930 yılında kurulmuş ikinci muhalefet partisi olup aynı yıl kendi kendini feshetmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

21. 1924 Anayasası'nın 75. maddesinde yer alan "Hiç kimse felsefi inancından, din ve mezhebinden dolayı kınanamaz." şeklindeki ifade Atatürk'ün laiklik ve halkçılık ilkeleriyle ilgilidir. Nitekim bu madde, inanç özgürlüğüne ve eşitliğe vurgu yapmaktadır. Devletçilik ekonomi, yatırım ve kalkınma hamleleri ile ilgili çalışmaları kapsar.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

22. Cumhuriyet'in ilanı sürecinde mecliste "Hükûmet rejimlerinin tekrar tekrar sayılmasına gerek yoktur. Hâkimiyet kayıtsız şartsız milletindir... Kime sorarsanız sorunuz, bu... Doğan çocuğun adıdır." konuşmasını gerçekleştiren İstanbul Milletvekili Abdurrahman Şeref Bey'dir. Abdurrahman Şeref Bey "doğan çocuğun adı" nitelendirmesiyle cumhuriyet rejimini kastetmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

23. 1931 yılında bitirilip 1932 yılında açılışı yapılan Samsun'daki "Atatürk Onur Anıtı'nın mimarı Heinrich Krippel'dir. Yaptığı ilk Atatürk heykeli 1926'da İstanbul Gülhane Parkı'nda açılan Krippel'in Samsun'daki "Atatürk Onur Anıtı" dışında Ankara/Ulus'taki "Atatürk Anıtı" da önemlidir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

24. Soruda verilen ve Atatürk Dönemi Türk dış politikasında önemli yer tutan gelişmelerden E seçeneğindeki "Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması" kronolojik olarak diğerlerinden daha sonra gerçekleşmiştir. Şöyle ki;
Balkan Antantı'nın imzalanması (1934)
Musul sorununun çözülmesi (1926)
Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması (1936)
Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne üye olması (1932)
Bozkurt-Lotus Davası'nın çözülmesi (1926)

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. 30 Ocak-1 Şubat 1943 tarihleri arasında İngiltere ile Türkiye arasında gerçekleşen Adana Görüşmelerine Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'ye iştirak edip katılan dönemin başbakanı Şükrü Saraçoğlu'dur. II. Dünya Savaşı sürecinde toplanan ve Türkiye'yi savaşa dâhil etmenin amaçlandığı, Türkiye'nin de temsilci göndererek katıldığı görüşmeler arasında Adana Görüşmeleri ve Kahire Konferansı vardır. Adana Görüşmeleri; 1943 yılında Churchill ve İsmet İnönü ile Başbakan Şükrü Saraçoğlu'nun katılımları ile gerçekleşmiştir. Toplantıda Türkiye'nin II. Dünya Savaşı'na katılması görüşülmüş, Cumhurbaşkanı İsmet İnönü savaşa katılmama kararı almıştır. Kahire Konferansı ise 1943 yılında İngiliz Dışişleri Bakanı Antony Eden ve Türk Dışişleri Bakanı Numan Menemencioğlu arasında gerçekleşmiştir. Türkiye'nin hava üslerini açması ve yıl sonuna kadar savaşa dâhil olması gerektiği gündeme gelse de Numan Menemencioğlu tarafından bu görüşler reddedilmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

26. 1970'lerde Beyrut'ta kurulan ve kendilerini uluslararası devrim hareketinin bir parçası olarak tanımlayan, yaşanan sorunların silahlı mücadele ile çözüleceğine inanan Ermeni gizli ordusu olarak da bilinen örgüt ASALA'dır. Ermeni terör olaylarını yönlendirmiş sözde Ermeni iddialarını Türkiye'ye itiraf ettirmek, Türkiye'ye itirafı sonrası tazminat ödettirmek, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun Ermenilere iadesini sağlamak gibi amaçlar içinde olmuştur. Örgüt ilk eylemini Dünya Kiliseler Birliğine yaptığı bombalı saldırı ile gerçekleştirmiş ve birçok Türk diplomat öldürülmüştür.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

27. Bağımsız Devletler Topluluğu adı ile bilinen zirve, 21 Aralık 1991'de Kazakistan'ın o zamanki başkenti Alma Ata'da; Rusya, Ukrayna, Beyaz Rusya, Kazakistan, Kırgızistan, Türkmenistan, Özbekistan, Azerbaycan, Tacikistan, Ermenistan ve Moldova'nın katılımıyla toplanmıştır. Alma Ata Zirvesi ile 21 Aralık 1991'de SSCB fiilen sona vermiş; topluluktaki 11 cumhuriyet, her cumhuriyetin bağımsızlığı ve eşitliği ilkesi saklı kalmak şartıyla, aralarında yeni bir yapılanma yoluna gitmişlerdir. Türkmenistan, kuruluş aşamasında katıldığı Bağımsız Devletler Topluluğu'ndan 2005 yılında ayrılıp gözlemci olarak yer almaya başlamıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

1. "Kutlu Dağ" efsanesine göre ülkelerine bereket, bolluk ve mutluluk getirdiğine inanan Türk devleti, aşağıdakilerden hangisidir?

A) Hunlar
B) Göktürkler
C) Uygurlar
D) Hazarlar
E) Türgişler

2. I. Tarih-i Yemin
II. Divan-ı Enveri
III. Siyasetname
IV. Kutadgu Bilig

Yukarıdaki edebî eserlerden hangileri Karahanlı Devleti Dönemi'ne aittir?

A) Yalnız IV
B) I ve II
C) II ve III
D) I ve IV
E) III ve IV

3. *El-Kanun fi't-Tıp* adlı eseriyle bilinen ve eğitimin kişinin fiziksel, zihinsel ve ahlaki durumu dikkate alınarak verilmesini savunan Türk-İslam bilgini aşağıdakilerden hangisidir?

A) Farabi
B) Biruni
C) Gazali
D) İbn-i Sina
E) İbn-i Rüşd

4. Osmanlı Devleti'nde "Fetret Devri" olarak bilinen dönemi sonlandıran ve bu nedenle Osman Bey'den sonra devletin "İkinci Kurucusu" olarak nitelendirilen padişah aşağıdakilerden hangisidir?

A) I. Mehmet
B) Orhan Bey
C) I. Murat
D) Yıldırım Bayezit
E) II. Murat

5. Osmanlı Devleti'nin ünlü devlet adamlarından Sokullu Mehmet Paşa;

I. İkinci Selim,
II. Üçüncü Murat,
III. Üçüncü Mehmet

dönemlerinden hangilerinde sadrazamlık yapmıştır?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

6. İslam devletlerinden itibaren uygulanan ve Osmanlı Devleti'nde de kendine yer edinen, savaş sırasında esir alınan Hristiyan çocukların beşte birinin devlet hizmetine alınması uygulamasına verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Esham
B) Pençik
C) İltizam
D) Humbara
E) Timar

7. Osmanlı toplum yapısında, Divan-ı hümayunda temsil edilmeyen; vergi vermek ve askerlik yapmakla yükümlü tutulmuş ve aynı zamanda millet sisteminde göre teşkilatlandırılmış sınıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Reaya
B) Ümera
C) Levanten
D) Beraya
E) Galebe

8. Lale Devri'nin ünlü sanatçısı Levni'nin III. Ahmet'in şehzadelerinin sünnet düğününü anlattığı *Surname* ve Osmanlı sultanlarını tasvir ettiği *Silsilename* adlı eserleri, aşağıdaki sanat dallarından hangisine örnektir?

- A) Hat
B) Tezhip
C) Minyatür
D) Telkârî
E) Ciltçilik

9. Osmanlı Devleti'nin kötü gidişatını sorgulayan ve tebdil-i kıyafet (kıyafet değiştirerek) ile denetlemelerde bulunan IV. Murat Dönemi'nde;

- I. Yeniçeri Ocağını kapatma,
II. Kâtip Çelebi ve Koçi Bey'e devletin içinde bulunduğu duruma dair raporlar hazırlatma,
III. kahvehaneleri kapatarak sokağa çıkma yasağı getirme

gelişmelerinden hangileri yaşanmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

10. • Osmanlı Devleti'nde ilk belediye teşkilatı oluşturulmuştur.

- Sinop'ta Osmanlı donanması Ruslar tarafından imha edilmiştir.
• Dolmabahçe Sarayı yapılmıştır.

XIX. yüzyılda görülen bu gelişmeler aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin dönemine aittir?

- A) II. Mahmut
B) III. Mustafa
C) Abdülmecit
D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

11.

	Gelişme	Özelliği
I.	Kanunuesasi	Hukuk üstün- lüğünün ilk kez kabul edilmesi
II.	Sened-i İttifak	İlk demokratik- leşme hareketi
III.	Tanzimat Fermanı	Anayasal dönemin başlaması
IV.	Islahat Fermanı	Milliyetçilik akımının etkile- rinin azaltılmak istenmesi

Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda meydana gelen gelişmeler ve özelliklerinin eşleştirildiği yukarıdaki tabloda verilen hangi iki özellik yer değiştirdiğinde tanımlamalar doğru olur?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

12. Batılı anlamda resim çalışmalarının öncülerinden olan ve 1873 yılında Mekteb-i Sanayide Osmanlı Devleti'nin ilk resim sergisini düzenleyen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiblizade Ahmet
B) Ahmet Cevdet Paşa
C) Osman Hamdi Bey
D) Mustafa Rakım Efendi
E) Şeker Ahmet Paşa

13. I. Yusuf Akçura

II. Sait Halim Paşa

III. Mehmet Âkif Ersoy

Yukarıdakilerden hangileri, II. Abdülhamit Dönemi'nde etkili olan ve dinî birlikteliğin devleti ayakta tutabileceğini savunan İslamcılık fikrinin temsilcileri arasında yer alır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

14. Birinci Dünya Savaşı sürecinde Arapların Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanma başlattığı takdirde İngiltere'nin Arapların bağımsızlığını tanımayı kabul ettiği 1916 tarihli antlaşma aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Londra
B) İstanbul
C) Mac Mahon
D) Sykes Picot
E) Saint Jean de Maurienne

15. Millî Mücadele Dönemi'nde, direniş merkezi ile yerel kahramanı arasında yapılan aşağıdaki eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Rize – İpsiz Recep
B) Antep – Şahin Bey
C) Adana – Tekelioğlu Sinan
D) Maraş – Sütçü İmam
E) Urfa – Rıdvan Hoca

16. Mustafa Kemal Paşa'nın başkanlığındaki Heyet-i Temsiliye'nin;

- I. yasama,
- II. yürütme,
- III. yargı

yetkilerinden hangilerini üstlendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

17. 23 Mayıs 1920'de TBMM Hükûmeti ile imzaladığı 20 günlük ateşkes anlaşmasını ihlal ederek Karadeniz Ereğlisi'ne asker çıkaran devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İngiltere
- B) İtalya
- C) Yunanistan
- D) Fransa
- E) Ermenistan

18. Mustafa Necati, *Hâkimiyet-i Milliye* gazetesindeki yazısında; "... Bu karışık ve garip gürültüler içinde anlaşılan yalnız bir kelime var: Hayda!... Bu bir motorun içinde geceleyin taşınması gereken emanetleri yükleyenleri yüreklendirme sesidir... Bu emanetler ne kadar çok olursa olsun bir gecede taşınır ve aynı gece binlerce el onları deniz kenarından orman kenarına taşır... " ifadesini kullanmıştır.

Mustafa Necati, Anadolu'ya sevkîyatın yapıldığı liman olarak aşağıdakilerin hangisinden bahsetmiştir?

- A) İzmir
- B) Samsun
- C) İnebolu
- D) Zonguldak
- E) Sinop

19. Millî Mücadele Dönemi'nde 23 Nisan'ın "Ulusal Bayram" sayılması, aşağıdaki savaşların hangisinden sonra TBMM'de kabul edilmiştir?

- A) Birinci İnönü Muharebesi
- B) İkinci İnönü Muharebesi
- C) Eskişehir-Kütahya Muharebesi
- D) Sakarya Meydan Muharebesi
- E) Başkomutanlık Meydan Muharebesi

20. Aşağıdakilerden hangisi İstiklal Mahkemelerinin görev yaptığı gelişmelerden biri değildir?

- A) Ali Galip Olayı
- B) Şeyh Sait İsyanı
- C) İzmir Suikast Girişimi
- D) Çerkez Ethem İsyanı
- E) Mustafa Sagir Olayı

22. Atatürk Dönemi'nde başkanlığını Sâmih Rifat'ın üstlendiği ve Ruşen Eşref, Yakup Kadri, Celâl Sahir gibi önemli isimlerin kuruluşunda rol aldığı kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti
- B) Türkiyat Enstitüsü
- C) Âli İktisat Meclisi
- D) Türk Dili Tetkik Cemiyeti
- E) Millet Mektepleri

21. 26 Ekim 1933 tarih ve 2349 sayılı Kanunla Türk kadınına muhtarlığa seçilme hakkı verilmiş, bu kanun çerçevesinde 12 Kasım 1933'te Aydın'ın Çine ilçesine bağlı Demircidere Köyü'nde yapılan seçimi Gülkız Hanım kazanarak Türkiye Cumhuriyeti'nin seçilmiş ilk kadın muhtarı olmuştur.

Gülkız Hanım'ın muhtar seçilmesi;

- I. laiklik,
- II. halkçılık,
- III. cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

23. Yeni Türk Devleti'nde ekonominin temeli sayılan tarım sektörünü geliştirmek için yapılan çalışmalar arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Ziraat Bankasının geliştirilmesi
- B) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması
- C) Tütün Reji İdaresine son verilmesi
- D) Atatürk Orman Çiftliğinin açılması
- E) Toprak Mahsulleri Ofisinin açılması

24. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra;

- I. Musul,
- II. Boğazlar,
- III. Yabancı okullar

sorunlarından hangileri, Türkiye'nin isteği doğrultusunda çözümlenmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

25. İkinci Dünya Savaşı sürecinde Türkiye'nin savaşa dâhil edilmesi amacıyla gerçekleştirilen ve aynı zamanda Türkiye'nin de görüşmelere temsilci gönderdiği konferanslar aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

- A) Adana Görüşmeleri - Kahire Konferansı
- B) Kahire Konferansı - Casablanca Konferansı
- C) Bilecik Görüşmeleri - Washington Konferansı
- D) Moskova Konferansı - Adana Görüşmeleri
- E) Adana Görüşmeleri - Potsdam Konferansı

26. Dersinde "Panmunjom Mütarekesi" ile ilgili görsel kullanan Tarih öğretmeni Hakan Bey, öğrencilerine aşağıdaki savaşlardan hangisinin sonuçlarından bahsetmektedir?

- A) Vietnam Savaşı
- B) Yom Kippur Savaşı
- C) Kore Savaşı
- D) Körfez Savaşı
- E) Altı Gün Savaşları

27. Arapça "Yeniden Diriliş" anlamına gelen ve Orta Doğu'da sosyalist bir sisteme bağlı birleşik ve laik bir Arap toplumu oluşturmayı hedefleyen siyasal hareket aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Baas
- B) Arap Baharı
- C) Turuncu Devrim
- D) Vahhabilik
- E) Müslüman Kardeşler

TARİH

DENEME 19 ÇÖZÜM

1. "Kutlu Dağ" efsanesine göre ülkelerine bereket, bolluk ve mutluluk getirdiğine inanan Türk devleti Uygurlar'dır. Uygurların "Kutlu Dağ" efsanesine göre kutlu bir kaya Uygur ülkesine bereket ve mutluluk getirmektedir. Bu kaya Çinlilere verilince memlekete çöken uğursuzluklar, açlık ve kıtlık yüzünden Uygurlar göç etmek zorunda kalmışlardır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

2. Soruda verilen IV. öncüldeki "Kutadgu Bilig" adlı eser Karahanlı Devleti Dönemi'ne aittir. Yusuf Has Hacıp tarafından kaleme alınan bu eser Karahanlı Hükümdarı Tabgaç (Uluğ Kara) Buğra Han'a takdim edilmiştir. Öte yandan Utbi'ye ait olan "Tarih-i Yemin" adlı eser Gazneli Sultan Mahmut'a sunulmuş olup Gaznelilerin tarihi anlatılmıştır. "Divan-ı Enveri" adlı eser Büyük Selçuklu Devleti'nin kasideleri ile ünlü şair Enveri'nin eseri olup bu eserde kasidelerini toplamıştır. "Siyasetname" adlı eser ise ünlü Büyük Selçuklu veziri Nizamülmülk'ün en ünlü eseridir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. El-Kanun fi't-Tıp adlı eserle bilinen ve eğitimin kişinin fiziksel, zihinsel ve ahlaki durumu dikkate alınarak verilmesini savunan Türk-İslam bilgini İbn-i Sina'dır. "Tıbbın Hükümdarı" olarak da kabul edilen İbn-i Sina, Batı dünyasında "Avicenna" olarak bilinmektedir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde "Fetret Devri" olarak bilinen dönemi sonlandıran ve bu nedenle Osman Bey'den sonra devletin "İkinci Kurucusu" olarak nitelendirilen padişah I. (Çelebi) Mehmet'tir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

5. Osmanlı Devleti'nin ünlü devlet adamlarından biri olan Sokullu Mehmet Paşa sırasıyla; Kanuni Sultan Süleyman, İkinci Selim (I) ve Üçüncü Murat (II) dönemlerinde sadrazamlık yapmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. İslam devletlerinden itibaren uygulanan ve Osmanlı Devleti'nde de kendine yer edinen, savaş sırasında esir alınan Hristiyan çocukların beşte birinin devlet hizmetine alınması uygulamasına pençik sistemi adı verilmiştir. I. Murat Dönemi'nde açılan Yeniçeri Ocağına asker temin etmek amaçlı uygulamaya konmuş bir sistemdir. Savaşlarda ele geçirilen esirlerin 5'te biri seçilerek Anadolu'daki Türk ailelerin yanına verilmiş ve Türkçe öğrenip Türk gelenek-göreneklerini öğrenmeleri sağlanmıştır. Humbara, Osmanlı ordusunda kullanılan el bombalarına verilen isimdir. Tımar sistemi; devletin üretimin sürekliliğini sağlama, devlete hazineden para çıkmadan asker yetiştirme, taşrada devlet otoritesini sağlama adına uygulamaya koyduğu bir sistemdir. İltizam, ilk defa II. Mehmet Dönemi'nde uygulanan ve tımar sisteminin bozulması ile yaygınlaşan, vergi gelirlerinin bir bölümün belli bir ücret karşılığında kişilere bırakılması ve hazineye peşin olarak nakit para girmesini sağlayan bir sistemdir. Esham ise kâğıt paraya geçişin ilk aşaması olarak da tanımlanan ve devletin iç borçlanmaya giderek bütçedeki açığı kapatmaya çalışmasıdır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

7. Osmanlı toplum yapısında Divanı-hümayunda temsil edilmeyen; vergi vermek ve askerlik yapmakla yükümlü tutulmuş ve millet sistemine göre teşkilatlandırılan sınıf reaya sınıfıdır. Şehirli, köylü ve göçebelerden oluşan ve yönetilen kesimdir.

- Beraya: Divanıhümayunda temsil edilen, vergiden muaf tutulmuş yönetenler sınıfıdır.
- Levanten: Osmanlıda İtalyan, Fransız ve İngilizlerden oluşan ticaret bölgelerinde yaşayan kesimdir.
- Ümera: Seyfiye sınıfına verilen isimlerden biridir. İdari ve askeri bürokrasi sınıfıdır. Üyeleri arasında sadrazam, vezirler, yeniçeri ağası, kaptanıderya, beylerbeyi, sancakbeyi, subaşı ve sipahiler bulunmaktadır.
- Galebe: Osmanlı Devleti'nde elçilerin kabulü sırasında toplanan divandır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Lale Devri'nin ünlü sanatçısı Levni'nin, III. Ahmet'in şehzadelerinin sünnet düğününü anlattığı *Surname*, Osmanlı sultanlarını tasvir ettiği *Silsilename* adlı eserleri minyatür alanında verilmiş eserlerdir. Minyatürler, el yazması kitaplarda ışık ve gölge ayarlaması yapılmadan çizilen resimlerdir. Derinlik kuralları çok fazla uygulanmaz ve siyasi, sosyal ve dinî konularda çizilebilir. İnsanlar makamlarına uygun olarak büyük ya da küçük olarak çizilmişlerdir. Osmanlı Devleti'nde minyatür sanatçılarına nakkaş ya da musavver ismi verilmiş, bu sanatın yapıldığı yer de nakkaşhane olarak adlandırılmıştır. En önemli minyatür sanatçıları arasında Matrakçı Nasuh, Levni, Nakkaş Osman, Seyyid İskender, Nigari ve Şiblizade Ahmet gibi isimler yer almıştır. Hat, Arap harfleri ile güzel yazı yazma sanatı; ciltçilik, kitapların üzerinin deri ile kaplanması sanatı; tezhip, el yazması kitapları altın tozuyla süsleme yani yaldızlama sanatı; telkârî ise altın, gümüş gibi maden işlemeciliğine dayanan sanat dalıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nin kötü gidişatını sorgulayan ve tebdil-i kıyafet (kıyafet değiştirerek) ile denetlemelerde bulunan IV. Murat, Kâtip Çelebi ve Koçi Bey gibi devlet adamlarına devletin içinde bulunduğu duruma dair raporlar hazırlatmış, kahvehaneleri kapatarak sokağa çıkma, içki ve tütün yasağı getirmiştir. Yeniçeri Ocağının kapatılması II. Mahmut Dönemi'nde yaşanan bir gelişme olup "Vaka-i Hayriye" olarak adlandırılır.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

10. Soruda öncüllerde verilen Osmanlı Devleti'nde ilk belediye teşkilatının oluşturulması, Kırım Savaşı sürecinde Sinop'ta Osmanlı donanmasının Ruslar tarafından imha edilmesi ve Dolmabahçe Sarayı'nın inşa edilmesi gelişmeleri Sultan Abdülmecit Dönemi'ne aittir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde XIX. yüzyılda meydana gelen gelişmeler ve özelliklerinin eşleştirildiği tabloda verilen özelliklerden I. ve III. özellik yer değiştirdiğinde tanımlamalar doğru olur. Buna göre, tablo şu şekilde olmalıdır:

	Gelişme	Özelliği
I.	Kanunuesasi	Anayasal dönemin başlaması
II.	Sened-i İttifak	İlk demokratikleşme hareketi
III.	Tanzimat Fermanı	Hukuk üstünlüğünün ilk kez kabul edilmesi
IV.	Islahat Fermanı	Milliyetçilik akımının etkilerinin azaltılmak istenmesi

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

12. Şeker Ahmet Paşa, askerî okullarda resim dersinin konulmasıyla başlayan Batılı anlamda resim çalışmalarının öncülerinden olmuş ve 1873 yılında, Sultan Abdülaziz Dönemi'nde Mekteb-i Sanayiye Osmanlı Devleti'nin ilk resim sergisini düzenlemiştir. Mustafa Rakım Efendi Osmanlı Devleti'nin tanınmış hattatı, Ahmet Cevdet Paşa tarihçi ve devlet adamı, Şiblizade Ahmet Osmanlı Devleti'nin minyatür sanatçısı, Abdurrahman Şeref Bey ise Osmanlı Devleti'nin son vakanüvisti ve ünlü devlet adamlarından biridir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

13. II. Abdülhamit Dönemi'nde oldukça etkili olan ve dinî birlikteliğin devleti ayakta tutabileceğini savunan Panislamizm (İslamcılık) akımı, millet olmanın en önemli özelliğinin din olduğunu ve dinî birlikteliğin devleti ayakta tutabileceğini savunmuştur. İslam toplumlarının devletten ayrılmaları önlenir ve Müslümanlar tek bir çatı altında toplanırsa devletin dağılmayacağını savunmuşlardır. İslamcılık düşüncesi en çok II. Abdülhamit Dönemi'nde hissedilmiş ve I. Dünya Savaşı'nda halifenin cihat çağrısına rağmen Müslüman Arapların İngiltere ile hareket etmesiyle düşüncenin geçerliliği sorgulanmaya başlanmıştır. Bu akımın en önemli temsilcileri arasında Said Halim Paşa, Mehmet Âkif Ersoy ve Ahmet Hamdi Akseki yer almıştır. Öncüllerde verilen Yusuf Akçura ise Pantürkizm akımı olan Türkçülük akımının savunucularından biridir. Yusuf Akçura'nın "Üç Taz-ı Siyaset" adlı makalesi Osmanlıcılık, İslamcılık ve Türkçülük fikirlerinin karşılaştırıldığı ve sonucunda kurtuluşun Türkçülük akımıyla gerçekleşeceğine ulaşan bir eser olmuştur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. I. Dünya Savaşı sürecinde imzalanan Mac Mahon Antlaşması ile Arapların Osmanlı Devleti'ne karşı ayaklanma başlattığı takdirde İngiltere, Arapların bağımsızlığını tanımayı kabul etmiştir. Antlaşma Hicaz Emiri Şerif Hüseyin ve İngiltere arasında yapılmıştır. Bu gizli antlaşma ile İngiltere büyük bir Arap imparatorluğunun kurulmasına yardım etmek için söz vermiştir. Londra Antlaşması ile Antalya ve çevresi İtalya'ya verilmiş, On İki Ada ve Trablusgarp'ta İtalyan hâkimiyeti kabul edilmiştir. Bu sebeple İtalya, İtilaf devletleri tarafına geçmiştir. Brest-Litovsk Antlaşması ile Rusya I. Dünya Savaşı'ndan çekilmiş ve imzalanan gizli antlaşmaları dünya kamuoyuna açıklamıştır. Sykes-Picot Antlaşması ile Orta Doğu İngiltere ve Fransa arasında paylaşılmıştır. Saint Jean De Maurienne Antlaşması'yla ise Güneybatı Anadolu kıyıları İtalya'ya bırakılmıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

15. Millî Mücadele Dönemi'nde, direniş merkezi ile yerel kahramanı arasında yapılan eşleştirmelerden E seçeneğindeki eşleştirme yanlıştır. Rıdvan Hoca Urfa'da değil Maraş'taki direnişin simgelerinden biridir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

16. İlk kez Erzurum Kongresi'nde oluşturulan ve Sivas Kongresi'nde tüm yurda mâl edilen Mustafa Kemal Paşa'nın başkanlığındaki Heyet-i Temsiliye TBMM açılana kadar sadece yürütme yetkisini üstlenmiştir. Nitekim Heyet-i Temsiliye Sivas Kongresi sürecinde Ali Fuat Paşa'yı Batı Cephesi Kuvayimillîye Umum Komutanlığı'na atayarak ilk kez yürütme yetkisini kullanmış ve bir hükûmet gibi hareket etmiştir. Öte yandan ilerleyen süreçte açılacak olan I. TBMM yasama, yürütme ve yargı yetkilerinin tümünü üstlenecektir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

17. 23 Mayıs 1920'de TBMM Hükûmeti ile imzalandığı 20 günlük ateşkes anlaşmasını ihlal ederek Karadeniz Ereğlisi'ne asker çıkaran devlet Fransa'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

18. Mustafa Necati, Hâkimiyet-i Milliye gazetesindeki yazısında Anadolu'ya sevkıyatın yapıldığı liman olarak İnebolu'dan bahsetmiştir. Nitekim İnebolu, Kurtuluş Savaşı Dönemi'nde Anadolu'nun dışa açılan en önemli ikmal limanı olmuştur. İnebolu, İstiklal Yolu'nun başlangıç noktasıdır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

19. Millî Mücadele Dönemi'nde 23 Nisan'ın "Ulusal Bayram" sayılması II. İnönü Muharebesi'nden sonra, 23 Nisan 1921 tarihinde TBMM'de kabul edilmiştir. Öte yandan 23 Nisan'ın "Çocuk Bayramı" olarak kutlanması Atatürk'ün öncülüğünde ilk kez 23 Nisan 1927'de başlamıştır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

20. Soruda A seçeneğinde verilen Ali Galip Olayı İstiklal Mahkemelerinin görev yaptığı gelişmelerden biri değildir. İstiklal Mahkemelerinin görev yaptığı gelişmeler şunlardır:

- TBMM'ye Karşı Çıkan Ayaklanmalar (ilk kez)
- Asker Kaçakları
- Tekâlif-i Milliye Emirleri
- Mustafa Sagir Olayı (Hintli İngiliz Ajansı Mustafa Sagir'in idamı)
- Şeyh Said İsyanı
- İzmir Suikast Girişimi (son kez)

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

21. 26 Ekim 1933 tarih ve 2349 sayılı Kanunla Türk kadınına muhtarlığa seçilme hakkı verilmiş, bu kanun çerçevesinde 12 Kasım 1933'te Aydın'ın Çine ilçesine bağlı Demircidere Köyü'nde yapılan seçimi Gülkız Hanım kazanarak Türkiye Cumhuriyeti'nin seçilmiş ilk kadın muhtarı olmuştur. Gülkız Hanım'ın muhtar seçilmesi öncelikle halk iradesi ve ulusal egemenlik bağlamında cumhuriyetçilik, toplumsal eşitlik bağlamında ise halkçılık ilkeleriyle ilgilidir. Bu durumun din ve devlet işlerinin ayrı olmasını öngören laiklik ilkesiyle ilgisi yoktur.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

22. Atatürk Dönemi'nde başkanlığını Sâmih Rifat'ın üstlendiği ve Ruşen Eşref, Yakup Kadri, Celâl Sahir gibi önemli isimlerin kuruluşunda rol aldığı kurum Türk Dili Tetkik Cemiyeti'dir. Atatürk'ün talimatıyla 12 Temmuz 1932'de kurulan Türk Dili Tetkik Cemiyetinin (1936'da Türk Dil Kurumu adını almıştır.) ilk başkanı Sâmih Rifat, ilk genel sekreteri ise Agop Martayan'dır. Öte yandan Atatürk de Türk dili konusunda bizzat çalışmış ve 1937'de Türkçe terimlerle bir "Geometri Kılavuzu" yazmıştır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

23. Yeni Türk Devleti'nde ekonominin temelini oluşturan tarım sektörünü geliştirmek için gerçekleştirilmiş çalışmalar arasında; Ziraat Bankası'nın geliştirilmesi, Tütün Reji İdaresine son verilmesi, Toprak Mahsulleri Ofisinin açılması, Atatürk Orman Çiftliğinin açılması, aşar vergisinin kaldırılması, ilk tohum ıslah istasyonunun açılması, Tarım Kredi Kooperatiflerinin açılması, Toprak Reformu Kanunu'nun çıkartılması, Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün kurulması, Fiskobirlik'in kurulması sayılabilir. Ancak 1 Temmuz 1926'da çıkarılan Kabotaj Kanunu Türk denizciliğiyle ilgili olup bu kanun ile kara sularımızda yolcu/yük taşıma ve önemli limanların işletme hakkı sadece Türk gemicilere verilmiştir. Bu kanunla kapitülasyonların izi tamamen silinmiş ve ticaret filoları gelişmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

24. Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra, Boğazlar (II) ve yabancı okullar (III) sorunları Türkiye'nin isteği doğrultusunda çözümlenmiştir. Fakat Musul 1926 Ankara Antlaşması ile İngiltere güdümündeki Irak'a bırakılmış ve Misakımillî'den taviz verilmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

25. II. Dünya Savaşı sürecinde toplanan ve Türkiye'yi savaşa dâhil etmenin amaçlandığı, Türkiye'nin de temsilci göndererek katıldığı görüşmeler arasında Adana Görüşmeleri ve Kahire Konferansı vardır. Adana Görüşmeleri; 1943 yılında Churchill ve İsmet İnönü ile Başbakan Şükrü Saraçoğlu'nun katılımları ile gerçekleşmiştir. Toplantıda Türkiye'nin II. Dünya Savaşı'na katılması görüşülmüş, Cumhurbaşkanı İsmet İnönü savaşa katılma kararı almıştır. I. Kahire Konferansı ise 1943 yılında İngiliz Dışişleri Bakanı Antony Eden ve Türk Dışişleri Bakanı Numan Menemencioğlu arasında gerçekleşmiştir. Türkiye'nin hava üslerini açması ve yıl sonuna kadar savaşa dâhil olması gerektiği gündeme gelse de Numan Menemencioğlu tarafından bu görüşler reddedilmiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

26. Dersinde "Panmunjom Mütarekesi" ile ilgili görsel kullanan Tarih Öğretmeni Hakan Bey, öğrencilerine 1950-1953 yılları arasında yaşanan Kore Savaşı'nın sonuçlarından bahsetmektedir. 1949 yılında Çin'in komünist rejime geçmesi ile beraber ABD'nin Asya'dan atılma fikri gündeme gelmiş ve Kuzey Kore'de bulunan SSCB, Güney Kore'ye savaş ilan etmiştir. ABD'li General Mac Arthur komutasında Birleşmiş Milletler Kore'ye çeşitli milletlerin askerlerinden oluşan bir birlik göndermiş ve 1950 yılında başlayan savaş 1953 yılında Panmunjom Mütarekesi'nin imzalanması ile son bulmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

27. Arapça "Yeniden Diriliş" anlamına gelen ve Orta Doğu'da sosyalist bir sisteme bağlı birleşik ve laik bir Arap toplumu oluşturmayı hedefleyen siyasi hareket Baas Partisi'dir. 1940'da Şam'da kurulan Baas Partisi, Irak'ta 17 Temmuz 1968 tarihinde gerçekleşen kansız bir darbenin ardından iktidarı tamamen ele geçirmiştir. Sloganı birlik, özgürlük ve sosyalizm olan Baas Partisi, özel mülkiyeti, gelir adaletini, planlı kalkınmayı ve doğal kaynakların millileştirilmesini benimsemiştir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde "halk", aşağıdaki kavramların hangisiyle ifade edilmiştir?

A) Oguş
B) Kün
C) Bodun
D) Orun
E) İlig

2. Ali Şir Nevai'den sonra Çağataycanın en büyük şairi kabul edilen, yazdığı *Vekayi* adlı eserinde kendi hayatını anlatan ve Hindistan'da ilk kez siyasi birliği sağlayarak 1526'da bir devlet kuran hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Babür Şah
B) Cihan Şah
C) Sebük Tigin
D) İzzeddin Aybek
E) Yusuf Kadir Han

3. 1243 Köseadağ Savaşı'ndan sonra Süleyman Bey tarafından Seydişehir, Bolvadin ve Beyşehir çevresinde kurulan Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karamanoğulları
B) Taceddinoğulları
C) Eşrefoğulları
D) Candaroğulları
E) Dulkadiroğulları

4. Osmanlı Devleti'nde padişahların emriyle bazı devlet, zümre ve şahıslara özel haklar tanımak üzere düzenlenen belgeye verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

A) Berat
B) İcazetname
C) Hal' fetvası
D) Temessük
E) Ahidname

5. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde kuşatılmasına rağmen alınamayan yerler aşağıdakilerden hangisinde birlikte verilmiştir?

A) Rodos - Midilli
B) Kıbrıs - Malta
C) Viyana - Belgrad
D) Malta - Viyana
E) Cerbe - Rodos

6. I. Mustafa İtri Efendi
II. İsmail Dede Efendi
III. Sedefkâr Mehmet Ağa

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde müzik alanında çalışmalar yapmıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

7. Osmanlı Devleti'nde ülke sınırları içerisinde yaşayan toplulukları din ve mezhep esasına göre örgütleyerek yönetme sistemine verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millet
B) Cemaat
C) Zimmi
D) Reaya
E) Pençik

8. Dersinde, "Selçuklularda uygulanan birçok sistem Osmanlı Devleti'nde daha da geliştirilerek farklı adlarla uygulanmaya devam etmiştir." diyen bir tarih öğretmeni, aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne kanıt olarak gösteremez?

- A) İktâ - Dirlik
B) Gulâm - Pençik
C) Atabey - Lala
D) Vakıf - İltizam
E) Ahilik - Lonca

9. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruyacak yeterli güce sahip olmaması güçlü devletler arasında yaşanan çatışmalardan yararlanarak ülke sınırlarını koruyabilme politikası olan denge siyasetini gündeme getirmiştir.

Buna göre Osmanlı Devleti, aşağıdaki gelişmelerin hangisinden sonra İngiltere ve Rusya ile ittifak yaparak ilk kez denge siyaseti izlemiştir?

- A) Yunanlıların ayaklanması
B) Bulgaristan'ın bağımsız olması
C) Napolyon'un Mısır'ı işgal etmesi
D) Sinop'ta Osmanlı donanmasının yakılması
E) Doğu Rumeli'nin Bulgaristan ile birleşmesi

10. • Düyun-u Umumiye İdaresi kurulmuştur.
• Sırbistan, Karadağ ve Romanya bağımsızlıklarını kazanmıştır.
• Ertuğrul Fırkateyni Japonya'ya gönderilmiştir.

XIX. yüzyılda görülen bu gelişmeler aşağıdaki Osmanlı padişahlarından hangisinin dönemine aittir?

- A) II. Mahmut
B) V. Murat
C) Abdülmecit
D) Abdülaziz
E) II. Abdülhamit

11. Osmanlı Devleti'nde, Abdülmecit Dönemi'nde çıkarılan ve Şinasi'nin de başyazarlığını yaptığı ilk özel gazete aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tasvir-i Efkâr
B) Takvim-i Vekâyi
C) Tercüman-ı Ahval
D) Ceride-i Havadis
E) Terakki-i Muhadderat

12. Trablusgarp Savaşı'nda İtalyanlara karşı direnişin en önemli unsurlarından biri olan ve Mustafa Kemal, Enver Paşa gibi komutanlar tarafından askerî eğitime tabi tutulan tarikat aşağıdakilerden hangisidir?

A) İdrisiye
B) Senûsiye
C) Sıddîkiye
D) Üveysiye
E) Sa'diye

13. 1889'da İbrahim Temo, İshak Sukuti, Abdullah Cevdet gibi bir grup tıp öğrencisi tarafından kurulan; Osmanlı Devleti'ni siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlardan kurtarmanın yolunu meşruiyetin yeniden ilan edilmesinde gören cemiyet aşağıdakilerden hangisidir?

A) Osmanlı Ahrar
B) Teali İslam
C) Vatan ve Hürriyet
D) Hürriyet ve İtilaf
E) İttihat ve Terakki

14. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra;

I. ABD,
II. Rusya,
III. Almanya

devletlerinden hangilerinde rejim değişikliği olduğu savunulamaz?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

15. Millî Mücadele sürecinde yaşanan önemli gelişmelerinden biri de Temsil Heyetinin oluşturulmasıdır.

Temsil Heyetiyle ilgili olarak;

- I. Oluşturulması ilk kez Amasya Genelgesi'nde gündeme gelmiştir.
II. Sivas Kongresi'nde üye sayısı artırılarak tüm yurdu temsil eder hâle getirilmiştir.
III. Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin açılmasıyla görevi sona ermiştir.

yargılarından hangileri doğrudur?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

16. Aşağıdaki gelişmelerin hangisinde Sivas Kongresi kararlarının etkili olduğu savunulamaz?

- A) İstanbul Hükûmeti ile Amasya Görüşmelerinin yapılması
B) Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmeti tarafından geri çağırılması
C) Ali Fuat Paşa'nın Batı Cephesi'ne atanması
D) Son Osmanlı Mebusan Meclisinin açılması
E) Damat Ferit Paşa Hükûmetinin istifa etmesi

17. 1882 - 1968 yılları arasında yaşamış; Gediz Muharebesi'nde alınan yenilgi sonrasında komutanlık görevinden alınıp Moskova büyükelçisi olarak görevlendirilen, Mustafa Kemal ile okul yıllarındaki anılarını *Sınıf Arkadaşım Atatürk* adlı eserinde kaleme alan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kâzım Karabekir
B) Rauf Orbay
C) Bekir Sami Kunduh
D) Ali Fuat Cebesoy
E) Adnan Adıvar

18. Birinci İnönü Muharebes'nden sonra 20 Mart 1921 tarihinde Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması'nı imzalayan dönemin Dışişleri Bakanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bekir Sami Kunduh
- B) Yusuf Kemal Tengirşenk
- C) Ali Fuat Cebesoy
- D) Rauf Orbay
- E) Kâzım Karabekir

19. Atatürk Dönemi'nde yaşanan;

- Halifeliğin kaldırılması,
- Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi,
- Türk Dil Kurumunun kurulması,
- Tekke ve zaviyelerin kapatılması

gelişmeleriyle aşağıdaki ilkeler eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Laiklik
- B) Halkçılık
- C) Milliyetçilik
- D) Devletçilik
- E) Cumhuriyetçilik

20. Atatürk'ün "Büyük devletler kuran ecdadımız büyük şümullü medeniyetlere de sahip olmuştur. Bunu aramak, tetkik etmek, Türklüğe ve cihana bildirmek bizler için bir borçtur. Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır." sözlerinin;

- I. Halkevleri,
- II. Millet mektepleri,
- III. Türk Tarih Kurumu

kurumlarından hangileriyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

21. 17 Kasım 1924'te Kazım Karabekir başkanlığında kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, aşağıdaki gelişmelerden hangisi gerekçe gösterilerek kapatılmıştır?

- A) Şeyh Sait İsyanı
- B) Menemen Olayı
- C) İzmir Suikast Girişimi
- D) Nesturî İsyanı
- E) Mustafa Sagir Olayı

22. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Genelkurmay Başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fevzi Çakmak
- B) İsmet İnönü
- C) Ali Fuat Cebesoy
- D) Kâzım Karabekir
- E) Rauf Orbay

23. İtalya'nın 1936'da Habeşistan'a asker çıkar-
ması ve Asya ile Afrika üzerinde yayılmacı
politikalar izlemesi üzerine Orta Doğu'da ilk
dayanışma antlaşması olarak imzalanmış-
tır. Türkiye bu antlaşmayı imzalayarak doğu
sınırını güvence altına almışsa da 1980
yılında geçerliliğini yitirmiştir.

**Hakkında bilgi verilen uluslararası barışı
korumaya yönelik geliştirilen bu dostluk
antlaşması aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Balkan Antantı
- B) Sadabat Paktı
- C) Milletler Cemiyeti
- D) Locarno Anlaşması
- E) Briand-Kellog Paktı

24. **Demokrat Parti Dönemi'nde Atatürk ile
ilgili olarak;**

- I. Atatürk aleyhine işlenen suçlara ilişkin
özel bir yasa çıkarma,
- II. Atatürk'ün naaşını Anıtkabir'e taşıma,
- III. Devlet dairelerinde sadece Atatürk'ün
resminin asılması için bir genelge
yayınlama

çalışmalarından hangileri yapılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

25. **1931'de Mançurya'yı işgal edip, 1933'te
Milletler Cemiyeti'nden ayrılarak "Asya
Asyalılarıdır." sloganıyla Avrupalı dev-
letlerin Asya ile ilişkilerini kesmeye çalı-
şan devlet aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Çin
- B) Kore
- C) Hindistan
- D) Japonya
- E) Moğolistan

26. **Zürih ve Londra antlaşmaları doğrul-
tusunda 16 Ağustos 1960'ta kurulan
Kıbrıs Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaş-
kanlığı görevini aşağıdakilerden hangisi
üstlenmiştir?**

- A) Makarios
- B) Venizelos
- C) Fazıl Küçük
- D) Yorgo Grivas
- E) Rauf Denktaş

27. **Kırgız Komünist Partisinin muhalefetine
rağmen 1991 yılında SSCB'den koparak
bağımsız Kırgızistan Devleti'ni kuran,
ülkede liberal ekonomiye geçişi sağlaya-
cak yasal düzenlemeler yaparak eğitim
dilini Kırgızcaya çeviren, 2005 yılında
gerçekleşen Lale Devrimi ile görevden
ayrılana kadar başkanlığını sürdüren
devlet adamı aşağıdakilerden hangisi-
dir?**

- A) İslam Kerimov
- B) Nursultan Nazarbayev
- C) Asker Akayev
- D) Ebulfeyz Elçibey
- E) Aliya İzzetbegoviç

TARİH

DENEME 20 ÇÖZÜM

1. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde halk, "kün" kavramıyla ifade edilmiştir.

Oguş: Aile

Bodun: Millet

Orun: Kurultay ve eğlencelerde oturma düzeni

İlig: Hükümdar

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

2. Ali Şir Nevai'den sonra Çağataycanın en büyük şairi olarak kabul edilen, yazdığı *Vekayi* adlı eserinde kendi hayatını anlatan ve Hindistan'da ilk kez siyasi birliği sağlayarak 1526'da bir devlet kuran hükümdar Babür Şah'tır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

3. 1243 Köseadağ Savaşı'ndan sonra Seyfeddin Süleyman Bey tarafından Seydişehir, Beyşehir ve Bolvadin çevresinde kurulan Türk beyliği Eşrefoğulları'dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

4. Osmanlı Devleti'nde padişahların emriyle bazı devlet, zümre ve şahıslara özel haklar tanımak üzere düzenlenen belgeye verilen ad Ahidname'dir.

İcazename: Diploma.

Temessük: Senet.

Berat: Atama belgesi.

Hal' fetvası: Padişahın tahtan indirilme belgesi.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

5. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde kuşatılmasına rağmen alınamayan yerler Viyana ve Malta Adası'dır. Kanuni Dönemi'nde 1529'da gerçekleştirilen Viyana Kuşatması kış şartları nedeniyle kaldırılmıştır. Öte yandan 1565'te donanma gücüyle Turgut Reis tarafından kuşatılmasına rağmen Turgut Reis'in şehit düşmesi nedeniyle ele geçirilemeyen yer Malta Adası'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

6. Osmanlıda müzik eğitimleri Enderun mektebinde ve Darülelhande verilmiştir. İsmail Dede Efendi; 1778-1845 yılları arasında yaşamış, "Nakış" ve "Yine Bir Gülnihal" besteleriyle tanınmıştır. Mustafa İtri Efendi, XVII. ve XVIII. yüzyıllarda yaşamış ve klasik Türk müziğinin kurucusu sayılmıştır. "Nevakâr" makamı ve "Tuti-i Mucize-i Guyem" adlı bestesi ile ünlenmiştir. Ayrıca önemli müzisyenler arasında Safiuddin Urme, Abdülkadir Merağlı, Hacı Arif Bey ve Tamburi Cemil Bey vardır. Sedefkâr Mehmet Ağa ise mimardır. 1609-1616 yılları arasında inşa edilen ve Blue Mosque olarak adlandırılmış ve Türkiye'nin ilk altı minareli camisi olan Sultan Ahmet Camii'ni inşa etmiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

7. Osmanlı Devleti'nde ülke sınırları içerisinde yaşayan toplulukları din ve mezhep esasına göre örgütleyerek yönetim sistemine "Millet Sistemi" adı verilmiştir.

- Cemaat: Dinî karakterli insan topluluğu.
- Zımmı: Osmanlı Devleti'nin egemenliğini kabul eden gayrimüslimlere verilen genel ad.
- Reaya: Osmanlı Devleti'nde vergi vermek ve askerlik yapmakla yükümlü yönetilen halk.
- Pençik: Bu sistem, savaşlarda ele geçen esirlerden 1/5'inin Yeniçeri Ocağına alınması sistemidir. Pençik sistemi "devşirme sistemi" adıyla varlığını sürdürecektir.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

8. Dersinde, "Selçuklularda uygulanan birçok sistem Osmanlı Devleti'nde daha da geliştirilerek farklı adlarla uygulanmaya devam etmiştir." diyen bir tarih öğretmeni bu görüşüne D seçeneğinde verilen eşleştirmeyi kanıt olarak gösteremez. Nitekim; iktâ sistemi dirlik sistemi olarak, gulâm sistemi pençik sistemi olarak, atabey lala olarak, ahilik de lonca sistemi olarak devam etmiştir. Ancak vakıf sistemi iltizam sistemi olarak değil yine vakıf sistemi adıyla gelişerek sürdürülmüştür. İltizam sistemi, Osmanlıda II. Mehmet'ten itibaren uygulamaya konan ve XVII. yüzyılda yaygınlaşan, açık artırma usulüne dayalı bir vergi toplama sistemidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

9. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruyacak yeterli güce sahip olmaması güçlü devletler arasında yaşanan çatışmalardan yararlanarak ülke sınırlarını koruyabilme politikası olan denge siyasetini gündeme getirmiştir. Osmanlı Devleti, Napolyon Bonaparte'ın 1798'de Mısır'ı işgal etmesi üzerine İngiltere ve Rusya ile ittifak yaparak ilk kez Fransa'ya karşı denge siyaseti izlemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

10. Öncüllerde verilen gelişmeler II. Abdülhamit Dönemi'ne aittir. II. Abdülhamit Dönemi'nde; Düyun-u Umumiye İdaresi kurulmuş, Sırbistan, Karadağ ve Romanya 1878 Berlin Antlaşması ile bağımsızlıklarını kazanmış, ayrıca Ertuğrul fırkateyni Japonya'ya gönderilmiştir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

11. Osmanlı Devleti'nde, Abdülmecit Dönemi'nde çıkarılan ve Şinasi'nin de başyazarlığını yaptığı ilk özel gazete Tercüman-ı Ahval'dır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

12. Trablusgarp Savaşı'nda İtalyanlara karşı direnişin en önemli unsurlarından biri olan ve Mustafa Kemal, Enver Paşa gibi komutanlar tarafından askerî eğitime tabi tutulan tarikat Senûsiye Tarikatı'dır. 1911 yılı Ekim ayında İtalyan işgal orduları Trablusgarp sahillerine çıkarma yapınca Ahmed Şerif es-Senûsî bütün yakın dostlarını cihada çağırmış ve Osmanlı birliklerinin yanında ülkesinin işgalden kurtarılması için mücadeleye girişmiştir.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

13. 1889'da İbrahim Temo, İshak Sukuti, Abdullah Cevdet gibi bir grup tıp öğrencisi tarafından kurulan; Osmanlı Devleti'ni siyasi, sosyal ve ekonomik sorunlardan kurtarmanın yolunu meşrutiyetin yeniden ilan edilmesinde gören cemiyet İttihat ve Terakki Cemiyetidir. Bu cemiyet; Meşveret, Mizan ve İctihat adlı yayınlar ile görüş ve düşüncelerini halka yansıtmış, 1907 yılında Mustafa Kemal tarafından kurulan Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kendi bünyesine katmıştır. 1908-1918 yılları arasında ülke yönetiminde etkili olan cemiyet, II. Meşrutiyet Devri'nde en önemli isimleri arasında Talat Paşa, Enver Paşa ve Cemal Paşa yer almıştır. Partinin 1918 yılında kapatılması ile Teceddüt Fırkası adı ile çalışmalarını sürdürmüşlerdir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

14. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra öncüllerde yer alan Rusya'da ve Almanya'da rejim değişikliği yaşanmıştır. Bu totaliter rejimlerden Rusya'da sosyalizm, Almanya'da ise Nazizm etkili olmuşken, İtalya'da faşizm güçlenmiştir. ABD'de ise herhangi bir rejim değişikliği söz konusu olmamıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

15. Millî Mücadele sürecinde yaşanan önemli gelişmelerden biri de Temsil Heyetinin oluşturulmasıdır. Soruda Temsil Heyetiyle ilgili olarak verilen öncüllerden I. ve II. öncüllerdeki yargılar doğrudur. Nitekim Temsil Heyetinin oluşturulması ilk kez Amasya Genelgesi'nde gündeme gelmiş, Sivas Kongresi'nde üye sayısı artırılarak tüm yurdu temsil eder hâle getirilmiştir. Ancak Temsil Heyetinin görevi Son Osmanlı Mebusan Meclisi'nin açılmasıyla değil TBMM'nin 23 Nisan 1920'de açılmasıyla son bulmuştur.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

16. 4-11 Eylül 1919 tarihleri arasında toplanan Sivas Kongresi'nde alınan kararların, Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmeti tarafından geri çağrılmasında etkili olduğu savunulamaz. Nitekim Mustafa Kemal, Millî Mücadele sürecinde ilk kez Havza Genelgesi sonrasında, ikinci ve son kez de Amasya Genelgesi sonrasında İstanbul Hükûmeti tarafından geri çağırılmıştır. Ancak o, bu çağrılara kulak asmayarak 9. Ordu Müfettişliği görevinden ve çok sevdiği askerlik mesleğinden istifa etmiştir. Sivas Kongresi kararları; İstanbul Hükûmeti ile Amasya Görüşmelerinin yapılması, Damat Ferit Paşa Hükûmetinin istifa etmesi, Son Osmanlı Mebusan Meclisinin açılması, Ali Fuat Paşa'nın Batı Cephesi'ne atanması ve Misakımillî Kararlarının alınmasında etkili olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

17. Sivas Kongresi'nde Batı Cephesi Umum Komutanlığına atanan ancak alınan yenilgi sonrası komutanlıktan alınarak Moskova büyükelçiliği ile görevlendirilen kişi Ali Fuat Cebesoy'dur. Dönemin muhalefet partisi Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasının kurucuları arasında yer alarak partinin genel sekterliğini üstlenmiş, bir süre sonra partinin içine gerici kesimlerin sızması ile Mustafa Kemal Atatürk'e düzenlenen suikasta adı karışmış ve İstiklal Mahkemelerinde yargılanmıştır. Olayla ilgisinin bulunmamasının anlaşılması üzerine, beraat eden birkaç isimden biri olmuştur. Mustafa Kemal'in yakın arkadaşlarından birisidir ve onun ile olan okul yıllarındaki anılarını "Sınıf Arkadaşım Atatürk" adlı eserinde kaleme almıştır. İsmet İnönü'nün cumhurbaşkanlığı döneminde Bayındırlık ve Ulaştırma Bakanlığına getirilen, aynı zamanda meclis başkanlığı da yapmış olan Cebesoy, 1968'de hayatını kaybetmiştir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

18. Birinci İnönü Muharebesi'nden sonra 16 Mart 1921'de Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması'nı imzalayan dönemin Dışişleri Bakanı Yusuf Kemal Tengirşenk'tir. Yusuf Kemal Tengirşenk, Lozan Konferansı öncesinde bu görevi İsmet İnönü'ye bırakacaktır.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

19. Soruda verilen Atatürk Dönemi'ndeki gelişmelerle seçeneklerdeki ilkeler eşleştirildiğinde D seçeneğindeki devletçilik ilkesi dışarıda kalır. Şöyle ki;
- Halifeliğin kaldırılması, laiklik ve cumhuriyetçilik ilkeleriyle ilişkilidir.
 - Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi, laiklik ve halkçılık ilkeleriyle ilişkilidir.
 - Türk Dil Kurumunun kurulması, milliyetçilik ilkesiyle ilişkilidir.
 - Tekke ve zaviyelerin kapatılması, laiklik ilkesiyle ilişkilidir.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

20. Atatürk'ün "Büyük devletler kuran ecdadımız büyük şümullü medeniyetlere de sahip olmuştur. Bunu aramak, tetkik etmek, Türklüğe ve cihana bildirmek bizler için bir borçtur. Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendinde kuvvet bulacaktır." sözleri Türk milletinin geçmişiyile olan bağlarının güçlü olmasına dair yapılan bir vurgudur. Bu bağlamda Atatürk'ün bu sözü doğrultusunda 1931'de Anadolu ve Orta Asya'daki Türk topluluklarının tarihini aydınlatmak, ümmetçi tarih anlayışı yerine millî tarih anlayışını geçerli kılmak, Türklerin sarı ırktan olmadığını ortaya koymak ve Türk toplumunda millî bilinç oluşturmak düşünceleriyle Türk Tarih Kurumu açılmıştır. Ancak halkevleri ve millet mektepleri bu amaç doğrultusunda faaliyet yürütmemiştir.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

21. 17 Kasım 1924'te Kazım Karabekir başkanlığında kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Şubat 1925'te Diyarbakır'da çıkan Şeyh Sait İsyanı gerekçe gösterilerek Tahrir-i Sükûn Kanunu kapsamında kapatılmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

22. Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk Genelkurmay Başkanı Fevzi Çakmak'tır. 1921 Sakarya Meydan Muharebesi ve 1922 Büyük Taarruz sürecinde de Genel Kurmay Başkanı olan Fevzi Çakmak Paşa, 1921-1944 yılları arasında bu görevi sürdürmüştür.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

23. Sadabat Paketi, İtalya'nın 1936'da Habeşistan'a asker çıkarması ve Asya ve Afrika üzerinde yayılmacı politikalar izlemesi üzerine Orta Doğu'da imzalanan ilk dayanışma antlaşmasıdır. 1937'de Türkiye, İran, Irak ve Afganistan arasında Tahran'da imzalanmıştır. Bu pakt ile; sorunların dostluk çerçevesinde çözülmesi, iç işlere müdahale edilmemesi, sınırlara saygı gösterilmesi, saldırgan amaçlı oluşumlara katılınmaması kararlaştırılmıştır. Türkiye geçerlilik süresi 5 yıl olan bu antlaşmayı imzalayarak doğu sınırını güvence altına almışsa da 1980'de geçerliliğini yitirmiştir.

- Balkan Antantı: Türkiye, Yunanistan, Romanya ve Yugoslavya arasında 1934 yılında batı sınırını güvence altına almak için imzalanmıştır.
- Milletler Cemiyeti: Wilson İlkelerine bağlı olarak 1920'de dünya barışını sağlama amaçlı kurulmuş olup Türkiye bu kuruluşa 1932'de üye olmuştur.
- Locarno Antlaşması: 1925'te İsviçre'de İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Belçika, Polonya ve Çekoslovakya arasında imzalanmıştır. Anlaşmazlıkların Milletler Cemiyeti aracılığıyla çözülmesini hedeflemiş, Türkiye yer almamıştır.
- Briand-Kellog Paketi: 1928 yılında ABD Dışişleri Bakanı Kellog ile Fransa Dışişleri Bakanı Briand öncülüğünde oluşturulmuş olup temel amaç savaşın siyaset aracı olarak kullanılmaması ve barışçı politikalar yürütülmesidir. 1929 yılında Türkiye de üye olmuştur.

Doğru yanıt "B" seçeneğidir.

24. Demokrat Parti Dönemi'nde Atatürk ile ilgili yapılan çalışmalar arasında; Atatürk aleyhine işlenen suçlara ilişkin Atatürk'ü Koruma Kanunu'nun çıkarılması, devlet dairelerinde sadece Atatürk'ün resminin asılması için bir genelgenin yayınlanması, paraların üzerine Atatürk resmi konulması amacıyla hukuki düzenlemeler gerçekleştirilmesi, Atatürk'ün naaşının Anıtkabir'e taşınması ve Atatürk'ün anısına Erzurum'da onun adıyla bir üniversite açılması gösterilebilir.

Doğru yanıt "E" seçeneğidir.

25. 1931'de Mançurya'yı işgal edip, 1933'te Milletler Cemiyeti'nden ayrılarak "Asya Asyalılarındır." sloganıyla Avrupalı devletlerin Asya ile ilişkilerini kesmeye çalışan devlet Japonya'dır.

Doğru yanıt "D" seçeneğidir.

26. 1959 yılında Kıbrıs anlaşmazlığını çözmek için Zürih'te başlatılan görüşmeler sonrası Kıbrıs'ta bağımsız bir cumhuriyet kurulması kararı alınmıştır. Sonraki süreçte Türkiye, Yunanistan ve İngiltere arasında Londra'da gerçekleştirilen görüşmelerde sorun tekrar gündeme gelmiş ve Kıbrıs Devleti'nin kesin olarak kurulması kararlaştırılmıştır. Yapılan görüşmeler doğrultusunda 16 Ağustos 1960'ta Kıbrıs Cumhuriyeti ilan edilmiş ve cumhurbaşkanlığına Makarios, cumhurbaşkanlığı yardımcılığına da Fazıl Küçük atanmıştır.

Doğru yanıt "A" seçeneğidir.

27. Kırgız Komünist Partisinin muhalefetine rağmen 1991 yılında SSCB'den koparak bağımsız Kırgızistan devletini kuran, ülkede liberal ekonomiye geçişi sağlayacak yasal düzenlemeler yaparak eğitim dilini Kırgızcaya çeviren, 2005 yılında gerçekleşen Lale Devrimi ile görevden ayrılanı kadar başkanlığını sürdüren devlet adamı Asker Akayev'dir. Kırgızların ulusal kültürlerinin gelişimine ve Millî kültürlerini tanımalarına yardımcı olmuştur.

İslam Kerimov Özbekistan'ın, Nursultan Nazarbayev Kazakistan'ın, Ebul-feyz Elçibey Azerbaycan'ın, Aliya İzzet-begoviç ise Bosna-Hersek'in bağımsızlığını kazanmasında önemli rol oynamıştır.

Doğru yanıt "C" seçeneğidir.

NOTLAR

